

ལྷན་ཁྲུབ་རྫོང་གི་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་ཕྱི་ཆོག་གས་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་ཆོན་བཙོ་ལྷ་པའི་
འཆར་འགོད་རྩ་གནད།
(འཆར་ཟིན།)

ལྷན་ཁྲུབ་རྫོང་འཕེལ་རྒྱས་དང་བསྐྱར་བཙོས་ཁྱུ་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས།
2026ལོའི་ཟླ་7པར།

སྒྲུབ་གཞི།

“ལོ་ལྔ་ཚན་བཙུག་པའི་”རིང་(2026ལོ་ནས་2030ལོ་བར་)ནི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེར་
རབས་ཅན་གཞི་ཅེ་ཆ་ནས་མདོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་སྤྱི་འཛིན་བྱི་གཏོང་བྱེད་པའི་འགག་ཅེ་དུས་
མཚམས་ཤིག་ཡིན་ལ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་2035ལོའི་ཡུགས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་གོའི་ནུས་པའི་
དེར་རབས་ཅན་གྱི་ལྷན་གྲུབ་ལག་ལེན་གྱི་ལེའུ་གསར་པ་ཚུལ་པའི་འགག་ཅེ་ལོ་ལྔ་ཡང་ཡིན། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་ཞི་
ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྱང་གོའི་བྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུབ་ཁྱིད་དུ་
བྱེད་པ་དང་། ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཚང་འཛོམས་གོས་ཚོགས་རིམ་བྱུང་གི་དགོངས་དོན་
ཁྱོན་ཡོངས་ནས་དོན་འབྱེད་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སློར་གྱི་སྤྱི་བྱུང་ལྷན་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཐུབ་
སྟོན་གལ་ཆེན་དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སློང་མཛད་རྒྱུ་ལག་བསྟར་གཏོང་བྱེད་པ། རང་སློང་
སྤྱོད་ཏང་ཨུད་ཀྱི་བཀོད་སློབ་བྱེད་བྱེད་པ། ལྷ་ས་སློང་ཨུད་ཀྱི་ལས་ཀའི་བཀོད་སློབ་། དེ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་གསར་པ་ཆ་ཚང་ཞིང་ཡང་དག་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བསྟར་བ། བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་
གྱི་ལས་ཀའི་རྩ་བའི་དགོངས་གཞི་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། “མཐའ་འཁྱོངས་དུག་གི་རྩ་དོན་གལ་ཆེན་དོན་འབྱེད་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། བརྟན་སྤྱོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་། སློང་བཅུད། མཐའ་མཚམས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་
ཀྱི་དོན་ཆེན་བཞི་ལྷན་མཐུན་དམ་འཛིན་བྱེད་པ། “གཏོང་དམག་བདུན་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་དམིགས་ནས་“རྩ་དོན་ལྔ་ལག་
ལེན་གཏོང་བྱེད་པ་བསྟར་བ་དང་། “འཐབ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཞི་ལག་ལེན་ཡུགས་ཆེན་བསྟར་བ། གངས་འཁོར་དང་སྤྱི་
ཚད་དང་། སྤྱི་གཞུང་དང་སྟོན་པ། སྤོང་སྤོང་དཔལ་དང་སྤོང་གསེབ། འཕེལ་རྒྱས་དང་བདེ་འཇགས་བཅས་སྤར་
བས་སྤྱི་འདོམས་ཡག་པོ་བྱེད་པ། འཕར་རྒྱས་བརྟན་པོ་དང་། སྤྱི་བཙུན་ལ་སྤྱི་འདེད། གྲུབ་ཆ་ལེགས་སྤྱི་གཞི་ཆ་
གསལ་བ། དམངས་འཚོར་ཕན་འདོགས་པ། ཉེན་ཁ་འཁོག་པ་བཅས་ལ་རྒྱས་ཡུགས་ཡོད་རྒྱས་སྤྱི་འདེད་བཏང་སྟེ།
ཀྱང་གོའི་ནུས་པའི་དེར་རབས་ཅན་གྱི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་གཏོང་དགོས།

《ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་ཚན་བཙུག་པའི་འཆར་

འགོད་ཅ་གནད། གྱིས་ཞི་ཅིན་ཡིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲང་གོའི་བྱང་ཚས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་དང་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་བྱུང་རྒྱུ་ཅི་ཞེས་ཅིན་ཡིང་གི་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ཅ་
བའི་གཞི་འཛིན་སར་བརྩིས་པ་དང་། 《རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་
ཚན་བཅའ་ལྔ་པའི་འཆར་འགོད་བཞོ་རྒྱུ་འོས་ཀྱི་ཀྲང་གྲང་ལྷ་ས་གོང་ཁྲུང་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གོས་
འཆར་ལྷན་བཞོས་པ་འདི། རྫོང་ཨུ་ཡོན་དང་རྫོང་སྲིད་གཞུང་གི་འཐབ་རྩལ་དགོངས་དོན་བརྒྱུད་རིམ་ལྷན་པའི་ངང་
གསལ་བཤད་དང་། དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཛུབ་ཁྲིད་བསམ་བློ་དང་། དམིགས་ཚད་ལས་
འགན། བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེན་བཅས་ཁ་གསལ་བཞོ་རྒྱུ་ནི་ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པོའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་ཕྱོགས་དང་། སྲིད་གཞུང་
གིས་འགན་འཁུགས་པའི་གཞི་འཛིན་ས་གལ་ཆེན། རྫོང་ཨུ་ཡོན་གྱི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་འཐབ་བྱེད་
པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཅ་འཛིན་བཅས་ཡིན།

དཀར་ཆག

ལེའུ་དང་པོ། འབྲོར་འབྱིང་གྱི་ཚྭ་གསལ་འཇུག་སྐྱེ་གྱུ་བ་འབྲས་སྣ་བརྟན་དང་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བརྟངས་སྐྱི་ཚྭ་གསལ་ རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་སྤྱོད་ལོངས་ནས་འཇུག་སྐྱེ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ལམ་བུ་གསལ་བ་གཏོང་དགོས།	1
ས་བཅད་དང་པོ། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི་རིང་ཐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས།	1
ས་བཅད་གཉིས་པ། “ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་ལྔ་པའི་”རིང་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཁོར་ལུག་.....	7
ས་བཅད་གསུམ་པ། “ལྔ་ཚན་བཅུ་ལྔ་པའི་”རིང་གི་སྤྱི་ལོ་སྤྲོད་བྱ།.....	12
ལེའུ་གཉིས་པ། རུས་ལྷགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“རུས་བདེའི་ལྷན་གྲུབ་”བསྐྱེད་ནས་ཆབ་སྲིད་བརྟན་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ ཚྭ་གསལ་བརྟན་སྤྱོད་རྒྱུ་འབྱོར་སྤྱོད་པ།	25
ས་བཅད་དང་པོ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་འཇགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་པ།.....	25
ས་བཅད་གཉིས་པ། སྤྱི་པའི་བདེ་འཇགས་བཅས་སྤྱོད་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།.....	27
ས་བཅད་གསུམ་པ། གྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་འགོག་སྤྱད་འཛིང་རགས་བརྟན་རུ་གཏོང་བ།.....	29
ས་བཅད་བཞི་པ། སྤྱི་ཚྭ་གསལ་བཅས་སྤྱོད་གི་ལམ་སྒོལ་གསལ་བ་གཏོང་བ།.....	31
ས་བཅད་ལྔ་པ། ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལ་དོ་དམ་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།.....	32
ལེའུ་གསུམ་པ། རུས་ལྷགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“འབྲོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་”སྐྱེད་ནས་ས་མཐོའི་བྱང་ལྷན་ཞིང་འབྲོག་ལས་ སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེར་གཏོང་བ།.....	36
ས་བཅད་དང་པོ། ཚན་རྩལ་རུས་སྤྱོད་དང་མང་གཞིའི་འཇུག་སྐྱེ་ལ་ལྷགས་སྤྱོད་རྒྱག་པ།.....	36
ས་བཅད་གཉིས་པ། ཐོན་ལས་མཉམ་འབྲེས་རིམ་སྒྲོར་ལ་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་བ།.....	43
ས་བཅད་གསུམ་པ། གཉེར་སྤྱོད་དང་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཇུག་ཆང་རུ་གཏོང་བ།.....	47
ས་བཅད་བཞི་པ། འགན་སྤྱད་ལམ་སྒོལ་འཇུག་ཆང་རུ་གཏོང་བ།.....	50

ལེའུ་བཞི་པ། རྒྱལ་ལྷན་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་”བསྐྱུན་ནས་འབྱུང་འཕྲོད་གསར་དར་ཐོན་ལས་སྐྱེད་སྤང་བྱེད་པ།.....	52
ས་བཅད་དང་པོ། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་སློབས་ཆེར་གཏོང་བ།.....	52
ས་བཅད་གཉིས་པ། འབྱུང་འཕྲོད་བཞོལ་ས་དང་གངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གསོ་སྐྱེད་བྱེད་པ།.....	57
ས་བཅད་གསུམ་པ། དེང་རབས་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ།.....	60
ལེའུ་ལྔ་པ། རྒྱལ་ལྷན་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་”བསྐྱུན་ནས་གོང་ཁྲིམ་དང་གོང་གསེབ་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།.....	65
ས་བཅད་དང་པོ། གོང་ཁྲིམ་དང་གོང་གསེབ་མཉམ་འབྲེས་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བྱེད་ཐབས་གཏོང་བ།	65
ས་བཅད་གཉིས་པ། གོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།.....	68
ས་བཅད་གསུམ་པ། གོང་ཁྲིམ་དང་གོང་གསེབ་མཉམ་འབྲེས་ཀྱི་ལམ་སློབ་འཇུག་ཆེད་དུ་གཏོང་བ།.....	71
ས་བཅད་བཞི་པ། རྒྱུ་འཕེལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།.....	73
ས་བཅད་ལྔ་པ། མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི་ཞན་ཆ་གསལ་བ།.....	78
ལེའུ་དྲུག་པ། རྒྱལ་ལྷན་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་”བསྐྱུན་ནས་དམངས་འཛོལ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱུན་མཐུན་དང་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།.....	84
ས་བཅད་དང་པོ། ལས་ཁུགས་འགན་སྲུང་བྱེད་ལྷན་མཐུན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།.....	84
ས་བཅད་གཉིས་པ། སློབ་གསོ་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།.....	86
ས་བཅད་གསུམ་པ། སྤན་བཅས་འཕྲོད་བསྟེན་མ་ལག་འཇུག་ཆེད་དུ་གཏོང་བ།.....	88
ས་བཅད་བཞི་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་སྲུང་མ་ལག་འཇུག་སློ་ཆེད་དུ་གཏོང་བ།.....	90
ས་བཅད་ལྔ་པ། ལུས་རྩལ་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་བརྟན་པོ་འཛུགས་པ།.....	92
ལེའུ་བདུན་པ། “ཡིད་འོང་ལྷན་གྲུབ་”གཅིག་སྐྱེད་ཐོག་བསྐྱུན་ནས་མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོད་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།.....	95

ས་བཅད་དང་པོ། སྒྲིབ་མས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་ལུ་མཐུད་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་བ།.....	95
ས་བཅད་གཉིས་པ། ཁོར་ཡུག་བཅས་སྤྱོད་ལ་རྒྱན་མཐུད་དང་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་བ།.....	98
ས་བཅད་གསུམ་པ། ལྡང་མདོག་ཐུན་ཉུང་རིགས་སྤྱར་ལ་སྤྱུ་འདེད་མཐོགས་སུ་གཏོང་བ།.....	103
ས་བཅད་བཞི་པ། སྒྲིབ་མས་ཐོན་རྒྱུ་ཀྱི་རིན་ཐང་མདོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་ལམ་སྒོམ་འབྱས་ཚད་དུ་གཏོང་བ།..	106
ལེའུ་བརྒྱད་པ། རྒྱས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“རིག་གནས་ལྷན་གྲུབ”འཇུགས་སྤྱན་བྱས་ཏེ་རིག་གནས་གྱིས་ཡུལ་བསྐྱོར་གཏོང་བ། ཡུལ་བསྐྱོར་གྱིས་རིག་གནས་མདོན་པ།.....	109
ས་བཅད་དང་པོ། རིག་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་སྤྱད་སྤྱོད་།.....	109
ས་བཅད་གཉིས་པ། གསར་གཏོང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱུ་འདེད།.....	111
ས་བཅད་གསུམ་པ། རིག་གནས་དམངས་པན་ལ་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་བ།.....	112
ས་བཅད་བཞི་པ། འགན་སྤྱད་བྱེད་ཐབས་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་པ།.....	114
ལེའུ་དགུ་པ། རྒྱས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“ཁྲིམས་སྤྱོད་ལྷན་གྲུབ”འཇུགས་སྤྱན་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་བྱང་སྒྲོམས་བྱང་བདེན་ཡོང་བར་འགན་སྤྱད་དང་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་བ།	117
ས་བཅད་དང་པོ། དམངས་གཙོའི་ཁྲིམས་སྤྱོད་མ་ལག་འབྱས་ཚད་དུ་གཏོང་བ།.....	117
ས་བཅད་གཉིས་པ། བཅས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱས་དང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།.....	119
ས་བཅད་གསུམ་པ། ཁྲིམས་སྤྱོད་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་པ།.....	120
ས་བཅད་བཞི་པ། ཤང་དང་གོང་རལ་གྱི་བཅས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།.....	122
ལེའུ་བཅུ་པ། རྒྱས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“སྔོན་ཐོན་ལྷན་གྲུབ”འཇུགས་སྤྱན་བྱས་ནས་འགག་སྒྲོལ་དཀའ་སེལ་སྤོང་དུ་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བ།.....	125
ས་བཅད་དང་པོ། ཆབ་སྲིད་ལེགས་སྤྱོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།.....	125
ས་བཅད་གཉིས་པ། གཞི་རིམ་རྩ་འཇུགས་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོགས་ཡོངས་ནས་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་པ།.....	128
ས་བཅད་གསུམ་པ། སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་རྒྱུན་མཐུན་ཅན་དང་ཤུགས་པན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ།....	131

ས་བཅད་བཞི་པ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གྲིམས་དང་སློབ་ལམ་འཇུགས་སྐྱོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།	136
ལེ་ལུ་བརྩུ་གཅིག་པ། རྩོགས་ཡོངས་ནས་སྐྱུར་བཅས་ཟབ་སླེལ་བྱས་ཏེ་སྐྱུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་ སྐྱེས་སྐྱལ་ཤུགས་སྐྱལ་སྐོང་བྱེད་པ།.....	141
ས་བཅད་དང་པོ། ཚོང་གཉེར་ཁོར་ལུག་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།.....	141
ས་བཅད་གཉིས་པ། རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་བསྐྱུར་བཅས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།.....	144
ས་བཅད་གསུམ་པ། རྩོར་སྲིད་དང་གཞུང་དབང་རྒྱ་རྩོར་བསྐྱུར་བཅས་ཟབ་སླེལ་བྱེད་པ།.....	148
ས་བཅད་བཞི་པ། ཞིང་འབྲོག་ལས་བསྐྱུར་བཅས་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བ།.....	149
ས་བཅད་ལྔ་པ། དམངས་འཛོལ་འགན་སྐྱུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྲིད་ཁྲིམས་མ་ལག་འཇུགས་ཚད་རུ་གཏོང་བ།	151
ལེ་ལུ་བརྩུ་གཅིག་པ། ལག་བསྟར་འགན་སྐྱུང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ལོ་ལྔའི་འཆར་འགོད་བཅོལ་བའི་ དམིགས་འབེན་དང་ལས་འགན་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་འབད་བཅོལ་བྱེད་པ།.....	154
ས་བཅད་དང་པོ། ཏང་གིས་རྩོགས་ཡོངས་ནས་འགོ་བཙུག་བྱ་རྒྱུ་ན་འབྱོར་བྱེད་པ།.....	154
ས་བཅད་གཉིས་པ། གཅིག་གྱུར་གྱི་འཆར་འགོད་མ་ལག་འཇུགས་པ།.....	155
ས་བཅད་གསུམ་པ། རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།.....	156
མཇུག་གཏམ།.....	158
མིང་ཚིག་འགྲེལ་བཤད།.....	159

ལེའུ་དང་པོ། འབྱོར་འབྱེད་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་འབྲས་མ་བརྟན་དང་གཏིང་ཟབ་
ཏུ་བཟང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེར་རབས་ཅན་ཚོགས་ཡོངས་ནས་འཇུགས་སྐྱབ་བྱེད་
བའི་ཆུང་སྐྱོད་ལམ་བུ་གསར་བ་གཏོད་དགོས།

ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་ཀྱང་གོའི་བྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཆེན་དར་ཆ་མཐོན་པོར་སྐྱེད་བ་
དང་། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྱང་གོའི་བྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
མཇུག་ཁྲིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཆར་འཛོམས་གོས་
ཚོགས་རིམ་བྱུང་གི་དགོངས་དོན་དང་ཀྱང་དབྱེད་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བདུན་
པའི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་བྱ་བ་ལྷན་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཇུག་
སྟོན་གལ་ཆེན་དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོད་མཛད་རྒྱུ་སྤྱོད་མཁུ་ཡོངས་ནས་དོན་འབྱོར་བྱེད་པ། རང་
སྐྱོད་སྐྱོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་བཀོད་སློག་སྒྲིག་སྒྲུབ་བྱ་དང་ལྷ་ས་གོང་ཨུད་ཀྱི་ལས་དོན་བཀོད་སློག་གཞིར་བཟུང་། “དོན་ཆེན་
བཞི”ལ་དམིགས་པ་དང་། “གསར་གཏོད་བཞི”ལ་ཤུགས་སྤོམ། “གཏོང་དམག་བདུན”ཡག་པོ་བྱེད་པར་དམིགས་པ།
“ཙ་དོན་ལྔ”ཐའ་འཁྱོངས་བྱ་རྒྱུ་གཡོ་འགལ་མི་གཏོང་བ། “འཐབ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བཞི”ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་སྟོད་
གཡེང་མི་གཏོང་བ། སློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་རང་སྟོད་བཅུད་སྟོན་ལ་འཛོག་པ་དང་འབྱུང་འཕྲོད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་
བཟུང་སྟོད་པ། འཕར་སྟོན་བརྟན་པོ་ཡོང་བ་དང་དམངས་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱོན་པ། བརྟན་སྟེང་འགན་ལེན་གྱི་ལས་
དོན་བཅས་ལ་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་བྱེད་པ། ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་བྱ་གཞག་ཁག་སྤྱོད་མཁུ་ཡོངས་ནས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། ཀྱང་གོའི་ནམ་པའི་དེར་རབས་ཅན་གྱི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་གོམ་སྒྲུབས་གསར་པ་སྟོབ། ལོ་བརྒྱ་
གཉིས་པའི་འབད་འཐབ་དམིགས་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོད་ལམ་བུ་གསར་པར་འགོ་ཡག་པོ་ཞིག་འཇུགས་པ་བཅས་བྱེད་
དགོས།

ས་བཅད་དང་པོ། ལོ་ལྔ་ཆེན་བརྒྱ་བཞི་པའི་རིང་ཐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས།

སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་རྒྱུན་མཐུན་ཞི་མཐུན་བརྟན་སྟེང་བྱུང་བ། གཞི་རིམ་བཅས་སྐྱོད་གི་ཕན་ཚུས་ཆེ་རུ་བྱེད་པ་

ངད་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་གི་ཉེན་ཁ་སེལ་བའི་འཐབ་རྩུ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་ཕན་འབྲས་ཐོན་ནས། ཁ་སྤེལ་ལ་ངོ་
 རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩུ་མཚམས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་འཛུགས་
 གཏོད་ལ་གཡུར་དུ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ནས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་སྟོན་རྫོང་ལ་
 བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ལུགས་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་བཙས་སྤྱོད་ཆུ་ཆད་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོ་རྒྱུན་ནས་
 རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་38ལ་ཆད་ལྷན་ཅན་གྱི་དོད་པོ་བྱེད་གྲུབ་པ། དུས་བདེའི་ལྷན་གྲུབ་འཛུགས་སྤྱུང་གི་མང་
 གཞི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བརྟན་དུ་བཏང་ནས་“གཉིས་ལྷན་དུ་སྦྲེལ་གྱི་སྐར་གསོག་བརྗེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིས་ཆོང་ཁང་”
 བཙས་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་ས་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ། སྐར་གསོག་རྒྱུང་དུར་བརྟན་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་བཙས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་
 སྤྱུལ་འདེད་ལྷན་ལྷན་བཏང་ཡོད་ལ། རྫོང་དང་། ཞང་། སྤོང་ཆོ་བཙས་སྤྱུ་བྱུང་པའི་རིམ་གསུམ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཙས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་གནས་བསྐྱུར་ཏེ་“ཀྱན་མཐོང་ལས་གཞི”དང་“རིག་ལྷན་སྤྱི་བདེ”སོགས་ནུས་གངས་དོན་འབྲེལ་གྲུབ་ནས་སྤྱི་
 ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྤྱིའི་སྤྱོད་འགོག་ཆོད་འཛིན་བྱེད་ལྷན་ཆེ་རྒྱུན་ཡོད། བརྒྱུད་རིམ་དེའི་ནང་གཞི་རིམ་གྱི་
 ཁྲིམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱུས་ཀྱི་རྣམས་པ་འདོན་སྤྱོད་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ། དཔལ་འབྱོར་གླིང་གློང་རྩལ་མི་དམངས་འདུམ་
 འགྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་མི་དམངས་འདུམ་འགྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མཚན་སྟན་ཐོབ་པ་
 དང་། མཚོ་སྤོང་ཞང་ཁྲིམས་འཛིན་སོའ་ལ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱུས་རབས་གསར་པའི་སྤྱོད་ཆེན་རྣམས་པའི་ཁྲིམས་
 འཛིན་སོའ་ཡི་མཚན་སྟན་ཐོབ་ཡོད། བྱེད་ཐབས་རབ་དང་རིམ་པར་གྲུབ་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོབ་སྟེ། རྫོང་
 ཡོངས་ཀྱི་འགལ་སྒྲུབ་དང་ཚོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་ཆད་94%ཡན་རྒྱུན་འབྲེལ་གྲུབ་ནས་ཡིག་འབྲུལ་ཞུ་བཅར་གྱི་
 བྱེད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་མི་གྲུབ་པའི་བྱེད་གཞི་མེད་པ་བཟོ་གྲུབ་ཡོད་ལ། བདེ་འཇགས་བྱེད་གཞི་དང་ཉེས་དོན་བྱེད་
 གཞི་ཐོན་ཆད་གཉིས་ཀ་ཆག་ཅིང་། བདེ་འཇགས་ཐོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འཛོལ་ཆབས་ཆེན་གཅིག་ཀྱང་ཐོན་མེད་པ་དང་།
 མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཆོར་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཆེན་ཆོད་མོ་མང་བསྟུན་མར་99%ཡན་བརྟན་
 པོ་བྱུང་ཡོད།

དཔལ་འབྱོར་ཕྱོགས་བསྐྱུས་སྤྱུས་ཀྱི་རྣམས་བརྟན་པའི་དང་འཕར་བ། “ལོ་ལྷ་ཆེན་བཅུ་བཞི་པའི་”རིང་ལྷན་
 གྲུབ་རྫོང་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གཞོན་སྤྱུས་འགོག་པའི་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་ནས་སྤྱི་འཕོར་དང་སྤྱུས་ཆད་མཉམ་དུ་

མཐོ་རྒྱུ་ཡོད། ས་ཁུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རིན་ཐང་བསྐྱམས་འཛོལ་སྒོར་དུང་ཕུར་15.35ནས་སྒོར་དུང་ཕུར་27.5བར་
 འཕར་ནས་འཕར་ཚད་ལྡངས་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་སྟོམས་ཚུ་ཚད་ལས་རྒྱུ་མཐུད་དང་མཐོ་བ་བྱུང་ཡོད། ཐོན་ལས་གསུམ་
 གྱི་གྲུབ་ཆ་23.5:34.3:42.2ནས་18.7:34.0:47.3བར་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་པ། ཐོན་ལས་གཉིས་པའི་འདེགས་
 སྒྱུར་རྒྱས་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རྒྱུ་པ་དང་བཟོ་ལས་ཅན་གྱི་འཕེལ་རིམ་མགྱོགས་སུ་བྱིན་ཡོད། གཏན་
 འཇགས་རྒྱ་ཚོར་ལ་མ་འཛོག་གྱེད་ཚད་ཚད་བརྒལ་རང་བཞིན་གྱི་འཕར་བ་དང་། 2023ལོར་འཕར་ཚད་150%
 ཟེན་པ་དེ་2021ལོའི་(-54.9%)དང་བསྟུན་ན་ཆག་པ་ནས་འཕར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་ཡིན་པ། ཞིང་འབྲོག་
 ཐོན་ལས་སྤྱིར་དང་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་སྟེན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་ཆེད་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་
 ཐོན་པ། འཛད་སྤྱོད་ཁོམ་པའི་གསོན་ལྷགས་རྒྱུ་མཐུད་དང་འཕེལ་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཛད་སྤྱོད་དངོས་རྒྱུ་སེལ་
 ཚོང་བསྐྱམས་འཛོལ་སྒོར་དུང་ཕུར་2.44ནས་སྒོར་དུང་ཕུར་4.04བར་འཕར་ནས་ལོར་ཆ་སྟོམས་15.5%འཕར་བ།
 “ད་ཐོག་དང་ད་ཕྱི་ལོ”འཛད་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་སུ་བྱིན་ཡོད་ལ། སྤྱིར་གསལ་གྱི་སྤྱིར་མི་
 མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་བཀོལ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཡོང་འབབ་སྒོར་25762ཟེན་ནས་སྤྱིར་དང་སྤྱིར་གསལ་གྱི་ཡོང་འབབ་ཉེ་
 བག་རྒྱུ་མཐུད་དང་ཆུང་རྒྱུ་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྤྲོད་བརྟན་པོའི་དང་ཆེ་རྒྱུ་པ་དང་། སྤྱིར་བཙས་སྤྱོད་
 ཡོངས་ནས་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་བརྟན་སྤྱོད་མ་ལག་དང་བཙས་སྤྱོད་རྒྱས་པ་དེར་རབས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མངོན་
 གསལ་དོད་པོས་མཐོ་རྒྱུ་པ་དང་ཏང་གི་འཕེལ་རིམ་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་གང་ལེགས་
 མངོན་ཡོད།

ཐོན་ལས་མ་ལག་རིམ་བཞིན་འཐུས་སྒོ་ཚད་དུ་བྱིན་ཡོད། ས་མཐོའི་བྱུང་ལྷན་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་
 དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རྒྱུ་པ་ནས་ཞིང་ནགས་འབྲོག་ཉ་བཙས་ཀྱི་ཐོན་རྒྱུ་རིན་ཐང་བསྐྱམས་འཛོལ་བརྟན་པོའི་དང་
 འཕར་བ། སྤྱི་བཟང་ཐང་དེར་རབས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ལས་སྤྱིར་དེ་གཞི་སྤྱོད་ཅན་གྱི་གསོ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་སུ་གྱུར་
 ནས་འབྲི་གཡག་ཕན་འབྲས་ཆེ་བའི་གསོ་ཚོགས་དང་གཟན་ཆག་སྤྱོད་ཞིབ་བཟོ་སྟེན་གྱི་འགག་རྩའི་ལག་རྩལ་
 འགག་སྒྲོལ་བྱུང་ཡོད་ལ། ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་“འགྱུར་གསུམ་”སྤྱིར་བཙས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་འཛད་སྤྱོད་དང་ནས་། “ཏང་འཛུགས་
 སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོང་འབབ་”ཞིང་འབྲོག་ལས་སྤྱིར་བཙས་+མཉམ་ལས་ཁང་ཆེ་གསུམ་ལྟེ་བྱ་ཐབས་གསར་གཏོད་བྱས་པས་ཞིང་

འཛོག་པའི་འབབ་འཕར་ལ་སྐུལ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོན་ཡོད། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འབྲེས་གསར་གཏོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་སྔོན་བཅུད་རིག་གནས་དང་། བྱུང་བྱུང་སྐོར་ཅག་གི་རིག་གནས། གསར་བརྗེ་རིག་གནས་བཅས་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ་བྱུང་ལྡན་ཡུལ་མིའི་མགོན་ཁང་དང་། ཡུལ་སྐོར་བསྐྱེད་འགྲུལ་སྐོར་ལྷན་རྒྱུ་སྐོར་ཡུལ་སྐོར་ཉམས་ལེན་ཉེ་གནས་སོགས་རྣམ་གངས་བསྐྱུན་ནས། ཡུལ་སྐོར་བ་ཁྱོན་མི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་18.59ནས་མི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་48.2བར་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡུལ་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ལོ་འབབ་སྐོར་ཀྱི་3340ལས་བརྒལ་ཡོད། “རྣམ་པར་བཟ་བའི་དུས་བཞི། མངོས་སྐུ་ལྡན་པའི་སྤྱན་རླབས་ཅན་པའི་སྔོན་བཅུད་སྐྱུ་རྩལ་མཉམ་སྦྲེན་དུས་ཚོགས་དང་། “ནས་ཆང་གི་དྲི་ཞིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་བཅུད་འཕུལ་”ཞེས་པའི་ཆང་གི་འགྲན་བཟུང་ཆེ་མོ། སྤྱོད་སྤྱོད་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་བཟང་འགྲན་བཟུང་ཆེ་མོ་སོགས་སྐུ་རྟགས་བྱེད་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་ “བཟང་གའི་སྐྱུ་རྩལ་”དང་“སྤྱན་རླབས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དམངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གར་”སོགས་མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷན་བཞག་རྣམ་གངས་69ལ་བརྒྱུད་རིམ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་པ། སྔོན་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷན་བཞག་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་བཞེད་བེད་སྤྱོད་གཉིས་པར་གཏོང་འཛོག་ཡག་པོ་ཐོབ་པ། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལྡན་འདུས་ཆད་དང་རིག་གནས་འདུས་ཆད་རྒྱུན་མཐུན་མཐོ་དུ་ཕྱིན་ཡོད།

མང་གཞིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉིན་བཞིན་འཕུལ་སྐོར་དུ་ཕྱིན་པ། སྔོན་བྱེད་དང་སྔོན་གསལ་གྱི་གཞུང་ལམ་བྱ་བ་སྤྱོད་མཐུན་བྱེད་ཆད་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོ་དུ་ཕྱིན་ནས། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྔོན་བྱེད་ཆོ་46ལ་ཤར་གཏོང་བྱེད་ཆད་100%དང་། རང་བྱུང་སྔོན་བྱེད་ཆོ་189ལ་འབྲེལ་མཐུན་དང་ཤར་གཏོང་བྱེད་ཆད་ཁག་སོ་སོར་100%དང་75%ཟིན་པ། G561སྤྱན་རླབས་ལམ་དུ་མ་སོགས་གཞུང་ལམ་ཨ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟོ་ལ་སྐུལ་འདེད་བེད་སྤྱོད་ཡོད་ལ། ཐང་མགོའི་ཡུལ་སྐོར་སྔོན་དཔལ་ཆུང་གས་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་རིམ་སྤྱོད་ལེགས་སྐྱོབ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱ་བེད་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ལ། འཕྲིན་གཏོང་སོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུན་མཐུན་དང་འཕུལ་སྐོར་དུ་བཏང་བ། སྔོན་བྱེད་དང་སྔོན་གསལ་གྱི་རྒྱ་མཐོ་འདོན་དང་བྱེད་རྒྱུ་མཐོ་འདོན་སོགས་དམངས་འཛོའི་ལས་གྲྭ་མང་ཆོགས་དེ་བས་མང་བར་བྱས་ནས་“སྔོན་བྱེད་ཆོ་ཆང་མར་སྐུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤར་གཏོང་དང་ཆོགས་ཆུང་ཆང་མར་4Gབྱ་བ་ཤར་གཏོང་”བྱེད་ཡོད། སྔོན་གསལ་དར་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་དང་། ར་ཆ་སྔོན་བྱེད་ཆོ་འཛོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྡན་པའི་བེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་

གྲིམ་གཞིས་ཆོད་ལྟའི་ལས་གྲུ་ལག་བསྟར་བྱས་པ། གསང་སྟོན་9715གསར་བརྗེ་དང་གྲིམ་ཆོད་13213ཡི་མི་
 དུགས་ལོགས་དབྱེ་བྱས་ཏེ་གོང་གསལ་གྱི་མི་འཆོ་སྟོན་གྱི་ཁོར་ལུག་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ལོགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད། རྫོང་
 གོང་གི་ཕྱོགས་བསྟུས་ཞབས་ཞུའི་རུས་པ་རྒྱུན་མཐུན་དང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། སློབ་གསོ་དང་སློན་བཅས་སོགས་སྤྱི་པའི་
 ཞབས་ཞུའི་ཐོན་ཁུངས་གཞི་རིམ་དུ་བྱལ་བྱེད། ལྷ་ས་-ལྷན་གྲུབ་-འདམ་གཞུང་བཅས་གོང་ཁྲེང་དང་གོང་རལ་གྱི་
 འཕེལ་རྒྱས་སློམ་གཞི་རགས་ཅིམ་ཆགས་པ། གོང་ཁྲེང་དང་གོང་གསལ་མཐུན་སྦྲེལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཁྱོགས་
 ལྷུང་ཆགས་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད།

དམངས་འཆོའི་བདེ་ཅུ་ཟུམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ། སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་དོ་སྙམས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཆད་མཐོ་རུ་
 བཏང་བ་དང་། སློབ་གསོ་སྟོན་ལ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་འཐབ་རྒྱས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དོན་འབྲེལ་བྱས་པ། སློབ་
 བླགས་གོང་གི་ལོ་གསུམ་གྱི་ན་འདྲེས་དུ་བཅོལ་ཁང་དུ་བླགས་ཆད་99.05%ཟིན་པ། བྱང་ཁ་གོང་རལ་ལྟེ་བའི་སློབ་
 ཆུང་བསྐྱར་སྐྱུན་རྒྱ་སྟེང་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་ཆ་རྒྱུན་ལོགས་སུ་ཕྱིན་པ། འོས་འགན་སློབ་གསོ་བརྟན་དུ་
 གཏོང་ཆད་མཐོ་པོ་རྒྱུན་འབྲེངས་བཅས་བྱས་ཡོད། སློན་བཅས་འབྲོད་བསྟེན་མ་ལག་རིམ་བཞིན་འཐུས་སློ་ཆོད་དུ་
 ཕྱིན་པ་དང་། རྫོང་དང་། ཞང་། གོང་ཆོ་བཅས་རིམ་གསུམ་སློན་བཅས་དྲ་རྒྱ་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་བྱལ་པ། གོང་ཁྲེང་དང་གོང་
 གསལ་གྱི་གོང་མི་སློན་བཅས་འགན་བཅོལ་ནང་བླགས་ཆད་100%ཟིན་པ། རྫོང་མི་དམངས་སློན་ཁང་གི་ཞབས་ཞུའི་
 རུས་པ་རྒྱུན་མཐུན་དང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ། ལོ་དེ་རང་གི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མ་ལས་བླགས་བྱུང་ཆད་98.6%ཟིན་པ།
 རིགས་ཁག་གི་ཞིང་ཕན་མ་དདུལ་སློབ་ཆེན་སློབ་མའི་རོགས་དདུལ་དང་ལས་གནས་ཁ་གསལ་སོགས་བྱུང་ཁོངས་སུ་
 བྱལ་ཡོད།

སྟོན་བཅུད་བཅས་སྦྱོང་གི་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་སྟོན་བཅུད་སྤྱད་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མངོན་གསལ་དོད་པའི་གནས་བབ་ཐོག་བཞག་ནས་རང་སྦྱོང་སྤྱོད་སྟོན་བཅུད་ཤེས་
 དཔལ་འཛུགས་སྦྱོང་དཔེ་ལྟོན་རྫོང་གཏོད་བྱུང་པ་དང་། རང་སྦྱོང་སྤྱོད་སྟོན་བཅུད་ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྦྱོང་དཔེ་
 ལྟོན་ཞང་(གོང་རལ་)དང་གོང་ཆོ་གཏོད་ཆད་ཁག་སོ་སོར་100%དང་98%ཟིན་ནས་སྟོན་བཅུད་བདེ་འཇགས་སྤྱད་
 ཡོལ་དེ་བས་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཡོད། སྟོན་བཅུད་ཁོར་ལུག་སྤྱད་སྦྱོང་ལ་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོན་ནས་རྣ་བའ་

ཆེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་“གཏོད་འཛུགས་བཞི་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་པས། སྡོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དུས་བབ་
 རྒྱུ་མཐུད་བརྟན་ལྷིང་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁོར་ཕུག་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་ལ། རང་སྦྱོང་སྡོངས་ཀྱིས་
 ལྷ་ས་ཉེ་བར་བྱས་པའི་སྡོངས་ནང་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཁུལ་བཏོད་དེ་སྡོངས་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྦྱལ་ཤུགས་
 ཆེན་པོ་བསྒྲུན་ཡོད། དེས་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་སྡོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཁོད་“སྒོད་བཅུད་སྤྱད་སྦྱོང་དང་། ཞིང་འབྲོག་
 ལེགས་གཏོད་། རིག་གནས་ལུལ་སྐྱོར་དར་སྤེལ། མཐའ་མཚམས་སྤྱད་བཅས་ཀྱི་ཚུས་པ་དང་དེས་གནས་ཁ་
 གསལ་བཞོས་ནས། སྒོད་བཅུད་ཁ་གསལ་དང་། མང་གཞིའི་སྤྱི་ག་བོད་འཛུགས་སྤྱད། ཁྱད་ནན་ཐོན་ལས་གསོ་སྦྱོང་
 སོགས་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་མ་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྦྱོར་བཙོན་ལེན་བྱེད་པའི་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་སྒོན་དང་བར་མཐོངས་རྒྱ་ཆེར་
 བཏང་ཡོད།

སྡོང་སྡོང་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དུས་བབ་ནས་བཟུངས་ཆོ། སྡོང་ཨུད་དང་སྡོང་སྡོང་གཞུང་གིས་“སློག་ཤིང་
 སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་ཉེ་གནས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བའི་”འཐབ་རྒྱས་མཐའ་འབྱོངས་བྱས་ཏེ། “སློག་ཤིང་གིས་སྡེ་
 ཁྱིད་དང་། སྡེ་གཅིག་གིས་སྤྱུ་འདེད། རྫོང་བཞི་མཐུན་སྦྱོར། གནས་མང་མཉམ་འབྲལ་”བཅས་ཀྱི་སྡོང་སྡོང་དང་སྡོང་
 ངལ་གྱི་བར་མཐོངས་བོད་པ་ཚུས་ལྷན་བཏོད་ཡོད། འཐབ་རྒྱས་དེ་ལག་བཟུར་གཏོང་བྱས་པ་དེ་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་
 གིས་ས་མཐོའི་འབྲུང་འཕྲོད་ཞིང་འབྲོག་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྒོད་བཅུད་རིན་ཐང་གཞན་སྤྱད་དཔེ་སྒོན་
 ཁུལ། ས་མཐོའི་བདེ་ཐང་ལུས་གསོའི་གནས་འཕྲོད་སྡོང་སྡོང་། གསར་བཟུང་ལུལ་སྐྱོར་རིག་གནས་སྡོང་སྡོང་གཏོད་
 རྒྱའི་འཐབ་རྒྱས་དེས་གནས་དང་མཐུན་ཡོད། ལྷ་ས་སྡོང་སྡོང་གྱི་ཉེ་བའི་སྡོང་ཁུལ་གྱི་ཚུས་པ་སྤྱུག་གཏོང་དང་ཐོན་ལས་
 ཕྱིར་གཏོང་བྱས་པ་དེས་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་སྡོང་འདབས་ཀྱི་ལེ་ལག་ཆང་བའི་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་དང་། འཛད་སྦྱོང་
 ཀྱི་ཁྱབ་འབྱེད་དང་ལེན། འབྲུང་འཕྲོད་ཐོན་རྫས་མཁོ་སྦྱོང་འགན་ལེན་རྟེན་གཞི་སྤྱད་རྒྱ་བཅས་ལ་ཐད་ཀའི་གོ་སྐབས་
 མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད་ལ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱིས་འགྲིམ་འབྲལ་མཉམ་སྦྱེལ་དང་། ཐོན་ལས་མཐུན་སྦྱོར། སྒོད་བཅུད་མཉམ་
 སྤྱད་། དམངས་འཚོ་མཉམ་སྦྱོང་སོགས་ཐད་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་ཤུགས་སུ་མཐུད་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་ནང་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་
 འདི་ཉིད་སྒོད་བཅུད་མཉམ་སྤྱད་གི་གཙོ་ཤུགས་དམག་ཡིན་པའི་དོན་ནས་ས་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ནང་
 ཞུགས་རྒྱུ་སྒོད་བཅུད་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱར་བས་བརྟན་དུ་བཏང་སྟེ་ལྷན་གྲུབ་ས་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ནང་

ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འདེགས་སྒྲིལ་ཞུགས་ཆེན་བྱས་ཡོད།

རང་ངོས་འཕེལ་ཀྱི་དྲུས་བབ་ནས་བཟུང་། “ལོ་ལྔ་ཚན་བརྩ་བཞི་པའི་”ཟེར་བྱུང་མཐུན་འབད་འབབ་
བྱས་པ་བརྟུན་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་ཀྱི་མང་གཞི་དེ་བས་བརྟན་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་ཞི་མཐུན་
བརྟན་ཉིད་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་མི་སེམས་ལ་ཟུག་པ་དང་། སྤྱོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་གི་ལེགས་ཆ་མངོན་གསལ་
དོད་པ་དང་ཁུང་ཁུང་སྟེ་ནག་གི་རང་བྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྟགས་རིན་ཐང་ཉིན་རེ་བཞིན་མངོན་གསལ་དོད་དུ་
ཕྱིན་ནས་ས་མཐོའི་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱོད་གི་མཚོན་རྟགས་རང་བཞིན་གྱི་IPདང་། “ལྷ་སའི་བྱང་སྟོར་ལམ་”གྱི་ལྷ་བའི་
ཡུལ་སྟོར་སྤྱི་ཁྱིམ་ཐོན་ཁུངས་སུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱོད་བཅུད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རིན་ཐང་གཉིས་ཀ་རགས་ཙམ་ཆགས་ཡོད།
ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ནས་དང་འབྲི་གཡག་སོགས་ཐོན་ལས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པ།
གསར་བརྗེའི་རིག་གནས་དང་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྟོར་མཉམ་འབྲེས་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད་ལ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གོང་ལོག་ཆང་མའི་ལས་སྐབས་ལས་གཏོང་གྱི་སྤྱི་
སྟོབས་ཀྱི་མཐུན་རང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་དབང་དམ་འཛིན་བྱ་ཆེད་མང་གཞི་བརྟན་པོ་བཏོང་ཡོད། དེ་
དང་ཆབས་ཅིག་ལྷན་སྐྱེས་རྫོང་གི་འཕེལ་ཀྱི་ལ་སྤར་བཞིན་དངོས་ཡོད་ཀྱི་འགྲན་སྒྲོང་རབ་དང་རིམ་པ་འཕུད་པ་སྟེ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་རྟོག་འཛིང་ཆེ་ལ་གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཆེ་རུ་སོང་བ་དང་། གོ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཅན་ལས་
སྟོག་པའི་བསམ་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་ས་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་མཐའ་མཚམས་ཆོད་དོན་དང་ས་
མཚམས་སྒྲིལ་བའི་ཡུལ་སྟོར་སོགས་ཁྲབ་ཁོངས་ལ་དབ་རྟེན་སོག་པ་དང་། རྒྱལ་ནང་གི་གདོང་ཅའི་འགལ་ལྷའི་
ཞུགས་རྒྱུན་བརྟུན་མར་མངོན་པ་བཅས་ཀྱི་ཞིབ་པའི་མཚོན་ཆུལ་ནི། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བསྐྱེད་འཕེལ་འབྱོར་ཅུང་ཆུང་བ་
དང་། ས་ཁུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རིན་ཐང་བསྐྱེད་འཕེལ་འབྱོར་དང་ཚོར་སྲིད་ཡོང་འབབ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཆ་དེ་གོང་ཁྲེར་
ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱར་ཆད་མཐོ་པོ་མེད་པ་དང་གཅིག ཐོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རིམ་མཐོ་པོ་མེད་པ་དང་ཞིང་འབྲོག་ལས་དེར་
རབས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆད་མི་འདད་བ། ཐོན་ལས་ཀྱི་འཁོར་འབྲེལ་ཐུང་བ། ཞིབ་ཆགས་ལས་སྤྱོད་དང་སྤྱི་རྒྱུ་རྟགས་
འཇུགས་སྤྱོད་རྫོང་སུ་ལུས་པ། བཟོ་ལས་ཀྱི་མང་གཞི་ཞན་པ། སྤྱི་རྒྱུ་གསར་པ་སྤྱོད་སྲིད་འགོར་བ། རིག་གནས་
ཡུལ་སྟོར་ཐད་“མཁོ་སྤྱོད་ཆེ་ལ་དགོས་མཁོ་ཆུང་བའི་”འགལ་ལྷ་གནས་པ། ཐོན་ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་ཐོན་རྫས་

སྒྲ་ཁ་འཛིན་པའི་མེད་པ། ལེ་ལག་ཚང་བའི་སྒྲིག་བཀོད་མི་འདད་པ། དེ་བཞིན་ཁྱོད་ར་འབྲེལ་མཐུད་དང་ཚོང་གཉེར་
 ཉམས་ཞན་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེས་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དེ་འབབ་འཕར་ལ་སྦྱར་དཀའ་བ་དང་གཉིས། ཤེས་
 ལྡན་མི་སྣ་དང་ཚན་རྩལ་གྱི་འདེགས་སྦྱོར་མི་འདད་བ་དང་། གསར་གཏོད་བྱེད་ཅུས་དང་མཐོ་རིམ་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་
 དཀོན་པ་དང་གསུམ། སྤྱད་སྦྱོར་དང་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་དཀའ་བ་དང་། སྤྱོད་བཅུད་མཐའ་ཚད་ཀྱི་ཚོད་
 འཛིན་ལོག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བར་མཐོངས་ལ་ཚོད་འཛིན་བཟུངས་ནས་འབྲུང་འཕྲོད་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བ་སྦྱེལ་སྤངས་ད་
 ཏུ་བྱེད་དེ་ཆགས་མེད་པ་དང་བཞི། མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་དང་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུའི་དབར་ཞན་ཆ་ཡོད་པ་དང་།
 གོང་ཁྲུང་དང་གོང་གསེབ་འཕེལ་རྒྱས་དོ་སྙམས་མེད་པ། སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་དོ་སྙམས་ཅན་གྱི་ཚུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་
 དགོས་པ། གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་པའི་གསོན་ཤུགས་མི་འདད་བ་དང་ལྔ་བཅས་ཡིན།

ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལྟར་ན། “ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི”རིང་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 སྐབས་དང་འགྲན་སྦྱོར་མཉམ་ཏུ་གནས་ཀྱང་གོ་སྐབས་འགྲན་རྩོད་ལས་མང་བ་དང་། ལེགས་ཆ་ཞན་ཆ་ལས་མང་བ།
 སྤྱལ་ཤུགས་གཞོན་ཤུགས་ལས་ཆེ་བ་བཅས་ཡོད་པས་སྤྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཁེ་འབབ་ཐོན་པ་དང་། ཁྱད་ལྡན་ཐོན་ལས་སྐྱེད་
 སྤང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་ཏུས་བརྗེ་སྦྱར། ཏུས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་འཕར་གནས་བཅོམ་པའི་འགག་རྩའི་ཏུས་སྐབས་ཟུ་
 སྤྱེབས་ཡོད། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གོང་ལོག་ཚང་མས་ངས་པར་དུ་ཀྱང་ཏུ་མི་རིགས་རྒྱབས་ཆེན་བསྐྱར་དར་གྱི་འཐབ་རྒྱས་སྤྱི་
 ཡོངས་དང་འཛིན་སྤྱིང་ལ་ལོ་བརྒྱའི་ནང་འཕྲད་མ་སྤྱོད་བའི་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོར་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
 ཀྱི་འགལ་ཁྲ་གཙོ་བོའི་འགྱུར་ལྡོག་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་ཚོས་གསར་པ་དང་སྤྱད་བྱ་གསར་པར་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་
 བྱས་ཏེ། ས་མཐོའི་སྤྱོད་བཅུད་རྫོང་གི་གཞི་རྩའི་རྫོང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་རྒྱགས་ནས། འཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ངས་ཤུགས་
 རྒྱན་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་། ཉམས་ཉེན་ཁོང་གོ་སྐབས་སྤྱོད་འཛིན་དང་འགྱུར་ལྡོག་ཁོང་ནས་པ་གསར་པ་གཏོང་
 དགོས། ལྷ་ས་གོང་ཁྲུང་གི་“ལྷེ་བ་སྤྱོད་ཆེར་གཏོང་བ་དང་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་ཆེར་གཏོང་བའི”འཐབ་རྒྱས་དང་“རྫོང་
 བཞི་མཐུན་སྦྱོར”ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ནས་པར་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་རང་ངོས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ལེགས་ཆ་
 དང་དགོ་མཚན་ཆེ་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མོན་རྩའི་ཐོན་ཁུངས་གསར་གཏོད་འདེགས་སྦྱོར་དུ་བྱེད་པ། སྤྱོད་
 བཅུད་རིན་ཐང་དེ་ཁྱད་ལྡན་ལ་འགྱུར་བ། ཐོན་སྐྱེལ་ཞིབ་གསུམ་མཉམ་འདྲེས་དང་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་གྱི་པོ་

རིམ་སྒྲོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་འབྲོག་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བཏོད་པ། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་
 བཅུད་ཐོན་ལུངས་མང་གཞིར་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱས་པ་དང་ལུས་གསོའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སུ་བཏང་
 རས་གནས་འཕྲོད་ལས་འཕྲོད་དང་ཡུལ་སྒྲོར་ལ་འཚམ་པའི་ས་མཐོའི་ལུས་གསོའི་གནས་འཕྲོད་གྲོང་ཁྱེར་བསྐྱུན་པ།
 དེ་བཞིན་གསར་བརྗེའི་སྤྱི་ཚུལ་རྒྱུན་འཛིན་དང་མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་ཐོན་ལུངས་ཀྱི་གསོན་
 ཤུགས་འཕེལ་རྒྱ་ཁྲེ་བར་བྱས་ཏེ། རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྒྲོར་མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་དང་ཞབས་ཞུའི་སྤྱི་ཚད་
 མཐོར་གཏོང་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་གསར་བརྗེའི་ཡུལ་སྒྲོར་རིག་གནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དཔེ་ཆ་དག་གཏོད་པ་བཅས་བྱ་
 དགོས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་འགྲུལ་རང་ཆུ་ཤུར་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཐེག་རྒྱས་དང་། འདམ་གཞུང་སྣོད་བཅུད་ཡུལ་སྒྲོར་
 སྤྱོམ་འཛིན་རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་བཅས་དང་རང་འགྲུལ་རང་ཐབས་སྐྱུར་གསལ་རེས་བྱས་ཏེ། མང་གཞིའི་སྤྱི་གཤམ་བཀོད་
 ལན་ཚུན་སྤེལ་མཐུད་དང་། ཐོན་ལས་མཉམ་སྐྱུལ། ཐོན་ལུངས་མཉམ་སྦྲེན་མཉམ་སྐྱུར་བཅས་བྱས་པ་བརྒྱད། ས་
 ཁོངས་མཐུན་སྒྲུར་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་རང་དོས་ཀྱི་རེས་གནས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྫོང་ཁོངས་འདེགས་སྒྲུར་མ་ལག་མཉམ་དུ་བརྟན་པོ་འཛུགས་དགོས། 2035ལོར་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
 ལུགས་དང་རབས་ཅན་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་མདོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རིང་དམིགས་ཚད་ལ་དམིགས་ཏེ། སྤྱི་ཚད་
 ཡོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་རེས་གནས་གནད་ལ་འཁེལ་བ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་
 མཚམས་གསར་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ཉེན་ཁ་དང་འགྲན་རྩོད་གསལ་པོ་རྟོགས་པ། འཐབ་རྩུ་གྱི་གོ་སྐབས་
 དམ་འཛིན། སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཚད་བརྒལ་གསར་པ་ཡོང་རྒྱུར་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་སྐྱུལ་འདེད་
 གཏོང་བ། ཟུན་མོང་ཤུགས་འགྱུར་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དང་རབས་ཅན་གཞི་
 རྩའི་ཆ་ནས་མདོན་འགྱུར་ཡོང་ཆེད་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་མང་གཞི་འདིང་བ་དང་། གྲུ་གོ་ནམ་པའི་དང་རབས་
 ཅན་གྱི་སྤྱོད་གུང་གྱི་ལེ་ལུ་གསར་པ་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་རྩོམ་དགོས།

ས་བཅད་གསུམ་པ། “ལྷ་ཚན་བཙུ་ལྷ་པའི་”རིང་གི་སྤྱི་ཚད་བྱ།

གཅིག་ མཐུ་བྲིད་བསམ་སྒྲོ།

“གཏན་འཁེལ་གཉིས་”ཀྱི་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྤྱི་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་པ་དང་། “འདུ་ཤེས་”

བཞི་ཟུང་ཏུ་གཏོང་བ། “གདོང་ཚོད་བཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་བ། “སྤང་སྤྱོད་གཉིས་”ཟུང་པ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
 གྲུང་གོའི་བྱང་ཚེས་ལྟན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ས་ཆེན་དར་ཆ་མཐོན་པོར་སྤྱོད་བ། ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་
 ལུ་པ་དང་སྐབས་ཉི་ལུ་པའི་ཆང་འཛུམས་གོས་ཚོགས་རིམ་བྱུང་གི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། ཞི་
 ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་གྲུང་གོའི་བྱང་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུབ་ཁྲིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་
 མཐའ་འབྲེངས་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་བྱུང་རྒྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཐུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་ཕྱོགས་
 ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་གྱི་ལས་ཀྱི་ཚ་བའི་དགོངས་གཞི་མཐའ་འབྲེངས་བྱེད་པ།
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་ཆ་ཆང་ཞིང་ཡང་དག་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། ཏང་གྲུང་དབྱུང་
 གི་“མཐའ་འབྲེངས་དུག”གི་ཚ་དོན་གལ་ཆེན་དོན་འབྲེལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། “དོན་ཆེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། “འཛུགས་གཏོང་བཞི་ལ་སྤྱུགས་སྟོན། “གདོང་དམག་བདུན་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་ནས་ “ཚ་དོན་ལྔ་”
 མཐའ་འབྲེངས་དང་། “འཐབ་རྩུ་ཆེན་པོ་བཞི་ལག་བསྟར། “ལས་དོན་ལྔ་”དམ་འཛིན། “བྱ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་”
 ལ་སྦྱལ་འདེད། དེ་བཞིན་ལྟ་ས་གོང་ཁྲེ་གྱི་“སྟོན་ཤིང་དང་ཉེ་བ་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བའི་”འཐབ་རྩུ་དང་། “གོང་
 གཅིག་ཁུལ་གསུམ་”གྱི་གནས་བབ་ཁྲོད་གང་ལེགས་འདྲེས་པར་བྱེད་པ། གྲུང་རྒྱ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཛུགས་རྒྱ་དེ་ལས་ཀྱི་གཙོ་རྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྦྱལ་འདེད་
 གཏོང་རྒྱ་བརྒྱད་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། སྤྱི་ཁམས་སྟོན་ལ་འཛིན་པ་དང་འབྲུང་འཕྲོད་འཕེལ་རྒྱས་ཚ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་
 དུ་འཛིན་པ། བརྒྱུར་བཅས་སྟོ་འབྲེད་སྤར་ལས་ཟབ་སྟེལ་བྱ་རྒྱ་ཚ་བའི་སྦྱལ་སྤྱུགས་སུ་འཛིན་པ། མི་དམངས་ཀྱི་ཉིན་
 བཞིན་ཆེ་རུ་འགོ་བའི་མཛེས་སྤྱད་ལྟན་པའི་འཚོ་བའི་དགོས་མཐོ་སྟོང་རྒྱ་དེ་ཚ་བའི་དམིགས་ལུལ་དུ་འཛིན་པ། “སྤྱིང་
 གཅིག་ཁུལ་གཉིས་རྒྱུད་གསུམ་”གྱི་འཕེལ་རྒྱས་དེས་གནས་ཁྲོད་“དུག་ལྟན་སྤྱུན་གྲུབ་”འཛུགས་སྤྱོད་གྱི་ལེའུ་གསར་པ་
 ཏུར་ཐག་རྩོམ་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

གཉིས། གཞི་ཅིའི་ཚ་དོན།

——དམངས་འཚོ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་མི་སེམས་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་ལ་རྒྱ་མཐའ་འབྲེངས། མི་དམངས་ཉེ་
 བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་སྟོ་བརྟན་པོ་འཛུགས་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་བྱེད་པོའི་གནས་བབ་ལ་བརྩི་

འཛོག་བྱེད་པ། ཞིང་འབྲོག་པའི་ཡོང་འབབ་རྒྱུ་མཐུན་འཕར་བ་དང་དམངས་འཚོ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་དམིགས་པ།
མི་དམངས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁེ་ཕན་སྤུངས་སྤྱོད་བྱེད་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྲང་གཞག་བྲང་བདེན་སྤུངས་སྤྱོད་བྱེད་པ། འཕེལ་རྒྱས་
ཁྱོད་དམངས་འཚོ་འགན་ལེན་དང་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་བསམ་
པའི་དཔལ་ཡོན་མཐུན་སྦྱར་དང་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་རྒྱུ་རྒྱལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་དེང་རབས་ཅན་
འཛུགས་སྤུན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་བས་མང་བ་དང་དེ་བས་བྲང་གཞག་དང་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་
ཕན་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་དགོས།

——གསར་གཏོད་ཀྱིས་སྐུལ་སྤེལ་དང་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱུ་སྤེབས་གཅིག་ལ་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པས་སྐུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱི་བྱེད་
བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་བབ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཤུགས་གསར་པ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། བྱང་ལྗན་ཞིང་འབྲོག་
ལས་དང་། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར། སྤྱོད་བཅུད་དཔལ་འབྱོར་སོགས་བྱང་ལྗན་ཐོན་ལས་རྒྱ་སྤྱོད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།
ནང་མཐོ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་མཐོ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆའི་རང་བཞིན་སྤུར་བཅས་གཏིང་ཟབ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་སྤྱི་འདོམས་
བྱེད་པ། སྐུལ་རྒྱས་གསར་ཉིད་བརྗེས་བྱེད་མཁོགས་སུ་གཏོང་བ། དཔལ་འབྱོར་གྲུབ་ཆ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་བཅས་
བྱེད་དགོས་ལ། སྤྱོད་བཅུད་སྤོང་ལ་འཛོག་པ་དང་འབྲུང་འཕྲོད་འཕེལ་རྒྱས་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་སྐུས་ཚད་ལ་འགྱུར་
ཕྱོག་དང་། ལས་ཕྱོད་ལ་འགྱུར་ཕྱོག་། སྐུལ་རྒྱས་ལ་འགྱུར་ཕྱོག་གཏོང་བ་བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་སྐུས་ཚད་དེ་
བས་མཐོ་བ་དང་། ལས་ཕྱོད་དེ་བས་ཆེ་བ། བྲང་སྤྲོམས་ཡིན་པ། རྒྱུ་མཐུན་ཐུབ་པ། བདེ་འཛུགས་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་
འཕེལ་རྒྱས་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།

——སྤུར་བཅས་གཏིང་ཟབ་རུ་གཏོང་བ་དང་སྤྱོ་མ་འབྱེད་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ཕན་ཚུན་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་
མཐའ་འཁྱོངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་སྐུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཚོད་འཛིན་བཞོ་བའི་སྤྱི་གྲོ་སྤོལ་ལམ་སྤོལ་གྱི་འགོ་ག་
རྒྱུན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེང་རབས་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་མ་ལག་འཛུགས་སྤྱོད་དང་འབྲུང་འཕྲོད་ཐོན་རྫས་ཀྱི་རིན་
ཐང་མངོན་འགྱུར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། གཙོ་རྒྱུ་འོ་ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་བཞོད་སྤྱི་གྲོ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། ཚན་རྩ་ལ་
གསར་གཏོད་ཀྱི་སྤྱི་གྲོ་སྤོལ་འཐུས་སྤོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་སོགས་གཙོ་གནད་བྱུང་ཁོངས་ལ་དམིགས་པ། སྤུར་བཅས་

གཏིང་ཟབ་དང་ཚུ་ཚད་མཐོ་བའི་སློ་དབྱེར་ཚད་བརྒལ་གསར་པ་ཡོང་རྒྱུ་ལྟེན་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་གནས་སྐྱེལ་ཤུགས་དང་གསོན་ཤུགས་རྒྱུན་མཐུང་དང་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།

—— རྒྱས་ལྡན་ཁྲོམ་ར་དང་རྒྱས་ལྡན་སྤྱིད་གཞུང་ཟུང་འབྲེལ་མཐའ་འཁྱོངས། ཐོན་ཁུངས་བགོ་སྐྱོད་ཀྱི་
ཁྲོམ་རའི་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིད་གཞུང་གི་རྒྱས་པ་དེ་བས་ལེགས་
པའི་སློ་ནས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པ། གཅིག་གྱུར་དང་། སློ་དབྱེ། འབྲན་ཚོད། གོ་རིམ་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྲོམ་རའི་མ་ལག་
འཛུགས་རྒྱུ་ཤུགས་སྤྲོད་རྒྱལ་པ། ཁྲོམ་ར་ཅན་དང་། ཁྲིམས་སྦྱོང་ཅན། སྐབས་བདེ་ཅན་བཅས་ཀྱི་ཚོང་གཉེར་ཁོར་
ཡུག་ཅེ་ག་གཏོང་པ། རིགས་ཁག་གི་ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པའི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བ་བྱེད་པ། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སྦྱར་
བཅས་གཏིང་ཟབ་རུ་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་གཉེར་སྦྱོང་བྱེད་པོ་གསར་པ་སྦྱོང་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས་
“སྐྱུག་པོར་གཏོང་བྱུང་ལ་དོ་དམ་ཡང་ཡག་པོ་བྱེད་བྱུང་པའི་”དཔལ་འབྱོར་སྐྱོད་ལམ་ཆགས་པ་བྱ་དགོས།

—— སྐྱུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཚུ་ཚད་མཐོ་བའི་བདེ་འཇགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྱུར་འཆར་འཁོད་
བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བུ་ལག་བརྟར་དོན་འབྱོར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་།
འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོམ་ར་བདེ་འཇགས་བརྟན་རུ་གཏོང་བ། བདེ་འཇགས་ཁྲོམ་ར་འཕེལ་རྒྱས་དོན་གཉེར་བྱེད་པ། མཐའ་ཚད་ཀྱི་
བསམ་བློ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བསམ་བློ་འཛུགས་པ། དཔལ་འབྱོར་དངུལ་རྩ་དང་། མི་རིགས་ཚོས་ལུགས། སྤྱི་ཚོགས་
བརྟན་མྱིང་། སྤྱོད་བཅུད་སྦྱང་སྦྱོང་སོགས་གཙོ་གནད་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་རྒྱས་ལྡན་དང་འགོག་ཐོན་དང་སེལ་བ།
བདེ་འཇགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོད་སྤེལ་ལམ་སྤེལ་འབྲས་སློ་ཚད་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཚུ་ཚད་མཐོ་བའི་བདེ་
འཇགས་ལ་བརྟན་ནས་སྦྱོན་གྱུ་ཐོབ་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་དང་སྐྱུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་འགན་ལེན་བྱེད་
དགོས།

གསུམ། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དེས་གནས།

བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སློར་གྱི་སྤྱི་ཁྲབ་རྒྱུ་ཅི་ཞིས་ཅིན་པོར་གི་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟོགས་ཡོངས་
ནས་ལག་བརྟར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྦྱོང་མཛུབ་རྒྱུ་ལག་ལེན་གཏིང་ཟབ་བརྟར་བ།
“འཛུགས་གཏོད་བཞི”དང་“མདུན་གཤམ་དུ་སྦྱོང་པ་བཞིའི”དམིགས་ཚད་ལས་འགན་ལ་དམ་པོར་དམིགས་པ། རང་

འགྲུལ་ངང་ལྷ་སའི་“ཉེ་གནས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་སློབ་ཤིང་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བའི”འཐབ་རྩལ་ནང་རང་
 འགྲུལ་ངང་ཞུགས་པ། “སྤྱི་གཅིག་དང་ཁུལ་གཉིས་རྒྱུད་གསུམ་”ཀྱི་བཀོད་པ་ལག་བརྟར་བྱ་གཞིར་འཛིན་པ། ལྷ་ས་
 མོང་ཁྱེར་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ལ་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་“སོན་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་གསར་གཏོད་དང་སྟོན་བཅུད་རིན་
 ཐང་གཞན་སྐྱུར་གྱི་ཞིང་འབྲོག་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་རྟེན་གཞི། ས་མཐོའི་ལུས་གསོའི་གནས་འཕྲོད་མོང་ཁྱེར།
 གསར་བརྗེའི་ཡུལ་སྐོར་རིག་གནས་མོང་ཁྱེར་”ཀྱི་རིས་གནས་དང་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ལེགས་ཆར་གཞི་རྒྱུགས་
 ཏེ། ཁྱད་ནན་ཐོན་ལས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། མོང་ཁྱེར་དང་མོང་གསེབ་ཀྱི་རྩལ་པ་འཐུས་སྐོ་ཆོད་དུ་གཏོང་བ།
 སྟོན་བཅུད་རིན་ཐང་གི་ལམ་བུ་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། མཐོ་སྐང་གི་སྤྱེ་ཁམས་སྤུངས་སྤྱོད་དང་། ཁྱད་ནན་ཐོན་ལས་རིམ་
 སྤྱོད་མོང་ཁྱེར་དང་མོང་གསེབ་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མིག་དཔེར་འགྱུར་བ། སོན་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་གསར་
 གཏོད་ཀྱིས་འདེགས་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་བཅུད་རིན་ཐང་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ། “ཞིང་འབྲོག་མཉམ་འདྲེས་+བདེ་
 ཐང་ལུས་གསོའི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་”སྤུལ་རྩལ་སུ་བྱས་པའི་བོད་དབུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
 མིག་དཔེར་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས།

——སོན་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་གསར་གཏོད་དང་ཞིང་འབྲོག་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་རྟེན་གཞི། སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཁུལ་དང་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་འབྲོག་ལས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་
 ཁུལ་གཞི་རྟེན་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། “འཕན་ཡུལ་ངས་ཆུའི་ས་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་
 ཁུལ་”ཀྱི་མཉམ་འགྲུལ་རྩལ་པར་བརྟེན་ནས། “སྟོ་འབྲུ་བྱང་གཟན་དང་བྱང་ཕྱགས་སྟོ་གསོ་”ཡི་ཞིང་འབྲོག་མཉམ་
 འདྲེས་མ་ལག་འཛུགས་རྒྱ། ནས་འདེབས་ལས་རིགས་གསོ་སྤྱོད་དང་བྱུང་གཤམ་གཞི་གཅིག་ཅན་དང་འབྲི་གཡག་
 རིགས་རྒྱུད་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ། “འདེབས་འཛུགས་དང་། གཟན་རྒྱ། གསོ་ཆགས། ལས་
 སྟོན་ཞིབ་ཆགས་”བཅས་ཀྱི་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་རྒྱུ་ལ་ཕྱོགས་སྤེལ་བྱེད་ཆོད་ཅེས་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་བྱེད་པོ་10ཡན་གསོ་
 སྐྱོར་བྱ་རྒྱ། 2030ལོར་སྟོབས་སྐབས་ཞིང་འབྲོག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་རིན་ཐང་གིས་རྫོང་ཁོངས་དཔལ་
 འབྱོར་བསྐྱམས་འཁོར་ནང་བཟུང་བའི་བསྐྱར་ཆད་40%ལྷག་ཅེས་བེད་པ་བྱ་རྒྱ། “ལྷ་སའི་ས་གཙང་”ས་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་
 པའི་སྤུས་རྟགས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ནས་དང་འབྲི་གཡག་སོགས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་འབྱུང་

འཕྲོད་ཁས་ལེན་བྱེད་ཚད་80%ཡན་ཟིན་པ་བྱ་རྒྱུ།

——ས་མཐོའི་ལུས་གསོ་གནས་འཕྲོད་ཀྱི་ཁྲོད་ཁྱེད། “རྒྱུ་རྒྱུ་གཙང་པོའི་སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་རིག་གནས་ལུས་སྒོར་ཁུལ་དང་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་མང་གཞིར་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཁབ་ནགས་ཚལ་སྤྱི་སྤྱིར་དང་ཁྱེད་ཁྱེད་སྤྱི་སྤྱིར་ཁབ་རིམ་པའི་རང་བྱུང་སྤྱི་སྤྱིར་ཁུལ་གྱི་ལྷོ་བའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་དམིགས་ནས། རི་རྒྱ་ནགས་ཞིང་མཆོའུ་རྩ་བྱེད་མ་བཅས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་སྤྱིར་བྱ་རྒྱུ། སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་རིན་ཐང་མངོན་འགྱུར་ལ་མ་སྒོལ་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་ནས་ཀྱི་ཐུན་འདུས་ཉེ་ཆོད་དང་སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ཁ་གསལ་ཐབས་ལམ་ཚོད་ལྟ་བུས་ནས་ས་མཐོའི་སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ལྷོ་ཞིབ་ཚད་ལེན་གྱི་“བྲ་བ་གཅིག”བསྐྱུན་རྒྱུ། ཁྲོད་ཁྱེད་དང་ཁྲོད་གསལ་གྱི་ལོ་ལ་གསལ་གསུ་གཏོད་བྲ་དང་། དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་ཁྲོད་རྫས་ཀྱི་ཁྲོད་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྲོད་དོན་རིམ་སྒོར་དང་སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་གནས་འཕྲོད་དཔེ་སྟོན་ཁྲོད་ཚོ་15འཇུགས་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོད་བཞག་ལུས་གསོ་དང་། སྒོ་བ་གསོ། སྐྱུན་བཅོས་ཞབས་ཞུ་བཅས་འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོད་བཞག་ལྷོ་ཁྲོད་ཁྱེད་ཀྱིས་ལུས་གསོ་དང་སྒོ་བ་གསོ་དང་གི་གནས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུན་ནས་2030ལོར་སྒོ་བས་སྐབས་ནགས་ཚལ་ཁྱེད་ཚད་30%དང་འདམ་ར་སྤྱི་སྤྱིར་བྱེད་ཚད་95%ཟིན་པ་བྱ་རྒྱུ།

——གསར་བརྒྱུ་ལུས་སྒོར་རིག་གནས་ཁྲོད་ཁྱེད། “བྲ་རྒྱུ་གྱི་སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་རིག་གནས་ལུས་སྒོར་གྱི་འབྲོག་ལས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཁུལ་ལྷོ་བའི་བྱས་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་གསར་བརྒྱུ་ལུས་སྒོར་རིག་གནས་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཁབ་ནགས་ཚལ་སྤྱི་སྤྱིར་། མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷོ་བའི་བཞག་ཐོན་ཁུངས་བཅས་སྒོ་བ་འདོན། དེ་བཞིན་ལྷོ་མའི་བྲ་སྒོར་ལམ་བུ་གི་ལུས་སྒོར་ས་ཆོགས་སྒོལ་མཐུན་བྱས་ནས་གསར་བརྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་སྒོ་བ་སྒོར་+སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉམས་ལེན་+མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷོ་བའི་བཞག་ཐོན་ཁུངས་ལོ་གི་རིག་གནས་ལུས་སྒོར་རྣམ་པ་གཏོད་རྒྱུ། གསར་བརྒྱུ་ཉེན་གཞི་དང་མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷོ་བའི་བཞག་ཐོན་ཁུངས་སྤྱི་སྤྱིར་སྒོར་བྱེད་པ་དང་། “གཟའ་མཇུག་ལྷན་གྲུབ་ལ་སྒོ་དྲ་བ་སོགས་ཁྱེད་ལྷན་ཐོན་རྫས་གསར་སྒོལ་བྱེད་པ། “འགྲོ་འདུག་སྒོ་དྲ་གསུམ་དང་། ལུས་སྒོར་། ཉེ་སྤྱོད་། རོལ་ཅིང་”བཅས་ཀྱི་འཁོར་འཁྲུག་ལྷོ་ལོ་ལོ་ཞབས་ཞུ་འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོད་བཞག་ལྷོ་ཁྲོད་སྒོ་དྲ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐྱུ་རྣམ་མཉམ་སྒོ་དྲ་དུས་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱིར་བྱེད་སྒོ་སྒོལ་བ་བཅས་བྱས་ནས། 2030ལོར་སྒོ་བས་སྐབས་ལུས་སྒོར་བར་སྒོ་ལེན་ཞུ་

ཚད་མི་ཐངས་ཁྲི་100ལས་བརྒལ་བ་བྱས་ཏེ་ས་ཁོངས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གྱི་མཚན་རྟགས་གསར་པ་གཏོང་བྱ།

བཞི། འཕེལ་ཁྱུས་ཀྱི་དམིགས་ཚད།

ལྷན་གྲུབ་འཕེལ་ཁྱུས་ཀྱི་མང་གཞི་དང་དུས་བབ་ལ་ཕྱོགས་བསྡུས་བསམ་གཞིག་བྱས་ནས། “ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་
ལྔ་པའི”་རིང་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་ཁྱུས་ཐད་གཞུགས་གསལ་གྱི་དམིགས་ཚད་གཙོ་བོ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་
བ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། 2030ལོར་སྐྱེ་བས་སྐབས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་འཛུགས་སྐྱུན་ལ་ཐག་གཅོད་རང་
བཞིན་གྱི་འཕེལ་ཁྱུས་ཡོང་བ་དང་། དུས་བདེའི་ལྷན་གྲུབ་དང་འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ། མངོས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་ལྷན་གྲུབ།
རིག་གནས་ལྷན་གྲུབ། ཁྲིམས་སྒྲིང་ལྷན་གྲུབ། གདོང་ལེན་ལྷན་གྲུབ་བཅས་འཛུགས་སྐྱུན་བྱས་འབྲས་མངོན་གསལ་
དོད་པ་དང་། རྫོང་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་སྟོབས་ཤུགས་བརྟན་པའི་རང་ཆེ་རུ་སྒྲིན་པ། བྱེད་ལྷན་ཐོན་
ལས་ཀྱི་འདེགས་སྒྲིར་དེ་བས་ལྷན་ལྷན་ཡོང་བ། སྒོང་ཁྲེར་དང་སྒོང་གསེབ་འཕེལ་ཁྱུས་དེ་བས་མཐུན་སྒྲིར་ཡོང་བ།
སྒོད་བཅུད་ལེགས་ཆ་རྒྱན་མཐུད་གཞན་སྒྲིར་བྱུང་བ། དམངས་འཚོའི་འགན་ལེན་ཆུ་ཚད་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མཐོ་རུ་
འགོ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ། བོད་དབུས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་ཁྱུས་ཀྱི་འཕར་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལྷན་གྲུབ་གསར་པ་བསྐྱར་རྒྱུར་མང་གཞི་བརྟན་པོ་འདིང་
བྱ།

——བཅོས་སྒྲིང་གི་ཕན་ལུས་གསར་པ་མཐོ་རུ་འགོ་བ་དང་དུས་བདེའི་ལྷན་གྲུབ་འཛུགས་སྐྱུན་གྱི་མང་གཞི་
བརྟན་འདིང་བྱ། ཏང་སློན་དམག་ཉེན་དམངས་བཅས་ཀྱི་མཉམ་འགོག་ལམ་སྟོན་ལྷན་པས་ནན་དུ་གཏོང་བ་དང་།
ཉེན་ཁ་ཆབས་ཆེན་འགོག་ཐོན་དང་སེལ་བའི་ལམ་སྟོན་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ། སྤྱི་པའི་དོན་རྒྱུན་
ཀྱི་འཕལ་སྐྱོམ་ལུས་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རུ་འགོ་བ། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གཏོང་པའི་གྲུབ་འབྲས་
རྒྱན་མཐུད་སྤྱོད་ལྷན་ཡོང་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་སྤེལ་པོ་ཞི་མཐུན་བརྟན་སྤྱིང་ཡོང་བ། འཕེལ་ཁྱུས་དང་བདེ་འཛགས་
འགན་ལེན་སྤར་བས་ལྷན་ལྷན་ཡོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་ཁྱུས་ཆེད་བདེ་འཛགས་སྤེལ་
བརྟན་པོ་བསྐྱར་ཏེ། དུས་བདེའི་ལྷན་གྲུབ་བསྐྱར་པའི་ལས་དོན་དོན་འབྱོར་ལུས་ལྷན་དང་མང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་
འདིང་བྱ།

——དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་ཐོབ་པ་དང་། འབྱོར་ལྡན་ལྷན་གྲུབ་འཛུགས་སྐྱུན་གྱི་
 སྤྱི་ཚད་དང་སྤྱི་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་ལྟར་ ས་ཁུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རིན་ཐང་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་ཐོན་སྐྱེད་དང་སྐྱོན་བྲལ་
 ངང་འཕར་བ་དང་། ཐོན་ལས་གྲུབ་ཆ་རྒྱུན་མཐུན་དང་ལེགས་འགྱུར་ཡོང་བའི་བརྩོན་ལེན་བྱ་བ་ལྟར་ ཚན་ཅུལ་གསར་
 གཏོང་གིས་ས་མཐོའི་བྱུང་ལྡན་ཐོན་ལས་ལ་སྤྱི་འདེད་གཏོང་བ་དང་བཏང་ནས་གངས་འཛིན་ལག་ཅུལ་དང་“སྤྱོད་
 བཅུད་+” “རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་+” “ཞིང་འབྲོག་+”བཅས་མཉམ་འབྲེས་མཁྱོགས་སུ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ཚད་གསར་
 པའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ལྡན་གསར་གསོ་སྤྱོད་བྱ་བ་ལྟར་ ས་མཐོའི་བྱུང་ལྡན་ཞིང་འབྲོག་ལས་དེ་ཚད་ལྡན་ཅན་དང་སྤྱི་རྒྱུ་རྟགས་
 ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་འདེད་བཏང་ནས། སྤྱི་གཞི་ཞིང་ལས་དང་འབྲུང་འཕྲོད་བཞོལ་ས། སྤྱོད་བཅུད་རིག་
 གནས་ཡུལ་སྐོར་སོགས་གསར་དར་ཐོན་ལས་རྒྱ་སྐྱོབ་སེལ་རུ་གཏོང་བ་དང་། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་གྱི་
 དཔལ་འབྱོར་ལེགས་སྐྱེས་མངོན་གསལ་དོད་དུ་གཏོང་བ་ལྟར་ དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གོང་ཁྲུང་དང་གོང་གསེབ་གྱི་ས་ཁོངས་
 འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་སྦྲེལ་དང་། རྫོང་གོང་གཞི་རྟེན་དུ་བྱེད་པའི་གོང་ཁྲུང་དང་གོང་རྒྱུ་ཅན་ལ་གསར་པ་
 མཁྱོགས་སུ་མངོན་པར་བྱས་ནས། “སྟེ་བ་གཅིག་གིས་སྟེ་ཁྱིའི་དང་གནས་མང་མཉམ་སྦྲེལ་”གྱི་གོང་ཁྲུང་དང་གོང་
 རྒྱུ་ཅན་ལ་གཏོང་བ། རྫོང་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཉེན་ལྷན་སྤྱི་ཚད་ལྡན་སེལ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་
 འབྱོར་ལྡན་ལྷན་གྲུབ་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་སྤྱི་ཚད་བསྐྱོད་ལ་མ་བུའི་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བ་ལྟར་

——སྤྱོད་བཅུད་ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྤྱོད་ལ་ཡར་རྒྱས་གསར་པ་བྱུང་ནས་མཛེས་སྤྱི་ལྷན་པའི་ལྷན་གྲུབ་གྱི་
 གཞི་མདངས་སྤར་བས་གསལ་བ་བྱ་བ་ལྟར་ མཐོ་སྒང་ས་མཐོའི་སྤྱོད་བཅུད་བདེ་འཇགས་སྤྱི་ཡོལ་དེ་བས་བརྟན་པ་དང་།
 གཙོ་གནད་རྒྱུ་ཁུལ་སྤྱི་ཚད་དང་བཅས་སྤྱོད་གི་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པ། རྟགས་ཚལ་བྲལ་ཚད་30%
 ཟེན་པ། འདམ་ར་སྤྱི་ཚད་བྱེད་ཚད་95%ཟེན་པ། ལྷ་ཐང་གི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཁོངས་བྲལ་ཚད་76%ལས་བརྟལ་
 བ། མཁའ་རྒྱུད་སྤྱི་ཚད་ལེགས་པའི་ཉིན་གུངས་གྱི་བསྐྱེད་ཚད་98%ཡན་རྒྱུན་འབྲེངས་སྤྱི་ཚད་བཅས་བྱ་བ་ལྟར་
 འབྲུང་འཕྲོད་ཐོན་ལྡན་སྤྱི་ཚད་ལ་སྤྱི་འདེད་གཏོང་བ་དང་བཏང་ནས་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྤྱོད་སྤྱི་ཚད་
 འབྲུང་འཕྲོད་འཕོ་འགྱུར་ལ་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོན་པ་བྱ་བ་ལྟར་ སྤྱོད་བཅུད་ཐོན་རྫས་གྱི་རིན་ཐང་མངོན་
 འགྱུར་ལམ་སྟོལ་འཐུས་སྟོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། གོང་ཁྲུང་དང་གོང་གསེབ་གྱི་འཚོ་སྤྱོད་ཁོར་ལུག་ལེགས་སུ་གཏོང་

བ། “ལྷ་སའི་སྤྲོད་ཚལ་ར་བ་”ལྷ་ས་ཤུགས་ཡོད་ཀྱིས་གཏོང་པ། སྤྲོད་བཅུད་ལུས་གསོ་དང་སྤྲོ་གསེང་སོགས་ཀྱི་ལས་
ནམ་གསོ་སྤྲོད་བཅས་བྱས་པ་བརྒྱད། “མངོས་སྤྱུག་ལྷན་པའི་ལྷན་གྲུབ་”འདི་ཉིད་ས་མཐོའི་སྤྲོད་བཅུད་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་
འབྱུང་འཕྲོད་འཕེལ་ཀྱིས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་དུ་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་བྱ་ཀྱོ།

——སྤྱི་ཚོགས་ཤེས་དཔལ་གྱི་ཚུ་ཚད་མཐོ་རུ་འགྲོ་བ་དང་རིག་གནས་ལྷན་གྲུབ་འཛུགས་སྤྱན་ལ་སྤྱུལ་འདེད་
གཏིང་ཟབ་ཐེབས་པ་བྱ་ཀྱོ། གཙོ་རྒྱན་བསམ་སྒྲུབ་སྤྱི་ལྟོགས་སྤྱི་བརྟན་དང་སྤྱི་བས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རིན་ཐང་ལྷ་བ་མི་སེམས་སུ་ཟུག་པ། མི་དམངས་ཀྱི་ཤེས་དཔལ་བྱང་ཚད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་
དཔལ་ཚུ་ཚད་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་སྤྱི་བར་རྒྱུན་ནམ་ཅན་གྱི་སྤྱུལ་
འདེད་གཏོང་བ། ཤེས་དཔལ་ཡུལ་སྤོལ་དང་། ཁྱིམ་སྤོལ་བཟང་པོ། བབ་ཆགས་དམངས་སྤོལ་བཅས་དར་སྤོལ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་བྱ་ཀྱོ། རིག་གནས་སྤྲོད་དང་རྒྱུན་འཛིན། གསར་གཏོང་བཅས་ཀྱི་འཕེལ་ཀྱིས་ལ་མཐུན་སྤྱོད་དང་སྤྱུལ་
འདེད་གཏོང་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དང་། དམངས་སྤོལ་རིག་གནས། གསར་བརྗེའི་རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་ཐོན་
ཁུངས་རྒྱུད་རིམ་ལྷན་པའི་དང་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱས་པར་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོན་པ་དང་། སྤྱི་པའི་རིག་གནས་
ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་དེ་བས་འཐུས་སྤོ་ཚད་བ། རིག་གནས་ཐོན་ལས་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྤོལ་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་
ཀྱིས། ཁྱད་ལྷན་རིག་གནས་སྤྱི་རྒྱུས་རྒྱུན་ཐེབས་ཤུགས་བརྟན་པོའི་དང་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། མི་རིགས་
མཐུན་སྤྱིལ་ཡར་ཐོན་གཏིང་ཟབ་དང་ཏན་ཏིག་དང་གཏོང་པ། “ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་གསུམ་”དང་“མོས་སེམས་
ལྷའི་”བསམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕ་བ་མི་སེམས་ལ་ཟུག་པ། མི་རིགས་ཁག་དབར་འགྲོ་འོང་དང་སྤོལ་རེས། མཉམ་འབྲེས་བཅས་བྱེད་
རྒྱ་རྒྱུན་མཐུད་དང་གཏིང་ཟབ་དང་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། འབྲམ་མཉམ་དང་མཐུན་སྤྱིལ། རོགས་རེས། ཞི་མཐུན་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མི་རིགས་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྤྱི་བརྟན་དུ་གཏོང་བ། དེ་དང་རབས་ཅན་གྱི་ལྷན་གྲུབ་
གསར་པ་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་མཉམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་བཅས་བྱ་ཀྱོ།

——བཅོས་སྤྲོད་གི་ཕན་རྒྱས་ཆེ་རུ་བྱིན་ནས་ཁྱིམ་སྤོལ་ལྷན་གྲུབ་བསྐྱུར་རྒྱུ་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་ཐེབས་
པ་བྱ་ཀྱོ། “ཁྱིམ་སྤོལ་ལྷན་གྲུབ་”འཛུགས་སྤྱན་ལ་གྲུབ་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོན་པ་དང་གྲངས་འཛིན་སྤྲོད་
དོན་ཞབས་ཞུ་བྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་བྱ་ཀྱོ། གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྤྲོད་མ་ལག་དང་བཅོས་སྤྲོད་རྒྱས་པ་དེ་དང་

རབས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་ཆེས་ཆེར་མཐོ་རུ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་དང་། གཞི་རིམ་གྱི་འགལ་བ་དང་ཚད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་
 ལེགས་གྲུབ་ཐུབ་ཆད་མཐོ་པོ་རྒྱན་འཁྱོངས་ཐུབ་པ། ཁྲིམས་སྦྱོར་སྤྱི་ཚུལ་གཞི་རིམ་བཅས་སྦྱོར་གི་ཕྱོགས་ཀྱན་ལ་
 མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་ཐུབ་པ་བཅས་བྱ་རྒྱ། ཁྲིམས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱོད་དང་དམངས་འཆོ་
 འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་ལྟར་ལས་དོན་སྦྱུང་རྒྱ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དོན་འཛིན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱས་ནས་སྤྱི་
 ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་སྤྲོད་ཐུན་པའི་ཁྲིམས་སྦྱོར་གི་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱ།

——སྤྱི་བཅས་སློ་དབྱེར་གོམ་སྟབས་གསར་པ་སློས་ནས་གདོང་ལེན་འཇུགས་སྤྱོད་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་
 བ་བྱ་རྒྱ། ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་རྒྱན་མཐུད་དང་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཤུགས་གསར་པ་འཕེལ་རྒྱས་
 ལ་ཆོད་འཛིན་ཐབས་པའི་སྤྲིག་སྟེན་དང་ལམ་སྟེན་གྱི་འགོག་རྒྱུ་རིམ་བཞིན་མེད་པར་བཟོ་བ། གཙོ་རྒྱ་ཁྲོམ་ར་ཅན་
 གྱི་བཀོད་སྤྲིག་སྤྱི་བཅས་ལ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། ཐོན་ཁུངས་སྤྱི་ལེགས་དེ་ཁྱད་ལེགས་ཆའི་ཐོན་ལས་སུ་
 འཁོར་རྒྱག་བདེ་སྤྲོད་ཡོང་བ། ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པོའི་གསོན་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགོ་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ། སྤྱོད་པོངས་ཀྱི་“ཞིང་
 དར་འབྲོག་བརྟན”ཀྱི་བཀོད་སྤྲིག་དང་ལྷ་ས་གོང་ཁྲེར་གྱི་“ལྷོ་བ་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་སྟོན་ཤིང་སྟོབས་ཆེར་
 གཏོང་བའི་”འཐབ་རྩལ་དང་མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་གོང་ཁྲེར་གྱི་“རྫོང་བཞིའི་མཐུན་སྦྱར”འཐབ་རྩལ་
 དང་རང་འགུལ་དང་སྤྲོལ་མཐུད་བྱས་ནས་ཐོན་ལས་བཀོད་སྤྲིག་དང་། ཐོན་ཁུངས་མཉམ་སྦྱོད། ཁྲོམ་ར་སྤྲོལ་མཐུད།
 སྤྱོད་བཅུད་མཉམ་སྤྱོད་སྟེན་སྤྲོད་ཁུངས་སུ་མཐུན་སྦྱར་མཉམ་འགུལ་ལ་ཤུགས་སྤྱོད་རྒྱག་པ་དང་ཕྱི་ཕྱོགས་སློ་དབྱེར་
 རྒྱ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། “ལྷ་སའི་བྱང་སློར་ལམ་ཐིག་”གི་ས་ཁོངས་རྒྱུ་པོའི་ཡུལ་སློར་རྣམ་པ་དང་རང་འགུལ་དང་
 སྤྲོལ་མཐུད་བྱེད་པ། སྤྱི་གཅིག་ཁུལ་གཉིས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་སློ་དབྱེར་མཉམ་ལས་ལས་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཛོན་གསལ་
 དོད་པོས་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། སུལ་སྤྱོད་མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷ་ས་གོང་ཁུལ་དང་“རྒྱུད་གཅིག་
 ལམ་གཅིག”འཇུགས་སྤྱོད་ནང་ཏུ་ཐག་ཞུགས་པ། ཐོན་ལས་གཞན་སྤྱི་དང་ལེན་བྱེད་པ། ཚོང་འགུགས་མ་འབྲེན་
 དང་རྣམ་གྲངས་འཇུགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་གཉིས་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། སྤྱོད་པོངས་ཁེ་ལས་ནང་འབྲེན་
 བྱེད་པ། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ལེགས་དང་ནང་དོན་གྱི་མི་མཛོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཕྱོགས་པོངས་ནས་འཕེལ་བ་བཅས་
 བྱས་ཏེ་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བའི་“གདོང་ལེན་སྤྱོད་གྲུབ”ཀྱི་ཁྲོམ་རའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱ།

མང་གཞི་དེའི་ཐོག་སྤྱད་ཡང་མོ་ལྟ་བུ་བཤད་བཙོན་བྱས་ནས་2035ལོར་སླེབས་སྐབས་དཔལ་འབྱོར་ཆུ་ཚད་དང་།
 ཚན་ཅལ་སྟོབས་ལྷགས། ས་ཁོངས་ཀྱི་ལྷགས་སྐྱེན་ཐབས་ལྷགས་བཅས་ཆེས་ཆེར་འཕར་བ་དང་། གོང་ཁྱེར་དང་གོང་
 གསེབ་ཀྱི་ས་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་དེ་བས་དོ་སྟོམས། མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་དེ་བས་བདེ་སྤྱོད་དང་མཛེས་སྟག་རྒྱན་པ།
 རིན་ཐང་མཐོ་བའི་སྟོད་བཅུད་དེ་མཚོན་རྟགས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ། ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་བདེ་འཇགས་
 དང་རྒྱས་ཆེའི་བཙས་སྟོང་མཐོ་ཆད་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཡོངས་དང་མཉམ་དུ་སྤྲི་ཚོགས་
 རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ།

རིགས།	དམིགས་ཚད།	2025ལོ།	2030ལོ།	གཏོགས་གཤིས།
དཔལ་	༡ ས་ཁོངས་ཚོན་སྒྲིབ་རིན་ཐང་བརྟོགས་འཕོར། (རྫོང་དྲུང་ལྷུང་)	27.5	40	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
འཕྲོར་	༢ ལྷིང་བཀྲང་གི་ལྷི་པའི་རྫོན་ཅིས་ཡོང་སྟོ།(རྫོང་དྲུང་ལྷུང་།	1.11	1.8	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
འཕེལ་	༣ གཏན་འཇགས་རྒྱ་ཚོར་གྱི་མ་འཛོག་(རྫོང་དྲུང་ལྷུང་)	21.32	30	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
རྒྱས།	༤ གཞི་ཁྲོན་ཡན་གྱི་བརྗོད་སྒྲིབ་འཕེལ་ཐང་། (རྫོང་དྲུང་ལྷུང་)	2.38	4	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
	༥ དམངས་ཁྲོད་ནས་མ་དད་ལཱ་བཞག་པས་གཏན་འཇགས་རྒྱ་ཚོར་མ་མ་དད་ལཱ་ བཞག་པའི་བསྟར་ཚད། (བརྒྱ་ཆ)	4.7	5%ཡན་བརྟན་པོ་ ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ།	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
	༦ ལུས་རྫོང་ཡོང་འབབ་བརྟོགས་འཕོར། (རྫོང་དྲུང་ལྷུང་)	0.3340	0.6430	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
	༧ སྤྱི་ཚོགས་གྱི་འཛད་སྤྱོད་དངོས་རྒྱུ་མེལ་འཕྲོད་བརྟོགས་འཕོར། (དྲུང་ལྷུང་།)	5.5	7	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
	༨ རྒྱལ་ཁྲུངས་གཙང་མ་འཕྲོག་འདོན་འཕུལ་འཕོར་གྱི་ཕྲོག་འདོན་ཆ། (རྫོང་ལ་ཁྲི)	21	30	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
	༩ རྒྱུན་རྟོན་མི་འཕོར། (མི་ཁྲི)	6.66	7.16	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།
གསར་ གཏོད།	༡༠ རྫོང་སྤྱིད་གྱི་ཚན་ཅུལ་གཏོར་སྟོན་སྤྱིར་བཀྲང་གི་ལྷི་པའི་རྫོན་ཅིས་གཏོར་ སྟོ།(%)ཟིན་ཡོད།	0.06	0.3	རྫོང་དཔལ་རང་བཞིན།

[illegible]

རིགས།	དམིགས་ཚད།	2025ལོ།	2030ལོ།	གཏོགས་གཤིས།
	༢༥ ལྷོད་བཅུད་སྤྱད་ལྷོད་གི་མཐའ་ཚད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆའི་སྤྱི་ཤིང་རྒྱ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱར་ཚད། (%)	28.94	28.94	ཚོད་འཛིན་རང་བཞིན།
བདེ་	༢༦ རྣམ་གྱི་ཚོན་འབབ། (ཏུ་ཁྲི)	4.99	5.5	ཚོད་འཛིན་རང་བཞིན།
འཇགས་	༢༧ བདེ་འཇགས་ལས་འཛོལ་ཚབས་ཆེན། (གྲངས་)	0	0	ཚོད་འཛིན་རང་བཞིན།
འགན་				
ལེན།				

ཡེ་ཤུ་གཉིས་པ། རྒྱས་པུགས་གཅིག་གིས་“རྒྱས་བདེའི་ལྷན་གྲུབ”་བཟུང་ནས་ཆབ་སྲིད་
བརྟན་མིང་དང་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་མིང་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱེད་པ།

འཕེལ་རྒྱས་དང་བདེ་འཇགས་ལ་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་འཐབ་ས་དང་པོར་གཞི་རྒྱུགས་པ་དང་། སྤྱི་པའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གཡུལ་ས་གཙོ་བོར་དམིགས་པ། སྤྱི་
ཚོགས་བརྟན་མིང་གི་ཉེ་བའི་དོ་ཁུར་ལ་བར་ལན་སློབ་པ། མཐའ་མཚམས་བདེ་འཇགས་དང་བརྟན་མིང་གི་སྤྱི་ཡོངས་
ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལྟ་བུ་ལག་ལེན་གཏིང་ཟབ་བསྟར་བ། “རྒྱས་བདེའི་
ལྷན་གྲུབ”་འཇུགས་སྤྱད་དང་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སྤྱོད་གི་གསར་གཏོད་ལ་སྤུས་འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་བ། ས་ཁོངས་རྒྱལ་
པོར་བྱུང་བ་དང་རྒྱས་ཆེའི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་བདེ་འཇགས་འགན་ལེན་མ་ལག་འཁུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་
གངས་ལྗོངས་ས་མཐོའི་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྤྱད་ཡོལ་བརྟན་པོ་འཇུགས་རྒྱ།

ས་བཅད་དང་པོ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་འཇགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་སྦྱོར་བྱེད་པ།

ཁ་ཕྱལ་ལ་དོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩེད་དང་འདྲུའེས་འཛིན་སྤངས་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་སོགས་ཉེ་བའི་ལས་
འགན་ལ་དམིགས་ཏེ། མཉམ་དུ་སྡོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་འཁུས་སྟོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་།
འདྲུའེས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཡུལ་ས་འདི་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྡོན་རྒྱག་པ། རྒྱལ་སྤྱད་དམངས་རགས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་
བཅས་བྱས་ནས་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་ཡོངས་རྒྱན་མཐུན་བརྟན་མིང་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱ།

ཁ་ཕྱལ་ལ་དོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩེད་ལམ་སྟོན་འཁུས་སྟོ་དགའིང་ཟབ་བྱེད་པ། “ཏང་ཨུད་ཀྱིས་འགོ་བཙུག་
དང་། དམག་ཉེན་མཉམ་འགྲུལ། སྤྱི་བདེས་གཙོ་བོ། སྤྱི་ཚོན་གྱིས་གཞོགས་འདེགས། དམངས་ཡོངས་ཞུགས་པ་”
བཅས་ཀྱི་ཏང་སྲིད་དམག་ཉེན་དམངས་ཀྱི་མཉམ་འགོག་མཉམ་སྤྱད་གི་ལམ་སྟོན་འཁུས་སྟོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་།
“7+1”་བརྟན་མིང་སྤྱད་སྦྱོར་གི་སྡོན་འགོག་ཚོད་འཛིན་བྱ་ཐབས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཁ་ཕྱལ་གཏོར་བཞེག་གི་བྱ་
སྤྱད་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་རྒྱ་དེག་ཚ་ནན་གཏོང་དགོས་ལ། རྒྱས་ཚོགས་རེར་འདྲུའེས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་གཤམ་བཞེར་
བྱེད་པ་དང་བྱ་རྒྱའི་འདྲུའེས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་ལ་ཤུགས་སྡོན་བརྒྱབ་ནས་འདྲུའེས་འཛིན་སྤངས་

ཁྱབ་ཁོངས་ཐད་དེ་བདེ་འཇགས་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ལྷན་ཁྲུབ་ཞིང་རའི་གསར་བརྗེའི་སློབ་གསའི་རྟེན་གཞིར་བརྟེན་ནས་ལོ་ལྷན་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་སྤོང་བྱེད་པའི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་སློབ་འགྲེལ་ཐོངས་100ལས་མི་ཉུང་བ་སྟེ་གཞི་རིམ་གྱི་“ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་སྤོང་གི་གཏམ་བཤད་པའི”དཔུང་ཁག་མི་གྲངས་500གསོ་སྦྱང་བྱས་ཏེ། གྲུའི་བདེ་འཇགས་སློབ་གསོ་དེ་རྒྱལ་དམངས་སློབ་གསོའི་རྒྱུད་རིམ་ནང་བཅུག་སྟེ་བག་ཅན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བྱས་ནས་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་གྲུའི་བདེ་འཇགས་བྱང་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་དམངས་ཡོངས་ཞུགས་པའི་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་སྤོང་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱུ།

འདྲ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འཐབ་ས་དོན་མ་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་པ། འདྲ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལས་ཀའི་འགན་ལུའི་ལམ་ལུགས་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ནས་སློབ་གྲྭ་དང་། དཔོན་པ། གྲུ་སོགས་གཙོ་གནད་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་དོན་མཚན་འཛིན་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་ནས་སེམ་འཛུལ་དང་ཅ་སློབ་ནན་འཁོག་བྱ་དགོས། “འདྲ་ཤེས་གསུམ་”(རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས། བྱིས་སྦྱང་གི་འདྲ་ཤེས་བཅས)ཀྱི་སློབ་གསོ་གཏོང་བའ་ཏུ་སྟེལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གསོའི་ངེས་སྦྱང་གི་ནང་དོན་དུ་བཅུག་སྟེ། དུས་ཚིགས་རེར་འདྲ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཉེན་གཤམ་བཤེར་ཞིབ་བྱས་ནས་འདྲ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཁྱབ་ཁོངས་ཐད་དེ་བདེ་འཇགས་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ།

སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྡིང་གི་ཉེན་ཁར་དཔུང་དཔོག་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་འཇུག་ཚད་དུ་གཏོང་བ། སྤྱི་དུས་དང་། རྣམ་གྲངས། བྱེད་སྒོ་བཅས་གལ་ཆེན་གྱི་དཔུང་བསྐར་བྱེད་དགོས་རིགས་ཚད་མར་དཔུང་བསྐར་བྱེད་པ་དང་། ཉེན་ཁ་ཚོད་འཛིན་ཐུབ་པ། འབྱུང་ཅའི་ཉེན་ཁ་དབྱེ་འབྱེད་དང་འགྲུལ་རྣམ་དོན་མཚན་འཛིན་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྡིང་ལ་ཤུགས་རྒྱེན་ཐེབས་པའི་མདོན་མེད་རྒྱུན་ལྡན་ལྷན་དང་སྤོན་འཁོག་དང་སེམ་ཐབས་བྱེད་པ། རྫོང་དང་། ཤང་། སྤོང་ཚོ་བཅས་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་གྱི་བ་རྒྱུན་མཐུད་དུ་འཇུག་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་བསྟོས་ཆ་འཕྲིན་པ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ། རིམ་པ་ཁག་གི་འགན་ལུའི་ལས་བཀོས་ཁ་གསལ་རྒྱག་པ། ཆ་འཕྲིན་མཉམ་སྦྱོར་དང་མཐུན་སྦྱོར་མཉམ་འགྲུལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཉེན་ཁ་སྤོན་འཁོག་ཚོད་འཛིན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་གཤམ་སྦྱོར་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། གཞི་རིམ་གྱི་ཉེན་བརྗེ་

གཏོང་བ་དང་སྔོན་དཔག་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱུ།

རྒྱལ་སྤྱང་དམངས་རགས་སྤྱོད་ཡོངས་ནས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ། རྒྱལ་ནུམ་ཅན་གྱི་སློན་ནས་གསང་སྤྱུལ་ལ་དོ་སྐོལ་བྱེད་པའི་བདེ་འཇགས་དོགས་ཚེན་དེའི་བསྐྱུགས་སྤྱོད་གསོ་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་རྒྱུ་རྒྱལ་མཐུན་དང་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་འདུ་ཤེས་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ། མང་ཚོགས་ལ་བྲིམས་ལྟར་གསང་སྤྱུལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་འཆེ་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་དོགས་ཚེན་དང་བཀག་འཁོག་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱུལ་སྤོང་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་འཕྲེད་གྱི་མཐའ་ཟེན་པ་དང་གཞུང་གི་མཐའ་སྤྱོད་པའི་མཉམ་འཁོག་མཉམ་བཅས་མ་ལག་གང་མཁྱོགས་འཇུགས་པ་དང་། ཆེད་དོན་དང་མང་ཚོགས་ཟུང་འབྲེལ་དང་མཉམ་འཁོག་མཉམ་བཅས་ལ་སྤྱུལ་འདེད་བཏང་སྟེ། སྔོན་འགོག་ཚད་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཞི་རིམ་དུ་རྒྱས་ལྡན་དང་བྱུང་བ་དང་མཐུན་སྦྲེལ་འཁོར་སྦྲེད་བྱུང་བ་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྤྱང་བཅད་གསར་ཤོས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། སྤྱི་པའི་བདེ་འཇགས་བཅས་སྦྱང་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།

སྤྱི་པའི་བདེ་འཇགས་བཅས་སྦྱང་མ་ལག་འཇུག་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཉེན་ཁ་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། བབ་བསྐྱུན་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱལ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་བདེ་འཁོར་ལས་བརྩོན་ཡོང་བར་འགན་སྤྱང་བརྟན་པོ་བྱེད་པ།

བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་འགན་འཁུའི་མ་ལག་འཇུག་ཚད་དུ་གཏོང་བ། “བདེ་འཇགས་ཨང་དང་པོར་འཛིན་པ་དང་སྔོན་འགོག་གཅོད་པོར་འཛིན་རྒྱུ”མཐའ་འཁྲོངས་དང་། “དོ་དམ་གསུམ་དང་ངེས་པར་གསུམ”དོན་འབྱོལ། མོལ་གཏེར་མིན་པའི་རི་དང་། གཞུང་ལམ་འགྲིམ་འབྲུལ། བཟའ་བཅའ་དང་སྤྱོད་རྒྱུ། དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཆས། དངུལ་རྩའི་བདེ་འཇགས། ང་རྒྱའི་གཞི་གངས་སོགས་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྤྱུལ་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་དུས་ཚིགས་རེར་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གལ་བཤེར་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་སྤྱོད་པ་བསྐྱུས་འཕལ་སྔོན་འགན་ལེན་ཏེ་གནས་དང་ཤར་དང་གོང་རྒྱུ་8ཀྱི་འཕལ་སྔོན་དངོས་ཚོག་གལ་གསོག་མཛོད་ཁང་བསྐྱུན་ནས་ལོ་རྒྱུད་འབྲུབ་འགོག་དང་། མེ་ཚོན། རིམས་འགོག བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་སོགས་ཀྱི་འཕལ་སྔོན་ནད་སྦྱང་ཐེངས་4ལས་མི་ཉུང་བ་བྱ་རྒྱུ།

གཙོ་གནད་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྐྱུལ་དོ་དམ་ལ་ལྷགས་སྒྲིལ་བྱས་པ། ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐྱུལ་དོ་དམ་སྡེ་
 ཚན་གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་དང་མཉམ་དུ་“རིག་ལྡན་ལྷན་གྲུབ་དང་ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐྱུལ་དོ་དམ་”ཕྱོགས་བསྐྱུས་གཞི་
 གཅིག་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་གསུམ་བརྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དེད་བཏང་ནས། བཟའ་བཅའ་དང་སྒྲན་རྩལ་ཐོན་སྐྱེད་དང་། འཁོར་
 རྒྱུ། །འཛད་སྦྱོང་བཅས་འཁོར་འབྲེལ་ཁྲིལ་པོ་ཁུངས་འདེད་ཐུབ་པ་དང་བཟའ་བཅའ་འཐེན་བཤེར་གྱི་ཚད་གཞི་ལོན་
 ཚད་98%ཡན་རྒྱུན་འབྲེལ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ སྤྱི་བདེ་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན། གནམ་གཤིས་སོགས་སྡེ་ཚན་
 ཁག་གིས་དོ་དམ་བྱེད་ཁོངས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་འབར་གས་སྤྱི་བའི་དངོས་རྩལ་སོགས་ལ་གནམ་གཤིས་ཐད་ཀྱི་ཐོག་
 འགོག་ལྟ་སྐྱུལ་དོ་དམ་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སློབ་གྲྭ་དང་སྒྲན་ཁང་སོགས་གཙོ་གནད་ཁྲུལ་དུ་བདེ་སྤྱང་མི་
 ལྟ་དང་སྒྲིག་བཀོད་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ་ལ་དེད་གཏོང་བ། སློབ་ཁྲིམ་ཐོན་པའི་དོན་རྒྱུན་བབ་བརྒྱན་སྡོན་རྩལ་བཟོ་བ།
 རུས་བཀག་ལྟར་བབ་བརྒྱན་ནང་སྦྱོང་སྒྲིག་འཇུགས་བཅས་བྱས་ཏེ་སྡོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་རུས་ཆེ་རུ་གཏོང་
 དགོས། འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་དང་སྒྲན་གྱི་དོ་དམ་སྡེ་ཁག་གིས་ཐོག་འདྲེན་དང་སྐྱར་སྐྱེལ་ཁེ་ལས་ལ་ལྟ་སྐྱུལ་དོ་
 དམ་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། དེའི་སྐྱར་དངོས་ཅིས་ལེན་ལྟ་ཞིབ་དང་། མིང་དོ་མ་བཀོད་པ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་
 བདེ་འཇགས་ཞིབ་བཤེར་སོགས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དོན་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་སྐྱུལ་བྱས་ཏེ། ཐོག་འདྲེན་དང་སྐྱར་སྐྱེལ་
 གྱི་བདེ་འཇགས་འགོག་རགས་བརྟན་པོ་ཞིག་འཇུགས་པ།

གཙོ་གནད་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་དོ་དམ་ལམ་སྐོལ་འཐུས་ཚད་རུ་གཏོང་བ། མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་དང་། མི་
 དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་། སྤྱི་བདེ། སློབ་གསོ། དམངས་སྤྱི་དོ་དམ་སྡེ་ཚན་དང་དེ་བཞིན་བཟོ་ཚོགས་དང་། ལུང་
 གཞོན་སྡེ་ཚོགས། ལུང་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་སོགས་ཅུ་འཇུགས་ཀྱིས་དུག་འཐེན་མཁན་དང་། ཉེས་ཆད་རུས་
 ཚད་གཙུག་ཅན་སློད་འགྲོལ་བཏང་བའི་མི་སྤྱི། ཡོ་བསྐང་བྱ་ལུལ་སོགས་གཙོ་གནད་མི་ཚོགས་ཀྱི་དོ་དམ་དང་ཞབས་
 ཞུ་རྒྱུ་ལྷགས་སྒྲིལ་བྱས་པ། “མི་རེ་ལ་ཡིག་ཚགས་རེའི་”འགྲུལ་རྩམ་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་ལམ་སྐོལ་འཇུགས་པ་
 དང་། “བཞེས་གཅིག་འགན་ལེན་”གྱི་རོགས་སྦྱོར་བྱ་ཐབས་དོན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཆག་སློ་སློང་རིགས་ནན་འགོག་བྱེད་
 པ། དེ་བཞིན་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་གཙོ་གནད་མི་ཚོགས་ལ་མ་མཐའི་འཚོ་བའི་འགན་ལེན་དང་གནས་
 སྐབས་རོགས་སྦྱོར་མཐུན་སྦྱོར་ངང་དོན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྤྱལ་ངང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུ།

ས་བཅད་གསུམ་པ། དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་འཕོག་སྤྱད་འཛིང་རགས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ།

དྲ་རྒྱའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅོས་སྦྱོང་མ་ལག་འབྲུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། དྲ་རྒྱའི་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་གསོག་ལ་
དུང་རྟེན་གཏོང་བ། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་བྱང་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། དྲངས་གཙང་གི་དྲ་རྒྱའི་བར་
མཐོངས་གཏོང་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ལྷན་ཁྲུབ་རྫོང་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་འགན་ལེན་
བྱེད་པ།

དྲ་རྒྱའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅོས་སྦྱོང་མ་ལག་འབྲུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་འབྲུས་སྒོ་ཚད་བའི་དྲ་རྒྱའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅོས་སྦྱོང་མ་ལག་བསྐྱུར་རྒྱ་
ནི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་སྤྱད་སྦྱོང་བྱེད་པའི་འགག་རྩ་ཡིན། དྲ་རྒྱའི་བར་མཐོངས་བཅོས་སྦྱོང་ལ་དམིགས་ནས་རིག་ལྡན་
སྤྱི་བདེ་དང་བཀོད་འདོམས་ཉེ་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཀོལ་སྤྱད་ལས་ཉེ་གནས་སོགས་ལེ་ལག་ཚད་བའི་སྤྱི་བཀོད་
འཇགས་སྤྱད་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤྱད་དེ། དྲ་རྒྱའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅོས་སྦྱོང་མ་ལག་འཇགས་པ་དང་འབྲུས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་
བ། རྩི་ཚན་ཁག་གི་འགན་འཁུལ་གསལ་བཞོ་བ། མཐུན་སྦྱོར་གཞིགས་འདེགས་ལ་ཤུགས་སྤྲོད་རྒྱག་པ། ལས་ཀའི་
མཉམ་ཤུགས་ཆགས་པ་བཅས་བྱས་ནས་དྲ་རྒྱའི་བཅོས་སྦྱོང་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། སློབ་འཕྲིན་ལས་གཉེར་ཁེ་
ལས་དང་། དྲ་སྤྱོད་ཁེ་ལས། དདུལ་རྩི་ལས་ཁུངས་བཅས་ལ་ཉུ་སྤྱི་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། དེས་
དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འགན་འཁུལ་པར་ཉུ་སྤྱི་བྱས་ཏེ། དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཐུན་མོང་ཐོག་སྤྱད་སྦྱོང་
བྱུ་རྒྱ།

སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་རྒྱས་ཤུགས་གསར་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། དུས་རབས་གསར་པའི་ཉེན་དོན་
ལམ་སློལ་གསར་པ་འཇགས་པ་དང་། ཚན་རྩལ་གྱི་རྒྱས་པ་དང་ལམ་སློལ་གསར་གཏོང་དང་རྒྱས་པ་འཇགས་སྦྱོང་གལ་
ཆེ་མཉམ་བཅེ་བྱ་རྒྱ་མཐའ་འབྱོར་བྱེད་པ། ཉེན་ཁ་སྤྲོད་འཕོག་ཚད་འཛིན་དང་ཉེས་གསོག་ལ་དུང་རྟེན་། འཕྲལ་སྤོམ་
ཐག་གཙང་སོགས་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཉེ་བའི་དམག་འཐབ་རྒྱས་པ་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་ཆེ་རུ་གཏོང་
བ། བྱངས་གཞིའི་སྤྱི་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ཞབས་ཞུའི་རྣམ་པ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། ཆེད་ལས་སྦྱོང་བརྒྱར་
གཏོང་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ། ཉེན་རྟོག་ལས་དོན་རིག་རྒྱས་ཅན་དང་། ཆེད་ལས་ཅན། ཚད་ལྡན་ཅན་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་

སྒྲིགས་ཡོངས་ནས་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། སྤྱི་བདེའི་ལས་དོན་དེར་རབས་ཅན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་སྐྱུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་བདེ་འཇགས་བརྟན་མྱོང་སྤང་སྤྱོད་གི་འགན་འཁུན་དང་ལས་འགན་དེ་བས་ལེགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱབ་རྒྱ།

བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་གསོག་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚན་གཏོང་བ། སྒོ་ག་འཕྲིན་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་སྤྱོད་འཕྲོག་གི་དྲིལ་བསྐྱགས་སྒོ་བ་གསོ་སྤྱོད་པ་དང་། སྒོ་ག་འཕྲིན་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་བརྒྱུ་དང་བརྒྱུ་དྲིལ་བསྐྱགས་རྒྱུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་གསོག་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཆད་པ་གཙོ་བོ་དཔེ་བཞུགས་ཏེ་བརྒྱུ་དཔྱད་ཀྱིས་གཏམ་སྤྱོད་སོགས་བརྒྱུ་ཟུག་གཏན་གྱི་བརྒྱུ་སྒྲིག་ལམ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པ། སྒོ་ག་འཕྲིན་དང་། དཔུལ་ཅན། བརྒྱུ་སོགས་ཁེ་ལས་ཀྱིས་སྒོ་ག་འཕྲིན་དང་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་ལ་དོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ནང་ཁུལ་ཆོད་འཛིན་ལམ་སྤྱོད་དང་བདེ་འཇགས་འགན་འཁུན་འཕྲིན་ལམ་སྤྱོད་ལ་འཇུགས་པ་དང་འཇུགས་སྒོ་ཆད་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འཕྲོག་རགས་ཐུན་མོང་ཐོག་བརྟན་རུ་གཏོང་རྒྱ།

དམངས་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་བྱུང་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་བྱུང་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་མང་གཞི་ཡིན། བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་སྤྱོད་འཕྲོག་གི་དེ་ཕྱི་དམངས་སྒོ་བ་གསོའི་མ་ལག་ནང་བཅུག་ནས་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་སྒོ་སྤྱོད་ཏེ། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་འདྲུའེས་དང་དོགས་ཐོན་ཅུལ་ལྷན་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་སྤྱོད་འཕྲོག་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་དང་ལས་བྱེད་པའི་གསོ་སྤྱོད་ལ་དེས་པར་རུ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ནང་དོན་ནང་བཅུག་ནས་གཞོན་ནུ་ལོ་རྒྱུད་དང་ཞིང་འབྲོག་པ་སོགས་ཆོགས་སྤྱི་མི་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ་ཏེ་བག་ཅན་གྱི་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ནས། དེས་བརྒྱུ་ཉེན་ཁ་དབྱེ་འབྱེད་དང་དོགས་ཐོན་བྱེད་པའི་ལུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ལུས་བཀག་ལྟར་སྒོ་ག་འཕྲིན་དང་བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་ལ་དོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དྲིལ་བསྐྱགས་སྒོ་བ་གསོ་སྤྱོད་པ། བརྒྱུ་ཁྲིམས་འགལ་སྤྱོད་དང་ལས་གཙོ་བོ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་བརྟན་རུ་གཏོང་བདེ་འཇགས་སྤང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོང་རྒྱ།

སྒྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཉེན་ཁའི་མ་ལག་འཇུགས་པ། འགྲལ་ནུས་དཔྱད་དཔོག་དང་རིམ་དབྱེའི་དོ་དམ་
 ཚོད་འཛིན་ལ་སྤྲུགས་སྒྲིན་བརྒྱབ་ནས་གནད་སྒྲིན་བཅས་སྒྲོང་ལ་གཞི་འཛིན་ས་མཐོ་འདོན་བྱེད་པ། “འཕྲལ་རྒྱུན་
 གཉིས་སྒྲོང་”ཀྱི་སྤྱི་པའི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཇུགས་སྒྲིན་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྒྲུབ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུན་
 གཏན་གྱི་ཞབས་ཞུ་དང་འཕྲལ་སྒྲིམ་ནུས་པའི་འོག་མཁྱོགས་མུར་བརྗེ་སྒྲུར་བྱེད་ཅུས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་སྒྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་
 མཉེན་སྤྲུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཅུས་མཚུངས་སུ་བྱེད་ཅུས་ཆ་ཚང་བའི་རྒྱུད་རིམ་པའི་ཟས་རིགས་དང་སྒྲན་རྩིས་བདེ་
 འཇགས་ཞིབ་དཔྱད་ཚད་ལེན་ཉེ་གནས་འཇུགས་དགོས་པ་མ་ཟད། ཕྱོགས་ཡོངས་དང་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་ཞིབ་དཔྱད་
 ཚོད་ལེན་ལས་དོན་སྤེལ་བའི་འགན་འཁུར་དགོས།

ས་བཅད་བཞི་པ། སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་གི་ལམ་སྒོལ་གསར་གཏོང་།

སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་མ་ལག་འཇུགས་སྒོ་ཚང་རུ་གཏོང་བ་དང་། བཅས་སྒྲོང་བྱེད་ཐབས་གསར་གཏོང་བྱེད་པ།
 བཅས་སྒྲོང་བྱེད་ཅུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་གི་གཙོ་གནད་གཞི་རིམ་དུ་ཕྱོགས་རྒྱར་སྒྲུབ་འདེད་གཏོང་
 བ་བཅས་བྱས་ཏེ་མཉམ་སྒྲུན་མཉམ་བཅས་མཉམ་འཛུགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་གི་ནུས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱེད་
 པ།

སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་མ་ལག་འཇུགས་ཚང་རུ་གཏོང་བ། ཏང་ཨུད་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་གཞུང་གིས་
 འགན་འཁུར་བ། དམངས་གཙོའི་གོས་མོལ་བྱེད་པ། སྤྱི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་མཉམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ། མང་ཚྭ་གས་ཐེ་ཞུགས་བྱེད་པ།
 ཁྲིམས་སྒྲོང་གིས་འགན་སྲུང་བྱེད་པ། ཚན་ཅལ་གྱིས་འདེགས་སྒྲུར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་མ་ལག་
 འཇུགས་ཚང་རུ་བཏང་སྟེ། ཁུར་མཉམ་ལེན་དང་དོན་སྤྱི་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་སྤྲུགས་ཆགས་པར་
 བྱེད་དགོས། གཞི་རིམ་ཏང་ཅུ་འཇུགས་འཇུགས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། དེའི་སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་
 ཁྲོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་སྒོལ་ཤིང་གི་ཅུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཏང་འཇུགས་སྒྲོང་དང་གཞི་རིམ་བཅས་སྒྲོང་མཉམ་འབྲེས་
 གཏོང་ཐབས་ཡོང་བར་སྒྲུབ་འདེད་གཏོང་དགོས། གཞི་རིམ་མང་ཚྭ་གས་ཀྱི་རང་སྒྲོང་ལམ་ལུགས་འཇུགས་སྒོ་ཚང་རུ་གཏོང་
 བ་དང་། སྒོང་ཚོའི་(སྒོང་མི)གཞུང་དོན་གོས་མོལ་ལམ་སྒོལ་འཇུགས་སྒོ་ཚང་རུ་གཏོང་བ། མང་ཚྭ་གས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་ཞུ་
 ལམ་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པ་བཅས་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚྭ་གས་བཅས་སྒྲོང་ནང་མང་ཚྭ་གས་ཞུགས་པའི་རྒྱུར་བརྩོན་རང་བཞིན་

དང་རང་འགྲུལ་རང་བཞིན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སྐྱོད་བྱེད་སྤངས་གསར་གཏོད་བྱེད་པ། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སྐྱོད་ཞིབ་ཚགས་ཅན་དང་། རིག་
རྒྱུ་ཅན། ཁྲིམས་སྐྱོད་ཅན་བཅས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས། བཅས་སྐྱོད་བྱེད་ཐབས་གསར་གཏོད་བྱེད་པ། “ཏང་
འཛུགས་སྐྱོད་+བླ་མིག་”བཅས་སྐྱོད་བྱེད་སྤངས་བྱུང་གདལ་བཏང་ནས་བླ་མིག་བཀོད་སློག་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་བླ་
མིག་དཔུང་ཁག་སྟོབས་ཆེར་བཏང་སྟེ། བཅས་སྐྱོད་ཞབས་ཞུ་སྟོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་བྱེད་པ། “སྤྱི་ཆ་ལོ་ཉམས་སྐྱོད་”
ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱི་ལག་ལེན་གཏོང་བ་ལྟ་གཏོང་བ་དང་། མི་དམངས་འདུམ་འགྲིག་དང་སྤྱི་འཛིན་འདུམ་འགྲིག། ཁྲིམས་
འཛིན་འདུམ་འགྲིག་བཅས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། སྤངས་གཞི་ཆེན་པོ་དང་མི་ཐབས་རིག་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སྐྱོད་གི་རིག་རྒྱུ་
ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སྐྱོད་གི་གཙོ་གནད་བྱུང་ཁོངས་ལ་གནད་སློན་ལྟ་སྐྱུལ་དོ་དམ་དང་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་སྟོབས་ཀྱི་བྱེད་པ།

གཞི་རིམ་གྱི་བཅས་སྐྱོད་རྒྱུ་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། གཞི་རིམ་བཅས་སྐྱོད་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོད་ལ་ཤུགས་སྤོན་
རྒྱུ་པ་དང་ལས་སྐོའི་གསོ་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པ་ལི་བཅས་སྐྱོད་རྒྱུ་པ་དང་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།
ཤར་གྲོང་རལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱུ་སྤྱོད་སྐྱོད་ལྟེ་གནས་ཚད་ལྷན་ཅན་འཛུགས་སྐྱོད་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། རྒྱུ་
པ་བཀོད་སློག་འཐུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། གཞི་རིམ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱུ་སྤྱོད་སྐྱོད་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དངོས་འབབ་ཕན་རྒྱུ་ཆེ་རུ་
གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཙུ་འཛུགས་འཛུགས་སྐྱོད་དང་ལྟ་སྐྱུལ་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་དེ་དག་
གིས་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སྐྱོད་ཁོད་དགོ་མཚན་ལྷན་པའི་རྒྱུ་པ་འདོན་པར་ཁྲིད་སྟོན་བྱ་དགོས། རྒྱུ་པ་དེའི་ཤར་གྲོང་
རལ་དང་རྒྱུ་པ་དེའི་གྲོང་ཆོ་འཛུགས་སྐྱོད་གི་བྱེད་སྐོ་སྤྱོད་ལ་ནས་རྒྱུ་པ་དེ་ཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་ཡུག་ཅིག་གཏོང་
རྒྱ།

ས་བཅད་ལྔ་པ། ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལ་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལ་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྤྱོད་ལ་འཆམ་མཐུན་
ཡོང་བར་སྐྱུལ་སྤྱོད་གཏོང་བ། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྤྱི་ལྟེ་སྐྱོད་ལ་འཆམ་མཐུན་སྤྱི་ཚོགས་འཛུགས་སྐྱོད་བཅས་བྱ་རྒྱ།

ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཆད་ལྡན་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་རྒྱ། ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་བཅས་སྦྱང་གི་
 ཆད་དོན་བྱ་སྦྱོང་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་བཏང་ནས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་བཅས་སྦྱང་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཆད་དུ་
 གཏོང་བ། ཁྱིམ་སྤར་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་དོན་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་“དཔུང་
 ཁག་གསུམ”འཐུགས་སྦྱང་དོན་འབྱོལ་བྱེད་པ། དགོན་སྡེའི་དོན་ལ་ལྷན་དང་དགོན་སྡེའི་དོན་ལ་ལྷན་གྱི་ལས་བྱེད་
 པའི་ཆད་ལྡན་དོན་ལ་ལས་སྒོལ་འཐུས་སྒོ་ཆད་དུ་གཏོང་བ། “འཕར་སྤོན་མི་བྱེད་པ་གསུམ”དང་“གཏན་འགོག་
 གསུམ”སོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་བྱེད་བྱ་དོན་འབྱོལ་ནན་པོ་བྱེད་པ། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་འཐུགས་
 སྤོན་(ཉམས་གསོ)གྱི་བྱ་སྦྱོང་ལ་སྐྱུལ་དོན་ལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་
 ལུས་པ་དང་ཆུ་ཆད་སྤྱོད་ཡོངས་ནས་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་དང་། མི་སྣ། ཆོས་ལུགས་བྱེད་
 སྒོའི་ཅིས་ཁྲ་འཐུགས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཆད་དུ་བཏང་ནས་དགོན་སྡེའི་ཅོར་ཁལ་ལྷ་སྐྱུལ་དོན་ལ་“སྤོན་ཡོངས་ལ་ཁུབ་
 པ་”ནས་“འཁོར་འབྲེལ་རྒྱུ་པོར”སྐྱར་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ལ་འདེད་བཏང་སྟེ་དགོན་སྡེའི་དོན་ལ་དང་། གྲ་བཅུན་དོན་ལ།
 བྱེད་སྒོ་དོན་ལ། ཅོར་ཁལ་དོན་ལ་བཅས་ཀྱི་ཤུགས་ལན་ལས་སྒོལ་འཐུས་སྒོ་ཆད་དུ་གཏོང་རྒྱ།

ཆོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་ཀྱང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་
 བར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ལས་ཀའི་ལས་སྒོལ་འཐུས་སྒོ་ཆད་དུ་གཏོང་བ་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་སྐུལ་སྤྱི་
 ཡང་སྤྱོད་དོས་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་སྒོ་བ་གསོའི་གྲུབ་འབྲས་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟན་དང་རྒྱ་སྦྱོང་གཏོང་བ།
 ལྷ་མ་སྐྱེས་ཆེན་གྱིས་བརྟན་དོན་དང་འདུལ་ཁྱིམ་ལ་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་འཆད་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུར་བྱིན་རྟེན་བྱེད་
 པ། “དགོན་པ་གཅིག་ལ་ཐབས་རྒྱས་གཅིག”དང་“སྐུལ་སྐྱེད་གཅིག་ལ་སྒོ་བ་གསོ་གཅིག”གི་རྒྱས་གཞི་འཐུས་ཆད་དུ་
 གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་མི་སྣར་སྒོ་བ་གསོ་དང་བྱིན་རྟེན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་
 དང་། དེ་དག་སྒྲིག་འཐུགས་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྒོལ། ཏང་གི་ཆོས་ལུགས་སྤྱོད་རྒྱས། གྲུང་
 ལཱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུན་རྒྱུན་རིག་གནས་བཅས་སྒོ་བ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་
 འཚམ་མཐུན་ཡོང་བར་བྱིན་རྟེན། ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་བ་གསོ་དང་མི་རིགས་
 མཐུན་སྤྱིལ་གྱི་སྒོ་བ་གསོ་སྤེལ་ནས་ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་མི་དྲག་དང་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདུ་

འཇུགས་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་གྲངས་དང་། དགོན་ཕྱེ་6གི་མངགས་གཏོང་ཁང་གི་ལས་སྒོའི་སྡོད་ཁང་དང་ལེ་ལག་ཚང་བའི་སྡིག་བཀོད་རྒྱུ་ལྷན་གྲངས་གསུམ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཕྱི་བདེ་ཕྱི་སྡིག་

རྫོང་གོང་གི་དམངས་ལན་ཉེན་རྒྱུ་ཞབས་ཞུའི་ས་ཆེགས་3གི་ལས་སྒོའི་སྡོད་ཁང་དང་ལེ་ལག་ཚང་བའི་སྡིག་བཀོད་འཇུགས་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་གྲངས།

༤ བུ་རྒྱུ་བདེ་འཇུགས་དང་རིག་ལྷན་ཉེན་རྒྱུ་ལས་རོན། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་རིག་ལྷན་གྱི་བདེ།

༥ ཆོས་ལུགས་ལས་རོན་ཚད་ལྷན་ཅན་གྱི་དམ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་འབྲེ་ལུང་དགོན་མོགས་དགོན་ཕྱེ་གྲུ་འག་རིམ་སྡོད་ལྷན་གྲངས་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་དགོན་ཕྱེ་དོ་

དམ་ལུ་ལྷན་རིམ་སྡོད་ལྷན་བཀོད་རྒྱུ་ལྷན་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་དགོན་ཕྱེ་ཁག་གི་བདེ་ཐང་ཁང་ཆུང་བཀོད་སྡིག་རྒྱུ་ལྷན་གྲངས།

ཡེ་ཤུ་གསུམ་པ། རྒྱལ་ཕྱགས་གཅིག་མེད་ཀྱིས་“འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྱིས་”སྐྱབ་ནས་ས་མཐོའི་བྱང་
ལྷན་ཞིང་འབྱོག་ལས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ།

ཚན་ཅལ་གྱི་རྒྱལ་པ་བརྟེན་ནས་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་ཐོན་ལས་གསུམ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་གནས་ཐང་
འཕར་རྒྱ་ཐབས་ལས་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་རྒྱལ་ཅན་གྱི་གཉེར་སྤྱོད་བྱེད་ཐབས་བརྒྱད་ཆོད་ལས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་།
ཞིང་འབྲོག་པའི་གཉེར་སྤྱོད་རང་བཞིན་དང་སྒྲ་ཕོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཡོང་འབབ་གཉིས་ཀ་འཕར་རྒྱར་སྤྱོད་བྱས་
ཏེ་“འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྱིས་”ཀྱི་ཐོན་ལས་མང་གཞི་བརྟེན་དུ་གཏོང་དགོས། ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་མཁོ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུབ་
ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་བཅས་གཏོང་བྱ་བ་དང་ནས་“འདེབས་གསོ་+”གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱོད་
འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཚན་ཅལ་གྱི་རྒྱལ་པ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་འཛུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡི། བོད་རང་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཀྱི་ས་མཐོའི་བྱང་ལྷན་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཐོན་སྐྱེད་རྟེན་གཞི་གསུམ་ཆེན་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་འདེགས་སྤྱོད་བརྟེན་པོ་བྱེད་པ།

ས་བཅད་དང་པོ། ཚན་ཅལ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་མང་གཞིའི་འཛུགས་སྐྱོར་ལ་ཤུགས་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡི།

འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་དང་ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་གསུམ་ཆེན་མཁོ་སྤྱོད་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ལས་འགན་ཁུངས་དང་
པོར་བརྩིས་ནས། ཚན་ཅལ་གྱི་རྒྱལ་པ་དང་མང་གཞིའི་འཛུགས་སྐྱོར་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞིང་བརྟེན་འབྲུ་གསོག་
དང་ཅལ་བརྟེན་འབྲུ་གསོག་གསུམ་ཆེ་མཉམ་འཛིན་མཐའ་འབྲེངས་བྱེད་པ། འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་
འཛིང་རགས་བརྟེན་དུ་གཏོང་བ། འབྲོག་ལས་དེང་རབས་ཅན་ཕྱོགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བ། འདེབས་འཛུགས་
ལས་རིགས་དར་རྒྱས་དང་གྲངས་འཛིན་ལག་ཅལ་བཀོལ་སྤྱོད་གཏོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲོག་
ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱལ་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། སྤྱོད་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་འབྲོག་ལས་དེ་ཞིབ་ལས་
ཅན་དང་། ཚད་ལྡན་ཅན། རིག་རྒྱས་ཅན་བཅས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་འདེད་བཏང་ནས་ས་མཐོའི་ཞིང་འབྲོག་ལས་
སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟེན་དུ་གཏོང་བ།

འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་འཛིང་རགས་བརྟེན་པོ་བསྐྱར་བ། “ཞིང་བརྟེན་འབྲུ་གསོག་དང་ཅལ་

འཕྲོག་ལས་དེར་རབས་ཅན་དུ་བསྐྱར་བར་སྐྱུ་འདེད་གཏོང་བ། “རྩ་བུ་གས་གཞི་གཅིག་ཅན་”དམ་འཛིན་བྱ་
གཞིར་བྱས་ཏེ་འཕྲོག་ལས་གྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། གསུམ་འཕྲེང་ཤར་དང་ལྷང་ར་ཤར་ཤར་དུ་འཕན
པོའི་བས་རྒྱ་སྒྲེད་འཇམ་ལུག་གསོ་སྤྲེལ་རྟེན་གཞི་འཛུགས་པ། གསུམ་འཕྲེང་ཤར་དུ་རྩ་སྒྲེད་འབྲི་གཡག་རྩས་ཆེའི་གསོ་
སྤྲེལ་དཔེ་རྟེན་ལུས་འཛུགས་པ། “རྒྱད་བཟང་གསོ་སྤྲེལ་+ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་རྒྱགས་གསོ་+རིམས་ནད་སྤོན
འགོག་ཆོད་འཛིན་”གྱི་འཁོར་འབྲེལ་སྤིལ་པོའི་དོད་མ་བྱ་ཐབས་བྱུང་གདལ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ། ཞིང་འཕྲོག་ལས་
སྐྱར་བཅས་གཏོང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་། རྩ་ར་བརྒྱད་བཤུག་ལ་སྐྱུ་ལྷན་བྱེད་པ། གཞི་ཁྱོན་ལོས་འཆམ་གྱི་བྲིམ་ཆང་
འཕྲོག་ར་དང་ཆེད་ལས་མཉམ་ལས་ཁང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། “བྱང་བུ་གས་སྟོ་གསོ་”དང་“སྟོ་རྩ་བྱང་སྟེལ་”བྱ་ཐབས་

ས་ཁོངས་ཡོངས་སུ་བྱུང་གནས་གཏོང་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བ། དེ་བཞིན་སློབ་ལྟགས་དང་བྱིས་ཀྱི་ལུང་ཐོན་ཁུངས་
ཅན་དུ་བཅུག་སྟེ་བྱེད་པའི་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་ལུང་ཐོན་སྤྱོད་རྟེན་གཞི་འཛུགས་སྤྱན་ལྷན་
ནས་སྤྱི་ཁམས་འཁོར་རྒྱུ་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ། 2030ལོར་སློབས་སྐབས་འབྲི་གཡག་དང་བལ་རྒྱ་བྱེད་
འཇམ་ལུག་གི་རིམས་ནད་སྔོན་འཁོག་ཚོད་འཛིན་གྱི་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་མ་ལག་བསྐྱར་ནས་རིམས་ནད་སྔོན་འཁོག་ཚོད་
འཛིན་གྱི་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ས་ཆེན་གས་20འཛུགས་རྒྱ།

ཚན་ཅུལ་འདེགས་སྦྱར་དང་འདེབས་ལས་དར་རྒྱས་གཏོང་ལུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། བོད་སྤྱི་ལུང་ཐོན་འབྲོག་
ཚན་རིག་ཁང་དང་། བོད་སྤྱི་ལུང་ཐོན་འབྲོག་སློབ་ཆེན། ལྷ་ས་གོང་ཁྱེར་ཞིང་ལས་ལག་ཅུལ་བྱུང་གནས་ཁྱེ་གནས།
རྒྱལ་ཁབ་ཞིང་ལས་གནམ་གཤིས་ཚོད་ལུའི་ས་ཆེན་ས་ཆེན་ས་ཆེན་ཞིབ་སྟོབས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས། རས་དང་
འབྲི་གཡག་ཐོན་ལས་ཞིབ་སྟེལ་ཁྱེ་གནས་བསྐྱར་རྟེན་སྔོན་བཟང་གསོ་སྟེལ་དང་། ཐོན་མཐོའི་འདེབས་གསོ། གཞོད་འབུ་
འཁོག་བཅས་སོགས་ཀྱི་ལག་ཅུལ་འགག་སློབ་བྱ་རྒྱ། སྐལ་བཟང་ཐང་དེད་རབས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ལས་གྲིང་འཛུགས་
སྤྱན་ལ་སྤུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཁུལ་གྱི་གསོག་འཛོག་མཉམ་
སྟེན་འཛུགས་སྤྱན་ས་ཆ་དང་བཅུག་སྟེ་ལུས་པའི་སྤྱི་གཞི་བཞེད་ཞིང་ལས་ས་ཆར་བརྟེན་པ། བཟོ་ལས་ཐང་སྤྱོད་པའི་
ས་ཆའི་“ཚོད་ལུན་ས་ཆའི་”རྒྱུར་བཅས་འགན་ལེན་ནམ་གངས་དོན་འབྱོར་བྱེད་པ། “ཐོན་སློབ་ཞིབ་སྟེལ་”གཞི་གཅིག་
ཅན་གྱི་ལས་སྟེགས་སྤྱན་པ། རིག་ལུན་ཞིང་ལས་དང་ཐོག་སྟེལ་དུ་རྒྱུའི་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་སོགས་ཀྱི་ལག་ཅུལ་དཔེ་སྟོན་
བྱུང་གནས་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཐོན་ལས་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་བྱ་སྟེལ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་ནས་དང་། འབྲི་
གཡག་། འཕན་པོའི་བལ་རྒྱ་བྱེད་འཇམ་ལུག་སོགས་ས་གནས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་ལུན་པའི་སོན་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་སྤྱད་སྦྱོར་
དང་བཅུག་སྟེལ་ལུགས་སྤྱོད་རྒྱུ་པ་དང་། རིགས་བཟང་གསོ་སྟེལ་མ་ལག་འཐུས་སློ་ཚང་དུ་གཏོང་བ། ཐོན་བཟང་
བྱུང་རྒྱུ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རས་དང་བོད་སྤྱན་སྤྱན་རྩེ་སོན་བཟང་གསོ་སྟེལ་རྟེན་གཞི་འཛུགས་སྤྱན་བྱེད་པ། དཔལ་
འབྱོར་གྲིང་གོང་རལ་གྱི་བོད་སྤྱན་སྤྱན་རྩེ་གཞི་སྟོན་ཅན་དང་ཚོད་ལུན་ཅན་གྱི་འདེབས་འཛུགས་རྟེན་གཞི་དང་། བྱང་
ཁ་གོང་རལ་གྱི་སྤྱན་སྤྱོད་ཅི་ཤིང་གི་སྤྱི་གསོ་ཁྱེ་གནས་ནམ་གངས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། འཕན་པོའི་བལ་རྒྱ་བྱེད་
འཇམ་ལུག་དང་རྒྱ་སྤྱོད་འབྲི་གཡག་སོགས་ས་གནས་ཀྱི་བྱུང་ལུན་སོན་རྒྱུ་སྤྱད་སྦྱོར་བྱས་ཏེ། ཐོན་རྒྱུའི་ལས་རིགས་ཀྱི་

རང་བརྟེན་ཚོད་འཛིན་ལྷན་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་ཀྱི་ གྲངས་གཞིའི་ལག་ཅུལ་དང་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཟུང་འབྲེལ་ལ་སྐྱུལ་མ་
 གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་གྲངས་འཛིན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཏེ་གནས་བསྐྱུན་པ། 5Gསྒྲེལ་ཚུགས་100བཞོན་
 སྒྲིག་བྱས་ཏེ་གཙོ་གནད་ཐོན་ལས་སྒྲིང་དང་ཤང་གོང་སྒྲིང་གཞུང་གནས་ལུལ་དུ་5Gབརྒྱ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་བྱ་བ་ཀྱི་
 གྲངས་འཛིན་འབྲོག་ལས་ཀྱི་རིག་ལུན་དོ་དམ་མ་ལག་འཐུས་སྒྲོ་ཚད་དུ་བཏང་ནས་སྐལ་བཟང་ཐང་དེད་རབས་ཞིང་
 འབྲོག་ཐོན་ལས་སྒྲིང་དུ་ཐོག་འབྲེལ་བྱ་བའི་སྒྲིག་ཆས་ཆ་ཚད་300བཞོན་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། འབྲི་གཡག་གསོ་ཚགས་ཁོར་
 ལུག་ལ་ཉ་ཞིབ་ཚད་ལེན་དང་། གནད་སློན་གཟན་ཆག་སྟེར་བ། རིམས་ནད་སྔོན་བརྟེན་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་
 རྩིས་པོ་གྲངས་གཞི་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བྱ་བ་ཀྱི་ རས་ཀྱི་ཐོག་འབྲེལ་བྱ་བའི་གྲངས་གཞི་ཆེ་མོའི་ལས་སྟེགས་བསྐྱུན་ནས་
 རྩོགས་བསྐྱུས་འདེབས་འཇུགས་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་དང་། སྤྱི་ཚད་ཁྲུང་ས་འདེད། ཁྲོམ་རའི་སྔོན་བརྟེན་གཏོང་བ་བཅས་
 ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་ཞིང་དུ་2000ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་ཀྱི་ མི་མེད་གནམ་གྲུ་ཅི་ཤིང་སྤྱད་སྤྱོད་དང་། ཞིང་
 ཅན་སྒོར་ཞིབ་སོགས་རིག་ལུན་ཞིང་ལས་ལས་སྐྱུལ་ཚོད་ལྟ་བུས་ནས་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་རིག་ལྷན་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་
 མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་། བཟོ་ལས་ལག་ཅུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་འབྲོག་ལས་ལ་སྤྱོད་ལན་སྒྲོག་པ། ཞིང་ལས་དང་གོང་
 གསེབ་དེད་རབས་ཅན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འདེགས་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་དགོས་ལ། རྫོང་ཁོངས་ནགས་སའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཕན་ནགས་ཚལ་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་གྱི་སྤང་བྱ་དང་འཚམ་པའི་སྔོན་འགོ་འཛིན་ཆ་རྒྱུན་འོག །ནགས་ཁོད་
 འདེབས་འཇུགས་དང་ནགས་ཁོད་གསོ་ཚགས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་གསར་པ་གོ་རིམ་ལུན་པའི་རང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་
 ནགས་ཁོད་དཔལ་འབྱོར་དཔེ་སྟོན་ཁུལ་བཏོད་དེ་ཞིང་འབྲོག་པའི་འབབ་འཕར་ཐབས་ལམ་གསར་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་
 བ།

དེད་རབས་འདེབས་ལས་རྒྱུད་སྒྲེལ་ལས་གྲུ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་སོན་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་གསར་
 གཏོད་དང་སྔོན་བཅུད་རིན་ཐང་གཞན་སྐྱུར་གྱི་ཞིང་འབྲོག་ལུལ་སྒོར་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རིས་གནས་ལ་གཞི་
 ཚུགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུད་ཐོན་འབྲེད་ཆེ་མོ་དང་གོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ཀྱི་འཐབ་རྒྱས། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་
 “ཞིང་དར་འབྲོག་བརྟན”ཀྱི་བཞོན་སྒྲིག་དང་ལྷ་སའི་“སྟེ་གནས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་སྟོག་ཤིང་སྟོབས་ཆེར་
 གཏོང་བའི་”འཐབ་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཏེ། དུས་ལུན་རིང་བའི་དམིགས་བསལ་རྒྱལ་བུན་དང་སུའུ་ལྷན་མཉམ་ལས་མ་

དངུལ། ཞིང་ལས་དང་གོང་གསེབ་ཕྱི་འདེབས་འཇུགས་ལས་རིགས་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དོན་ཁ་གསལ་སོགས་སྲིད་
 རྒྱུ་མ་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལྷ་སའི་ས་མཐོའི་ཞིང་ལས་སྐྱེ་དངོས་འདེབས་གསོ་དང་སོན་རྒྱུའི་ཐོན་
 ལུངས་སྐྱེད་སྐྱོང་དང་བཅུ་གྲུ་གྱི་ཐོན་མཚན་བསྐྱེད་སྐྱོང་གི་ཁོང་། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཁྱད་ལྡན་སྐྱེ་དངོས་སྐྱེ་ལའི་ཐོན་
 ལུངས་དབྱེ་མཚན་བཞག་སྐྱེད་སྐྱོང་གི་ཐོན་མཚན་ལྟར་ལྟ་བུ་སྐྱེད་སྐྱོང་གི་ཁོང་། ས་མཐོའི་ཁྱད་ལྡན་སྐྱེ་ཆལ་སོགས་ས་
 གནས་དེ་གའི་སྐྱེ་ལས་ལེགས་ཐོན་ལུངས་བསྐྱེད་སྐྱོང་དང་ཉར་ཆགས། འདེམས་གསོ་བཅས་བྱས་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་
 གནས་གཤིས་དང་འཚམ་པའི་ཐོན་མཐོའི་སྐྱེ་ལས་ལེགས་ནས་ཀྱི་རིགས་གསར་པ་དང་སྐྱེ་སྐྱོབས་ལྡན་པའི་གཞན་རྒྱུའི་
 རིགས་གསོ་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ས་བོན་ལས་རིགས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་སྤེལ་བར་བྱས་ཏེ་“འདེབས་འཇུགས་གསོ་
 ཆགས་དང་། ལས་སྐྱོན། ཐོག་འབྲེམས། སྤྱིར་ཚོང་”བཅས་ཀྱི་ཐོན་ལས་འཁོར་སྤེལ་ལྷིལ་པོ་འཁུས་སྐྱོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་
 དང་འཕན་པའི་ཐོན་ལས་སྤྱིར་སོགས་དང་མཉམ་འབྲལ་བྱེད་པ། སོན་བཟང་བྱུང་གདལ་བཅུ་གྲུ་ལ་ལྷགས་སྐྱོན་
 བརྒྱབ་ནས་སྐྱོད་བཅུད་ཞིང་ལས་དང་སྐྱེ་ལྡན་འབྲོག་ལས་ལ་འདེགས་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་བོད་དབུས་ས་ཁུལ་ལ་ཞབས་
 འདེགས་ཞུ་བའི་ས་མཐོའི་ཁྱད་ལྡན་སོན་རྒྱུའི་ཐོན་ལུངས་གསར་གཏོང་དང་སོན་བཟང་བྱུང་གདལ་གྱི་དཔེ་རྟེན་རྟེན་
 གཞི་གཏོང་དགོས་ལ། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་དུས་མཇུག་ཏུ་སྤེལ་སྐྱོབས་སྐབས་སོན་བཟང་3གསོ་བྱུང་པའི་བཅོམ་ལེན་
 བྱེད་རྒྱུ།

ཚན་ཅལ་མཐུན་སྐྱོར་གསར་གཏོང་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ། ས་མཐོའི་ཞིང་འབྲོག་ལས་དང་རབས་ཅན་
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞི་རྒྱུགས་པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་“ཚན་ཅལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་ལས་དར་
 རྒྱས་གཏོང་བའི་”ཆེད་དོན་ནུས་གངས་དང་ལྷ་ས་གོང་ཁྲེར་གྱི་སྐྱོབ་གྲ་དང་ས་གནས་ཀྱི་མཉམ་ལས་རིགས་སྐྱོར་སྲིད་
 རྒྱུ་དང་སྤེལ་མཐུད་བྱེད་པ། བོད་ལྗོངས་ཞིང་འབྲོག་ཚན་རིག་ཁང་དང་བོད་ལྗོངས་ཞིང་འབྲོག་སྐྱོབ་ཆེན་སོགས་ཚན་
 ཞིབ་སྐྱོབ་སྤྱིར་གི་སྐྱོབས་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པ། སྐྱོབ་གྲ་དང་། ཚན་ཞིབ་ཁང་། ཁེ་ལས། ས་གནས་བཅས་མཐུན་སྐྱོར་
 གསར་གཏོང་ལམ་སྐོལ་འཁུས་སྐྱོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ཐོན་ལས་ལག་རྩལ་གསར་གཏོང་མནའ་འབྲེལ་འཇུགས་པ། ཞིང་
 ལས་ཚན་ཅལ་གསར་གཏོང་གསོ་སྐྱོང་རྟེན་གཞི་དང་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་སྐྱོབ་གསོའི་གསོ་སྐྱོང་ཞབས་ཞུའི་རྟེན་
 གཞི་འཇུགས་པ། སོན་བཟང་འདེབས་གསོ་དང་། རྒྱུ་ཆའི་འདེབས་གསོ། རིམས་ནད་སྐྱོན་འགོག་ཚད་འཛིན། དེ་

བཞིན་པོད་ལུགས་གསོ་རིག་དང་པོད་སྐྱོན་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྒྲེལ་སོགས་འགག་རྩའི་ལག་རྩལ་གཙོ་གནད་ཐོག་
 མཉམ་འབྲེལ་འགག་སྒྲིལ་བྱེད་པ། ཚན་རྩལ་གྲུབ་འབྲས་རང་སར་གཞན་སྐྱུར་དང་དཔེ་སྟོན་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་
 འདེད་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཚན་རྩལ་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་ཚད་དང་ཐོན་ལས་ཀྱི་འགན་ཚུན་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་
 གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ས་མཐོའི་བྱུང་ལྡན་ཞིང་འབྲོག་ལས་སྐུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་སྐུལ་རྒྱས་
 གཙོ་བོ་སྟོན་དགོས་ལ། ཞིང་སྤྱོད་རྒྱ་ཆའི་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་ལག་རྩལ་གསར་གཏོང་བྱེད་མཁོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་
 ལུང་ལུང་སྐུས་ལེགས་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྒྲེལ་དང་བྱུང་གདལ་གཏོང་བ། སྤྱི་དངོས་ཡོངས་ཀྱིས་ཞིང་སྤྱོད་འགྲིག་ཤོག་
 དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ། ཞིང་ཁུལ་ནས་བྱུང་བའི་སྐྱགས་བཙོག་འབྲུང་རྩ་ནས་སྟོན་འཁོག་ཚད་འཛིན་བྱེད་པ། མོ་ཞིང་གི་
 སྐུས་ཚད་དང་ཐོན་འབབ་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་པ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༡ ཞིང་འབྲོག་ལས་འཕེལ་གྱི་རྒྱས་གཙོ་གནད་ལས་གྲུ།
༡ འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་འགན་སྐྱུང་ལས་གྲུ། ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་འཇུགས་སྐྱུར་དང་སྐྱུར་བཀོད། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་འཇུགས་སྐྱུར་རྩམ་གྲངས་དང་སྐྱུར་བཀོད་རིམ་སྟོར་རྩམ་གྲངས་ལ་གཙོ་ གནད་ཐོག་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། དཔྱད་གྱི་ཞིང་ཁར་གཅིག་སྤྱད་ཡུག་འབྲེལ་རང་བཙས་སྤྱིག་བྱེད་པ། ཞིང་ནང་རྒྱ་བེད་གྱི་རྩལ་གཞིའི་སྤྱིག་བཀོད་རྒྱ་ལས་མཉམ་སྤྱིག་ འཇུགས་སྐྱུར་བྱེད་པ་མ་ཟད། འཕན་ཡུལ་དས་རྒྱ་འབྲེན་ཁུལ་ལ་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་སྤྱིག་འཇུགས་སྐྱུར་དང་དེར་རབས་ཅན་གྱི་སྐྱུར་བཀོད་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཞིང་རྒྱ་འབྲེན་པའི་ འགན་ལེན་མ་ལག་སྤྱོགས་ཡོངས་ནས་རིམ་སྟོར་བྱེད་དགོས། མོ་ཞིང་གི་སྐུས་ཚད་དང་འཕལ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ། ལྷང་ར་ཤར་ཤར་གི་སྤྲུའི་ཡི་ཞིང་ཁར་འཕལ་སྟོན་ཞིང་རྒྱ་གཏོང་བའི་ལས་གྲུ་ལག་བརྟར་བྱེད་མཁོགས་སུ་བཏང་ བས། ཐན་འཁོག་དང་ཐོན་འབབ་འགན་ལེན་གྱི་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ། མོ་ཞིང་གི་སྐྱགས་བཙོག་བཙོས་སྤྱིག་དང་ཐོན་འབབ་དམའ་བའི་ཞིང་ཁ་བཙོས་སྤྱིག་རྩམ་གྲངས་ལ་ རྒྱས་གཅིག་ཏུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ས་རྒྱའི་ཁོར་ཡུག་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་ལུང་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་འཇུགས་སྐྱུར་བྱུང་གདལ་བཏང་སྟེ་ཚན་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ སྟོན་རྒྱ་དང་ལན་འབྲས་ཆེར་གཏོང་དང་ས་བཅུད་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། བྱུང་ལྡན་འབྲུ་རིགས་དང་པད་ཁའི་མོ་རྟོག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ། སྤྱི་ལྷན་ནས་ཀྱི་རྟེན་གཞིའི་རྩམ་གྲངས་ཏུར་ཐག་བཏོད་དེ་ཐོན་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་སྟོན་རིན་ཐང་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ དང་ཆབས་ཅིག་འདེབས་འཇུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་མདུན་སྟེའི་འགན་ལེན་ལ་ལྷགས་སྟོན་བརྒྱུད་ནས་སྤྱོ་རིགས་མོ་རྟོག་ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་སྟོན་མཐོའི་འཁོར་ཁང་དང་ནས་འདེབས་ ལས་རིགས་གསོ་སྒྲེལ་བྱུང་གདལ་རྟེན་གཞི་གང་མཁོགས་བསྐྱུར་ཏེ་འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་ལ་སྤྱི་དུང་རྟོག་གི་སྐུལ་རྒྱས་སྟོན་དགོས།

༡ འཕྲོག་ལས་དེང་རབས་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་ལས་གྲྭ།

རྒྱ་དབུས་ཁྱེད་ལ་དང་ཐོན་ལས་རིམ་སྤྱོད་གསུམ་འབྲེང་ཤང་གི་འཕན་པོའི་བལ་རྒྱ་ཕྱིད་འཇམ་ལུག་རྒྱ་ཕྱིལ་རྟེན་གཞི་བསྐྱར་སྤྱོད་རྒྱས་སྤྱོད་དང་འབྲི་གཡག་འདེམས་གསོ་བཅོ་ལུ་འཇམ་སྤྱོད་བཞེད་རྒྱུ་དང་ལྷན་གྲངས་ལག་ལེན་བསྐྱར་ནས། སྤྱི་ལེགས་ཕྱགས་རིགས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱ། འཕྲོག་ལས་རིགས་སྤྱོད་རྒྱུ་གྲངས་ལག་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་གསོ་ཆགས་སྤྱི་གཞི་དང་། ལག་རྩལ། དོང་མ་བཅས་དེང་རབས་ཅན་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།

ཕྱི་བོན་ཁུངས་ཅན་དང་རིམས་ནད་སྤྱོད་འགོ་ཚད་འཛིན། རྫོགས་དང་ཁྱིམ་འབྲེལ་ཕྱི་བོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་བེད་སྤྱོད་རིམ་སྤྱོད་བཞེད་རྒྱུ་དང་ལྷན་གྲངས་ལག་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལེགས་དང་ཁྱིམ་འབྲེལ་སྤྱོད་གཞི་མེད་ཅན་གྱི་ཐག་གཅོད་ར་བའི་རྣམ་གྲངས་གཙོ་གནད་ཐོག་འཇུགས་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། གསོ་ཆགས་ཀྱི་བེད་མེད་ཐོག་རྩ་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱོད་ཆགས་ཀྱི་རིམས་ནད་སྤྱོད་འགོ་ཚད་འཛིན་རྒྱས་པ་ཕྱགས་ཡོངས་ནས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱའི་ནང་རྫོང་རིམ་པའི་སྤྱོད་ཆགས་ཀྱི་རིམས་ནད་སྤྱོད་འགོ་ཚད་འཛིན་རྒྱ་གནས་བསྐྱར་རྒྱ་དང་སྤྱོད་ཆོ་རིམ་པའི་སྤྱོད་ཆགས་སྤྱོད་ཁང་གི་དུ་རྒྱ་འབྲུག་སྤྱོད་ཆོ་དང་དུ་བཏང་ནས་སྤྱོད་དོས་བདེ་འཇུགས་སྤྱོད་ཡོལ་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱ།

༢ མོན་ལས་དང་སྤྱི་ལས་གྲྭ།

ཅི་ཤིང་འདེབས་འཇུགས་ལས་རིགས་གསར་གཏོང་། དེ་ཡོད་ཀྱི་ནས་འདེབས་འཇུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་མང་གཞི་ཐོག་གཟན་རྩའི་མོན་བཟང་གསོ་སྤྱོད་རྟེན་གཞི་གང་མཁོ་གས་བསྐྱར་དང་། གཟན་རྩའི་འདེབས་འཇུགས་ལས་རིགས་རིམ་སྤྱོད་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྐྱར་བྱས་ནས་འཕྲོག་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ལེགས་གཟན་རྩ་མཁོ་སྤྱོད་འགན་ལེན་བྱེད་པ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁྱེད་ཕན་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་བཏོད་དེ་བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྩ་འདེབས་འཇུགས་རྟེན་གཞི་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ནས་ཟུར་བསྐྱར་རིན་ཐང་མཐོ་བའི་ལོ་རྒྱུག་གི་མཐོང་པོའི་སྤྱོད་ཆུང་གས་སྤྱོད་འདོན་བྱ་རྒྱ།

སྤྱི་ལས་རིགས་དང་བྱ་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་དབུས་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་ཁྱེད་གཏམ་གཏོང་རྒྱ། ས་ཕྱགས་ནང་འབྲེན་དང་། འབྲི་གཡག་དང་བ་སྐྱེད་ནང་རིགས་སྤྱོད་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྐྱར་བྱས་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་སྤྱི་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་བ་ཆ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱ། འཕན་པོའི་བལ་རྒྱ་ཕྱིད་འཇམ་ལུག་ཁྱེད་གཏམ་རྣམ་གྲངས་ལ་ཐུ་མཐུན་སྤྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་སྤྱི་ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དེ་ཁོ་རའི་ལེགས་ཆ་དང་སྤྱི་ལས་རྟགས་ཀྱི་ལེགས་ཆར་བསྐྱར་བ་བྱ་རྒྱ།

༣ གངས་འཛིན་ཞིང་འཕྲོག་ལས་མཉམ་འབྲེས་ལས་གྲྭ།

རིག་ཕན་དོང་མ་ལས་རྟེན་གས་བསྐྱར་རྒྱ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་གྱི་གངས་འཛིན་ཞིང་འཕྲོག་ལས་ཀྱི་རིག་ཕན་དོང་མ་ལས་ལག་གཏོང་རྒྱ་མ་ཐང་། དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་མང་གཞིར་བྱས་པའི་རིག་ཕན་ཞིང་ལས་ཕྱགས་བསྐྱར་དོང་མ་ལས་ལག་བསྐྱར་ཐབས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་གནམ་ས་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་ལྷ་ཞིབ་ཆད་ལེན་དང་དོང་མ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱ། གངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཉེར་སྤྱོད་དཔེ་རྟོན་གཞི། གཙོ་གནད་ས་ཁོངས་དང་ཐོན་ལས་སྤྱོད་ཆོད་རྩའི་ལས་དོན་སྤྱོད་རྩའི་ནང་གསུམ་འབྲེང་ཤང་གི་རིག་ཕན་སྤྱི་གཞི་ཞིང་ལས་དང་། གངས་འཛིན་སྤྱི་གཞི་ལས་ཉེར་སྤྱོད་དཔེ་རྟོན་རྟེན་གཞི། དེ་བཞིན་ནས་འདེབས་འཇུགས་གངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཉེར་སྤྱོད་དཔེ་རྟོན་རྟེན་གཞི་བཅས་བསྐྱར་ནས་འདྲ་

བཟོ་དང་བྱུང་གསལ་གཏོང་ཚེ་ཕའི་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་ལྟངས་ཤིག་ཆགས་པ་བྱ་གྱུ།

༥ ཚན་ཅལ་མཐུན་སྒྲིབ་གསར་གཏོད་ལས་གྲྭ།

གཞི་རྒྱུ་གསར་གཏོད་འཛུགས་སྐྱེད། རྩ་ལས་ལག་རྩལ་གསར་གཏོད་ཉེ་གནས་དང་ཚན་ཅལ་གསར་གཏོད་རྒྱུ་དང་རིམ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བཞུགས་ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་

སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས། འགག་རྩའི་ལག་རྩལ་ཞིབ་འཛུགས་གསར་སྤེལ་དང་གྲུབ་འབྲས་གཞན་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཤེགས་བསྐྱེད་པ། ཞིང་ལས་ཚན་ཅལ་གསར་གཏོད་གསོ་སྦྱང་རྒྱུ་

གཞི་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཞིང་འབྲོག་ཚན་ཅལ་ཁེ་ལས་དང་དེ་བཞིན་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ནང་འབྲེན་དང་གསོ་སྦྱང་བྱ་གྱུ།

ཞབས་ཞུའི་རྒྱུ་པ་གཤམ་སྤེལ་བྱེད་ཀྱུ། ཤེད་སྤོང་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཚན་ཅལ་ཞབས་ཞུའི་རྒྱུ་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བྱུའི་ལས་གྲྭ་ལག་བརྟམ་བྱས་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་ལག་རྩལ་བྱུབ་

གདལ་དང་སྦྱོང་བརྒྱུ་མ་ལག་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་ཀྱུ། མཚོ་སྒོད་ཤར་གི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ནས་གསོ་སྦྱང་རྩམ་གྲངས་དཔེ་སྟོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་པ་གསར་པ་དང་གཉེན་སྦྱང་བྱེད་པར་

ཕྱོགས་པའི་མ་ལག་རང་བཞིན་དང་གོ་ཚད་རང་བཞིན་གྱི་རྩལ་རྒྱས་གསོ་སྦྱང་བྱས་ནས་ཚན་ཅལ་གསར་གཏོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཞིང་ནང་དང་མུ་ཁར་དོན་འབྱོལ་བྱུབ་པའི་འགན་

ལེན་བྱ་གྱུ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། ཐོན་ལས་མཉམ་འབྲེས་རིམ་སྒྲིབ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

“ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ནས་བཟོ་ལས་ལས་སྒྲིབ་བར”དང་“འབྲུ་རིགས་འདེབས་ལས་ནས་བཟའ་བཅའ་ལས་སྒྲིབ་བར་ལ”གཞི་རྒྱུ་གསར་ཏེ། ཞིང་འབྲོག་ལས་དེ་ལས་སྒྲིབ་དང་། རིག་གནས་ཡུལ་སྒོར། འབྲུ་ཐོག་ཚོང་དོན་སྤྲེགས་ཐོན་ལས་དང་མཉམ་འབྲེས་གཏོང་བའི་བྱ་གྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་སྐྱེད་སྤྱིད་དང་རིན་ཐང་འཁོར་འབྲེལ་རིམ་སྒྲིབ་བྱས་ནས་“མ་བཅོས་ཐོན་རྫས་འཛོལ་བ”ནས་“སྤྱིས་རྟགས་འཛོལ་བའི”བར་འགྱུར་སྤྲེགས་བཏང་ཏེ་ཁྲོམ་རའི་འགན་ཚུན་རྒྱས་པ་ལྡན་པའི་ས་མཐོའི་བྱེད་ལྟན་ཐོན་ལས་འབྲུ་ཚོགས་ཤིག་གཏོད་ཀྱུ།

ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ལས་སྒྲིབ་ཞིབ་ཚགས་བྱེད་པ། ནས་དང་འབྲི་གཡག་ཁོད་སྐྱེད་སྐྱེད་མྱ། བྱེད་ལྟན་ཕྱགས་བྱའི་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་བཅས་སྐྱེད་སྤྱིད་བྱས་ཏེ། ཐོག་མའི་ལས་སྒྲིབ་དང་ཞིབ་ཚགས་ལས་སྒྲིབ། ཕྱོགས་བསྐྱེད་བཅས་སྐྱེད་ལས་སྒྲིབ་བཅས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། ལས་སྒྲིབ་ཁེ་ལས་དང་ལས་སྒྲིབ་འབྲུ་ཚོགས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ། ཐོན་རྫས་ཀྱི་ཟུར་སྒྲིབ་རིན་ཐང་དང་ཁྲོམ་རའི་འགན་ཚུན་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་ས་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་སྦྱོང་སྤྱིས་རྟགས་དང་ཁེ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱིས་རྟགས་གཏོད་ཀྱུ། ནས་ལས་སྒྲིབ་ཐོན་ལས་སྒྲིབ་ཆེར་བཏང་ནས་

དགའ་ལྷན་ཚོས་འཁོར་གྲོང་རྒྱུ་ནས་ལས་སྡོན་ཞིབ་ཚགས་གྲིང་ཁུལ་བསྐྱོན་ཏེ་ཡོས་དང་། ནས་ཐུག །ནས་ཀྱི་ཕྱི་
 རྒྱུ་ཏུགས་ལེན་རྒྱུ་དང་ནས་ཆད་སོགས་ཟུར་སྡོན་རིན་ཐང་མཐོ་བའི་ཐོན་རྒྱུ་རབ་དང་རིམ་པ་གཙོ་གནད་ཐོག་
 གསར་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ། འབྲུགས་ཤ་དང་། བཙོས་ཟས་ཐོན་རྒྱུ། པགས་རིགས་ཁུ་ལུའི་ཐོན་རྒྱུ། དཀར་ཆུའི་ཐོན་རྒྱུ་
 ལས་སྡོན་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ་དང་། བལ་རྒྱ་ཕྱེད་འཇམ་ལུག་གི་བལ་ལས་སྡོན་ཕྱེད་ཅུས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། རྫོང་ཡོངས་
 ཀྱིས་ལོ་ལྟར་ནས་ཏུན་ཁྲི་6ཙམ་གྱི་མ་བཙོས་རྒྱ་ཆ་དང་། སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲི་གཡག །བལ་རྒྱ་ཕྱེད་འཇམ་ལུག་
 གི་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞི་རྒྱགས་ཏེ། ས་གནས་དེ་གའི་སྤྱོད་འདུན་ཁེ་ལས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། ལས་སྡོན་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་
 ཞན་ཆ་གང་མཐོགས་གསལ་བ་ལ། ནས་དང་འབྲི་གཡག །བལ་རྒྱ་ཕྱེད་འཇམ་ལུག་སོགས་ལེགས་ལྡན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་
 ཐོན་ཅུས་གང་ལེགས་འདོན་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། དཔལ་འབྱོར་གྲིང་གྲོང་རྒྱུ་གི་བོད་སྐྱེད་སྐྱེད་རྩ་གཞི་བྱོན་ཅན་
 དང་ཆད་ལྡན་ཅན་གྱི་འདེབས་འཇུགས་རྟེན་གཞི་འཇུགས་སྐྱེད་ལ་རྒྱུ་སྦྱོར་བྱེད་པ་དང་འབེལ་བོད་སྐྱེད་འདུལ་སྦྱོང་
 རྟེན་གནས་འཇུགས་སྐྱེད་བྱས་ནས་བོད་སྐྱེད་གྱི་སྐྱེད་ཐང་དང་རིལ་བུ། བཟའ་བཅའ་སོགས་ཀྱི་ཐོན་རྒྱུ་གཙོ་གནད་
 ཐོག་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ། རང་སར་ལས་སྡོན་གཞན་སྦྱར་བྱེད་ཆད་དང་ཐོན་རྒྱུ་ཀྱི་ཟུར་སྡོན་རིན་ཐང་མཐོ་རུ་
 གཏོང་རྒྱུ། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་བདེ་འཇགས་ཁུངས་འདེད་མ་ལག་འཇུགས་རྒྱར་སྐྱུལ་འདེད་
 བཏང་ནས་གཙོ་གནད་ལས་སྡོན་ཐོན་རྒྱུ་ཁུངས་འདེད་ཁྲབ་ཆད་90%ལྷག་ཙམ་བྲིན་པ་བྱ་རྒྱུ། 2030ལོར་
 སྤེབས་སྐབས་དེར་རབས་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ལས་སྡོན་རྟེན་གཞི་2གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ།

ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ། ཞིང་འབྲོག་ལས་དང་རིག་གནས་ལུལ་སྐོར་
 ཐོན་ལས་མཉམ་འདྲེས་གཏོང་ཟབ་བྱས་ཏེ་ཞིང་རའི་མཛེས་སྡེ་དང་། འབྲོག་རའི་ཐོན་ཁུངས། སོ་ནམ་རིག་གནས་
 བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་ལས་ཉམས་ལེན་དང་། ས་མཐོའི་ཞིབ་འཇུག་སྒོ་བ་སྦྱོང་། དམངས་སྒོལ་སྒོ་གསལ་། སྤྱིང་ཁ་སྒོ་
 གསལ་བཅས་གཅིག་འདུས་ཀྱི་རིག་གནས་ལུལ་སྐོར་གྱི་ལས་རྒྱུ་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་
 ཞིང་རའི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཞི་དང་ཞིབ་འཇུག་སྒོ་བ་སྦྱོང་གི་ལག་ལེན་རྟེན་གཞི་2ནས་3བར་བསྐྱེད་རྒྱུའི་འཆར་
 འགོད་བྱ་རྒྱུ། “ཞིང་འབྲོག་ལས་+5ཐོག་ཚོང་དོན་མཉམ་འདྲེས་གཏོང་ཟབ་བྱ་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
 རྫོང་དང་ཤར་། གྲོང་ཚོ་བཅས་རིམ་གསུམ་གྱི་5ཐོག་ཚོང་དོན་ཐོག་འབྲེམས་མ་ལག་འཇུག་སྒོ་ཆད་རུ་གཏོང་བ། “ཐང་

གཏོང་ཐོག་ཚོང་”དང་“སྤྱི་ཚོགས་ཚོགས་པའི་ཚོང་གཉེར་”སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ། “ལྷན་ཁྲུབ་
 ཀྱི་ནས་”དང་“རྒྱ་སྤྱོད་འབྲི་གཡལ་”སོགས་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་རྫས་ཀྱི་དྲ་ཐོག་ཕྱིར་ཚོང་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་
 བྱེད་དཔོན་ལ། ལྷ་སའི་ཤོང་ཁྲེང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་མངགས་ཐོའི་ཞིང་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་མ་བཏང་ནས་
 ཞིང་འབྲོག་ལས་དང་ཚོགས་མིའི་ལམ་ལུགས་བརྩོན་སྦྲུལ་མ་གཏོང་བ་དང་། ཐོན་ལས་ཞབས་ཞུའི་འཁོར་འབྲེལ་
 ལྷུང་སྤིང་བྱ་རྒྱ།

སྤྱི་ཏྲགས་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱུན་ཐེབས་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། སྤྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་ལས་སྟོབས་ཆེར་
 གཏོང་བའི་འཐབ་རྩལ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་། “ཐོན་རྫས་གསུམ་དང་མཚོན་རྟགས་གཅིག་”གི་བདེན་དཔང་ར་སྟོང་
 དང་དོ་དམ་ལ་ལྷགས་སྟོན་རྒྱལ་པ། “འཕན་པོའི་འབྲི་གཡལ་”དང་། “ལྷན་ཁྲུབ་ཀྱི་གོ་མ་” “རྒྱ་སྤྱོད་གི་འབྲི་གཡལ་”
 “མཁར་གདོང་གི་ཞོག་ཁོག་”སོགས་ས་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་སྟོན་སྤྱི་ཏྲགས་ལྷགས་ཡོད་རྒྱས་སྟོབས་ཆེར་བཏང་སྟེ་ཁེ་
 ལས་ཀྱིས་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་རྫས་ཀྱི་ཚོང་རྟགས་གཏོང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྦྱོར་བྱེད་པ། རིགས་སྣ་དང་། འདེབས་གསོ། ལས་སྟོན།
 ཟིན་ཚོང་བཅས་ཚུད་པའི་འཁོར་འབྲེལ་གྱི་པོའི་སྤྱི་ཏྲགས་དོ་དམ་དང་གཉེར་ཚོང་མ་ལག་བཅུགས་ནས་སྤྱི་ཚད་
 ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་མཐོང་ཚོར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་པ། ཁེ་ལས་སློབ་འཇུག་རྒྱུ་ཐབས་བྱས་ཏེ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཚོང་འདུས་ནང་ཞུགས་པ་དང་སྤྱན་སྦྱོར་གསར་པར་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཏྲགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་
 ཡག་པོ་བཤད་དེ་ལྷན་ཁྲུབ་ས་མཐོའི་འབྲུང་འཕྲོད་དང་སྟེ་ལྷན་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་ཁྲོམ་རའི་མིང་གྲགས་ཚད་
 ཚད་དང་། མཚན་སྟན་ཐོབ་ཚད། འགྲན་རྩོད་རྒྱས་པ་བཅས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༡ ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ལས་སྟོན་གཅིག་གཟུགས་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ།
༡ ཞིང་ལྷགས་ཐོན་རྫས་ལས་སྟོན་ཞིབ་ཚགས་བྱེད་པའི་ལས་གྲྭ། ཁྱད་ལྡན་འབྲུ་སྤྱོད་དང་སྤྱན་རྫ་ལས་སྟོན། མཁར་རྩེ་ཤང་གི་ནས་ལས་སྟོན་ཞིབ་ཚགས་སྒྲིག་ཆས་ཉེ་ལྷུབ་དང་གསུམ་འབྲེང་ཤང་པད་སྤོངས་ཤོང་ཚོའི་ནས་ཀྱི་བཟའ་བཙའ་ལས་ སྟོན་བརྩོ་གྲའི་འཇུགས་སྤྱན་རྫས་གྲངས་ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་སྦྲུལ་འདེད་བཏང་ནས་སྤྱི་ཚུམ་པ་དང་། ཡོས། རྩམ་པ། ཚབ་ཟས་རྩམ་པ་སོགས་བཟའ་བཙའ་རབ་དང་རིམ་པ་ གསར་སྤེལ་བྱེད་པ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཤོད་ཀྱི་གྲོ་མ་ལས་སྟོན་ཐོན་སྟེད་བརྩོ་འཁོར་འཇུགས་སྤྱན་བྱེད་འགོ་འཇུགས་པ་དང་འབྲེལ་ཤོད་ཀྱི་སྤྱན་རྫ་འདེབས་འཇུགས་རྟེན་གཞིར་ བརྟེན་ནས་རྫེས་མཐུད་ཀྱི་བཏུང་བྱ་དང་ལེན་དངོས་སོགས་ལས་སྟོན་ཞིབ་ཚགས་བྱ་རྒྱུར་མ་བཅོས་རྒྱ་ཆའི་མང་གཞི་འདིང་དགོས།

ཕྱགས་ལས་ཐོན་མཁའ་ཕྱོགས་བརྒྱུ་བའདུག་ཕྱིན་པ། འཕྲི་གཡག་གི་ཁུ་ལུ་དང་ལྷག་པལ་གཙང་འཁྱུད་ལོགས་དབྱེའི་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྟར་ཏུ་རབ་བྱས་ཏེ་འཕྲིག་ལས་ཀྱི་ཞོར་
ཐོན་མཁའ་ལ་གཙང་འཁྱུད་དང་ཆོད་ལྷན་ཅན་གྱི་ལས་སྒྲོན་རགས་ཙམ་བྱས་ནས་མ་བཅོས་རྒྱ་ཆའི་སྤྲུལ་ཆོད་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ། སྤང་ཕྱིན་གྱི་འཁལ་འཐག་དང་བཟོ་རུ་མོན་
རྒྱུ་བཟོ་བའི་ཐོན་ལས་ལ་སྤྲུལ་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མཁོ་འདོན་བྱས་ནས་ཐོན་ཁུངས་ཆ་ཆོད་བའདུག་ལུང་པ་བྱེད་དགོས།

༢ ཐོན་ལས་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་ལས་རྣམས་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ལས་གྲྭ།

རིག་གནས་ལུལ་སྒྲོར་མཉམ་འདྲེས་དང་ཉམས་ལེན་གསར་སྟེལ། ས་ཁོངས་ཡོངས་སུ་ཞིང་འབྲོག་རིག་གནས་ལུལ་སྒྲོར་མཉམ་འདྲེས་གསར་སྟེལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་འདྲེན་གཏོང་
བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྱེད་ལྷན་ཉམས་ལེན་བྱུ་ལུ་ཁག་གཅིག་བཏོད་པའི་ནང་། རར་ནང་ཤར་གི་སྒོལ་རྒྱུ་ཞིང་ལས་ཉམས་ལེན་དང་། ལམ་ར་ཅེ་ཤར་མཐོང་སྒྲོན་སྒྲོང་ཆོའི་ཞིང་ནང་
མཛེས་སྤྱོད་སྒྲོར་ལྟ་སྟེ། དཔལ་འབྱོར་སྤྱིར་ཤར་སྤྲུལ་ཁང་སྒྲོང་ཆོའི་སྒྲོང་བཅུད་འབྲོག་རའི་ཉམས་ལེན་ཁུལ་དང་། དེ་བཞིན་མཚོ་སྒྲོང་ཤར་ལམ་ར་གཏོང་སྒྲོང་ཆོའི་སྒྲོང་བཅུད་
དམངས་སྒོལ་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་ཆོད་ཅན་གྱི་སྒོལ་གསེབ་ཀྱི་སྒོལ་གསེབ་ཐོན་མཁའ་ལག་བསྟར་དགོས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲུལ་མོ་སྒྲོང་ཆོའི་ཤར་ར་ལུང་ཤར་གྱི་
སྤྲུལ་སྤྱོད་འདྲེན་གསེབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་གསར་སྟེལ་བྱས་ནས་ས་མཐོའི་རྒྱུ་སྒྲོང་བཅུད་ལུལ་སྒྲོར་གྱི་མཁོ་སྦྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གཏོང་དགོས།

བློ་གཏོང་ཆོད་དོན་གྱི་ཞབས་ཞུ་དང་ཕྱོགས་བསྐྱེད་མཐུན་སྦྱོར། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་དང་སྤྱི་གཞི་ཀྱི་འདེགས་སྦྱོར་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱུ་ལ་མཚོ་སྒྲོང་ཤར་གི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་གསོ་
སྦྱོང་རྣམས་(བློ་གཏོང་ཆོད་དོན་དང་ཐད་གཏོང་དངོས་ཚོགས་སྦོམ་སྦྱོང་ཆུང་པ)་བརྒྱུད་ས་གནས་དེ་གི་བློ་གཏོང་ཆོད་དོན་གྱི་ཞིང་པ་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་དང་། དག་འཆོས་
སྒོང་རལ་གྱི་ཞིང་ཚོགས་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་དང་། འདུས་སུ་བཟོན་མཁའ་ཉེ་ཆོང་། གྲང་ཕྱོད་མཐོང་ཉར། ཚོགས་འབྲེམས་སྟེལ་སྟེལ། བློ་གཏོང་ཆོད་དོན་གསོ་སྦྱོང་སྤྲུལ་གྱི་
རྒྱལ་པ་མཁོ་གསུམ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་“མངགས་ཐོའི་ཞིང་ལས”དང་“ཐད་གཏོང་ཚོགས་འབྲེམས་ལ”གཅིག་འཐུས་རྣམས་པའི་ལས་སྟེལ་གྱི་འདེགས་སྦྱོར་བྱ་རྒྱ།

༣ གྲགས་རྒྱགས་ཀྱི་ཤུགས་སྒྲོན་མ་ལག་འཛུགས་སྤྱོད་ལས་གྲྭ།

གྲགས་རྒྱགས་དོད་མ་དང་ཆོད་གཉེར་བྱེད་གདལ། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་མཁའ་འཕྲུགས་ཁྱེད་གདལ་གཏོང་བའི་རྣམས་གཙོ་གནད་ཐོག་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་གྲགས་རྒྱགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་དང་། ལུས་སྤྱིལ་རྒྱུ་འཕྲོད། ཆོད་གཉེར་བྱེད་སྒོ་བཅས་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་དང་རྒྱུ་འཕྲོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། རིག་གནས་ལུལ་སྒྲོར་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་སྟེལ་རེས་འཕྲོ་འོང་དང་
དེ་བཞིན་སྤྱོད་སྤྲུལ་རིག་གནས་ལུལ་སྒྲོར་གྱི་ནང་སའི་འོས་སྒྲོར་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྟེལ་ཏུ་རབ་བྱས་ཏེ། “རིག་གནས་ལུལ་སྒྲོར་གྱིས་གར་སྟེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་མཁའ་ཀྱི་
འཛིན་ཐང་”མཐོང་འཁྱུར་ལུང་པར་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རིག་གནས་ལུལ་སྒྲོར་ཐོན་ལས་དཔེ་སྒྲོན་རྟེན་གཞི་རྒྱུ་ཤུགས་ཡོད་རྒྱུ་བཏོད་དེ་གྲགས་རྒྱགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་
མཐོན་པའི་སྤྲུལ་ཁུང་ཞིག་ཏུ་འཁྱུར་བ་བྱ་རྒྱ།

རིག་ལྡན་ཆོད་གཉེར་དང་བློ་གཏོང་གི་ཐོལ་ལུང་དོན་རྟེན། རིག་ལྡན་ལུལ་སྒྲོར་གཏོང་པ་དང་དེ་བཞིན་འོས་སྤྲུལ་ཁྱེད་གདལ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེད་ཐོན་མཁའ་(ཁྱེད་ལྷན་ཐོན་མཁའ་)བློ་གཏོང་ལ་
གདལ་ཆུང་པ)ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་སྤྲུལ་འདྲེན་གཏོང་བ་དང་། གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྦྱོར་གསར་པའི་ལོང་ཆ་སྤྲུལ་འཛུགས་བྱེད་པ། བརྟན་ལུང་དང་། ཐད་གཏོང་། སྤྱིན་རུམ་

འགྲེམས་སྟོན་སོགས་གྲངས་གཞི་ཅན་གྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་དེ་ལྷན་སྒྲུབ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཡག་པོ་ཤོད་པ། བྱེད་ལྷན་ཐོན་རྫས་དང་ཡུལ་སྐོར་དམིགས་སའི་ཁུལ་གྱི་གནད་སློན་འཁོར་
རྒྱུ་དང་དྲ་བོག་མིར་ཆོང་མངོན་འགྱུར་བཅས་བྱ་དགོས།

ས་བཅད་གསུམ་པ། གཉེར་སྦྱོར་དང་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཇུག་ཆང་དུ་གཏོང་བ།

སྤྱི་མང་ཅན་གྱི་གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་པོ་དང་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཇུག་ས་པ་དང་། ཞིང་ལས་
གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་པོ་གསར་གསར་གཙོ་གནད་དུ་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་པ། དེར་རབས་ཞིང་དོན་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་
གནས་འཇུག་ས་པ། སློག་རྒྱལ་ཆོང་དོན་ཐོག་འགྲེམས་བྲལ་བ་འཇུག་ཆང་དུ་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱུལ་ལམ་སློལ་
ལེགས་སུ་གཏོང་བ། སྐྱུས་ཆད་བདེ་འཇགས་གྱི་ཉེ་སྐྱུལ་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྟོན་རྒྱུ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། ཞིང་དུད་ཆུང་
གསར་དང་དེར་རབས་ཞིང་ལས་འཕེལ་རྒྱས་སླེལ་མཐུད་རྒྱས་ལྡན་ཡོང་བར་སྐྱུལ་འདེད་རྒྱས་ལྡན་གཏོང་བ།

གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་པོ་གསར་གསར་གསོ་སྦྱོར་དང་རྒྱ་སྦྱོད་གཏོང་བ། ཁྱིམ་ཆང་ཞིང་ར་དང་། ཞིང་པའི་ཆེད་ལས་
མཉམ་ལས་ཁང་། ཞིང་ལས་ཐོན་ལས་ཅན་གྱི་སྤེལ་འདེན་ཁེ་ལས་སོགས་གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་པོ་གསར་གསར་གསོ་སྦྱོར་དང་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་དགོས། གྲོང་གསེབ་སྐྱུར་བཅོས་གཏོང་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ནས་ “སྤེལ་འདེན་ཁེ་ལས་+གྲོང་ཆོའི་མཉམ་
སྐྲུན་+ཞིང་དུད” དང་ “མཉམ་ལས་ཁང་+རྟེན་གཞི་+ཞིང་དུད” སོགས་ཁེ་ལས་འཕེལ་མཐུད་བྱེད་ལྟངས་སྣ་ཆོག་ས་
ཁྱུལ་གྲངས་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ་དང་། མོ་ཞིང་དང་རྫ་ར་ཆད་ལྡན་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་དང་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་བྱ་རྒྱུར་
སྐྱུལ་ལྷག་གཏོང་བ། རྒྱལ་པ་སྣ་ཆོག་གྱི་གཞི་ཁྱོན་འོས་འཚམ་གྱི་གཉེར་སྦྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། ལག་ཅུལ་དང་།
མ་ཅ། འེས་ལྡན་མི་སྣ་སོགས་རྒྱ་རྒྱེན་གཙོ་བོ་ཐོན་ལས་གཅིག་སྤྱད་ཁུལ་དུ་འཁོར་རྒྱུ་བྱ་རྒྱུར་ཁྱིམ་སྟོན་བྱེད་དགོས།
རིགས་ཁག་གི་གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་པོས་ཐོན་རྫས་གསར་གཏོང་དང་། ཆོང་ལས་བྱེད་ལྟངས་གསར་གཏོང་། སློག་འཇུག་ས་
བྱེད་ལྟངས་གསར་གཏོང་བཅས་བྱ་རྒྱུར་རྒྱུ་སྦྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཁེ་ལས་ཁྱོམ་རར་ཞུགས་པའི་ “སྐྱུལ་བཟང་མེ་རྟོག་བྱ་
སྦྱོར” གནད་སློན་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་པའི་འཆར་འོངས་རྒྱལ་པའི་ཁེ་ལས་ལ་སྐྱས་རིམ་བཞིན་གསོ་
སྦྱོར་བྱས་ཏེ་གཅིག་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ན་དེ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བཅས་བྱེད་པ།

དེར་རབས་ཞིང་ལས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་འཇུག་ས་སྐྱུན། ཁྱོམ་རའི་ཕྱོགས་སྟོན་དང་ཡུལ་བབ་

དང་བསྐྱུན་རྒྱུ་མཐའ་འབྲེངས་བྱེད་པ་དང་། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སློན་སྐྱོང་དང་རབས་ཞིང་ལས་སྤྱོད་པ་བསྐྱུས་
 ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་བཀོད་སྤྱོད་ལུགས་མཐུན་བྱས་ཏེ། འབྲུ་སྤྱུམ་དང་འབྲོག་ལས་སོགས་སྤྱུན་གྲུབ་རྒྱུ་དེ་གི་ལེགས་
 ལུན་ཐོན་ལས་གཙོ་གནད་ཐོག་ཁྲབ་པ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ཞབས་ཞུའི་ལྷན་པ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ས་མཐོའི་ཁྲད་ལུན་
 ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་མང་ཅན་གྱི་དགོས་མཁོ་སྤོངས་བྱུང་པ་བྱེད་པ། ཞབས་ཞུའི་བྱེད་པོ་རྒྱུང་པས་ཁྲབ་དཀའ་བའི་
 འགག་ཅུའི་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་དམིགས་ཏེ། ཞིང་འཕུལ་མཐོང་ཁང་དང་། གཅིག་སྤྱད་སྤྱུག་གསོ་(ལུང་པ)སྤྱོད་བཀོད། སྤྱོད་
 སྤྱོད་མཐོང་ཉར། གྲང་མཐོང་སོས་ཉར། ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ལས་སྤྱོད་རགས་ཅམ་བྱེད་པ། གཟན་ཆག་ལས་སྤྱོད་
 རྒྱུ་སྤྱོད། ཞིང་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ལོ་བསྐྱུར་བཅའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་མང་གཞིའི་སྤྱོད་བཀོད་གཙོ་གནད་དུ་འཇུགས་སྤྱོད་
 བྱས་ཏེ་གཉེར་སྤྱོད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ཞན་ཆ་གསལ་དགོས། ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཞིང་ལས་འཕུལ་ཆས་
 དང་། ཞིང་ལས་ལག་ཅུལ། ཞིང་ལས་དཔལ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་ཞིང་ལས་ཚན་ཞིབ་ཚན་པ་དང་མཉམ་ལས་དམ་
 ཟེབ་བྱ་རྒྱུ་སྤྱོད་འདེད་བཏང་ནས། ཚན་རིག་ཆེད་མངགས་པ་དང་ཞིང་ལས་གཉེར་སྤྱོད་བྱེད་པོ་གསལ་པའི་ཟུར་
 ཁྲིད་པའི་ལྷན་པ་འདོན་སྤྱོད་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ། ཞིང་དུ་རྒྱུང་གསལ་ལ་ཐོན་སྤྱོད་རྒྱ་ཆ་ཉེ་སྤྱུབ་དང་། ལག་ཅུལ་
 མཐོང་ཁྲིད། ཞིང་ལས་འཕུལ་ཆས་ལས་སྤྱོད་ལ། ཐོན་ཆོང་སྤྱོད་མཐུན་སོགས་འདུས་གྲུབ་ཅན་དང་གཅིག་འཇུགས་ནས་
 པའི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་བྱས་ནས་ཞིང་དུ་རྒྱུང་གསལ་ལ་སྤྱོད་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ལྷན་པ་མཐོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་
 པ།

ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་གི་གཉེར་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། ཞིང་པའི་མཉམ་ལས་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་
 ཁང་། སྤོང་གསལ་མཉམ་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་ཅ་འཇུགས། སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་མ་ཅ་སོགས་བྱེད་པོ་སྤྱོད་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་
 གནས་འཇུགས་སྤྱོད་དང་གཉེར་སྤྱོད་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་ཁྲིད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། བེད་མེད་སྤྱོད་བཀོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་ལ་
 མཁོ་བའི་ས་ཆ་དང་། གསོག་ཐེབས་མཉམ་སྤྱོད་འཇུགས་སྤྱོད་ས་ཆ་དང་དེ་བཞིན་བཟོ་ཁང་རྒྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོན་
 ཁུངས་གང་འགའ་ཅི་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་སྤྱོད་མ་གཏོང་དགོས། ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་འཇུགས་པའམ་ཡང་ན་མཉམ་འབྲེལ་
 ཁང་དང་ལས་རིགས་མཐུན་ཆོགས་ནང་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་སྤྱོད་
 འདོམས་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། སྤོང་གསལ་ཀྱི་མཉམ་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་ཅ་འཇུགས་དང་སྤོང་ཆོ་རིམ་པའི་

ཚབ་གཉེར་པར་བརྟེན་ནས་བར་སྟོད་ཞབས་ཞུ་སྒྲེལ་བ། དེར་རབས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་ལག་ཅུལ་སྤྱད་དེ་ཞབས་ཞུའི་མཁོ་སྟོད་གནད་སྤྲོད་སྒྲེལ་མཐུད་ཐུབ་ཀྱི་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། ཞིང་འབྲེལ་ཞིང་སྐུལ་ལམ་སྒོལ་འཐུས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷ་ཆོགས་རྒྱུ་པ་དང་ལྷ་ཆོགས་མང་བ་དེ་བཞིན་བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་པོ་ཅན་བཅས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚབ་གཉེར་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་རྣམ་པ་འཕེལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ། ཉེ་ལོར་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་ཆེད་ལས་དུད་ཚད་དང་བྱིམ་ཚད་ཞིང་ར། མཉམ་ལས་ཁང་བཅས་དང་ཉེན་ཁ་མཉམ་འཁུར་དང་ཁེ་ཕན་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་མཐུད་ལམ་སྒོལ་འཐུགས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཞིང་འབྲེལ་པར་རྒྱུན་མཐུད་འབབ་འཕར་ཡོང་རྒྱུ་སྒྲེལ་བྱེད་བྱེད་པ།

སྒོག་དུལ་ཚོང་དོན་ཐོག་འབྲེལ་དང་སྤྱི་ཚད་བདེ་འཇགས་མ་ལག་འཐུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། རྫོང་རིམ་པའི་བསྐྱར་སྐྱེལ་ཐོག་འབྲེལ་ས་ཁག་བཞོས་ལྟེ་གནས་+ཤང་གོང་གི་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ས་ཆོགས་9+གོང་ཚོ་རིམ་པའི་བསྐྱར་སྐྱེལ་ཐོག་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱས་ཞབས་ཞུའི་ས་ཆོགས་37་བཅས་རྫོང་དང་ཤང་། གོང་ཚོ་བཅས་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱར་སྐྱེལ་ཐོག་འབྲེལ་ས་ཆོགས་བསྐྱར་ནས། 2029ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་སྤྱི་བས་སྐབས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་འབྲེལ་ཁུལ་དུ་བསྐྱར་སྐྱེལ་ཐོག་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིག་གཞི་ཚད་བའི་གོང་ཚོར་བྲལ་ཚད་100%ཟིན་པ་དང་། བསྐྱར་སྐྱེལ་ཐོག་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱས་མ་གནས་30%ཆག་པ། རྫོང་རིམ་པ་མན་གྱི་ཐུར་སྐྱེལ་དུས་རུས་དེ་གཉེར་སྟོད་ཐོག་མའི་དུས་ལས་50%ཡན་མཐོ་དུ་འགོ་བ་དང་། ཞབས་ཞུའི་ཕན་རུས་དང་ཞབས་ཞུའི་སྤྱི་ཚད་བརྟན་པོའི་དང་མཐོ་དུ་བྱིན་ནས་ཞིང་འབྲེལ་ཁུལ་གྱི་ཐུར་སྐྱེལ་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་དོ་སྦྲོམས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོ་དུ་གཏོང་རྒྱ། གོང་གསལ་གྱི་བྲོ་ཐོག་ཚོང་དོན་འཕེལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ་དང་། རྫོང་དང་ཤང་། གོང་ཚོ་བཅས་རིམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་འབྲེལ་ས་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས། བྲོ་ཐོག་ཚོང་དོན་ཁེ་ལས་དང་བྲོ་ཐོག་གྲགས་ཅན་མི་སྣས་གཙོ་རྒྱུན་བརྟན་ཐུང་ལས་སྟེགས་ཐོག་ཐང་གཏོང་བྱས་ཏེ་ཚོང་རྒྱལ་པ་དང་། ཐང་གཏོང་བྱས་ནས་ཞིང་ལས་བྱུང་ལྷན་ཐོན་རྒྱས་ཚོང་ཐབས་གསར་པ་ཆགས་པ། ནས་གྱི་ཐོན་རྒྱས་དང་བོད་སྐྱོན་སྐྱོན་རྩ་སོགས་བྱུང་ལྷན་ཐོན་རྒྱས་གཙོ་གནད་ཐོག་བྲལ་གདལ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ། བྲོ་ཐོག་ནས་ཕྱིར་ཚོང་བྱེད་ཚད་10%འཕར་བའི་བརྩོན་ལེན་བྱ་དགོས། སྤྱི་ཚད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུལ་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྤོན་བརྒྱབ་ནས། ཐོན་སྐྱེད་ནས་འཛད་སྟོད་བར་གྱི་ལོར་འབྲེལ་ཉིལ་པོའི་སྤྱི་ཚད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུལ་དོ་དམ་དང་ཁུངས་འདེད་འགན་ལེན་ལམ་སྒོལ་བཅུགས་

ཏེ་ཐོན་རྫས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་དང་ཁྲོམ་རའི་མཚན་སྟན་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།

ས་བཅད་བཞི་པ། འགན་སྲུང་ལམ་སྒོལ་འཁུས་ཚད་རུ་གཏོང་བ།

སྤིང་རྒྱས་ཀྱི་རོགས་སྦྱོར་དང་། ས་ཁོངས་མཉམ་ལས། རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་འགན་ལེན་བཅས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གཞི་གཅིག་གི་འདེགས་སྦྱོར་མ་ལག་འཛུགས་པ་དང་། རོར་སྤིང་དངུལ་ཅའི་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཐོན་སྐྱོལ་ཞིབ་གསུམ་གྱི་མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་རུ་གཏོང་བ། ས་སྦྱོད་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་འགན་ལེན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ས་མཐོའི་བྱང་ལྡན་ཞིང་འབྲོག་ལས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱུན་མཐུད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཤུགས་བསྐྱོན་ནས་བྱ་ཐབས་སྣ་མང་སྤྱད་དེ་འཆར་འཁོད་དམིགས་ཚད་ཁག་སྦྱོན་བྲལ་ངང་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།

སྤིང་རྒྱས་ཀྱི་རོགས་སྦྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཞིང་འཕུལ་ཉོ་སྤྱོད་ཁ་གསལ་དང་། མོན་བཟང་ཁ་གསལ། གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་པོ་གསར་པའི་བྱ་དགའི་ཁ་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཐོན་སྤིང་རྒྱས་དོན་འཁྲུལ་བྱས་ཏེ། ས་མཐོའི་བྱང་ལྡན་ཐོན་ལས་ལ་དམིགས་པའི་རོར་སྤིང་གི་སྦྱོད་གསལ་དང་ཉེན་ཁའི་ཁ་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་རོགས་སྦྱོར་བྱ་ཐབས་འཁུས་སྒོ་ཚད་རུ་གཏོང་བ། དངུལ་ཅའི་སྤྱི་གཞི་གཞི་ཡིད་རྟོན་དངུལ་བུན་གྱི་ཐོན་རྫས་གསར་གཏོང་བྱ་རྒྱུ་ཁིད་རྟོན་བྱས་ཏེ། ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་འཛུགས་སྤྱོད་དང་། འབྲི་གཡག་གསོ་ཚགས་རྟེན་གཞི་རྒྱ་སྦྱེད། བོད་སྐན་སྐན་མ་འདེབས་འཛུགས་སོགས་ནུམ་གངས་ལ་ཡིད་རྟོན་དངུལ་བུན་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས། ལུ་ལྷོ་ཁྱི་13གྱི་ནས་ཐོན་སྦྱོད་རྟེན་གཞི་དང་། རིམས་ནད་སྦྱོན་འགོག་ཚད་འཛིན་གྱི་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ས་ཆེགས་20 གྲོང་ཆོ་རིམ་པའི་བྲ་ཐོག་ཚོང་དོན་ཞབས་ཞུའི་ས་ཆེགས་46སོགས་གཙོ་གནད་ནུམ་གངས་ཀྱི་མ་དངུལ་དགོས་མཁོ་འགན་ལེན་བྱེད་པ། ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁིད་རྟོན་ཐབས་ཅུ་བཅུགས་ནས་“སྤལ་བཟང་མེ་ཏོག་བྱ་སྦྱོད”ནང་ཞུགས་མཁན་སྡེ་འདེན་ཁེ་ལས་དང་། ཁྱིམ་ཚང་ཞིང་ར། མཉམ་ལས་ཁང་བཅས་ལ་སྦྱོན་ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱ།

ས་ཁོངས་མཉམ་ལས་གསར་གཏོང་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། ཤར་རྒྱུད་ས་ཁུལ་གྱི་ཐོན་ལས་གཞན་སྦྱར་དང་ལག་ཅུལ་བྱེད་གདལ་དང་ལེན་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་པ་དང་། ཚན་ཞིབ་ཁང་དང་མཉམ་ལས་བྱ་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ། ནས་ཀྱི་ཐོན་ལས་ཞིབ་སྟེལ་སྟེ་གནས་དང་བོད་སྐན་གྱི་སྐན་མ་འདེན་སོགས་གསར་གཏོང་ལས་སྟེགས་མཉམ་སྦྱོར་

བྱེད་པ། ནས་ཐོན་མཐོ་འདེབས་གསོ་དང་འབྲི་གཡག་རྒྱས་ཆེའི་གསོ་སྤེལ་སོགས་ཀྱི་ལག་རྩལ་གསར་པ་གཙོ་གནད་དུ་
བྱུང་གདུང་བཟང་ནས་ས་མཐོའི་ཁོར་ཡུག་དང་འཚམ་པའི་བྱུང་ལྡན་སྤྱི་དངོས་སྣ་རིགས་གསར་པ་5ནས་8བར་ནང་
འདྲན་བྱེད་པ། “རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱི་ལས་དོན་ས་ཆོགས་དང་། ཚན་རྩལ་ཆེད་མངགས་པ། ས་ཡུལ་གྱི་ཤེས་
ལྡན་མི་སྣ”བཅས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རིམ་གསུམ་ལག་རྩལ་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་བཅུགས་ནས་ལོ་ལྟར་ལག་རྩལ་གསོ་
སྦྱང་ཐེངས་20ཡན་བྱས་ཏེ་གཙོ་འདེད་ལག་རྩལ་དམིགས་སར་འབྱོར་ཆད་95%ལས་བརྒལ་བ་བྱ་རྒྱ།

རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་འགན་སྲུང་དང་འདེགས་སྦྱར་བྱེད་པུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲོག་ལས་ཐོན་ལས་གོང་
འཕེལ་གཏོང་རྒྱར་མཁོ་བའི་ས་ཆའི་དགོས་མཁོ་སྡོན་ལ་འགན་སྲུང་བྱེད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གླིང་གོང་རལ་གྱི་བོད་
སྐད་སྐད་རྩ་འདེབས་འཇུགས་རྟེན་གཞི་དང་། བྱང་ཁ་གོང་རལ་གྱི་ཐུག་གསའི་ལྟེ་གནས་སོགས་ནུས་གངས་སློབ་
བཀོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་ཐད་སྦྱོང་རྒྱུའི་ས་ཆ་ཆེད་མངགས་བཀོད་སློབ་བྱེད་རྒྱ། “ཉེ་གྲང་གསོ་སྦྱང་ལས་གྲྭ”ལག་བརྟར་
བྱས་ཏེ་མཉམ་ལས་ཁང་གི་སྤྲེའི་པ་གཙོ་གནད་ཐོག་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་དང་། ཚན་རྩལ་ཆེད་མངགས་པའི་གནས་
གཏན་འཁེལ་གྱི་རོགས་སྦྱོར་ལམ་སྟོན་འཇུགས་སྟོ་ཆད་དུ་བཟང་ནས་གཉེར་སྦྱོང་བྱེད་པོ་གསར་པའི་ལག་རྩལ་ཞབས་
ཞུ་བྱོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་བྱེད་པ། སྤྱི་ཚད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཉ་སྤྱུལ་དོ་དམ་མ་ལག་འཇུགས་སྟོ་ཆད་དུ་བཟང་ནས་ཐོན་
སྦྱོང་རྟེན་གཞི་ནས་གང་སྤེལ་ཐོག་འགྲེམས་བར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་པོའི་ཁུངས་འདེད་མ་ལག་བཅུགས་ཏེ། ནས་དང་
འབྲི་གཡག་སོགས་ཐོན་རྫས་གཙོ་བོའི་སྤྱི་ཚད་འཐེན་བཞེར་གྱི་ཚད་གཞི་ལོན་ཆད་98%ཡན་རྒྱུན་འབྱོར་ས་བྱུང་
པའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ཐོན་ལས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་སྡོན་འགོག་ཆོད་འཛིན་གྱི་པུགས་ཕན་ལམ་སྟོན་འཇུགས་རྒྱ།

ལེབ་བཞི་པ། རྒྱལ་ཡུག་གཅིག་གི་ལྷན་ཁྲིམ་“འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་”་བསྐྱེད་ནས་འབྱུང་འཕྲོད་
གསར་དར་ཐོན་ལས་སྐྱེད་མིང་བྱེད་པ།

རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་དང་། འབྱུང་འཕྲོད་བཅོམ་སྤྲོད། དེང་རབས་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་བཅས་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་སྒྲུབ་ཤུགས་སུ་བཅིས་ནས། འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་དང་ཆ་སྤྲིན་འཕུས་ཆོད་དུ་གཏོང་བ། ཕྱི་
ནང་གཉིས་ཀྱི་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་གཏིང་ཤུགས་སྒྲུབ་སྤྱོད་བྱེད་པ། ལས་ཞུགས་བསྐྱེད་ལེན་དང་འབབ་འཕར་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་
བཅས་བྱས་ཏེ། “འབྱོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་”ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕོར་ཆེ་དུ་གཏོང་བ། སྤྱོད་བཅུད་སྤོང་འཛིན་དང་
འབྱུང་འཕྲོད་འཕེལ་རྒྱས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ལྷན་པའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཐོན་ལས་མ་
ལག་བསྐྱེད་ཏེ་རྫོང་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གསོན་འཕེལ་བ་བྱེད་པ།

ས་བཅད་དང་པོ། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་སྤྱོད་ཆེར་གཏོང་བ།

སྤྱོད་བཅུད་དང་རིག་གནས་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས། “རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་+སྤྱོད་བཅུད་”དང་། “རིག་
གནས་ཡུལ་སྐོར་+མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་” “རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་+གསར་བརྗེའི་ཡུལ་སྐོར་”བཅས་
མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱུར་སྒྲུབ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གྱི་བར་མཐོངས་བཀོད་པ་ལེགས་
སུ་གཏོང་བ། གསར་བརྗེའི་ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ལས་རྒྱུ་གསར་པ་གསོ་
སྦྱོང་བྱེད་པ། ཐོན་ལས་ཀྱི་བྱུང་འཕྲོད་སྒྲུབ་ཁྲིད་ཅུས་པ་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་ས་ཁོངས་སྤེལ་པའི་ཡུལ་སྐོར་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གསར་པ་གཏོང་རྒྱ།

རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། “ས་མཐོང་སྤྱོད་བཅུད་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་”
ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ལེགས་ཆར་བརྟེན་ནས། “རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་+སྤྱོད་བཅུད་”དང་“རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་+མདོན་
མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་”མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱུར་སྒྲུབ་འདེད་བཏང་སྟེ། ལྷ་ས་གོང་ཁྲེང་གི་སྤྱོད་བཅུད་
སྤྱོད་ཆལ་ར་བ་དང་རིག་གནས་ཉམས་ལེན་ཁུལ་བསྐྱེད་རྒྱ། “རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་+གསར་བརྗེའི་”མཉམ་འབྲེས་ལ་
ཤུགས་སྤོང་རྒྱུ་པ་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་གསར་བརྗེའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྲིན་འཛིན་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། “བོད་སྤྱོད་པ་ཆུན་

གས་ཀྱི་མྱོང་སྟོབས་དང་“ལམ་གཉིས་”ཀྱི་མྱོང་སྟོབས་དང་སྟེལ་གཏོང་། ཉམས་ལེན་རྣམ་པའི་གསར་པ་རྗེའི་ཞིབ་
འཇུག་སྟོབ་སྟོང་གི་ཡུལ་སྟོར་འཕེལ་བྱས་གཏོང་། རྒྱུན་གྲུབ་ཞིང་རའི་གསར་པ་རྗེའི་སྟོབ་གསལ་ཏེན་གཞིའི་ལས་
ལྷན་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་། བྱང་ཁར་གསར་པ་རྗེའི་ཡུལ་སྟོར་གྲོང་རྒལ་རྒྱུང་དུ་གཏོང་། A5འི་མ་པའི་ཡུལ་སྟོར་
མ་རྗེས་སྟོང་ས་ཁུལ་གཏོང་པ་འཇས་བྱེད་སྟུ།

[illegible]

སྟོན་བརྒྱུ་ནས་ས་ཁོངས་ལས་བཞུལ་བའི་ཡུལ་སྟོར་ལམ་ཐོག་ཅེ་ག་དང་མཉམ་འབྲེལ་སྤྱི་འཐབ་གཞིགས་སྟོང་གི་
དུས་མཉམ་དུ་འདོན་རྒྱུ།

རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྒྱུ་འདོན་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྤྱི་བ་
བྱེད་རྒྱུ་ཤུགས་སྟོན་བརྒྱུ་ཉེ་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་འབྲེལ་སྟོན་ཉེ་གནས་སྤྱི་བ་
དང་། ཐང་ག་དང་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ནམ་གངས་ལ་གཙོ་གནད་དུ་ལོགས་སྟོར་བྱས་ནས་མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་
བཞག་བཟོ་ཁང་དང་རྒྱུན་འདོན་པའི་དཔུང་ཁག་གསོ་སྟོང་བྱེད་རྒྱུ། མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྤྱི་བ་བྱེད་
རྒྱུ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་རྒྱ་སྐད་ཆོས་བློ་(རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག)དང་། ལྷ་མོ། རྩ་བོ།
བཀོས་དཀྲོལ་ལག་རྩལ་སོགས་མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་ཐོན་ཁུངས་སྟོན་འདོན་བྱས་ཏེ་མདོན་མིན་རིག་
གནས་ཤུལ་བཞག་གསོན་ཉམས་ལྷན་པའི་དང་རྒྱུན་འདོན་བྱ་རྒྱུ་སྤྱི་བ་འདེད་བཏང་ནས་མདོན་མིན་རིག་གནས་
ཤུལ་བཞག་ཉམས་ལེན་གྱི་ནམ་པ་གཏོང་རྒྱུ། རིག་གནས་ཀྱི་ནང་དོན་སྟོན་འདོན་གཏོང་བྱས་ཏེ་དམངས་སྟོན་ས་
ཁོངས་རིག་གནས་དང་ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་གསར་བརྒྱུ་རིག་གནས་ཐོན་ཁུངས་བཟུ་སྒྲིལ་བྱས་ནས་རིག་གནས་ཞིབ་
འཇུག་སྟོན་སྟོང་ཏེན་གཞི་གཏོང་དགོས། ཟིང་པོ་རྩེ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་རྩེས་ཤུལ་གྱི་ཐོན་ཁུངས་སྟོན་འདོན་
དང་། ཐང་ག་དང་པལ་ལོན་དང་མགར་སྟོང་བཅོན་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཡག་པོ་ཤོད་པ། བོད་
སྟོང་པ་ཤར་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོང་སྤྱི་བ་རྒྱུན་འདོན་བཅས་བྱས་ནས་རིག་གནས་བརྒྱུད་སྟོན་གྱི་ནང་དོན་ལུན་ལུས་ཆོགས་སུ་
གཏོང་དགོས་ལ། བྱང་ལྷན་རིག་གནས་བྱེད་སྟོན་IPབཏོང་དེ་“ནམ་པར་བཀྲ་བའི་དུས་བཞི། མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་
ལྷན་གྲུབ་”ཅས་པའི་སྟོན་བཅུད་སྤྱི་བ་དུས་ཆོགས་སོགས་དམངས་སྟོན་བྱེད་སྟོན་སྟོན་ནས་རིག་གནས་ཀྱི་ཤུགས་
རྒྱུན་ཐེབས་ཤུགས་དང་སྤྱི་བ་རྒྱུས་རྒྱུས་དཔེ་འབྲེལ་ཁྱབ་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ།

ཡུལ་སྟོར་ཞབས་ཞུའི་རྒྱུ་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཡུལ་སྟོར་གྱི་མང་གཞིའི་སྤྱི་བ་བཀོད་འཇུག་སྟོན་ཆད་དུ་བཏང་
ནས་རྫོང་གོང་གི་ཡུལ་སྟོར་བསྐྱེད་འབྲེལ་སྟོན་གནས་དང་། མཛེས་སྟོང་སྤྱི་བ་འབྲེལ་མཐུད་ལམ་ཐོག་། སྟོན་བཅུད་
རྫོང་ས་ལའོར་འཛོགས་བཅས་འཇུགས་སྤྱི་བ་བྱེད་པ། G561ལམ་ཐོག་ལྷན་གྲུབ་ལམ་དུས་དང་ལྷན་བདེ་གཞུང་ལམ་
སོགས་འགྲིམ་འགྲུལ་ནམ་གངས་ལ་སྤྱི་བ་འདེད་བཏང་ནས་སྤྱི་བ་དང་དེ་བཞིན་མཐའ་ལའོར་རྫོང་དང་རྒྱུས་དབར་གྱི་

འགྲིམ་འགྲུལ་མཉམ་འགྲུལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བྱུ། ཞག་སྡོད་དང་བཟའ་བཀུར་མཐོ་སྡོད་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་
 དང་། ས་གནས་དེ་གའི་ཡུལ་སྐོར་ཁེ་ལས་གསལ་སྤྲོད་བྱེད་པ། ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་གཉེར་སྡོད་ཚོགས་པ་ནང་འདེན་བྱེད་པ།
 ཡུལ་མིའི་མགོན་ཁང་དང་བཟའ་བཀུར་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས། རིག་ལྷན་ཡུལ་སྐོར་
 འཇུགས་སྐྱུན་ལ་སྐུལ་འདེད་བཀང་ནས་བློ་གྲོས་སྤྲོད་མངགས་དང་སྒྲོག་རུ་སྡེ་ཤན་ལས་སྟེགས་བཏོད་དེ། “ལག་
 ཐོགས་ཁ་པར་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་ཡུལ་སྐོར་བྱེད་”ཟུང་པ་བྱ་བྱུ། ཡུལ་སྐོར་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་རྒྱས་པ་
 འཇུགས་སྐོར་རྒྱ་གཏོང་བ་དང་། ཡུལ་སྐོར་ཁྲོམ་རའི་ལྷ་སྐུལ་དོད་མ་ལ་ཤུགས་སྤྲོད་བྱུག་པ། ཞབས་ཞུ་ཚད་ལྷན་རྒྱ་
 གཏོང་བ། “འཇུག་མངའ་ས་ཞབས་ཞུ་”གཏོང་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཡུལ་སྐོར་པའི་སྤྱོད་ཚོར་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་དགོས། ས་
 ཁོངས་མཇུག་སྡོད་མཉམ་ལས་གཏོང་ཟབ་རྒྱ་བཀང་ནས་ལྷ་ས་དང་འདམ་གཞུང་སོགས་མཐའ་འཁོར་ས་ཁུལ་དང་
 མཉམ་ལས་བྱ་བྱུར་ཤུགས་སྤྲོད་བརྒྱབ་སྟེ་ས་ཁོངས་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཡུལ་སྐོར་ལམ་ཐོག་དང་ཡུལ་སྐོར་བའི་ཡོང་
 ཁུངས་མཉམ་སྡོད་ཁྲོམ་ར་ཁུལ་གདལ་དང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཁྲིམ་པའི་ཡུལ་སྐོར་ཚུལ་པར་མཉམ་འདེན་བྱེད་པ།
 བོད་སྡོད་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་སྟེལ་རེས་མཉམ་ལས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཀང་སྟེ་ཕྱི་ཕྱོགས་
 ཁྲོམ་རའི་ཤུགས་སྤྲོད་ཐབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། མངོས་སྡོད་ས་ཁུལ་རིམ་སྤོར་དང་། ཆ་འགྲིག་རིམ་སྤོར། གྲངས་
 འཛིན་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་བཅས་“ལས་གཞི་གསུམ་”ལག་བསྟར་ཤུགས་ཆེན་བྱེད་པ་དང་། འབྲུག་རྩལ་དཔལ་
 འབྱོར་དང་། འགན་བསྟར་དཔལ་འབྱོར། དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར། ཁམས་གསའི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ལས་
 ཚུལ་གསར་པ་གསལ་སྤྲོད་བྱེད་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་འཐབ་རྒྱས་རང་བཞིན་གྱི་ཁེ་ལས་ནང་
 འདེན་བྱ་བྱུར་བྱེད་པ། ཐོན་ལས་ཀྱི་ཁུལ་འབྲེད་སྐུལ་ཁྲིད་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ། 2030ལོར་
 སྟེབས་སྐབས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐོར་བ་ཁྲི་100ལ་སྡེ་ལེན་ཞུས་པའི་ཡོང་འབབ་སྐོར་ཁྲི་6430 ཟིན་པ་བྱ་བྱུ།

ཆེད་བསྒྲིགས། རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཚུལ་གྲངས།
༡ རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འདེན་གཏོང་ཟབ་བྱ་དགོས། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་ཡུལ་སྐོར་སྟེ་ལེན་ཏེ་གནས་སྡོད་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་གྲངས་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་འབྲུག་མངོན་རིམ་སྡོད་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་ར། རུ་སྡོད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་གྱི་སྤྱི་དགོ་A4རིམ་པའི་ཡུལ་སྐོར་མངོས་སྡོད་ས་ཁུལ་འཇུགས་སྐྱུན་ཚུལ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་བྱང་ཁ་ཤར་གི་གསར་བརྗེའི་ཡུལ་སྐོར་གྲོང་རྒྱུང་

ས་བཅད་གཉིས་པ། འབྲུང་འཕྲོད་བཞོལ་ས་དང་གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གསེས་སྦྱང་བྱེད་པ།

ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་ཤོད་ཚད་ལ་གཞི་རྒྱགས་ཏེ་འབྲུང་འཕྲོད་ཐུན་ཉུང་དང་། ཟུར་སྒྲོན་
རིན་ཐང་མཐོ་བ། རྒྱས་རྒྱ་ཟད་ཐོན་ཆུང་བ་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ལྡན་བཞོལ་ས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། གཏོར་
ཁའི་ཐོན་ཁུངས་གསར་སྐྱེལ་བེད་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ། འབྲུང་འཕྲོད་གཏོར་རི་འཛུགས་སྐྱུན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་
གཏོང་བ། རྒྱས་རྒྱ་གཙང་མ་དང་མི་རིགས་ལག་ཤེས་བཞོལ་ས་དེ་བཞིན་གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་བཅས་འཕེལ་
རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ། དྲངས་གཙང་ཐུན་ཉུང་དང་བདེ་འཇགས་རྒྱས་ཆའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་འདེགས་སྦྱོར་གཏོང་བ་
བཅས་བྱེད་རྒྱ།

འབྲུང་འཕྲོད་བཞོལ་ས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། རང་བྱུང་འཁྱུང་ཆུའི་ཐོན་ཁུངས་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་དང་གསར་
སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཁ་ཤར་དུ་གཏོར་ཆུ་ལས་སྒྲོན་རྟེན་གཞི་བཅུགས་ནས་“སྐྱུན་གྲུབ་ཆུ་བཟང་”གི་སྐྱུས་རྟགས་གཏོང་རྒྱ།
མི་རིགས་ལག་ཤེས་བཞོལ་ས་རིམ་སྒྲོར་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། བོད་བཟོའི་བྲིམ་ཆས་དང་ལག་ཤེས་བཞོལ་ས་
ཐོན་རྒྱས་སོགས་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། དམངས་སྐྱེལ་ཐོན་ལས་སྤྱི་འཛུགས་སྐྱུན་བྱེད་པ། ཐོན་
རྒྱས་ཀྱི་རིག་གནས་ཟུར་སྒྲོན་རིན་ཐང་མཐོ་དུ་གཏོང་བ། བོ་ཐོག་དང་བྲེའི་བྲིན་ཚོང་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་
བཅས་བྱེད་རྒྱ། “ཉི་འོད་+” དྲངས་གཙང་རྒྱས་རྒྱུའི་རྣམ་པ་འཛོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ། ཁྱབ་ཆུལ་རྣམ་པའི་འོད་ཤུགས་དང་
ཁ་ཐོར་རྣམ་པའི་རྒྱུ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་པའི་འཛུགས་སྐྱུན་དང་ཐོན་ལས་སྤྱི་འཛུགས་དུ་སྦྱོད་རྒྱུ་ལ་འདེད་བཏང་ནས། འབྲུང་
འཕྲོད་རྒྱས་རྒྱ་མཐོ་སྦྱོད་མ་ལག་གཏོང་དགོས་ལ། ཆིང་རྒྱས་བེད་སྤྱོད་དང་དེ་བཞིན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་
ལམ་འཛོལ་ཞིབ་རྒྱར་ཐག་བྱེད་པ་དང་། “ཉི་འོད་+ ”ཆིང་དབྱང་འཁོར་རྒྱག་བཞོལ་ས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།
གཤེར་དབྱང་དང་གཤེར་ཆིང་ལས་སྒྲོན་ཁེ་ལས་ནང་འདྲེན་བྱེད་པ། ཆིང་གསོག་ཁུལ་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་མཛོང་བ་
འཛུགས་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཐོན་ལས་ཚོགས་འཐུས་ནན་དུ་གཏོང་བ་དང་། “མཐོ་གཉིས་དམའ་གཅིག”གི་རྣམ་
གྲངས་གཏན་འགོག་བྱས་ནས་བཞོལ་ས་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྒྲོད་བཅུད་སྐྱུང་སྦྱོར་པན་ཆུན་མཐུན་སྦྱོར་ཡོང་བ་བྱེད་
པ། པང་གྲུང་ཏི་ཆ་ཟངས་གཏོར་རིག་རྒྱས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བཞོད་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་ “5G+ གྲངས་འཛིན་གཏོར་
རིའི་”ལས་གྲུ་ལག་བརྟར་བྱས་ཏེ་གཏོར་ཁ་སྒྲོག་འདོན་དང་གཏོར་འདེམས་བརྒྱད་རིམ་བྱེད་པའི་འབྲུང་འཕྲོད་ཅན་

གྲོ་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་ཐུབ་པ་དང་། གཏེར་ཁའི་ཐོན་ལུངས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་པེད་སྤྱོད་བྱེད་ཚད་85% བར་མཐོ་རུ་
 གཏོང་ཐུབ་པ་བྱེད་པ། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཞ་ཉེ་དང་། ཉི་ཚ། ཟངས། ལྷགས་བཅས་ཀྱི་གཏེར་ཁའི་ཐོན་ལུངས་ཀྱི་ལེགས་
 ཆར་གཞི་ཚུགས་ཏེ་གཏེར་རི་དང་གཏེར་འདེམས་བཙོ་གྲའི་ས་སྤྱོད་སྤྱི་འདོམས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་འགན་ལེན་བྱེད་པ་
 དང་། གཏེར་རིའི་ཁེ་ལས་ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་ཟླ་སྤྱིལ་བསྐྱར་སྤྱིག་ལ་སྤྱིལ་འདེད་གཏོང་བ། གཏེར་ཁའི་ལས་རིགས་གཅིག་
 སྤྱོད་བྱེད་ཚད་རྒྱུན་མཐུན་དང་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། སྤྱོད་འདེམས་དང་། བཙོ་སྤྱོད་། ལས་སྤྱོད་བཅས་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་
 ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་ཆ་ཚད་ཞིག་གཏོང་ནས། 2030ལོར་སླེབས་སྐབས་འབྲུང་འཕྲོད་གཏེར་རིའི་ཁེ་ལས་2གསོ་
 སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་གཏེར་རིའི་འབྲུང་འཕྲོད་ལས་གྲུ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལུས་པའི་གཏེར་རི་5བཙོས་སྤྱོད་
 བྱེད་རྒྱ།

དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་སྤྱོད་བཅུད་ཐོན་ལུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དང་ས་
 མཐོའི་ཁྲད་ཆོས་ལ་གཞི་ཚུགས་ཏེ་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་འཆར་འགོད་རྒྱར་ཐག་བྱེད་པ་དང་དམའ་དབྱིངས་
 ཐོན་ལས་བཀོལ་སྤྱོད་དཔེ་རྩོན་ལུས་བསྐྱར་ནས་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་ལས་ནང་འདྲན་བྱེད་
 པ། དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས་ལུས་སྒོར་ཐོན་ལས་མཉམ་འདྲེས་བྱ་རྒྱུར་སྤྱིལ་འདེད་གཏོང་བ་
 དང་། དམའ་དབྱིངས་ལྟ་སྒོར་དང་འཕུར་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་སོགས་ཀྱི་ལུས་སྒོར་ཐོན་རྫས་གསར་སྤེལ་དང་ཁྲུབ་གདལ་
 གཏོང་བ། རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཆལ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མེད་
 གནམ་གྲུའི་ལྟ་སྒོར་ནམ་གངས་སྤེལ་དགོས་ལ། མི་མེད་གནམ་གྲུ་ཞིང་འབྲོག་ལས་དང་ནགས་ལས་སྒོར་ཞིབ་དེ་བཞིན་
 དངོས་ཐོག་སྤེལ་གཏོང་སོགས་ཁྲུབ་ཁོངས་སུ་སྤྱོད་ཐབས་འཛོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་ཐོན་ལས་ཀྱི་ལས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་གཏོང་
 རྒྱ། ལྷ་ས་གོང་ཁྲེར་གྱི་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་འཆར་འགོད་དང་སྤེལ་མཐུད་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྤྱོད་བརྒྱབ་ནས་ལྷ་
 ས་གོང་ཁྲེར་གྱི་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཀོད་སྤྱིག་ནང་ཚུད་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་ས་མཐོའི་དམའ་
 དབྱིངས་སྤྱིག་ཆས་གསར་གཏོད་ལས་སྤེལ་དང་ཚོད་ལྷ་ར་སྤྱོད་རྟེན་གཞི་མཉམ་སྐྱེད་བྱ་རྒྱ། 2030ལོར་སླེབས་
 སྐབས་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་ལས་2ནས་3བར་ནང་འདྲན་བྱས་ཏེ་ས་མཐོའི་དམའ་དབྱིངས་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཁྲད་རྩན་ནམ་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱེད་པ།

བྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་ཚོང་གི་བྲངས་འཛིན་ཐོན་ལས་
 འཕེལ་རྒྱས་ཏེ་གནས་བསྐྱུན་ནས་སྲིད་དོན་དང་ཞིང་འབྲོག་། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་སོགས་ཁྲབ་ཁོངས་བྲངས་འཛིན་
 ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱུར་ལ་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་བ། ནས་དང་འབྲི་གཡག་ཐོག་འབེལ་བྱ་རྒྱུ་གྲངས་གཞི་ཆེ་མའི་ལས་སྟེགས་
 བསྐྱུན་ནས་ཐོན་སྐྱེད་དང་། ལས་སྟོན། སྤྱིར་ཚོང་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་པོའི་རིག་རྒྱས་ཅན་གྱི་དོ་དམ་མངོན་འགྱུར་
 ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ལ། ལྷན་གྲུབ་ཚོང་གི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་བྲངས་འཛིན་ཉེ་ཚོང་ལས་སྟེགས་དང་རིག་གནས་
 ཡུལ་སྐོར་གྱི་རིག་ལྡན་ཞབས་ཞུའི་ལས་སྟེགས་གཙོ་གནད་ཐོག་བསྐྱུན་ནས། ནས་དང་ཚགས་ཤིག་སོགས་ཁྲབ་ལྡན་ཐོན་
 རྫས་ཐད་གཏོང་བྱ་སྟེ་ཚོང་དོན་དང་བཟོ་ལས་སྤྱིར་གྱི་རིག་ལྡན་དོ་དམ་སོགས་ལས་རྒྱུ་གསར་པ་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་
 པ། ཐད་གཏོང་བྱ་སྟེ་ཚོང་དོན་དང་རྒྱལ་མཚམས་སྦྱོལ་བའི་བྱ་སྟེ་ཚོང་དོན་སོགས་ལས་རྒྱུ་གསར་པ་གསོ་སྦྱོར་
 བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ལག་ཤེས་བཟོ་རྩལ་ཐོན་རྫས་ཐད་གཏོང་རྟེན་གཞི་བསྐྱུན་ནས་བྲིན་ཚོང་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་
 བ། སྲོང་ཁྱེར་དང་སྲོང་གསེབ་ཀྱི་བྲངས་འཛིན་མང་གཞིའི་སྤྱི་གཏོང་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྲིད་འཛིན་སྲོང་
 ཚོར་5Gཡོངས་སུ་ཁྲབ་པ་བྱས་ཏེ་བྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འདེགས་སྦྱོར་བྱེད་དགོས། 5Gལས་
 རིགས་ཁག་མཉམ་འབྲེས་ལེད་སྦྱོད་གཏོང་བྱས་ཏེ་རང་འགྲུལ་རང་རང་སྦྱོར་ལྗོངས་དང་ལྷ་ས་སྲོང་ཁྱེར་གཞི་
 གཅིག་ཅན་གྱི་རྩིས་རྒྱུ་བྱ་རྒྱུའི་ནང་ཞུགས་པ་དང་གཉེར་སྦྱོར་ཚོང་པ་ཆེ་གྲས་གསུམ་གྱིས་བྱ་རྒྱ་དང་བྲངས་གཞིའི་
 བདེ་འཇགས་ལག་རྩལ་གསར་གཏོང་དང་དེ་བཞིན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱེད་པ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༥ འཐུང་འཕྲོད་བཞོ་ལས་དང་བྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྩམ་གྲངས།	
༡ འཐུང་འཕྲོད་བཞོ་ལས།	ལྷན་གྲུབ་ཚོང་པ་དང་གྲུ་ཏི་ཆ་ཐངས་གཏོར་གྱི་གཏོར་འདེམས་ལས་གྲུའི་རྩམ་གྲངས་དང་། ཆལ་མེད་གཏོར་ལས་ཀྱི་གཏོར་འདེམས་བཟོ་བྱའི་སྟེགས་མཛོད་འཇུགས་སྐྱུན་རྩམ་གྲངས། མཚོ་སྒོད་ཤང་ལོད་ཤུགས་རྩས་གསོག་བྱོད་ལེན་དུང་ཚོང་དུ་རྩུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཆགས་སྐྱུར་བཏོད་རྩམ་གྲངས།
༢ དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར།	ལྷན་གྲུབ་ཚོང་གི་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་ལྡན་ཞིང་ལས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་དོ་དམ་མ་ལག་དང་། ལྷ་ས་སྲོང་ཁྱེར་ཐང་མགོ་ཤང་རྩྭ་མཛོད་ལྗོངས་ཞུལ་གྱི་སྤྱི་ ཡོངས་མཐོར་གཏོང་འཇུགས་སྐྱུན་རྩམ་གྲངས།

ས་བཅད་གསུམ་པ། དེང་རབས་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ།

ཐོན་ལས་ཕྱོགས་སྒྱུར་རིམ་སྒོར་དང་གོང་མིའི་འཆོ་བའི་དགོས་མཁོར་དམིགས་པ་དང་། རྫོང་ཁོངས་ཐོན་ལས་
ཀྱི་མང་གཞི་དང་དམངས་འཆོའི་ཕྱོགས་སྒོར་ལ་གཞི་ཚུགས་པ། ཚན་ཅལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཐོན་ལས་མཉམ་
འབྲེས་ལ་སྒྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཆད་རུ་གཏོང་བ། ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རང་
བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་དང་སྒྲིས་ཆད་མཐོ་བའི་འཆོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་གལ་ཆེ་
མཉམ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཛུགས་པ། ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་
རིགས་དེ་ཆེད་ལས་ཅན་དང་རིན་ཐང་འཁོར་འབྲེལ་གྱི་མཐོ་གྲས་སུ་སྒྱུར་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་སྒྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། འཆོ་
བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་སྒྲིས་ཆད་མཐོ་བ་དང་སྒྲི་མང་ཅན། སྒྲུབས་བདེ་ཅན་བཅས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་
འགོ་བར་སྒྱུལ་འདེད་བཏང་སྟེ། རྫོང་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་སྒྲིས་ཆད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་དམངས་འཆོ་ལེགས་
བཅས་ཡོང་བར་འདེགས་སྒྲོར་བརྟན་པོ་མཁོ་འདོན་བྱེད་དགོས།

དེང་རབས་ཐོག་འགྲེམས་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཆད་རུ་གཏོང་བ། ཕན་འབྲས་ཆེ་ལ་ཤར་གཏོང་བྱུང་པའི་“རྫོང་
དང་ཤར་། གོང་ཆོ་”བཅས་རིམ་གསུམ་གྱི་གོང་ཁྱེར་དང་གོང་གསེབ་ཀྱི་མཉམ་འགྲུལ་ཐོག་འགྲེམས་བྱ་རྒྱ་བཅུགས་ཏེ།
རྫོང་གོང་གི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཐོག་འགྲེམས་སྤྱིང་གཙོ་གནད་རུ་འཛུགས་སྒྱུར་བྱེད་པ་དང་། མཛོད་
ཉར་དང་། སྒྲེལ་འབྲེལ། སྒྲེལ་གཏོང་བཅས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསྐྱུས་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས། ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་ཐོག་
འགྲེམས་ཁེ་ལས་ནང་འབྲེན་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་དགོས། སྒྲི་མང་མཉམ་འབྲེན་དང་ཐོན་ལུལ་གྲ་སྒྲིག་གང་བཟོ་དང་གཙང་
འདེམས་བྱུང་སྒྲིལ་ཞབས་ཞུ་འཐུས་སྒོ་ཆད་རུ་བཏང་ནས་སྒྲི་པའི་ཅུམ་པ་དང་འཁོར་རྒྱུག་ཅུམ་པའི་འབྲུག་མཛོད་སྒྲི་
འདོམས་འཛུགས་སྒྱུར་བྱས་ཏེ། མཛོད་ཁང་རྙིང་པ་སྒྱུར་བཀོད་དང་བེད་མེད་ཐོན་ཁུངས་གང་ལག་བཅི་སྒྲིད་བྱ་རྒྱུར་
སྒྱུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། ཅས་དང་ཆགས་ཤུལ་གསལ་བྱུང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཕྱིང་

རྩོམ་འགྲེམས་མ་ལག་རྩུས་ལྷན་པོ་དང་རྩུས་སྒྲིལ་ཆོད་དུ་གཏོང་བ་དང་། གྲངས་ཕྱི་རྩོམ་འགྲེམས་ལྷན་པོ་
 འཛུགས་པ། གྲངས་ཕྱི་རྩོམ་འགྲེམས་པ་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་ཐོན་རྒྱུ་གི་ཟད་མེད་དང་འཁོར་རྩུག་
 མ་གནས་མཛོན་གསལ་དོད་པོས་དམའ་དུ་གཏོང་དགོས། རྩོམ་འགྲེམས་ཐོན་ལས་གཅིག་སྟེ་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྩུས་
 ལྷན་པོ་དང་རྩུས་སྒྲིལ་འདྲེད་གཏོང་བ་དང་། ས་ཁོངས་རང་བཞིན་གྱི་རྩོམ་འགྲེམས་མཚམས་ཆོགས་གཏོང་བ། ལྷ་
 སའི་སྐྱམ་སའི་གྲུ་ཁ་ནམ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྩོམ་འགྲེམས་ལྷན་པོ་དང་རང་འགྲུལ་དང་འབྲུག་པ། ལྷ་ས་
 སོགས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩོམ་འགྲེམས་མཉམ་ལས་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱར་
 རྩོམ་འགྲེམས་མ་ལག་རྩུས་གཅིག་རྒྱ་འཕྲུལ་སྒྲིལ་ཆོད་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྫོང་རིམ་པའི་ཁག་བགོས་ལྷན་པོ་དང་། རྟེན་
 དང་གྲོང་རྒྱུ་ལྷན་པོ་ཞབས་ཞུའི་ས་ཆོགས། གྲོང་ཆོ་རིམ་པའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཞབས་ཞུའི་ས་ཆོགས་བཅས་རིམ་
 གསུམ་དུ་རྒྱ་འཛུགས་པ། རྫོང་རིམ་པའི་ལྷན་པོ་དང་རབས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བཀོད་བཀོད་སྤྲུག་བྱེད་པ། གྲོང་ཆོ་རིམ་
 པའི་ས་ཆོགས་ཆད་ལྷན་ཅན་ཁྱེད་ཡོངས་ལ་བྱལ་པ་མ་ཟད་གཙོ་གནད་ཁུལ་གྱི་མི་མེད་ལྷ་སྐྱུང་ས་ཆོགས་སྤྱོད་རྒྱུས་
 བྱེད་པ། “1+N” ལྷན་སྐྱེལ་བྱ་ཐབས་བྱལ་སྐྱེལ་གཏོང་བ་དང་། ཐོན་ཁུངས་ལྷན་སྤྲུག་བྱས་ནས་“གཅིག་གྲུར་ལྷན་
 མཛོན་འགྱུར་བྱེད་པ། “འགྲུལ་རྩོམ་སྤྲུག་གསུམ་”མཉམ་འདྲེས་ཟབ་སྐྱེལ། ལྷན་སྐྱེལ་ལས་ཐོག་ལེགས་སྐྱུར་བཅས་
 བྱེད་དགོས་ལ། “སྐྱུར་སྐྱེལ་གྲོང་ཆོར་བྱལ་པའི་”ལས་སྐྱུར་སྐྱེལ་འདྲེད་ཏན་ཏིག་བཏང་ནས་སྤྱིད་འཛིན་གྲོང་ཆོར་སྐྱུར་
 སྐྱེལ་ཞབས་ཞུ་ཁྱེད་ཡོངས་ལ་བྱལ་པ་བྱེད་དགོས། རིག་ལྷན་རྩོམ་འགྲེམས་མ་ལག་སྐྱུར་མཁོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་།
 ཆོད་དོན་རྩོམ་འགྲེམས་གྲངས་གཞི་རིག་རྩུས་ལས་གྲུ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་པ། བརྒྱུད་རིམ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་དང་སྐྱུར་འཛིན་ཅན་གྱི་
 སྐྱུར་བཀོད་ལ་སྐྱུར་འདྲེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་རྩོམ་འགྲེམས་འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་ཕྱོད་ཆེ་དུ་གཏོང་དགོས།
 མཛོད་འཕྲུག་དང་། ལྷན་སྐྱེལ། གྲངས་ཕྱི་རྩོམ་འགྲེམས་ལས་ནམ་གྱི་གཞི་ཁྱེད་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྫོང་འཛིན་
 གྲངས་ཕྱི་རྩོམ་འགྲེམས་རྩོད་གཞི་འཛུགས་རྒྱུ་སྐྱུར་འདྲེད་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱར་རྩོམ་འགྲེམས་ས་
 ཆ་དང་མ་དདུལ་འགན་ལེན་དོན་འབྱོར་བྱེད་པ། ལྷན་པོ་གྱི་མཐུན་སྦྲེལ་ལས་སྐྱོལ་དང་རིམ་གསུམ་ལྷ་སྐྱུང་དོ་དམ་མ་
 ལག་འཕུས་སྒྲིལ་ཆོད་དུ་གཏོང་བ། གཉེར་སྦྲེལ་ལྷ་སྐྱུར་མཐུའི་ཁྱེད་དང་ལས་རྩིས་གཤེད་འཛོགས་ལ་ལྷན་སྐྱུར་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ།
 རྩོམ་འགྲེམས་ཐོན་ལས་ཀྱི་འདེགས་སྦྲེལ་རྩུས་པ་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།

དདུལ་ཅ་དང་ཚོང་དོན་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། མཁོ་སྤྱོད་འཁོར་འབྲེལ་གྱི་དདུལ་ཅ་འཕེལ་རྒྱ་བྱེད་
 རྒྱགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། མངག་ཐོ་དང་མཛོད་འཛིན་གཏལ་འཛོག་མ་དདུལ་བསྐྱུ་རྒྱག་དང་མཁོ་སྤྱོད་འཁོར་འབྲེལ་
 གྱི་འཛིན་ཤོག་བྱལ་གདལ་དུ་གཏོང་བ། ཞིབ་འཇུག་གསར་སྤེལ་དང་འབྲིང་རིམ་ཚོད་ལྟའི་འགན་བཅོལ་བྱལ་ཚད་ཆེ་
 རུ་གཏོང་དགོས། དདུལ་ཅ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟན་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་སྤྲོད་པ་ཞིབ་པ་ཡང་ན་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་འཇུག་ས་
 རྒྱར་ཁྱིད་སྟོན་བྱས་ཏེ། “ནས་ཀྱི་དདུལ་བྱན་”དང་“འབྲི་གཡག་གི་དདུལ་བྱན་”སོགས་བྱུང་ལྡན་ཞིང་ཕན་ཡིད་ཉོན་
 དདུལ་བྱན་ཐོན་རྫས་གསར་གཏོང་དང་བྱལ་གདལ་བཏང་ནས་དདུལ་ཅ་འཕེལ་རྒྱས་ཞུ་བྱེད་བྱེད་གནད་སྤྲོད་ཡོང་
 ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས། ཚན་ཅལ་ཞབས་ཞུ་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་སྒོ་འདྲི། འབྲེལ་སྤྲོད་དཔལ་འབྱོར་སོགས་
 ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་ལས་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ཏུ་རྒྱ་ལྟོང་གཏོང་བ་དང་། ཚོང་དོན་སྒོ་འདྲི་དང་། རྒྱ་ནོར་
 དཔྱད་དཔོག། མི་རྒྱལ་ཐོན་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ལས་ཞབས་ཞུ་བྱེད་རྒྱགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཁེ་ལས་ལ་འཁོར་
 འབྲེལ་ཕྱི་པོ་དང་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟར་བྱེད་དགོས། ས་གནས་དེ་གའི་འབྲེལ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་
 གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་འབྲེལ་སྤྲོད་ཚོང་འདྲུ་ཚོགས་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ལོ་སྐོར་འདྲུ་ཚོགས་
 སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་དུས་བཀག་ཏུ་གཏོང་ནས། ས་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཚུལ་པ་དང་ཁོམ་རའི་གསོན་རྒྱགས་ཆེ་རུ་
 གཏོང་དགོས་ལ། ཁེ་ལས་འབྲིང་ཆུང་ཕན་གསུམ་དང་མཉམ་ལས་ཁང་གི་དདུལ་ཅ་དང་ཚོང་དོན་ཞབས་ཞུ་རྒྱ་རྒྱལ་
 སྤྱོད་བྱེད་རྒྱགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་ལོགས་པོ་བསྐྱུན་ནས། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔའི་རིང་དདུལ་
 ཅ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་འདྲན་བྱེད་དགོས།

ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འདེགས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ས་མཐོའི་བྱུང་
 ལྡན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞི་རྒྱུགས་ཏེ་ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་ལས་རིགས་དེ་ཆེད་
 ལས་ཅན་དང་ཅེར་སོན་ཅན། མཉམ་འདྲེས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ལས་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་འདྲེས་བཏང་ནས་དངོས་
 ཚན་དཔལ་འབྱོར་དང་མཉམ་འདྲེས་གཏོང་བྱེད་པའི་ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ལག་ཅིག་གཏོང་
 དགོས། ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ཞིང་ལས་རྒྱ་ཆ་
 མཁོ་སྤྱོད་དང་ཞིང་འཕུལ་ལས་སྤྱོད། ནད་འབྱུང་གཞོན་འཆོ་གཅིག་གྱུར་འཕོག་བཅོས། ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ཞིབ་

བཤེར་ཚད་ལེན་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། “བརྒྱད་རིམ་ཁྱིམ་པོར་ཚབ་གཉེར་+མངགས་ཐོའི་
 ཞིང་ལས་”ཀྱི་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་ལ་བྱུང་བ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ། ཞིང་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་
 འདེགས་སྒྲུར་བྱེད་དགོས། ཚན་ཅུལ་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་ལ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། རྫོང་རིམ་པའི་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཚན་
 ཅུལ་བྱུང་བ་དུས་ཁྱེ་གནས་དང་ལུས་རྒྱ་གཙང་མའི་ལག་ཅུལ་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་ཁྱེ་གནས་སྐྱུན་པ། ཚན་ཅུལ་མཚམས་
 སྒྲུར་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་སྒྲིག་གཞི་གསོ་སྒྲུར་བཅས་བྱས་ནས་སྒྲོན་གོ་ཚད་ལ་སྒྲོན་ཐོན་གྱི་ལག་ཅུལ་གྲུབ་འབྲས་གཞན་སྒྲུར་
 བེད་སྒྲོན་བྱ་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། བྲངས་འཛིན་ཆ་འཕྲིན་ཞབས་ཞུ་མཁོ་གས་སྒྲུར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་
 དང་། “བྲ་སྒྲེལ་+ཞིང་འབྲོག་ལས་”དང་“བྲ་སྒྲེལ་+ཡུལ་སྒོར་”མཉམ་འབྲེས་གཏོང་བ་བྱ་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།
 རྫོང་རིམ་པའི་བྲ་སྒྲེལ་ཚོང་དོན་གྱི་སྒྲི་པའི་ཞབས་ཞུ་ཁྱེ་གནས་འཛུགས་པ། ས་གནས་དེ་གའི་བྲ་སྒྲེལ་ཚོང་རྒྱགས་གསོ་
 སྒྲུར་བྱེད་པ། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་དང་ཁྲད་ལྗན་ཡུལ་སྒོར་ཐོན་རྫས་བྲ་སྒྲེལ་ཕྱིར་ཚོང་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་
 བཅས་བྱེད་དགོས། ལུས་ཁུངས་ཐོན་ཆུང་དང་ཁོར་ཡུག་སྒྲུར་སྒྲོང་གི་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་རྒྱུར་ཐག་བཅད་ནས་སྒྲེ་
 ཁམས་ཁོར་ཡུག་ལ་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་དང་། ཐུན་འདུས་ཞིབ་ཅིས་དང་ཉེ་ཆོང་། སྐྱུགས་བཅོག་བཅོས་སྒྲུར་སོགས་ཆེད་
 ལས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་བྱ་དགོས།

འཚོ་བའི་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་ལས་རིགས་ཀྱི་སྐྱུས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། སྒྲེ་ཁུལ་གྱི་འདུས་གྲུབ་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་ལས་
 གསར་གཏོང་དང་། སྒྲེ་ལས་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ཁྱིམ་ལས་དང་ཆན་གསོ། དུ་བཅོལ་སོགས་དམངས་
 ཕན་ཞབས་ཞུ་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་བ་དང་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས། སྒོང་ཁྲེར་དང་སྒོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་
 བའི་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་མཁོ་སྒྲོན་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། “རྫོང་སྒོང་གི་ཁྱེ་བའི་ཁུལ་+ཤར་སྒོང་གི་འཚོ་བའི་ཁུལ་+སྒོང་ཆོ་
 རིམ་པའི་དམངས་ཕན་ས་ཆོགས་”བཅས་རིམ་གསུམ་དམངས་ཕན་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་ལ་ལག་འཛུགས་སྐྱུན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་
 གཏོང་བ། སྒྲེ་ཁུལ་གི་ཚོང་ཁང་དང་སྒོ་རྩིས་ཚོང་ཁང་། བཟའ་བུ་དང་། ཉམས་གསོ། ཆན་གསོ་སོགས་ཞབས་ཞུ་འབྲུས་བྲ་
 ཆོགས་བཀོད་སྒྲིག་ལུགས་མཐུན་བྱེད་པ། “སྐར་མ་15ཡི་དམངས་ཕན་འཚོ་བའི་ཁུལ་”འཛུགས་པ་བཅས་བྱེད་པ།
 རྫོང་དང་ཤར་། སྒོང་ཆོ་བཅས་ཀྱི་ཆན་གསོའི་བྲ་རྒྱ་འབྲུས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། བདེ་ཐང་ནད་གསོ་ནད་སྒྲུར་དང་
 སྐན་བཅོས་དང་ཆན་གསོ་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཞབས་ཞུ་མང་རུ་གཏོང་བ། ཁྱིམ་སྒོང་ཆན་འབྲོད་ཅན་གྱི་སྐྱུར་བཀོད་ཁུབ་

གདལ་གཏོང་བ། ཤང་གོང་དལ་དང་གོང་ཚོ་རིམ་པའི་རོགས་རེས་ཆན་གསའི་བྱིམ་མཚེས་ས་ཚིགས་འཛུགས་པ།
 “སྤྱན་བཅོས་དང་ཆན་གསའི་ཟུང་འབྲེལ་དང་། བདེ་ཐང་ནད་གསའི་ཞབས་ལྷ། གོང་ཚོ་དང་ཚོགས་ཚུང་གི་ཆན་གསའི་”
 བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒྲུས་རྣམ་པ་བྱབ་གདལ་གཏོང་དགོས། ཟླེ་ལས་ཞབས་ལྷའི་ཚད་གཞི་ཚད་ལྡན་དུ་བཏང་ནས།
 “ཟླེ་ལས་+འཚོ་བའི་ཞབས་ལྷའི་”རྣམ་པ་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ། གོང་མའི་འཚོ་བའི་སྟབས་བདེ་དང་གློ་ཡིད་
 ཚིམ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱ། གྲུན་པན་དུ་བཅོལ་དང་བདེ་ཐང་དོ་དམ། གཅོང་ནད་ཞབས་ལྷ་བཅས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
 བ་དང་། ཟླེ་ལས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ཞབས་ལྷའི་མཐོ་སྤྱོད་འཐུས་ཚད་དུ་གཏོང་དགོས། ས་མཐོའི་བྱང་ལྡན་ལུས་གསོ་དང་།
 ལུས་ཚུང་གི་བསྐྱར་རྒྱུན་རྣམ་པའི་ཆན་གསའི་གོང་ཚོ་རིམ་པའི་ཚབ་ཉོ་ཚབ་སྦྱབ་སོགས་ལས་རྣམ་གསར་པ་འཕེལ་རྒྱས་
 བཏང་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་མང་ཅན་གྱི་འཚོ་བའི་དགོས་མཐོ་སྤྱོད་དགོས།

ཚད་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན། ༤ དང་རབས་ཞབས་ལྷའི་ལས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས།
༡ དང་རབས་ཐོག་འབྲེལ་མ་ལག་འཐུས་ལྔ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཞིང་འབྲིག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་གྲངས་ཤིང་མཐོང་ཁང་འཛུགས་སྐྱབ་རྣམ་གྲངས་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་དགའ་ཚེས་གོང་དལ་གྱི་ཞིང་ཐོག་ཕྱོགས་བསྒྲུས་ཞབས་ལྷ་ཉེ་གནས་ འཛུགས་སྐྱབ་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་དགའ་ལྡན་ཚོས་འཁོར་གོང་དལ་གྱི་ཚོགས་ཚུང་བཞིའི་ཞིང་ཐོན་རྫས་ཕྱོགས་བསྒྲུས་ཟླེ་ཚོང་ཁྲིམ་ར་འཛུགས་སྐྱབ་རྣམ་གྲངས། ༢ དངུལ་ཅད་ཚོང་དོན་ཞབས་ལྷ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། རྫོང་རིམ་པའི་མིང་སྤྱོད་དོན་ཞབས་ལྷའི་ཉེ་གནས་རྣམ་གྲངས་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཤང་གོང་སྤྱོད་དོན་ཞབས་ལྷའི་ཉེ་གནས་རྣམ་གྲངས། ༣ ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ལྷའི་ལས་རིགས་ལ་འདེགས་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཤང་གོང་ཞིང་འབྲིག་ལས་ཀྱི་ཚན་ཅལ་ཞབས་ལྷའི་རུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་ལས་གྲ། ༤ འཚོ་བའི་ཞབས་ལྷའི་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་གོང་གཞེས་བདེ་སྤྱོད་ཁང་འཛུགས་སྐྱབ་རྣམ་གྲངས་དང་། གོང་གཞེས་བདེ་སྤྱོད་ཁང་གི་སྤྱི་ཚད་མཐོར་གཏོང་དང་རྒྱ་སྤྱོད་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་བྱིམ་སྤོང་ ཆན་གསའི་ཞབས་ལྷའི་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་སྤོང་བཅུད་བདེ་ཐང་ལུས་གསོ་དང་ཐོན་ལས་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཆན་ཐོན་སྤྱོད་ཁང་གི་ རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཆན་ཐོན་ལ་རོགས་སྦྱོར་དང་དུ་བཅོལ་ཁང་གི་ཚོད་ཉེའི་འཛུགས་སྐྱབ་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་གཅིག་ ལྟ་འཚོ་སྤྱོད་ཉེ་གནས་ཀྱི་ཤེས་ཁང་འཛུགས་སྐྱབ་རྣམ་གྲངས།

[illegible]

ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་གསེབ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འཁོར་རྒྱལ་བྱ་རྒྱུ་འགག་གནད་སྒྲོལ་སར་བྱས་ཏེ་
 ཁྱོད་གསེབ་ཀྱི་འཛད་སྤྱོད་དང་འབབ་འཕར་གྱི་ལས་རྣམ་གསར་པ་སྐྱུལ་སྒྲོང་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་གསེབ་
 ཀྱི་ཉེ་བལ་རྒྱུད་དུ་གཏོང་བ། སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་འཁུམ་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ། ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་གསེབ་ཀྱི་ཁོང་མི་ཐུན་
 མོང་ཐོག་ཕྱག་པོ་ཆགས་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས། “འཕྱོར་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་”ཀྱི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་སུ་གཏོང་དགོས་ལ། ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་རྣམ་ཅན་གསར་པ་དང་ཁྱོད་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་མཐུན་སྦྱོར་སྐྱུལ་
 འདེད་བཏང་ནས། “རྩོད་ཁོར་གིས་སྡེ་བྲིད་པ་དང་། ཤར་ཁོར་མཉམ་འགྲུལ། ཁོར་གསེབ་རྗེས་སྡོག་”བཅས་ཀྱི་མཉམ་
 འདུས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ།

ས་བཅད་དང་པོ། གྲོང་བྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་མཉམ་འབྲེས་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བ།

[illegible]

བྱེད་པ། “ཁྱོད་ཁྱེད་ཉམས་གསོ་གཉིས་”ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། བདེ་སྲིད་སྡེ་ཁུལ་དང་འཕན་པོ་སྡེ་ཁུལ་སོགས་སྡེ་
 རྒྱུ་རྩེད་པ་སྐྱུར་བཀོད་བྱེད་པ། ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་རྩལ་གྱི་གནས་འཕྲོད་ཐུབ་ཆོད་མཐོ་གཏོང་། ལྷ་སའི་“ལྷེ་བ་
 གཅིག་གིས་སྡེ་ཁྲིད་དང་། རིམ་པ་གཅིག་གིས་སྐྱུལ་འདེད། རྫོང་བཞིས་མཐུན་སྦྱོར། གནས་མང་མཉམ་འགྲུལ་”བཅས་
 གྱི་ཁྱོད་རྩལ་གྱི་བར་མཐོངས་ནམ་པར་རང་འགྲུལ་དང་སྡེལ་མཐུན་བྱས་ཏེ། ལྷ་སའི་ལྷེ་བའི་ཁྱོད་ཁུལ་གྱི་འགྲིམ་
 འགྲུལ་སྡེལ་མཐུན་དང་རྩལ་པ་གསལ་རེས་ལ་ལྷགས་སྦྱོན་བརྒྱབ་ནས་ཁྱོད་ཁྱེད་གྱི་ཐོན་ལས་སྤྱིར་མཆོད་དང་རྩལ་
 པ་ཁ་འབྲེམས་དང་ལེན་བྱེད་པ།

ཁྱོད་རྩལ་གྱི་ཐོག་རྩལ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཁྱོད་ཁྱེད་སྤྱི་གཤེད་ཀྱི་ཞན་ཆ་གསལ་བའི་ལས་གྲུ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་
 དང་། རྫོང་ཁྱོད་གི་གཞུང་ལམ་ཨ་མ་རིམ་སྤོར་བསྐྱར་བཀོད་བྱ་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། “སྡེ་ཆོད་གཞུང་ལམ་”ཤར་
 བཏོད་ཐུབ་པར་བྱེད་པ། འཕྲུལ་སྐྱུལ་མིན་པའི་འཁོར་ལམ་དང་མི་བཏོད་ལམ་སོགས་དལ་བཏོད་མ་ལག་འཐུས་ཆོད་
 རུ་གཏོང་བ། ས་ལོག་སྤྱོད་བསྐྱར་བཀོད་བྱེད་པ་དང་། ཆར་རྒྱ་དང་བཙོག་རྒྱ་སོ་སོར་འབྲུད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་
 བྱེད་པ་དང་། རིག་ལུན་རྒྱ་རྩེད་ལས་སྤྲོགས་གསར་སྤྱོད་བྱེད་པ། རྒྱ་སྤྱོད་མཐོ་འདོན་བྱ་བ་ལེགས་སྐྱུར་དང་། ལུན་གྲུབ་
 སྤྱོད་སྐྱུར་ས་ཆོགས་ཀྱི་མོད་ཆོད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཤར་ཁྱོད་རྩལ་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱར་བཀོད་ལག་བསྟར་། རང་བྱུང་སོལ་
 རྫོངས་སྤྱོད་ལམ་དུང་བྱིམ་དུ་འཁྱེད་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། “འགན་སྲུང་+ཆོད་ར་”ཡི་སྡོད་ཁང་མ་ལག་འཛུགས་
 པ་དང་། འགན་སྲུང་རང་བཞིན་གྱི་བོགས་གཏོང་སྡོད་ཁང་500གསར་སྦྱོན་བྱེད་པ། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་རྩེད་
 བདག་དབང་གི་སྡོད་ཁང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། ཁྱོད་མི་གསར་པ་དང་གཞོན་ནུའི་སྡོད་ཁང་གི་དཀར་གནད་ཐག་
 གཅོད་བཅས་བྱེད་དགོས་ལ། “རིག་ལུན་ལུན་གྲུབ་”འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་
 སྦྱོད་དོ་དམ་ལས་སྤྲོགས་བསྐྱོན་ཏེ། འགྲིམ་འགྲུལ་དང་བདེ་སྲིད་། ཁྱོད་ཁྱེད་སྤྱི་གཤེད་རིག་རྩལ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐྱུལ་དོ་
 དམ་མཐོན་འགྲུར་བྱེད་དགོས།

མི་འཁོར་ཁྱོད་མི་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། ཐེམ་ཐོའི་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་བཅས་ཟབ་སྡོལ་བྱས་
 ནས་རྫོང་ཁྱོད་དུ་ཐེམ་ཐོ་འཛུགས་པའི་ཆོད་བཀག་བྱིན་ཡོངས་ནས་སྤྱོད་རྒྱ་གཏོང་བ་དང་། “གནས་སྡོད་ལག་ཁྱེད་+
 ཐེམ་ཐོའི་”ལམ་སྤོལ་གཉིས་མཉམ་གནས་ལམ་ལུགས་བྱུང་སྡོལ་གཏོང་བ། ཞིང་ལས་གནས་སྐྱུར་མི་འཁོར་གྱི་བུ་ཕྲག་

ས་བཅད་གཉིས་པ། མོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

“ཐོན་ལས་དར་ཆུས་དང་། རྒྱུ་ཁམས་འཛོལ་སྤྲོད་རུང་བ། དུལ་སྒོམ་ཤེས་དཔལ། བཅོས་སྐྱོང་བྱས་ལྟར། འཛོལ་བ་འབྱོར་ལྷན་པཅས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལྷན་བྱ་གཞིར་བཟུང་། ཐོན་ལས་དར་ཆུས་ཁྱེ་བར་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་གསེབ་འཕེལ་ཆུས་དང་། འཛུགས་སྐྱོང་། བཅོས་སྐྱོང་བཅས་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་ས་མཐོ་དང་མཇོང་སྐྱུལ་ལྟར་པའི་ཁྱོད་གསེབ་ཀྱི་མིག་དཔེ་གཏོད་པ།

དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་བྱའུ་འབྲས་སྒྲ་བརྟན་དང་རྒྱ་སྤྱོད་གཏོང་བ། དབུལ་ལོག་སྒྲོལ་འགག་གི་འགྲུལ་ཚུ་
ལྟ་ཞིབ་ཆོད་ལེན་ལམ་སྒོལ་འབྲས་སྒྲོ་ཆོད་དུ་བཏང་ནས་དབུལ་སྒྲོལ་བརྟན་པོ་མེད་པའི་དུད་ཆོད་དང་མཐར་ལུས་
དབུལ་པོར་འགྲུར་སྒྲ་པའི་དུད་ཆོད་ལ་“དུད་ཆོད་རེར་ཐབས་རྒྱས་རེའི”རོགས་སྒྲུར་བྱེད་དགོས། ལུ་ལྷན་མཉམ་
ལས་ཟབ་སྤེལ་དང་། འཛད་སྤྱོད་རོགས་སྒྲུར་རྟེན་གཞི་10འཛུགས་སྒྲུབ། རྫོང་ཁོངས་བླ་མོ་ཆོད་དོན་ཐད་གཏོང་རྟེན་
གཞི་ཡོངས་སུ་བྱའུ་པར་སྒྲུལ་འདེད། ཞིང་ཕྱགས་ཐོན་རྫས་གྲོང་གསེབ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཐོན་པར་སྒྲུལ་བྱིད་བཅས་
བྱེད་དགོས། ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་སྤོའི་རྫས་མཐུད་རོགས་སྒྲུར་ལ་ཕྱགས་སྒྲོན་རྒྱག་པ་དང་། བཞོད་སྤྱི་གུ་ལུ་གྱི་མང
གཞིའི་སྤྱི་གུ་བཞོད་དང་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་འབྲས་སྒྲོ་ཆོད་དུ་གཏོང་བ། ངལ་རྩོལ་ལོ་ཆོད་ནང་ལས་ཞུགས་བྱེད་འདོད་
ཡོད་པའི་གནས་སྤོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཞུགས་བྱེད་ཆོད་རྒྱས་ཕྱགས་ཡོད་རྒྱས་མཐོ་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་
ལས་ཞུགས་བརྟན་པོ་ལུབ་ཆོད་90%ལས་མི་དཔལ་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་ལ། སྤྱི་ཕན་རང་བཞིན་གྱི་ལས་
གནས་200གསར་སྤེལ་བྱས་ནས་པ་ཡུལ་དང་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་དང་ལས་མེད་དབུལ་སྒྲོལ་མི་འཁོར་སྒྲོན་ལ་བཞོད་
སྤྱི་གུ་བྱེད་དགོས།

དེར་རབས་ཞིང་ལས་ཐོན་ལས་མ་ལག་འཛུགས་པ། རས་དང་འབྲི་གཡག། ཁོད་སྒྲན་སྒྲན་སྒྲ་སོགས་བྱང་ལྷན་
 ཐོན་ལས་སྟོབས་ཆེར་བྱང་ནས་ཆད་གཞི་མཐོ་བའི་ནས་ཐོན་སྐྱེད་རྟེན་གཞི་ལུ་ལྷི་¹³བརྒྱབ་ཏེ་རིག་ལྷན་ཆུ་འབྲེན་
 མ་ལག་ཆ་སྟོན་བྱ་རྒྱ། ཐང་མགོ་ཁོང་རྒྱ་དང་གསུམ་འབྲེད་ཤར་རྒྱ་འབྲི་གཡག་རིག་ལྷན་གསོ་ཆགས་དཔེ་སྟོན་གླིང་།

བསྐྱུན་ནས་2030ལོར་ལག་ཡོད་འབྲི་གཡག་མགོ་གངས་ཁྲི་5ཟིན་པ་བྱེད་པ། དཔལ་འབྱོར་གླིང་གོང་ཚལ་དུ་བོད་སྐད་སྐད་རྩལ་ཆུ་ཆོད་ལྷན་ཅན་གྱི་འདེབས་འཇུག་སྤྲོད་གཞི་བཅུགས་ནས་ལོར་ཐོན་ཆོད་རྒྱུ་1000ལས་བཟལ་བ་བྱེད་པ། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ལས་སྣོན་ཞིབ་ཚགས་བྱ་རྒྱུ་ལ་འདེད་བཏང་ནས། “སྐལ་བཟང་ཐང་”ས་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲུལ་རྟགས་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སྤྲོད་ཐོན་རྫས་15བདེན་དཔང་ར་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ལས་སྣོན་གཞན་སྤྱོད་བྱེད་ཆོད་60%ཡན་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། གོང་གསལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་དང་སྐོར་ལེ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ལས་རྩལ་གསར་པ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས། “གོང་ཚོ་རེར་སྤྲུལ་རྟགས་རེའི་”ཆེད་ལས་གོང་ཚོ་20གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་གོང་ཚོ་ལེ་མཉམ་སྦྲེབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་འབབ་སྐོར་ཁྲི་50ཡན་ཟིན་པའི་གོང་ཚོ་30%ཟིན་པ་བྱེད་པ།

གོང་གསལ་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་ལག་བཟར་བྱེད་པ། “ཞི་མཐུན་དང་མཛེས་སྤྱད་ལྷན་པའི་གོང་གསལ་”31གི་དཔེ་སྟོན་ས་ཆེགས་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བ་དང་། གོང་གསལ་གྱི་འཚོ་སྤྱོད་ཁོར་ཡུག་བཅས་སྤྱི་གཤིས་སྐོར་ལས་གྲུ་ལག་བཟར་བྱེད་པ། གསར་སྤྱོད་གསར་བཟུང་དུ་ཆོད་3000ལེགས་གྲུབ་བྱེད་པ། འཚོ་བའི་བཅོམ་ཆུ་བཅས་སྤྱི་གཤིས་ཁྲུབ་ཆོད་60%ཟིན་པ། གོང་གསལ་གྱི་ལམ་དུ་འཐུས་ཆོད་དུ་བཏང་ནས་དུ་ཆོད་30ཡན་གྱི་རང་བྱུང་གོང་ཚོར་ཨ་ར་འདམ་ལམ་ཤར་གཏོང་བྱུང་བ་བྱ་རྒྱ། གོང་ཚོ་རིམ་པའི་སྤྱོད་སྤྲུལ་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་དང་། འདུས་གྲུབ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོད་དོན། ཆན་གསོ། སྤྲོད་བཅས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་པ། ཆུ་དང་གསར་སྤྱོད་ལམ། ཐང་ཆོད་། ཁང་པ། རྒྱགས་ར་བཅས་“སྤྱོད་བཅས་དུག་”གི་ལས་དོན་ལ་སྤྱོད་འདོམས་སྤྱོད་འདེད་བཏང་ནས་གོང་གསལ་གྱི་ཐོན་ལས་དང་། གོང་གསལ་འཇུགས་སྤྱོད་གོང་གསལ་བཅས་སྤྱོད་བཅས་“མཐོར་གཏོང་གསུམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་”ལག་བཟར་ཤུགས་ཆེན་བྱེད་པ། སྤྱོད་རྒྱུ་གོང་ཚོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་བོད་ཤུགས་གོང་ཚོ་ལེ་སྤྱོད་ཁང་གི་“རྩོ་ཞིང་གི་སྤྱི་གཤིས་དང་། ཐོགས་ཁེབས་སྣོན་པའི་”ཁྲུང་ཆོས་སོར་འཛོག་བྱས་ཏེ་ཐང་མགོ་གོང་ཚལ་དང་བྱང་ཁ་གོང་ཚལ་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་གོང་ཚོ་གསོན་ཉམས་ལྷན་པའི་རང་བཤེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བ།

གོང་གསལ་བཅས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། གོང་གསལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་ཆ་འཇུགས་སྤྱོད་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། གོང་ཚོ་ལེ་ཏང་ཆ་འཇུགས་ཀྱི་རུ་ལུ་ཅིའི་“སྤྱོད་ལས་གྲུ་”ལག་བཟར་བྱས་ཏེ། རྫོང་གྲུབས་སྤྱོད་སྤྲུལ་100གསོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། “ཏང་འཇུགས་སྤྱོད་+དུ་མིག་”བཅས་སྤྱོད་བྱེད་ཐབས་གཏོང་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ་དང་།

[illegible]

ས་བཅད་གསུམ་པ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་ལམ་སྟེན་འཁྲུག་ཆོང་དུ་གཏོང་བ།

ཁྲོང་ཁྱེར་དང་ཁྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་ཆ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མེད་པར་བརྗོད་པ་དང་། ས་ཞིང་དང་། ཞེས་རྟེན་མི་སྣ། མ་
 དངུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འཁོར་རྒྱུ་གཉེན་པར་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བ། “ཁྲོང་ཁྱེར་དང་ཁྲོང་
 གསེབ་པན་རྩེན་གསལ་དེས་དང་། བརྗོད་ཞིང་པན་རྩེན་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་དེས་”ཀྱི་མཉམ་འབྲེས་གོང་སྒེལ་སྒྲིག་སྒོམ་
 དང་ལམ་སྒོམ་འཛུགས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ས་མཐོའི་ཁྲོང་ཁྱེར་དང་ཁྲོང་གསེབ་མཐུན་སྦྱོར་དང་གོང་དུ་འཁེལ་བར་སྡོན་
 སྒེལ་བྱ་རྒྱ།

[illegible]

བས་ཞིང་ལས་འགན་བཅོལ་བྱའི་ཚད་90%ཟིན་པ། གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་ཅ་སྒོར་དུ་ཕྱུར་1

བཅུགས་ནས་བྱུང་ལྷན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ།

གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་གྱི་ཞབས་ཞུ་ཆ་སྒྲིམས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་གྱི་སློབ་གསོ་དང་། སྤྲོད་བཅོས། ཀྲན་གསོ། རིག་གནས། ལུས་རྩ་ལ་སོགས་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་བྱེད་པ་དང་། ཞབས་ཞུ་སྤྱི་ལོགས་གཞི་རིམ་དུ་མཆེད་པ་དང་གྲོང་གསེབ་ཏུ་བྱུང་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་གྱི་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་བཟའི་ཐོན་ཁུངས་དུ་གཏོང་རྒྱུ། ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་སློབ་གཉེར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། དམ་ཚགས་ཅན་གྱི་རྫོང་ཁོངས་སྤྲོད་བཅོས་ཐུན་མོང་ཚོགས་པ་འཛུགས་སྐྱོར་གཏོང་བ་དང་། འཕེད་བྱེད་ཐུན་མོང་གཏོང་བ། འཕེད་བྱེད་ཐུན་མོང་གི་ཞབས་ཞུའི་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རྒྱུ་བཟོན་སྤྲོད་བཅོས་སྤྲོད་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱུ། རྫོང་ཁོངས་གྱི་མཐོ་འབྲིང་དཀྱུས་མ་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། སློབ་གསོའི་ཐོན་ཁུངས་བཞོ་སྒྲིག་དོ་མཉམ་མཁྱེས་སུ་གཏོང་རྒྱུ། རྫོང་དང་། འཕེད་བྱེད་ཐུན་མོང་གི་ཚོ་བཅས་རིམ་གསུམ་གྱི་ཀྲན་གསོའི་ཞབས་ཞུའི་དྲ་རྒྱ་འཕུས་སྒོ་ཆད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཀྲན་གསོའི་ཞབས་ཞུ་“རང་ལུ་ལ་ཅན་དང་། ལྷ་མང་ཅན། ཆེད་ལས་ཅན”བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། ས་མཐོའི་བྱུང་ཚོས་དང་མི་རིགས་གྱི་གོམས་སྒོལ་ལྷན་པའི་ཀྲན་གསོའི་ཞབས་ཞུའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱེད་པ། སྤྲོད་བཅོས་དང་ལུས་གསོ་བྱུང་འབྲེལ་བཅས་བྱས་ཏེ་“ལྷན་ཁྲུབ་གྱི་བྱུང་ཚོས”ལྷན་པའི་ཀྲན་གསོའི་ཞབས་ཞུ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་གྱི་རིག་གནས་ལུས་རྩ་ལ་སོགས་ཁུངས་མཉམ་སྦྲེད་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བཞིན་གྱི་རིག་གནས་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་46བསྐྱེད་ཏེ་“སྐར་མ་15ཡི་ལུས་སྦྱོང་ལུས”སྤྲོད་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་དང་ཞིང་འབྲོག་པའི་ལུས་རྩ་ལ་འགན་ཚོགས་སོགས་སྤྲོད་ཏེ་སྤྲོད་ཏེ་བྱེད་པ།

ས་ཁོངས་མཐུན་སྦྲེད་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རང་འགྲུལ་དང་ལྷ་སའི་“ཉེ་བ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆེར་གཏོང་བའི་”འཐབ་རྒྱས་ནང་ཞུགས་ཏེ་ལྷ་སའི་ཐོན་ལས་གཞན་སྤྱིར་དང་ལེན་དང་། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ལས་སྤྲོད་དང་མི་རིགས་ལ་གཞི་ལོགས་བཞོ་ལས་སོགས་ལེ་ལག་ཆད་བའི་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། ལྷ་སའི་རིག་གནས་ལུས་སྤྲོད་སྤྲོད་ལ་མཉམ་འགྲུལ་བཅས་བྱས་ནས་“ལྷ་སའི་བྱུང་ཚོས་ལམ་ཐིག”ལྷན་ཁྲུབ་དུམ་ལུའི་ལུས་སྤྲོད་ལམ་ཐིག་

ཅེ་ག་གཏོང་ཆུ། སུའུ་ལྷན་མཉམ་ལས་ཟབ་སྒྲིལ་དང་། སུའུ་ལྷན་མཉམ་ལས་ཐོན་ལས་གྲིང་མཉམ་སྐྱུན། ཞིང་ལས་
 ཐོན་རྫས་ལས་སྣོན་ཁེ་ལས་ནང་འདྲེན། སློབ་གསོ་དང་སྤྱན་བཅས་ཆ་སྒྲིག་རོགས་སྦྱོར་ལ་སྐུལ་འདེད། ལོ་རེར་ཆེད་
 ལས་ཤེས་ལྡན་མི་སྡེ་100གསོ་སྦྱོང་སྒྲིལ་རེས་བྱ་ཆུ། མཐའ་ལའོར་གྱི་རྫོང་དང་རྒྱུས་དབར་གྱི་མཉམ་ལས་ལ་སྐུགས་
 སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཡུལ་སྐོར་ལམ་བུ་གྲུལ་མཐུད་དང་སྣོད་བཅུད་སྦྱང་སྦྱོང་མཉམ་འགོག་མཉམ་སྦྲེལ་སོགས་ཁྲབ་ཁོངས་
 སུ་མཐུན་སྦྱོར་ལམ་སྒོལ་བཅུགས་ནས་ས་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་སྐུགས་ཆགས་པ་བྱ་ཆུ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༧ རྫོང་ཁྲིའི་དང་རྫོང་གསེབ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ནུས་གྲངས།
༡ རྫོང་ཁྲིའི་དང་རྫོང་གསེབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་གཙོ་བོ་འདྲ་མཉམ་དང་བཞེ་རེས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་མཐོ་སྒོམ་སྒོམ་ཐོན་སྒོམ་མཉེ་སྦྲེང་ས་ཕྱིའི་ལས་ཁུགས་ཞབས་ཁུའི་ནུས་གྲངས། ༢ རྫོང་ཁྲིའི་དང་རྫོང་གསེབ་ཀྱི་ཞབས་ཁུ་ཆ་སྣོན་མཚན། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་སྒོམ་གསོ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཁང་པའི་རྩ་སྒྲིག་ཆུ་སྒོན་རྒྱུར་བཞོད་འཇུགས་སྤྱན་ནུས་གྲངས་ དང་། ལྷ་ས་རྫོང་ཁྲིའི་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་རྫོང་ཁོངས་སྤྱན་བཅས་མཉམ་སྦྲེབ་ཀྱི་སྤྱི་ལེགས་སྤྱན་བཅས་ཤེས་ལྡན་པ་ནང་འདྲེན་ལས་གྲུ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཤར་རྫོང་རིག་གནས་ས་ ཆོགས་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཞོད་རྩ་སྒྲིག་པ་མཐོར་གཏོང་སྦྱོར་བཞོད་ནུས་གྲངས། ༣ ས་ཁོངས་མཐུན་སྦྱོར་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཆུ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་དང་རབས་ཞིང་ལས་ཐོན་ལས་གྲིང་འཇུགས་སྤྱན་ནུས་གྲངས།

ས་བཅད་བཞི་པ། རྫོང་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཞོད་པ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།

ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་“སྟོ་རྒྱུད་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ས་རྒྱ་གཤེན་པོའི་སྤྱི་ས་ཆ་དེ་མཐོ་བའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་
 ཁྲུལ་དང་། བྱང་རྒྱུད་སྣོད་བཅུད་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་འབྲོག་ལས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲུལ། འཕན་པོ་དང་ས་
 རྩའི་ས་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ས་ཆ་དེ་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲུལ། རྒྱུང་གཙང་པོའི་སྣོད་བཅུད་རིག་གནས་ཡུལ་
 སྐོར་ཁྲུལ་དང་སྤྱི་དབང་ཁང་པའི་འབྲོག་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲུལ་གྱི་“ཁྲུལ་གཉིས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་
 བར་མཐོངས་བཞོད་སྒྲིག་ ༡༩༩༩ལོ་ཁག་གི་ཐོན་ཁུངས་ལེགས་ཆ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མང་གཞི་དང་རྒྱུད་འབྲེལ་བྱས་
 ཏེ་ཉེ་བཅའ་ཅན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཐབས་རྒྱུས་ལག་བརྟར་བྱེད་པ་དང་རྫོང་ཁོངས་མཐུན་སྦྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྒོལ་
 འཐུས་སྟོ་ཆོད་དུ་བཏང་ནས་“ཤར་གཅིག་ལ་ལས་རིགས་གཅིག་དང་ཐབས་སྦྱར་གོད་འཕེལ་”ཀྱི་རྫོང་ཁོངས་དཔལ་
 འབྱོར་མ་ལག་ཆགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

རྫོང་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། རྫོང་རྒྱུ་འབྲུ་སྤྱོད་ཐོན་ཁུལ། ནས་དང་
 གཟན་རྩ་སོགས་ལེགས་ཆ་ལྡན་པའི་འདེབས་འཛུགས་ལས་རིགས་ལ་དམིགས་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷང་མདོག་བཟའ་
 བཅའི་མ་བཅོས་རྒྱ་ཆ་(ནས)ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྟེན་གཞི་བསྐྱར་ནས་“འཕན་པོ་ལུང་གཞུང་”གི་འབྲུ་སྤྱོད་
 ཐོན་ལས་ཚོགས་པ་གཏོང་རྒྱ། དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གྲོང་རྡལ་གྱིས་རྫོང་གྲོང་གི་ས་བབ་ཀྱི་ལེགས་ཆར་བརྟེན་ནས་
 ནས་ལས་སྤོན་ཞིབ་ཚགས་དང་ཞིང་སྤྱོད་དངོས་ཟོག་སྐྱེལ་འདྲེན་སོགས་ལེ་ལག་ཚང་བའི་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་
 ཉེ་ནས་ལས་སྤོན་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་གྲིང་ཁུལ་བསྐྱར་རྒྱ། ལྷང་ར་ཤར་ཤར་གིས་འཕན་པོའི་བལ་རྒྱ་སྤྱོད་འཇམ་ལུག་གི་
 རྒྱུད་པ་ལེགས་བཅོས་དང་གཞི་བྱོན་ཅན་གྱི་གསོ་ཚགས་ལ་གཙོ་གནད་ཟོག་སྐྱེལ་འདྲེན་བཏང་ནས་སོན་ལུག་ར་བ་
 རྒྱས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ། གསུམ་འཕྲེང་ཤར་གིས་རྩ་ལྷུགས་ཚན་ཅལ་སྒོར་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། “རྩ་ལྷུགས་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་
 བྱེད་ཉརས་ཁྲབ་གདལ་བཏང་ནས་གཟན་རྩ་མཛོད་ཉར་ཟོག་འགྲེམས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལེ་ལག་ཚང་བ་བྱ་རྒྱ། བྱང་རྒྱུད་
 རིག་གནས་ལུལ་སྒོར་དཔེ་སྟོན་ཁུལ། རུ་སྐྱེད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་གྱི་གྲིང་དང་བྱང་རྒྱུད་ཡར་ལྷུང་གཙང་པོའི་དབུས་
 རྒྱུད་ལུང་གཞུང་གི་ཁྲུང་ཁྲུང་སྐྱེ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་རང་བྱུང་སྤྱད་སྤྱོད་ཁུལ་(ལྷན་གྲུབ་ཁུལ)ལྟེ་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་
 བཅུད་ལུལ་སྒོར་དང་གསར་བརྗེའི་ཞིབ་འཇུག་སྒོལ་སྤྱོད་སོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ། ཐང་མགོ་གྲོང་རྡལ་གྱིས་རུ་
 སྐྱེད་ནགས་ཚལ་གྱི་གྲིང་མཛེས་སྤྱོད་སུལ་གཏོང་པ་དང་བོད་བཟོའི་ཁྲིམ་ཚང་མགོན་ཁང་དང་དེ་བཞིན་མདོན་མིན་
 རིག་གནས་ལུལ་བཞག་གི་བཟོ་ཁང་ལེ་ལག་ཚང་བ་བྱ་རྒྱ། བྱང་ཁ་གྲོང་རྡལ་གྱིས་ཁྲུང་ཁྲུང་སྐྱེ་ནག་ལ་ལྟ་ཞིབ་ཚད་
 ལེན་དང་ཞིབ་འཇུག་སྒོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐོན་རྫས་གསར་སྐྱེལ་བྱས་ནས་ཚན་རིག་ཁྲབ་གདལ་འགྲེམས་ཁང་དང་སྤྱོད་
 བཅུད་ལམ་བུ་བསྐྱར་རྒྱ། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་མཐའ་འཁོར་(དགའ་ཆོས་གྲོང་རྡལ)གྱི་གསར་བརྗེའི་རིག་གནས་རྟེན་
 གཞི་རིམ་སྒོར་བྱས་ཏེ་“ས་རྒྱུད་གསར་སྐྱེལ་ལམ་བུར་སྤྱད་ཡང་སྤྱོད་པའི་”གསར་བརྗེའི་ཞིབ་འཇུག་ལམ་ཐིག་གསར་
 སྐྱེལ་བྱ་རྒྱ། ལུ་མདོ་ཤར་གིས་རྩ་མཛོད་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བུ་ལུལ་སྒོར་དང་རྩ་གྲང་ཉ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་
 བཏང་སྟེ་བྱང་རྒྱུད་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཞུའི་སྟེ་གནས་བསྐྱར་རྒྱ། རྒྱ་རྒྱུད་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་
 ཁུལ། འཕན་ལུལ་ངས་རྒྱ། རུ་སྐྱེད་གཙང་པོ་བཅས་ཀྱི་བཀོད་པ་བརྒྱུད་“ཞིང་འབྲོག་+རིག་གནས་ལུལ་སྒོར་”མཉམ་
 འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱེལ་འདྲེན་གཏོང་རྒྱ། དཔལ་འབྱོར་གྲིང་གྲོང་རྡལ་དེ་ཉིད་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་སེམ་དུད་ཡིན་

པའི་དོས་ནས་གོང་འདེབས་ཀྱི་སྒྲིག་མཐུན་ཞིང་ལས་དང་རྒྱུ་འབྲེལ་མཛོད་ཉར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ། བང་མགོ་
 གོང་དཔལ་“ལྷ་སའི་བྱང་སྐོར་ལམ་བུ་གི་”ནང་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་བཅུད་སྐར་བརྒྱབ་རྟེན་གཞི་དང་དམངས་སྤྱོད་ཉམས་
 ལེན་གོང་ཆོ་སྤྱད་སྤྱིང་བྱ་རྒྱུ། མཁར་ཅེ་ཤང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་ཁྲད་ཆོས་སུ་བྱས་ཏེ་བོད་སྤྱོད་དང་
 དམངས་སྤྱོད་སྒྲུ་གར་སོགས་མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷུ་བཞག་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་དམངས་སྤྱོད་རིག་
 གནས་ཐོན་ལས་གླིང་བསྐྱུན་རྒྱུ།

མཐུན་སྦྱོར་དང་སྒྲུ་འདེད་གཏོང་བའི་ལམ་སྤྱོད་འཐུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་དོད་མཚོད་འཛིན་
 ལམ་སྤྱོད། གཙོ་རྒྱས་ཐོན་ཁུལ་གྱི་དེས་གནས་གཞིར་བཟུང་། ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུ་སྤྱོད་ཐོན་ཁུལ་གཙོ་བོར་སྤྲོད་ཞིང་སྤྱོད་
 ཅན་པོ་བྱས་ནས་སྤྲོད་ཆེད་80%གཏན་འཇགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཞིང་ཁའི་ནང་བཅུག་སྟེ་ཆོད་གཞི་མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་དང་
 སོན་བཟང་གསོ་སྤྱོད་རྟེན་གཞིའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལ་འགན་ལེན་བྱེད་པ་དང་ནས་འདེབས་པའི་ཁ་གསལ་དང་ཞིང་འཕུལ་ཉི་
 རྒྱབ་ཁ་གསལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱས་དོན་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ། བྱང་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་དཔེ་སྟོན་ཁུལ་དུ་ཐོན་ལས་
 འཇུག་འཐུས་ཀྱི་བཀག་རྒྱའི་གསལ་ཐོ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་། སྤགས་བཙོག་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཏན་འགོག་བྱེད་
 པ། “ཆོག་དབྱིབས་ས་ཆ་མཐོ་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་དང་ཁྲད་པར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་སྤྱོད་བཅུད་སྐར་གསོ་དང་
 ཡུལ་སྐོར་གྱི་མང་གཞིའི་སྤྱི་བཀོད་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལ་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཁམས་དམར་བུ་གི་ལ་
 དོད་མཚོད་འཛིན་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྤྱོད་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གསལ་སྤྱོད་ལ་
 ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཁམས་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུ་དང་འཇུགས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ། རྒྱུ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་འགན་ལེན་ལམ་སྤྱོད།
 བཟོ་ལས་ཐད་སྤྱོད་པའི་ས་ཆའི་“ཆོད་ལྷན་ས་ཆའི་”སྤྱོད་བཙོག་ཁྲད་གཏོང་ནས་སྐལ་བཟང་ཐང་དེད་རབས་
 ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ལས་གླིང་དང་འཕན་པོ་ཐོན་ལས་གླིང་སོགས་གཙོ་གནད་གླིང་ཁུལ་དུ་“ས་ཆ་བཟུང་མ་ཐག་ལས་འགོ་
 འཇུགས་ཐུབ་པ”བྱ་རྒྱུ། གོང་གསལ་གྱི་ཐུན་མོང་གཉེར་སྤྱོད་རང་བཞིན་གྱི་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་མཐོ་བའི་ས་ཆ་ཆོད་རར་
 ཞུགས་པའི་ཆོད་ལྷ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་གཏོང་བ་དང་། གོང་ཁྲེར་དང་གོང་གསལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ས་ཆའི་ཉི་འཛོད་ལས་
 སྤྱོད་ལ་འཛོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཆ་ཐོབ་རིགས་སྤྱོད་ལ་གོང་གསལ་གྱི་མང་གཞིའི་སྤྱི་བཀོད་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་པར་
 སྤྱོད་རྒྱུ། “རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྤྱིའི་རྫོང་ཁུལ་”བཅུགས་ནས་སྤྱོད་གསོ་དང་། སྤྱོད་བཙོག་ཆོན་རྩལ་བཅས་ཁྲད་

ཁོངས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ཤང་དང་གོང་དཔལ་ལས་བཞུལ་ནས་འགོ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་སྟེ་འདོམས་བྱེད་པ་དང་། “སྟོ་བྱང་
 སྟེལ་རེས་”དང་“སྟན་བཅོས་རོགས་སྟོར་”ཀྱི་འཆར་གཞི་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་ལོ་ལྟར་ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་10
 གཞི་རིམ་དུ་མངགས་ཏེ་གོ་མིང་སྟོར་བ་དང་འཆོ་བའི་ཁ་གསལ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་སྒྲུལ་བྱ་རྒྱུ། **སྟོན་བཅུད་ཁ་**
གསལ་ལམ་སྟོལ། བོད་རང་སྟོང་སྡེ་དང་རིམ་པའི་ཚོར་སྲིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྟོར་བཙོན་ལེན་བྱས་ནས་འཕན་པོ་ངས་ཆུ་དང་རྩ་
 སྟོང་གཙང་པོ་རྒྱག་ཁུལ་གྱི་སྟོན་བཅུད་སྒྲུང་སྟོང་ཁ་གསལ་བེབས་ཅ་བཅུགས་ཏེ་རྒྱག་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་ཆུ་ལེ་སྟེས་
 ཚད་ཚད་ལོན་གནས་ཆུལ་ལ་གཞིགས་ནས་སྟོན་རྒྱུ་ཀྱི་ཤང་དང་གོང་དཔལ་ལ་སྟོ་སྟེར་གཏོང་སྟོན་བད་གཟིགས་སྟོང་
 བྱ་རྒྱུ། “ཐུན་འདུས་+རིག་གནས་ཡུལ་སྟོར་”ཀྱི་ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་ཁ་གསལ་བེབས་ལམ་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་། རས་
 ཀྱི་ཐུན་འདུས་རྣམ་གྲངས་དང་འདམ་རའི་ཐུན་འདུས་ཉེ་ཆོང་ཐོན་རྩིས་གསར་སྟེལ་བྱེད་པ། ལྷ་ས་གོང་ཁྲོར་གྱི་ཐུན་
 འདུད་གཏོང་དབང་ཆའི་ཉེ་ཆོང་ཁྲོམ་ར་དང་སྟེལ་མཐུད་བྱེད་པ། ཕན་འབྲས་ཀྱིས་སྟོན་བཅུད་སྒྲུང་སྟོང་ཁུལ་ལ་སྟོང་
 ལན་སྟོག་རྒྱུ། ཅུ་བར་སྟོན་བཅུད་སྒྲུང་སྟོང་གི་ཁ་གསལ་བྱ་དགའི་སྲིད་རྒྱུ་དོན་འབྲེལ་བྱས་ནས་འབྲེག་པ་སྟོང་
 བཅུད་སྒྲུང་སྟོང་ནང་ཞུགས་པའི་རྒྱར་སེམས་སྟོང་འབྲེག་བྱེད་རྒྱུ། **མཐུན་སྟོར་འཕེལ་རྒྱས་ལམ་སྟོལ།** “རྫོང་དང་ཤང་
 མཉམ་འགྲུལ་”ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གལ་ཆེན་ལ་སྟེལ་འདེད་གཏོང་བའི་ལམ་ལུགས་བཅུགས་ཏེ་ཤང་དང་གོང་དཔལ་སྟོལ་
 བའི་“སྟེ་སའི་བྱང་སྟོར་ལམ་བེག་”ལྟན་གྲུབ་དུམ་བྱ་དང་འཕན་པོ་འདོམས་ཆུ་སྟོན་བཅུད་བར་བྱམས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་ལ་རྫོང་རིམ་པས་སྟེ་འདོམས་འཆར་འགོད་དང་། མ་དངུལ། ས་ཆ་བཅས་བཀོད་སྟོག་བྱ་རྒྱུ། “མཁའ་དབྱིངས་
 དཔལ་འབྱོར་”ཀྱི་རྣམ་པ་བྲུབ་གདལ་བཏང་ནས་དཔལ་འབྱོར་སྟོང་གོང་དཔལ་དང་མཁའ་ཅེ་ཤང་སོགས་རིག་གནས་
 ཡུལ་སྟོར་མིན་པའི་ཤང་དང་གོང་དཔལ་གྱིས་མཆོ་སྟོན་ཤང་དང་བྱང་ཁ་གོང་དཔལ་དུ་རིག་གནས་ཡུལ་སྟོར་རྣམ་གྲངས་
 མཉམ་སྟེན་བྱ་རྒྱུ་སྟེ་སྟེལ་སྟེལ་ཏེ་ཁེ་བཟང་མ་འཛོག་གི་བསྟར་ཆད་ལྟར་བཀོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱུ། རྒྱན་རྣམ་ཅན་གྱི་
 ཤང་དང་གོང་དཔལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་སྟེལ་རེས་བྱེད་སྟོ་སྟེལ་ནས་ཤང་དང་གོང་དཔལ་ཁག་གི་ཐོན་ལས་སྟོང་
 སྲིད་དང་བཅོས་སྟོང་གསར་གཏོད་སོགས་བད་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་སྟེལ་རེས་ལ་སྟེལ་འདེད་བཏང་སྟེ་ཐོན་ཁུངས་མཉམ་
 སྟོན་དང་ཆ་འཕྲན་སྟེལ་རེས་ཀྱི་མཐུན་སྟོར་ལས་སྟེལ་སྟེལ་རྒྱུ།

གོང་ཁྲོར་དང་གོང་གསལ་འཛུགས་སྟེན་དང་མང་གཞིའི་སྟོག་བཀོད་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གཅིག་གྱུར་

གྱིས་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བ། “ཁང་པ་ཡག་པོ་དང་། ལུས་ཆུང་ཡག་པོ། བྱོང་ལུས་ཡག་པོ་”བཅས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱུན་ལ་
 བརྒྱད་རིམ་ལྟན་པའི་དང་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཉེ་སྤྱོད་དང་། བཟའ་བཀུར་། ཁྱིམ་ལས་སོགས་ལུས་ཆུང་གི་
 ཞབས་ཞུའི་དྲ་ཆོགས་གང་མཁོགས་བཀོད་སྤྲིན་བྱས་ནས་བྱོང་ཁྱེར་དང་བྱོང་གསེབ་ཀྱི་སྤྲོད་མལ་ལ་འཆོམ་པའི་ཆུ་
 ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། བྱོང་ཁྱེར་དང་བྱོང་གསེབ་ལ་ཁྲབ་པ་དང་། སྤྲོས་བདེ་ལུས་ཆེའི་ཟོག་ཉོད་དང་། བཟའ་བཀུར་།
 ཁྱིམ་ལས། ཉམས་གསོ་སོགས་“གཅིག་འཁུས་རྣམ་པའི་”ཕྱེ་ལུས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཞབས་ཞུའི་དྲ་ཆུ་མཁོགས་ཐུར་བསྐྱུན་
 རས་བཀོད་སྤྲིན་ལུགས་མཐུན་དང་། ལུས་པ་འཁུས་སྒོ་ཚད་བ། ཕྱི་འབྲེལ་ནང་བདེ། རིག་ལུས་ལྡང་མདོག་། བདེ་
 འཇགས་སྒོས་འགེལ་བཅས་ཀྱི་དེད་རབས་ཅན་གྱི་མང་གཞིའི་སྤྲིན་བཀོད་མ་ལག་དང་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཞབས་ཞུའི་མ་
 ལག་ཆགས་པ་བྱས་ཏེ་བྱོང་ཁྱེར་དང་བྱོང་གསེབ་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་བྱོང་མིའི་སྤྱི་ཚད་མཐོ་
 བའི་འཆོ་བར་འདེགས་སྐྱོར་བརྟན་པོ་བྱ་བ།

ཆེད་བསྐྱིགས། ༡༠ རྫོང་ཁོངས་མཐུན་སྦྱོར་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས།	
༡ རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་ཐོན་ལས་ཁྲབ་སྐྱོང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་གྲང་ཆུའི་ཉལ་ས་གསོ་ཆགས་རྣམ་གྲངས་དང་། ལྷ་ས་བྱོང་ཁྱེར་ཐང་མགོ་གང་རུ་སྤྱོད་མཛེས་སྤྱོད་ས་ལུས་ གྱི་སྤྱི་ཡོངས་མཐོར་གཏོང་འཛུགས་སྐྱུན་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་རྩ་ལས་ཚན་རྩལ་གསར་གཏོད་རྟེན་གཞིའི་མཐོར་གཏོང་སྒྱུར་བཀོད་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་སྤྲོད་བཀུར་ ཞིང་ཁའི་རྩ་སྒོར་རྣམ་གྲངས།	
༢ མཐུན་སྦྱོར་དང་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བའི་ལས་སྒྲིག་། ལྷ་ས་བྱོང་ཁྱེར་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ལྷ་ས་སྤྱི་ཆུའི་ཆུ་འགོའི་དཔལ་ཆུ་གཙང་པོའི་སྤྲོད་བཀུར་སྐོར་གསོ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམ་གྲངས་ དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ལན་པ་སྤྲོད་བཀུར་དྲངས་གཙང་རྒྱག་ལུས་ཆུང་དུ་འཛུགས་སྐྱུན་ལས་གྲ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་མཛེས་སྤྱོད་ས་ལུས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་རིམ་བྱོར་བྱས་ཏེ་འཛུགས་སྐྱུན་ རྣམ་གྲངས།	
༣ བྱོང་ཁྱེར་དང་བྱོང་གསེབ་འཛུགས་སྐྱུན་དང་མང་གཞིའི་སྤྲིན་བཀོད་དེད་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་དགའ་ལྟན་ཚོས་འཁོར་བྱོང་རལ་དགའ་ལྟན་ཚོས་ འཁོར་བྱོང་ཆོའི་ལུ་ཕྱོགས་ཚོགས་ཆུང་གི་གནས་སྤོའི་ས་ཆོགས་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྤྲིན་བཀོད་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་དགའ་ལྟན་ཚོས་འཁོར་བྱོང་རལ་གྱི་ཞིང་ལས་ཆུ་མེད་སྤྲིན་བཀོད་ ཆུང་གས་ཀྱི་རིམ་བྱོར་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་དགའ་ལྟན་ཚོས་བྱོང་ཆོའི་བྱོང་མིད་སྤྲིན་བཀོད་སྐྱུར་བཀོད་།	

ས་བཅད་ལྔ་པ། མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི་ཞན་ཆ་གསལ་པ།

“ཕྱི་འབྲེལ་ནང་བདེ་དང་། འགན་ལེན་རྒྱུ་ལྡན། རིག་རྒྱུ་ལྡན་མདོག་”བཅས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལ་དམིགས་ཏེ་
འགྲིམ་འགྲུལ་དང་། ཚུ་བེད། ཆ་འཕྲིན་སོགས་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྱུན་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་
བ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་དང་འཚམ་པའི་དེད་རབས་ཅན་གྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་
བཀོད་བྲ་བ་བསྐྱུན་ནས་སྐྱུན་གྲུབ་སྤྱུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འདེགས་སྐྱོར་བརྟན་པོ་བྱ་རྒྱུ།

ཕྱོགས་བསྐྱུས་ལངས་གཞུགས་འགྲིམ་འགྲུལ་མ་ལག་འབྲུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ཕྱི་ཕྱོགས་བཀོད་ལམ་རིམ་
སྐད། ལྷ་སའི་“ཆུ་ཚོད་གཅིག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཁུལ་”ནང་མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ལམ་561ལམ་བིག་
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷག་ཅེ་ཆུས་བརྒྱད་སྐྱུན་གྲུབ་རྫོང་ནས་འདམ་གཞུང་རྫོང་སྟོང་འུང་ཤང་བར་གྱི་གཞུང་ལམ་སྐྱུར་
བཀོད་ལས་གྲར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ་དང་སྐྱུན་གྲུབ་ནས་ལྷག་ཅེ་བར་གྱི་རྫོང་ཁོངས་ཡན་ལག་གཞུང་ལམ་འཆར་
འཁོད་འཛུགས་སྐྱུན་བྱས་ནས་ལྷ་སའི་ཤར་སྐོར་བྱང་ལམ་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱ་ཁྲགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། བོད་རང་
སྐྱོང་རྫོངས་ཀྱི་“ལྷ་སའི་བྱང་སྐོར་ལམ་བིག་”གི་ས་ཁོངས་ཁྲིམ་པོའི་ཡུལ་སྐོར་འབབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱས་པ་
དང་། སྐྱུན་གྲུབ་རྫོང་ཐང་མགོ་གྲོང་རྫལ་གཙང་གཞུང་གྲོང་ཚོ་ནས་ནག་ཆུའི་ལྷ་རི་རྫོང་རོང་སྟོད་ཟམ་པའི་བར་གྱི་
གཞུང་ལམ་བསྐྱར་སྐྱུར་ལས་གྲ་ལག་བསྐྱར་དང་ཐང་མགོ་གྲོང་རྫལ་ནས་འདམ་གཞུང་རྫོང་བར་གྱི་ཡུལ་སྐོར་གཞུང་
ལམ་རིམ་སྐོར། རུ་སྐྱོང་དགོན་པ་སོགས་མཛེས་སྡེ་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱས་ས་མཐོའི་སྟོད་བརྟན་ཡུལ་
སྐོར་གྱི་བཀོད་ལམ་ཡག་ཤོས་བཏོད་རྒྱུ། སྐྱུན་གྲུབ་སྐྱུར་བཀོད་གཞུང་ལམ་འཛུགས་སྐྱུན་ནས་གངས་ལ་མཁོ་གས་སྐྱུར་
སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ། ལྷག་མིན་སྒྲིག་བཀོད་དང་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་འཆར་འཁོད་རྒྱུ་ལྡན་དང་སྤེལ་
མཐུད་བྱ་རྒྱུ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། འགྲུལ་ཐོག་སྤེལ་འདེན་ས་ཆོགས་དང་བསྐྱར་སྤེལ་ས་ཆོགས་མཉམ་སྐྱུན་
མཉམ་སྟོད་བྱ་རྒྱུ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཐོག་འབྲེལ་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་
རུ་གཏོང་རྒྱུ། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་བྲ་བ་ལེགས་སྐྱུར་བྱ་རྒྱུ། “གྲོང་གསེབ་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཡག་པོ་བཞིའི་”སྤྱུས་ཚད་
མཐོར་གཏོང་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་ལས་གྲ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱུན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཞིང་ཆེན་
ལམ་S505སྐྱུན་གྲུབ་རྫོང་མཚོ་སྟོད་ཤང་ནས་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་བདེ་ཆེན་ཤང་བར་གྱི་གཞུང་ལམ་བསྐྱར་སྐྱུར་

ལས་གྲ་ལ་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བ། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་གཞུང་ལམ་གསར་སྐྱོད་དང་བསྐྱར་སྐྱོད་བཅས་བྱས་ནས་དྲུ་
 ཚད་30ཡན་གྱི་རང་བྱུང་གྲོང་ཚོར་ཨར་འདམ་ལམ་ཤར་གཏོང་བྱུང་བ་བྱ་རྒྱུ། གསུམ་འཕྲེང་ཤར་ནས་ཕུ་མདོ་ཤར་
 བར་གྱི་ཐོན་ལས་ལམ་བུ་སྐྱོད་རྒྱ་དང་། མཚོ་སྔོན་ཤར་དང་བྱང་ཁ་གྲོང་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཡུལ་སྐོར་ཤར་དང་གྲོང་རྒྱུ་དུ་
 སྔོན་བཅུད་རྒྱུ་ལ་འཁོར་འཛུགས་དང་། ཡུལ་སྐོར་ས་ཆེན་ལ། ལེ་ལག་ཚད་བའི་སྒོ་ག་གསོག་ཡོ་བྱད། སྤྱི་པའི་གསར་
 སྔོན་སོགས་སྤྱི་ག་བཞོད་བསྐྱར་རྒྱུ། **སྤྱི་འདེན་ཞབས་ཞུ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ།** རྫོང་གྲོང་གི་སྤྱི་གས་བསྐྱར་སྐྱོད་
 འགེམས་སྤྱིང་དང་། ལེ་ལག་ཚད་བའི་གྲང་ཕྲེང་མཛོད་ཉར། རིག་ཅུས་དབྱེ་གསེད་ཁྱེ་གནས་བཅས་བསྐྱོད་ནས་སྤྱི་
 འགེམས་ཁེ་ལས་ནང་འདེན་བྱས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་“གྲོང་ཚོ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་”ཚུ་ཚོད་48ནང་སྤྱི་བས་བྱུང་བ་བྱ་
 རྒྱུ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྤྱི་སྔོན་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱ་བ་འཕུས་ཚད་དུ་གཏོང་རྒྱུ། རྫོང་ནས་ཕྱུང་ར་ཤར་ཤར་
 དང་། དཔལ་འབྱོར་སྤྱིང་གྲོང་རྒྱུ་ལ་སོགས་སྤྱི་སྔོན་རྒྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་ཆེད་ལམ་6ཤར་གཏོང་བྱ་རྒྱུ། ཤར་དང་གྲོང་རྒྱུ་
 རིམ་པའི་འགྲུལ་སྤྱི་ལ་ས་ཆེན་སྤྱི་འགེམས་ཚབ་གཉེར་ས་ཆེན་མང་དུ་བཏང་ནས་“འགྲུལ་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་ལ་
 མཉམ་འདེས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ། སྤྱི་གས་བསྐྱར་སྐྱོད་སྤྱི་ཚོང་པ་མཉམ་འདེས་བྱེད་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ་དང་། གྲོང་
 ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འགྲུལ་སྤྱི་གས་སྤྱི་འདེན་བྱེད་ལུགས་དང་བསྐྱར་སྤྱི་ལ་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་གས་བྱེད་པ།
 རྫོང་དང་། ཤར་། གྲོང་ཚོ་བཅས་རིམ་གསུམ་སྤྱི་གས་བསྐྱར་སྤྱི་འགེམས་མ་ལག་འཕུས་སྤྱི་ཚོང་དུ་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲོག་
 ལུལ་གྱི་མཐའ་སྤྱི་ལ་ཞབས་ཞུ་ལེ་ཞན་ཆ་གསལ་བ། སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་རམ་འདེགས་བྱེད་
 པ། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐོན་སྤྱི་དང་འཚོ་བར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་དང་། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་བྱ་སྤྱི་ཚོང་ཐོན་དང་ཁྱེར་ཕྱོད་
 ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་སྤྱི་ཚོང་ལ་འདེགས་སྤྱི་བྱེད་པའི་མང་གཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་པ་འདོན་སྤྱི་བྱེད་པ། འཛོད་
 སྤྱི་ཐོན་རྫས་གཤམ་སྤྱི་དང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བའི་སྤྱི་གས་གཉིས་འཁོར་རྒྱུ་ཐབས་ལམ་ཤར་
 གཏོང་བྱ་རྒྱུ།

བདེ་འཇགས་རྒྱས་མཐོའི་རྒྱ་བྲམ་ལག་འཇུགས་རྒྱུ། རྒྱ་ལུངས་འགན་སྐྱུང་ལས་གྲ་ བོད་རང་སྤྱི་ཚོང་སྤྱི་ཚོང་
 ཐོན་ལུངས་དོད་མ་ཚོད་འཛོན་གྱི་སྤྱི་བྱེད་དོན་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཕུ་མདོ་རྒྱ་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་འགོ་སྤྱི་ཚོང་རྒྱུ་གངས་ལག་
 བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ། གད་པོ་རྒྱ་མཛོད་གསར་སྐྱོད་དང་རྒྱ་འདེན་སྤྱི་གས་ལམ་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་སྤྱི་གས་
 གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྒྱ་

མཁོ་འདོན་གཞི་གཅིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱེལ་འདེད་དང་། རྫོང་གྲོང་གི་ཆུ་བཟོ་གྲ་རིམ་སྤར། གྲོང་གསེབ་གི་ཆུ་མཁོ་འདོན་སྐྱེལ་བྱ་བ་བསྐྱར་བཀོད་བཅས་བྱས་ཏེ་ཤང་དང་གྲོང་རྫོང་དུ་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཆུ་མཁོ་འདོན་བྱེད་ཆོད་100%དང་། གྲོང་གསེབ་ཏུ་རང་འབབ་ཆུ་བྱུང་གསལ་གཏོང་ཆོད་100%མཛོན་འགྱུར་བྱ་རྒྱུ་ **ཞིང་ཆུ་འབྲེན་པའི་སློབ་བཀོད་སྐྱུར་བཀོད།** ནས་གི་ཐོན་ཁུལ་གཙོ་བོའི་ཆུ་བེད་འགན་ལེན་ལ་དམིགས་ནས་འཕན་པོ་ལུང་ཤུར་གི་ཞིང་ཆུ་འབྲེན་ཁུལ་ལ་དེར་རབས་ཅན་གི་སྐྱུར་བཀོད་བྱས་ཏེ་རིག་ཅུས་ཆུ་ཕྱོན་ཆུང་གི་མདོར་ལམ་འདིར་བ་དང་ས་རྒྱའི་བཞུལ་ཆོན་ལྟ་ཞིབ་ཆོད་ལེན་སློབ་ཆས་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་པ། ལུང་ར་ཤར་ཤང་དང་གསུམ་འབྲེད་ཤང་གི་ཞིང་ནང་ཆུ་བེད་སློབ་བཀོད་ཆུང་གསལ་ཉམས་གསོ་དང་ཞིང་ཆུ་འབྲེན་པའི་ཐབས་ལམ་བཅས་སློབ་བྱས་ནས་གཟན་རྩའི་རྟེན་གཞིའི་ཆུ་འབྲེན་འགན་ལེན་ཅུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ “འོད་ཤུགས་ཆུ་འབྲེན་ལས་གྲུ་ཆོད་ལྟ་བུས་ནས་ས་བབ་མཐོ་བའི་ས་ཁོངས་གི་ཞིང་ཆུ་འབྲེན་དཀའ་བའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ ཆུ་ལོག་སྡོན་འགོག་དང་གཞོད་འཆོ་ཆུང་དུ་གཏོང་བའི་མ་ལག་རྟེ་རྟེ་ས་སྦྱིད་ཆུའི་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་དུ་མ་བྱ་དང་། རུ་སྦྱང་ཆུ་བོ། དབུ་རུ་ལུང་ཆུ། བག་ཆུ། དར་ལུལ་ལུ་ཆུ། འཕན་པོ་ངས་ཆུའི་དོགས་གི་ཆུ་རགས་བཅས་བཅོས་སློབ་བྱས་ཏེ་གཙོ་གནད་ཆུ་ལོག་ལུང་ཤུར་གི་འདམ་ཆུ་བཤའས་པ་དང་ཆུ་དོགས་བརྟན་དུ་བཏང་ནས་གོག་རོང་དུ་ཆུ་ལོག་རྒྱག་པའི་མཛོན་མེད་རྟེན་རན་སེལ་རྒྱུ་ རྫོང་གྲོང་གི་འབྲུབ་འགོག་ཆོད་གཞི་ལོ་50བར་མཐོ་རུ་བཏང་བ་དང་ཤང་གྲོང་གི་འབྲུབ་འགོག་ཆོད་གཞི་ལོ་20བར་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་ རྫོང་ཁོངས་གི་ཆུ་ལོག་གི་གཞོད་འཆོ་ལྟ་ཞིབ་ཆོད་ལེན་དང་སྡོན་བརྟན་གཏོང་བའི་མ་ལག་འཛུགས་རྒྱུ་

ནུས་པ་གསར་བའི་མང་གཞིའི་སློབ་ཆས་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་སྐྱེལ་གཏོང་གཏོང་རྒྱུ་ བྱངས་འཛོན་བྱ་རྒྱུ་ཁྱུ་པ་བྱ་རྒྱུ་ བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་གི་“བྱངས་འཛོན་བོད་ལྗོངས་”གི་འཐབ་རྒྱུ་དོན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་5Gབྱ་རྒྱུ་ཁྱུ་པ་ཆོད་ལས་གྲུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་རྫོང་ཡོངས་གི་སྤྱི་འཛོན་གྲོང་ཆོ་46ལ་5Gབརྟན་གསལ་ཡོངས་སུ་བྱུ་ཁྱུ་པ་བྱ་རྒྱུ་ གྲོང་གསེབ་གི་འོད་སྐྱོད་བྱ་ཆེན་རིམ་སྤར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་རིང་ལུང་ཁུག་ས་ཁུལ་དུ་བརྟན་གསལ་རྟེན་གཞི་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གི་“རིག་ལྷན་ལྷ་སའི་”ལས་ལྷེགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་གྲུབ་རྫོང་གི་བྱངས་གཞིའི་རྟེ་གནས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྱི་དོན་དང་། ཞིང་འབྲོག་རིག་གནས་ལུལ་སྐོར་སོགས་ཁྱུ་པ་ཁོངས་གི་བྱངས་གཞི་བསྐྱེལ་བྱས་ནས་ཆོན་པ་ལས་བཞུལ་བའི་བྱངས་གཞི་མཉམ་སྦྱོར་བྱུ་ཁྱུ་པ་བྱ་རྒྱུ་ **རིག་ལྷན་ལྷེ་སྤྱོད་ནུས་པ།** ས་མཐོའི་

བྱང་ལྷན་ཐོན་ལས་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱུར་ལ་དམིགས་ནས་ནས་གྱི་ཐོག་འབྲེལ་བྱ་བྱའི་གྲངས་གཞི་ཆེ་མའི་
 ལས་ཁྲེགས་བསྐྱུན་པ་དང་། “སྤྱི་ཤིང་ལྷན་གྲུབ” གྱི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཉེ་ཆོང་ལས་ཁྲེགས་གསར་སྤེལ་བྱེད་པ། ལྷ་
 ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཁོར་རྒྱུ་ལྟེ་པའི་ཁྲོམ་ར་དང་གཙོ་གནད་སྤེལ་མཐུད་བྱེད་པ། བླ་ཆུ་དང་སྟོ་ཁ་སོགས་མཐའ་
 འཁོར་ས་ཁོངས་སུ་བྱུང་འབྱེད་བྱེད་པ། རིག་ལྷན་སྤྱི་དོན་རིམ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། སྤྱི་ཚོགས་འགན་
 བཅོམ་དང་སྤྱན་བཅོས་འགན་བཅོམ་སོགས་བརྒྱུད་མང་པའི་དོན་ཆོན་“བླ་གཅིག་ཀྱན་སྐུབ” སྐུབ་པ། འད་དང་
 གྲོང་རྒལ་གྱི་སྤྱི་དོན་ཞབས་ཞུའི་རང་འདེམས་མཐའ་སྤྱོད་ཁྲོམ་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་བྱ་རྒྱ། ར་སྤྱོད་དགོན་དང་ཁྱུང་ཁྱུང་སྤྱོད་
 བླ་ཆུ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཁུལ་སོགས་སུ་རིག་ལྷན་ལྟ་སྟོར་དང་བླ་གཅིག་སྤྱོད་མངགས་མ་ལག་བཀོད་སྤྱི་གྲུས་ནས་ཡུལ་
 སྤྱོད་པའི་ཕྱོད་ཆོར་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་རྒྱ། ལྷ་རྒྱུ་ལྟེ་སྤྱི་གྲོང་རིམ་སྤྱོད་ལྷ་ཁབ་གྱི་“ལྷན་གཉིས་” གྱི་དམིགས་ཚད་
 དང་ལེན་དང་ལྷ་རྒྱུ་གཙང་མའི་ཆབ་བྱེད་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ། རྫོང་གྲོང་དང་དེ་བཞིན་འད་གྲོང་གི་སྤྱི་པའི་
 འཛུགས་སྐྱུན་ལ་བྱུང་ཆུལ་རྣམ་པའི་འོད་འཁྱགས་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྱུན་བྱེད་པ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་“ས་མཐོའི་སྤྱོད་”
 བཅུད་བདེ་ཐང་ལུས་གསོ་དང་འཚོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་འཚམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དེས་གནས་དང་དེ་བཞིན་ཆིང་དབྱང་
 འཁོར་རྒྱུ་ཐོན་ལས་གྱི་མང་གཞིར་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བཅུད་རིན་ཐང་མདོན་འགྱུར་གྱི་ཆོད་ལྟ་དུས་གཅིག་རྒྱ་བྱ་རྒྱ།
 གྲོང་གསེབ་གྱི་སྤྱོག་བླ་སྤྱོད་ཐང་ཐོན་འདེགས་ལས་གྲུ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་། ཆན་སྐྱ་10ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བསྐྱུར་
 བཀོད་བྱེད་པ། ཆོད་ལྟའི་ས་ཁོངས་དང་། སྤྱོད་ཁམས་ཞིང་ལས་རྟེན་གཞི། གཏེར་རིའི་སྤྱོད་ཁམས་སྤྱོད་གསོ་ཁུལ་བཅས་
 གྱི་སྤྱོག་འཁྱགས་བརྟེན་འཛུགས་དང་མཐོ་སྤྱོད་བྱེད་པར་འགན་སྲུང་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཁམས་རིན་ཐང་མདོན་འགྱུར་ཡོང་བར་
 མང་གཞིའི་འདེགས་སྤྱོད་འདོན་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ། “འོད་འཁྱགས་+འོད་རྫངས་མཐོ་འདོན་བྱེད་ལྷངས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་
 ཉི་ལྷ་བོད་གཏོང་མ་ལག་ཆོད་ལྟ་བྱས་ནས་སྤེལ་རྒྱུ་གྱི་ལྷ་རྒྱུ་ལྟེ་ཟད་གོན་ཆུང་དུ་གཏོང་རྒྱ། ཆོད་ལྟའི་འད་དང་
 གྲོང་རྒལ་ལྟེ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སྤྱོད་མལ་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྤྱི་གྲུས་དང་རྒྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་“ལྷ་
 རྒྱུ་གཙང་མའི་འོད་མཐོ་འདོན་དང་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱོད་མལ་ལ་འཚམ་པའི་”དཔེ་སྤྱོད་གྲོང་ཆོ་གཏོང་རྒྱ། ལྷ་རྒྱུ་གོན་
 ཆུང་དང་ཟད་གོན་ལྷ་གཏོང་གི་གྲངས་གཞིར་ལྟ་ཞིབ་ཆོད་ལེན་དང་སྤྱོད་བཅུད་ལེགས་གཏོང་གི་པན་འབྲས་ལ་རྩིས་
 བཞེར་བྱས་པ་བརྒྱུད་བྱུང་གདལ་གཏོང་ཆོག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་རིན་ཐང་མདོན་འགྱུར་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཆགས་པར་

བྱས་ནས་ལྷ་ས་ཁྲོད་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་སྡོད་བཅུད་ཤེས་དཔལ་གྱི་མཐོ་ས་གཏོད་རྒྱུར་རམ་འདེགས་བྱ་རྒྱུ། གནམ་གཤིས་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ས་ཆེགས་བཅུགས་ནས་ཉེ་བའི་ཁུལ་གྱི་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་བྱས་ཏེ་གནམ་གཤིས་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་གྱི་གྲངས་གཞི་ཉེ་བར་བྱས་ནས་“ཐུན་གཉིས”ཀྱི་དམིགས་ཚད་དོན་འབྱོལ་བྱ་རྒྱུར་“གནམ་གཤིས་བདེ་འཇགས་ཉེ་སྤྱོད་”བསྒྲུར་རྒྱུ།

དམའ་དབྱིངས་བྱ་རྒྱུ་ཞིབ་ཚགས་བཞོ་རྒྱུ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་སྡོད་བཅུད་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་དང་། ལྷ་ས་སྡོར་ལྷ་སྡོར། འཕུལ་སྤོམ་ཐག་གཅོད་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཐོང་དོན་ལ་གཞི་རྒྱུགས་ཏེ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་སྡོད་དམའ་དབྱིངས་བཞོ་དམིགས་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ནས་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་འཕྲིན་གཏོར་ཕྱོགས་སྟོན་དང་གནམ་གཤིས་ཞབས་ཞུའི་སྤྱི་བཞོ་དེ་ལག་ཚང་བའི་དང་བསྐྱུན་རྒྱུ། རྒྱུ་མཚུངས་དམའ་དམའ་མཁའ་འགྲུལ་དང་ས་གནས་མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་དམའ་དབྱིངས་ལས་སྐྱབ་མཐུན་སྦྲེལ་ལས་སྤོམ་བཅུགས་ནས་རྫ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་སྤྱི་སྡོད་དང་། ཁྱེད་ཁྱེད་ནག་རང་བྱུང་སྤྱོད་ཁུལ་གྱི་སྡོད་བཅུད་སྡོར་ཞིབ། “ལྷ་སའི་བྱང་སྡོར་ལམ་ཐུག”མཛེས་སྤྱོད་ས་ཁུལ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་ལྷ་སྡོར། དེ་བཞིན་ས་མཐོའི་རི་ཁུལ་གྱི་འཕུལ་སྤོམ་རོགས་སྦྱོར་སོགས་ཁྱེད་ལྷན་མཉམ་པར་གཙོ་གནད་ཐོག་འདེགས་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ་དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་ལྷན་གསར་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་ཆེད་མང་གཞི་བཟན་དུ་གཏོར་རྒྱུ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༡༡ མང་གཞིའི་སྤྱི་བཞོ་དགའ་པའི་གཙོ་གནད་ལྷན་གྲངས།	
༡	ཕྱོགས་བསྐྱུས་ལངས་གཞུགས་འགྲིམ་འགྲུལ་མ་ལག་འཇུགས་སྐྱུན། G561ལྷ་ས་ཆེ་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་གྲོང་རྒྱལ་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་བར་གྱི་དུམ་བུ་བསྐྱར་སྐྱུན་རྒྱུ་ལས་གྲུ་དང་། S505ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ཐག་གཅོད་ཤར་ནས་ཐག་ཆུ་གྲོང་ཁྲོམ་རྫོང་བར་གྱི་དུམ་བུ་བསྐྱར་སྐྱུན་རྒྱུ་ལས་གྲུ་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ཆེན་གཞུང་ལམ་S05ལམ་ཐུག་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་མཚོ་སྟོད་ཤར་ནས་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་ཤར་བར་གྱི་གཞུང་ལམ་བསྐྱར་སྐྱུན་ལས་གྲུ་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཁྲོད་གཞུང་ལམ་གཞུང་ལམ་གྱི་ཆེད་སྤྱོད་གཞུང་ལམ་བསྐྱར་སྐྱུན་ལས་གྲུ་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཁྲོད་གཞུང་ལམ་གཞུང་ལམ་གྱི་རིག་ལྷན་དོ་དམ་བདག་སྤྱོད་ལས་ཉེགས་འཇུགས་སྐྱུན་ལས་གྲུ་དང་། ༢ བདེ་འཇགས་རྒྱུ་ཆའི་རྒྱ་དཔེ་མ་ལག་འཇུགས་རྒྱུ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ཕྱོད་རྒྱ་མཐོང་གཅིག་ལྷན་རྒྱུ་ལའི་འཇུང་རྒྱའི་རྒྱ་འཁོའི་ཁོར་ལུག་བཙོས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་གྲུ་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ཕྱོད་རྒྱ་མཐོང་གཅིག་ལྷན་རྒྱུ་ལའི་འཇུང་རྒྱའི་རྒྱ་འཁོའི་ཆད་ལྷན་ཅན་གྱི་འཇུགས་སྐྱུན་ལས་གྲུ་དང་། གད་པོ་རྒྱ་མཐོང་གསར་སྐྱུན་ལས་གྲུ་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཁྲོད་ཁྲོད་གཞུང་ལམ་གྱི་རྒྱ་འཁོའི་དོན་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་ལས་གྲུ། ལྷ་ས་ཁྲོད་ཁྱེད་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཆེད་འདེན་ཁུལ་ལྷ་མཐུད་འཇུགས་སྐྱུན་དང་དེར་རབས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བཞོ་དང་། ལྷ་

ས་སྤྱིད་རྒྱུ་ལྷན་གྲུབ་དུམ་ཕུའི་རྒྱ་ལམ་བཅོས་སྤྱོད་ལ་ས་གྲ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ལུན་ཚོགས་སྤྱིད་གི་རྒྱ་ལམ་བཅོས་སྤྱོད་ལ་ས་གྲ་བཅས།

4 མང་གཞིའི་རྒྱིག་བཞེད་གསར་པའི་འཛུགས་སྤྱན། མཚོ་སྔོན་འད་གི་འོད་ཀྱལ་ས་རྒྱལ་གསོག་བྱོད་ལེན་དུང་ཚད་དུ་རྒྱས་རྒྱ་བཤི་ཚོགས་སྤྱོད་བཞེད་རྣམ་གྲངས་དང་། ལའར་ཅེ་

འད་གི་དུང་ཚད་བར་གྱི་ལམ་ཐེག་སྤྱོད་བཞེད་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ལྷག་མགོ་རྒྱ་མཐོང་གྱི་རྒྱ་འབྲེན་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་རིག་ལྷན་རྒྱ་དོན་འཛུགས་སྤྱན་རྣམ་གྲངས།

5 དམའ་དབྱིངས་དྲ་རྒྱ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་གནམ་ཐང་འཛུགས་སྤྱན་རྣམ་གྲངས།

ཡེ་ཤུ་བྱུག་པ། རྒྱལ་ཡུག་ལ་གཅིག་མེད་ཀྱིས་“འབྱོར་ཕྱག་ལྷན་བྱུང་”་བསྐྱུན་ནས་དམངས་
འཛའི་བདེ་མེད་ལྷན་མཐུན་ངང་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ།

ལས་ཞུགས་བརྟན་པོ་དང་འགན་ལེན་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་འདེགས་སྐྱོར་དུ་བྱས་ཏེ་རྩལ་ལྷན་གསོ་སྦྱོར་བརྒྱུད་ལས་
གནས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། དམངས་འཛའི་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་འཛིན་སྦྱོར་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་པ། ཡོང་འབབ་
བཀོ་བཤའ་རྒྱག་སྟངས་འཕུས་སྒོ་ཆང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་མང་ཆོགས་ལ་“འབབ་འཕར་ཐུབ་པ་དང་འཛིན་
སྦྱོར་བྱེད་པོད་པ་”བྱས་ཏེ་“འབྱོར་ཕྱག་ལྷན་གྲུབ་”་གི་གྲུབ་འབྲས་སྤྲོད་པར་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱུ། ཆེ་སློག་གི་དུས་འཁོར་རྒྱུ་
པོར་བྱུང་བའི་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་བསྐྱུན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་བས་མང་བ་དང་དེ་བས་བྲང་
གཞག་ངང་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཆོགས་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

ས་བཅད་དང་པོ། ལས་ཞུགས་འགན་སྦྱར་བྱེད་ཕྱགས་མཐུན་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ།

ལས་ཞུགས་ནི་དམངས་འཛའི་རྩ་བ་དང་“འབྱོར་ཕྱག་ལྷན་གྲུབ་”་གཏོང་བའི་འདེགས་སྐྱོར་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།
ཁོམ་ར་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟོན་དང་སྤྱི་དུས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་གལ་ཆེ་མཉམ་དུ་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་འབྱོར་གྱིས་ལས་ཞུགས་
ལས་གཏོང་གི་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཕུས་སྒོ་ཆང་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལས་ཞུགས་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ། ལས་
ཞུགས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་ཏུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་དེ་བས་གང་ལེགས་དང་དེ་བས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་ལས་ཞུགས་
ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

ལས་ཞུགས་ལས་གཏོང་ལ་སྤྱི་འདེད་གཏོང་བའི་ལམ་སྒོམ་འཕུས་ཆང་དུ་གཏོང་བ། “ལས་ཞུགས་དམིགས་
བསལ་གྱིས་སྟོན་ལ་འཛིན་པའི་”འཐབ་རྒྱས་ལག་བརྟར་བྱས་ཏེ་“སྤྱི་གཞུང་གིས་ཁྲིད་སྟོན་+ཆོང་རའི་གཙུག་ཁྲིད་+སྤྱི་
ཆོགས་ཐེ་ཞུགས་”ཀྱི་ལས་ཞུགས་ལས་གཏོང་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཕྲུགས་རྒྱུ། རྫོང་རིམ་པའི་ལས་ཞུགས་ལས་གཏོང་
ཞབས་ཞུའི་རྩེ་གནས་བསྐྱུན་ནས་དམག་ཞབས་ཐིམ་པའི་དམག་མི་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་སོགས་དཀའ་ངལ་ཡོད་
པའི་མང་ཆོགས་ལ་སྤྱི་དུས་སྒོ་འདྲི་དང་། རྩལ་ལྷན་གསོ་སྦྱོར་། ལས་གཏོང་གསོ་སྦྱོར་སོགས་“གཅིག་འཕུས་རྩལ་
པའི་”ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་བྱེད་པ་དང་། ཡར་སྤྱད་རྒྱ་སྒོག་ལས་གྲུའི་ལས་མི་སྦྱོར་པའི་དགོས་མཁོའི་འགྲུལ་རྩལ་སྤེལ་

མཐུན་ལམ་སྒོལ་འཛུགས་པ། འཛུགས་སྐྱོན་ཨར་ལས་དང་། རོག་འགྲེམས་སྒྲེལ་འདྲེན། རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐོ་སྒྲིབ་ཞབས་
 བླ་སོགས་གནས་གཏན་འཁེལ་གྱི་རྩལ་རྒྱས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ། ལོ་ལྟར་ལས་རིགས་རྩལ་རྒྱས་མཐོར་གཏོང་དང་། ལས་
 རྒྱུར་གསོ་སྦྱང་། ལས་གཏོད་གསོ་སྦྱང་བཅས་བྱེད་མཁན་མི་བཅངས་2000ཡན་བྱ་རྒྱ། སྐལ་བཟང་བར་གཤིང་རབས་
 ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ལས་སྒྲིང་དང་གྲངས་འཛིན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་སྟེ་གནས་སོགས་ཀྱི་ལས་སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་
 ཕན་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གནས་200གསར་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་གཙོ་གནད་ཐོག་དབུལ་སྒོལ་མི་འབོར་དང་དབང་པོ་སྒྱུན་
 ཅན་སོགས་ཚོགས་སྤྱིའི་ལས་ཁུགས་བཞོད་སྤྱིག་བྱ་རྒྱ། སུལ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་གཏོང་བཟུང་བཏང་ནས་ལོ་ལྟར་དམ་
 རྒྱས་50སྤྱིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་སུལ་སྐྱོན་སོགས་བོད་སྐྱོར་ཞིང་ཆེན་དང་གོང་ཁྲེར་དུ་ལས་ཁུགས་བྱས་ནས་“སྐྱོན་གྲུབ་
 ངལ་རྒྱས་”ཀྱི་སྤྱས་རྟགས་བཏོད་རྒྱ།

གཙོ་གནད་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་ལས་ཁུགས་བར་སྦྱང་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་བ། བྱང་ལྷན་ཞིང་འབྲོག་ལས་དང་། རིག་
 གནས་ཡུལ་སྐོར། གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་ལས་རྩལ་ལ་དམིགས་ནས་ལས་ཁུགས་ཀྱི་འཕར་ལེན་གསར་
 པ་སྐྱེད་སྤང་བྱ་རྒྱ། རས་ལས་སྒོན་ཞིབ་ཚགས་དང་འབྲི་གཡག་གསོ་ཚགས་སོགས་བྱུང་ཁོངས་སུ་ལོ་ལྟར་ལས་ཁུགས་
 ལས་གནས་300མང་དུ་གཏོང་རྒྱ། ར་སྐྱེད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་སྤྱི་སྤྱིང་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་སྤྱི་ནག་རང་བྱུང་སྐྱེད་
 ཁུལ་སོགས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིམ་ཚང་མགོན་ཁང་གཉེར་སྦྱང་དང་ཡུལ་སྐོར་སྤྱི་ཤན་
 ཞབས་བླ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྩལ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ་ཞིང་འབྲོག་པ་མི་500ལས་ཁུགས་སྐྱབ་རྒྱར་སྐྱུལ་བྱིད་བྱ་རྒྱ།
 གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་དང་དངོས་གཞིའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་འདྲེས་ཡོང་བར་སྐྱུལ་འདྲེན་གཏོང་བ་དང་། སྒོག་
 དུལ་ཚོང་དོན་གྱི་གཙོ་གཏོང་དང་དངོས་རོག་མངགས་སྐྱེལ་སོགས་ལས་རིགས་གསར་པ་སྐྱེད་སྤང་བྱེད་པ། རྟབས་
 བསྐྱོན་ལས་ཁུགས་ལས་གནས་200གསར་སྐྱོན་བྱ་རྒྱ། སྒོལ་གྲ་དང་ཁེ་ལས་མཉམ་ལས་ལམ་སྒོལ་བཅུགས་ཏེ་བོད་
 སྤྱོད་ལས་རིགས་ལག་རྩལ་སྒོལ་སྤྱིང་སོགས་མཐོ་སྒྲིབ་དང་མཉམ་དུ་དངོས་སྦྱང་རྟེན་གཞི་བསྐྱོན་ནས་ཞིང་འབྲོག་
 ལས་ཀྱི་ལག་རྩལ་པ་དང་བྲ་ཐོག་ཚོང་དོན་གཉེར་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་པ་གནས་གཏན་འཁེལ་གྱིས་
 གསོ་སྦྱང་བྱ་རྒྱ།

གོང་ཁྲེར་དང་གོང་གསེབ་ཀྱི་གོང་མིའི་ཡོང་འབབ་འཕར་སྐྱོན་ཡོང་བ། ཡོང་འབབ་བསོ་བའི་ལམ་ལུགས་

སྤྱ་བཏང་ནས་ཀྱན་པན་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་བཅོལ་ཁང་བྱུང་ཚད་98%ཡན་ཟིན་པ་བྱ་རྒྱུ། འོས་འགན་སློབ་གསོའི་
 ཉམས་ཞན་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་སྤྱ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་འདེད་བཏང་ནས་“སློབ་མ་མང་བའི་འཛིན་གྲྭ”མེད་པ་བཅོས་ཏེ་
 འོས་འགན་སློབ་གསོ་སྤྱ་བཏང་བྱ་གཏོང་ཚད་100%རྒྱུན་འབྲེངས་བྱུང་པ་བྱ་རྒྱུ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་སློབ་འབྲིང་རིམ་
 སློར་སྤྱི་བཀོད་ལ་སྤྱི་ལ་འདེད་བཏང་ནས་མཐོ་རིམ་སློབ་འབྲིང་དཀྱིས་མ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་དོན་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ། ཚོགས་པ་
 ཅན་གྱི་སློབ་གཉེར་གཏོང་བཟུང་བཏང་ནས་“རྫོང་གྲོང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་སློབ་གྲྭ”+“གྲོང་གི་ཉམས་ཞན་སློབ་གྲྭའི་”
 རོགས་སྤྱོད་ལམ་སློབ་བཅུགས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེད་དང་གྲོང་གསེབ་གྱི་སློབ་གསོའི་ཐོན་ཁུངས་དོ་སྙམས་བཀོད་སྤྲིད་ལ་སྤྱི་
 འདེད་གཏོང་བ་དང་སློབ་གསོ་སློབ་ཁྲིད་གྱི་སྤྱི་ཚད་ལྷན་འཇུག་པོད་རྒྱས་མཐོ་རྒྱ་གཏོང་རྒྱུ།

བྱུང་ལྷན་ལས་རིགས་སློབ་གསོ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། བོད་རྫོང་ཞིང་འབྲོག་ཚན་རིག་ཁང་དང་ལྷ་ས་ལས་
 རིགས་ལག་ཅུ་ལ་སློབ་གྲིང་སོགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ལས་རིགས་ཅུ་ལ་ལྷན་དངོས་སྤྱོད་
 ཏེན་གཞི་འཛུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་ལ་འདེད་བཏང་སྟེ་ནས་འདེབས་འཛུགས་དང་བོད་སྐད་ལྷན་འདུལ་སྤྱོད་སོགས་བྱུང་ལྷན་
 ཆེད་ལས་བཅུགས་ནས་ལོར་ཅུ་ལ་ལྷན་པའི་ཤེས་ལྷན་མི་སྡེ་300གསོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ། “སློབ་གྲྭ་དང་ཁེ་ལས་མཉམ་
 ལས་”ལ་སྤྱི་ལ་འདེད་བཏང་ནས་སྤྱ་བཏང་དེ་གའི་བྱུང་ལྷན་ཐོན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དང་སྤྱི་ལྷན་མཉམ་ལས་ཁེ་ལས་
 སོགས་དང་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ་“མངགས་ཐོ་རྒྱུ་པའི་”གསོ་སྤྱོད་བྱས་ནས་“སློབ་གྲྭ་ཞུགས་མ་ཐག་ལས་ཞུགས་བྱུང་
 པ་”བྱ་རྒྱུ། སྤྱི་ལྷན་ལས་རིགས་སློབ་གསོའི་ཐོན་ཁུངས་ནང་འདེན་བྱས་ནས་དངོས་སྤྱོད་ཏེ་གནས་མཉམ་སྤྱོད་
 བྱས་ཏེ་ལོ་ལྷ་དགོ་ཆེན་སྤྱི་ལྷན་སྤྱོད་བྱེད་པར་གཏོང་རྒྱུ།

སློབ་གསོའི་འགན་སྲུང་བྱེད་ལུས་ཆེ་རྒྱ་གཏོང་བ། དགོ་ཆེན་གྱི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྤྱོད་ལ་ལྷན་སྤྱོད་བརྒྱུ་
 རས་“ལོ་60ཡན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་”འཆར་གཞི་ལག་བརྟར་བྱ་རྒྱུ། སློབ་གསོ་གངས་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྤྱི་ལ་འདེད་
 གཏོང་བ་དང་། “རིག་ལྷན་སློབ་རའི་”ལས་སྟེགས་འཛུགས་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སློབ་ཚན་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་རྫོང་ཁོངས་མཉམ་སྤྱོད་
 བྱུང་པར་བྱ་རྒྱུ། “ཁྱེད་འཕྲི་གཉིས་”ཀྱི་སྤྱི་དུས་དོན་འབྲེལ་དང་། སློབ་གསོ་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཇུག་ཚད་དུ་
 གཏོང་བ། མཐོན་མིན་རིག་གནས་ལྷན་འཇུག་རྒྱུན་འཛིན་དང་ལུས་ཅུ་ལ་སྤྱི་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ལྷན་པའི་སློབ་
 ཚན་ཁྲིད་རྒྱུ། སློབ་མར་རོགས་དངུལ་སྤྱོད་པའི་མ་ལག་འཇུག་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། བྱིས་ཚང་གི་དཔལ་འབྱོར་

གོ་ལུ་རུ་ཟབ་སྒྲིབ་བྱེད་པར་མངགས་ཏེ་བདེ་ཐང་དོ་དམ་ཉེ་གནས་དང་ས་མཐོའི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ས་ཆོགས་
བཅུགས་ནས་བྱང་ལྡན་ཆེད་ཆོན་གཏོང་རྒྱ།

བྱང་ལྡན་གྲུང་ལུགས་(བོད་ལུགས་)སྤྱན་རླུང་བྱ་གཞག་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ། ལུལ་བྱུང་གི་མི་རིགས་གསོ་རིག་
སྤྱན་རླུང་དར་སྤེལ་དང་རྒྱུན་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་ནས་གྲུང་ལུགས་(བོད་ལུགས་)གསོ་རིག་སྤྱན་རླུང་གི་ཞབས་ཞུའི་
རྣམས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་ཁ་གཏད་བོད་སྐྱོར་ཆོན་པའི་ལེགས་ཆ་སྤྱད་དེ་རྫོང་རིམ་པའི་སྤྱན་རླུང་ཚིག་ཁང་སྐྱུན་ལུགས་
ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ། རང་སྐྱོང་རྫོངས་རིམ་པའི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གན་གསལ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་གི་རྒྱུན་འཛིན་
ལས་དོན་ཁང་དང་རྫོང་རིམ་པའི་ནད་སྐྱོན་སྤྱན་བཅས་གི་གཙོ་གནད་ཆེད་ཆོན་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ་བོད་ལུགས་གསོ་
རིག་གི་ལེགས་ཆའི་ནད་རིགས་ལ་སྤྱན་བཅས་བྱེད་པའི་རྣམས་གཞི་བཟོ་རྒྱ། རྫོང་ཁོངས་ནང་གི་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་
དང་འཚམ་པའི་ལག་རྩལ་བྱུང་གཏད་ལ་ཉེ་གནས་གི་རྣམས་པ་ལུ་མཐུན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། འད་གྲོང་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་
དང་གྲོང་ཆོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་ལ་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་དང་འཚམ་པའི་ལག་རྩལ་བྱུང་གཏད་ལ་གཏོང་རྒྱུར་ལུགས་
སྤྱོད་རྒྱུ་ལ། འད་གྲོང་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་དང་གྲོང་ཆོ་36གི་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་གི་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་དང་སྤྱན་
བཅས་ཞབས་ཞུ་བྱེད་ཆོད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། འད་གྲོང་5ཡི་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་གི་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་དང་སྤྱན་ཁང་
གི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཞབས་ཞུའི་རྣམས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ། དཔལ་འབྱོར་གྲོང་གྲོང་རྒལ་གི་བོད་སྤྱན་སྤྱན་རྩ་
འདེབས་འཇུགས་ཏེན་གཞི་བསྐྱུན་ནས་ལོ་རེར་བོད་སྤྱན་སྤྱན་ཐང་རྒྱུ་500ཐོན་སྐྱེད་བྱ་རྒྱ།

སྤྱི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་མ་ལག་འཐུས་ཚང་རུ་གཏོང་བ། ནད་རིགས་སྤྱོད་འཁོག་ཆོད་འཛིན་མ་ལག་འཐུས་ཚང་
རུ་གཏོང་བ་དང་། རྫོང་ནད་ཡམས་སྤྱོད་འཁོག་ཆོད་འཛིན་ཉེ་གནས་གི་ཆོད་ལྷ་ཁང་འཇུགས་སྤྱན་བྱས་ནས་འཁོས་
ནད་ལྷ་ཞིབ་ཆོད་ལེན་དང་སྤྱོད་བརྟེན་གཏོང་བའི་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཡོངས་ནས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ། གཙོ་ནད་ཕྱོགས་བསྐྱུས་
སྤྱོད་འཁོག་ཆོད་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཁག་ཤེད་མཐོ་བ་དང་གཅིན་སྤྱི་ཟགས་ཁུའི་ནད་སོགས་གཙོ་ནད་དོ་དམ་བྱས་ནས་དོ་
དམ་བྱེད་ཆོད་80%ཟིན་པ་བྱ་རྒྱ། མ་བུའི་བདེ་ཐང་ཞབས་ཞུར་ལུགས་སྤྱོད་བརྒྱུ་ནས་སྤྱུ་མ་དང་ཕུ་གྲ་དམར་
འབྱར་གི་བདེ་ཐང་དོ་དམ་ཡིག་ཆགས་བཟོ་རྒྱ། “བསྐྱེལ་+སྤྱན་བཅས་བདེ་ཐང་”ལ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་བོད་སྐྱོར་
བསྐྱེལ་ལས་སྤེལ་གཙོ་གནད་རུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་བྱིད་ནད་བརྟེན་སྤྱན་བཅས་ལས་སྤེལ་བསྐྱུན་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གི་

ག་པ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུན་ཁང་དང་པན་ཚུན་སྒྲེལ་མཐུང་ཐུབ་པ་བྱ་བྱ།

ཆེད་བསྐྱོད་པ། ༡༤ ལྷན་བཅས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལས་ལྷ།

[illegible][illegible][illegible]

ས་བཅད་བཞི་པ། སྤྱི་ཚེས་སྤྱི་ལའན་སྤྱད་མ་ལག་འབྲས་སྤྱོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ།

“གཞི་ཅུ་འགན་ལེན་དང་། མཐའ་ཚད་སྤྱད་པ། དྲང་གཞག་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་”བཅས་ཅུ་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་
 གྱི་ཚྭ་གས་འགན་བཅོམ་དང་། གྱི་ཚྭ་གས་རོགས་སྤྱོད་པ། བཞག་གཤེའི་ཞབས་ཞུ་སྟེགས་གྱི་ཚྭ་གས་འགན་སྤྱད་མ་ལག་
 གནད་མྱིན་རྒྱས་འདོན་དང་འབྲུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་དམངས་ལོངས་ལ་བྱས་པའི་གྱི་ཚྭ་གས་འགན་སྤྱད་གི་བདེ་
 འཇགས་ཏེ་བ་བསྐྱོན་རྒྱ།

གྲོ་ཚོགས་ཀྱི་འགན་བཅོལ་ལས་ལུགས་འཁུས་སྒོ་ཆད་དུ་གཏོང་བ། གྲོ་ཚོགས་འགན་བཅོལ་བྱུང་བ་ཆུ་ཆེ་དུ་བཏང་
 བས་གཞི་ཅི་འི་ཆན་གསེའི་འགན་བཅོལ་ནང་ཞུགས་ཆད་98%ཡན་ཟེན་པ་དང་གཞི་ཅི་འི་སླན་བཅོས་འགན་བཅོལ་
 ནང་ཞུགས་ཆད་100%ཆུན་འབྱོར་ས་ཁྱབ་པ་བྱ་བ། བབ་བསྐྱར་ལས་ཞུགས་མི་སྡེ་དང་ལས་རྒྱུ་གསར་པའི་ལས་
 ཞུགས་པ་འགན་བཅོལ་ནང་ཞུགས་ཆུར་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་རིགས་ཆད་མ་འགན་ལེན་བྱ་
 བྱ། སླན་བཅོས་འགན་བཅོལ་གྱི་ཡུལ་གཞན་དུ་སླན་བཅོས་བྱེད་པར་བྱད་ཀར་ཅིས་རྒྱལ་པའི་ལས་སྒོལ་འཁུས་ཆད་དུ་

བཏང་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲན་བཅས་བྱེད་པར་སྐབས་བདེ་བསྐྱེད་ཀྱི། “དུས་ཡུན་རིང་པོར་འཇམ་ན་ཐོབ་ཆ་མང་
པོ་ཡོད་པ་དང་། འཇམ་སྒྲོན་རི་ཅམ་མང་ན་ཐོབ་ཆ་དེ་ཅམ་མང་བའི་”ཀན་གསལ་འགན་བཅོལ་སྐུ་སྒྲོན་ལམ་སྒོལ་
འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་འགན་སྲུང་ཚུ་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོབ་དང་རོགས་རམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རིམ་པ་དང་རིགས་དབྱེ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་རོགས་སྐྱོབ་མ་ལག་འཐུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། དམའ་སྲུང་དང་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མི་སྣར་
བསྟེན་བཀུར་དང་། གནས་སྐབས་རོགས་སྐྱོབ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འཐུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། “སྲུང་དགོས་
རིགས་ཚད་མ་སྲུང་བ་དང་། སྐྱོབ་དགོས་རིགས་ཚད་མ་སྐྱོབ་བྱུང་བ་”བྱ་ཀྱི། ཡོང་འབབ་དམའ་བའི་མི་འཕོར་གྱི་འགྲལ་
རྩམ་ཏེ་ཞིབ་ཆད་ལེན་ལམ་སྒོལ་བཅུགས་ནས་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ལ་གནད་སྤྱི་རོགས་སྐྱོར་བྱ་ཀྱི། དག་
སྐྱོབ་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། ཁེ་ལས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རྩ་འཛུགས། གཅེས་སེམས་མི་སྣ་བཅས་སྤྱི་ཕན་
ཞལ་འདེབས་ནང་ཞུགས་རྒྱར་སྐུ་མ་གཏོང་བ། དག་སྐྱོབ་ཞལ་འདེབས་ལས་སྟོགས་སྐྱོར་པ། དག་སྐྱོབ་མ་དངུལ་གྱི་
གཞི་བྱོན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ལ་རོགས་སྐྱོར་དང་སྤྱི་ཕན་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱར་གནད་སྤྱི་རོགས་སྐྱོབ་པ་བཅས་བྱ་ཀྱི། རྫོང་དག་སྐྱོབ་སྤྱི་བྱུང་ཚོགས་པ་བཅུགས་ནས་དག་དངུལ་བསྐྱར་རུ་དང་། རོ་
དམ། བེད་སྒྲོན་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཆད་ལྟན་དུ་བཏང་ནས་ཡོངས་བསྐྱགས་ཁ་གསལ་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱ་ཀྱི།

ཀན་གསལ་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཀན་གསལ་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་དང་
རྫོང་རིམ་པའི་ཀན་གསལ་སྤྱི་གཞིའི་མེ་ཚོན་བདེ་འཇགས་དོ་དམ་སྟེ་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་ཆོད་ལྟའི་འཛུགས་
སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོད་ལྟའི་ཉམས་སྤྱོད་ཕྱོགས་སྒྲོམ་དང་བྱུང་གདལ་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཀྱི། གོང་གསལ་གྱི་
བདེ་སྐྱིད་ཁང་3དང་གོང་ཆོ་རིམ་པའི་ཀན་གསལ་རོགས་རེས་ཀྱི་བྱིམ་མཆོས་ས་ཆོགས་10གསར་སྐྱེད་བྱས་ཏེ་“བྱིམ་
སྒྲོན་ཀན་གསལ་+གོང་ཆོ་དང་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ལྟ་རྟོག”བྱེད་སྤངས་བྱུང་གདལ་བཏང་ནས་རྫོང་དང་། འཤར་། གོང་ཆོ་
བཅས་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཀན་གསལ་ཞབས་ཞུ་འཛུགས་བཅུགས་ཀྱི། “རིག་ལྟ་ཀན་གསལ་ལས་གྲུ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་
ཁེར་སྒྲོན་ཀན་ཆོན་ལ་རིག་ལྟས་ལྟ་ཞིབ་ཆད་ལེན་སྤྱི་ཆས་སྤྱི་གཞི་སྐྱོར་བྱ་ཀྱི། ཀུན་ཕན་བཅོལ་གསལ་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་
རྒྱས་བཏང་ནས་“བཅོལ་གསལ་དཀའ་བའི་”གནད་དོན་ཐག་གཅོད་དང་བུ་བཅའི་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱ་ཐབས་དོན་འཁྱོལ་བྱས་

ནས་བྱ་བཅའི་མཛུབ་ཁྲིད་ཞབས་ཞུ་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས་བྱ་བཅའ་དང་། གསེ་སྤྱོད་། སློབ་གསེ་བཅས་ཀྱི་མ་གནས་དམའ་རུ་གཏོང་བྱ།

ཆོད་བསྐྱེགས། ༡༥ སྤྱི་ཚུགས་འགན་སྲུང་གི་གཙོ་གནད་ལས་གྲ། རྒྱ་བྱ་བ་རྫོང་གི་ཆོན་ལྷོ་སྤྱི་དགོན་གི་རྒྱལ་གྲངས། རྒྱ་བྱ་བ་རྫོང་གི་ཆོན་ལྷོ་གསེ་སྤྱོད་དང་བྱིས་པ་གསེ་སྤྱོད་ཆོད་ལྷོ་རྒྱལ་གྲངས། རྒྱ་བྱ་བ་རྫོང་གི་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་གཅིག་སྲུང་བསྐྱོར་བཀའ་རྒྱ་གནས་ཀྱི་ཤེལ་ཁང་འཛུགས་སྐྱོན་རྒྱལ་གྲངས།
--

ས་བཅད་ལྔ་པ། ལུས་རྩལ་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་བརྟན་པོ་འཛུགས་པ།

མང་གཞི་བརྟན་པོ་དང་། བྱད་ཆོས་ལྡན་པ། དམངས་ཡོངས་ལ་ཕན་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ས་མཐོའི་བྱད་ལྡན་ལུས་རྩལ་དང་རིག་གནས་ལུས་རྩལ་མཉམ་འབྲེས་ཡོད་ཆུ་དེ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་རིམ་གསུམ་ལུས་རྩལ་སྒྲིག་བཀོད་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། བྱད་ལྡན་འགན་བསྐྱར་གྱི་སྤྱུས་རྟགས་གསེ་སྤྱོད་། དམངས་ཡོངས་ཞུགས་པའི་ལམ་སློལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་“སྐར་མ་15ཡི་ལུས་སྤྱོད་ཁུལ་”གཏོང་བ་དང་། རིག་གནས་ལུས་རྩལ་ལུས་སྐར་མཉམ་འབྲེས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། དམངས་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟན་གྱི་བསྐྱར་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་“བདེ་ཐང་རྒྱུན་སྒྲུབ་”ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པོ་འདིར་བ།

ལུས་རྩལ་གྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། “ས་ཁོངས་ཁྱིམ་པོར་བྱལ་པ་དང་། ཆོད་གཞི་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། རུས་པ་གཅིག་སྲུང་བྱེད་པ་”བཅས་དམིགས་ཆོད་དུ་བྱས་ནས་ལུས་རྩལ་སྒྲིག་བཀོད་ཆེ་རུ་གཏོང་བར་མ་ལག་ཐོག་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་ས་རྒྱུད་དང་མཐའ་ལའོར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སྤྱོད་ས་ཆ་ཆུང་གས་གསར་སྤོན་བྱས་ཏེ་ཉམས་ཞན་གྲོང་རྒལ་ལ་དམིགས་ནས་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་སྤྱོད་གི་ཞན་ཆ་གསལ་པའི་རྒྱལ་གྲངས་ལག་ལེན་བསྐྱར་བ་དང་ལག་ཅེད་སྤོ་ལོ་ཐང་དང་ལུས་སྤྱོད་འགོ་ལམ་སོགས་དམངས་ཕན་སྒྲིག་བཀོད་གསར་སྤོན་ཆུས་སྤྱུས་བྱས་ནས་གོང་ཁྲིའི་རིམ་པའི་ཆོད་དོན་མ་དངུལ་བརྟེན་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་ལུས་རྩལ་ལྡན་སྐྱར་འཐུས་སྤོ་ཆོད་དུ་གཏོང་བྱའི་བརྩོན་ལེན་བྱས་ཏེ་“རྫོང་གོང་དུ་སྤྱོགས་བསྐྱས་ལུས་རྩལ་ཁང་ཡོད་པ་དང་། གོང་རྒལ་དུ་རུས་མང་ལུས་རྩལ་ཐང་ཡོད་པ། གོང་ཆོར་སྐབས་བདེའི་ཡོ་བྱད་ཡོད་པ་”བཅས་རིམ་གསུམ་སྒྲིག་བཀོད་མ་ལག་

བཅུགས་ནས་ལུས་སྤྱོད་ཡོ་བྱད་རང་བྱུང་གོང་ཚོར་བྱབ་པ་དང་“སྐར་མ་15ཡི་ལུས་སྤྱོད་འཁོར་རྒྱུ་”ཞེས་ཞུ་བ་
 ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་སྤྱི་གྲོང་དང་འཕན་པོ་ངས་ཆུ་སོགས་མཛེས་སྡེ་ངས་ལུས་དུ་
 ཀང་འཁོར་བཤོད་ལམ་གསར་སྐྱུན་བྱས་ཏེ་ལུས་སྤྱོད་སྤྱི་གྲོང་དང་སྤྱོད་བཅུད་མཛེས་སྡེ་ངས་མཉམ་འབྲེས་བྱ་བ་
 དང་། 2030ལོར་སློབས་སྐབས་མི་རེའི་ཆ་སྟོངས་ལུས་སྤྱོད་གི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་སྤྱི་པའི་ལུས་སྤྱོད་སྤྱི་གྲོང་
 བཤོད་རིན་མེད་དང་སྟོ་མོ་འབྲེད་པ་དང་དོ་དམ་ཞབས་ཞུ་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་དམངས་ཡོངས་ལུས་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་
 བརྟན་པའི་སྤྱི་གྲོང་གི་འདེགས་སྤྱོད་མཁོ་འདོན་བྱ་བ་།

བྱད་ལྟན་ལུས་ཙམ་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་མ་ལག་གཏོང་བ། “སྟོལ་རྒྱན་ལུས་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་གྲོང་གཏོང་བ་དང་
 དེར་རབས་འགྲན་བསྐྱར་གྱིས་གསོན་ལྷགས་གཅིག་སྤྱད་”བྱ་བ་མཐའ་འབྲེད་ས་གྲིས་རིག་གནས་ལུས་ཙམ་དང་ཡུལ་
 སྟོར་ཆོང་དོན་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་བཏང་ནས་སྟོལ་རྒྱན་ལུས་ཙམ་རྒྱུན་འཛིན་ཐད། འོང་སྟོར་དུས་
 ཆེན་དང་འཕན་ཡུལ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་རྟ་རྒྱུག་འགྲན་ཆོགས་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ་རྟ་རྒྱུག་དང་། མདའ་འཕེན། གཉལ་
 ཙམ་སོགས་དམངས་སྟོལ་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་གཞི་བྱོན་རིམ་སྟོར་དང་། མདོན་མིན་རིག་གནས་ལྷུ་བ་བཞག་འབྲེམས་
 སྟོན་དང་ཞིང་ཕྱགས་ཐོན་རྫས་འབྲེམས་ཆོང་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་སུ་བཏང་ནས། ལྷན་གྲུབ་གྱི་དམངས་སྟོལ་ལུས་
 ཙམ་གྱི་མཚན་རྟགས་རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་སྟོན་བཏོང་བ། དེར་རབས་འགྲན་བསྐྱར་གཏོང་བ་རྒྱུ་ཐད། རྒྱན་ཙམ་ཅན་གྱི་
 ལྷ་སའི་“རྒྱན་གྲུབ”རྟགས་མའི་ཕྱོད་གསེབ་གྱི་རྟ་ཅེད་སྟོ་མོའི་འགྲན་བསྐྱར་སྐབ་གཉེར་བྱེད་པ་དང་། ཀང་ཅེད་སྟོ་
 མོ་དང་ལག་ཅེད་སྟོ་མོ་སོགས་མང་ཆོགས་ཞུགས་ཆད་མཐོ་བའི་ནམ་གངས་ནང་འབྲེན་རྒྱར་ཐག་བྱས་ཏེ་ “ལུས་ཙམ་
 དང་མཉམ་འབྲེས་”གྱི་ཐབས་ལམ་གསར་གཏོང་བྱས་ནས་འགྲན་བསྐྱར་རེ་རེར་བྱད་ལྟན་ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་
 འབྲེམས་ཆོང་དང་། སྤྱི་ལེགས་ཡུལ་སྟོར་ལམ་ཐིག་འོས་སྤྱོད། འོང་ལུགས་ལུས་གསོ་ཞབས་ཞུ་བཅས་ཆ་ཆོང་སྤྱི་གྲོང་
 སྤྱོད་བྱས་ནས་འགྲན་བསྐྱར་རྟ་མོ་བའི་འཛད་སྤྱོད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་རྒྱུ་འདེད་བཏང་སྟེ་ “འགྲན་བསྐྱར་རེར་ཐོན་
 རྫས་རེ་དང་དུས་ཆོགས་རེར་འགྲན་བསྐྱར་རེའི་”འགྲན་བསྐྱར་སྤྱི་གྲོང་གི་རྟ་ཙམ་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱ་བ་།

དམངས་ཡོངས་གྱི་ལུས་ཙམ་ནང་ཞུགས་པའི་ལམ་སྟོལ་འཐུས་སྟོན་ཆོང་དུ་གཏོང་བ། “བདེ་ཐང་གི་རྒྱན་གྲུབ་”
 འཛུགས་སྐྱུན་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ་“སྤྱི་གཞུང་གིས་བྱེད་སྟོན་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ནས་ཞུགས་པ། དམངས་ཡོངས་གྱིས་མཉམ་

སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་གནས་བབ་བཏོད་དེ་ལུས་རྩལ་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྦྱོར་ལ་ལྷན་སྦྲེལ་
 རྒྱུ་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་མཛུབ་ཁྲིད་པ་རྒྱ་སྐྱོད་ལས་གཞི་ལག་ལེན་བཟུང་བ། ཡུན་མེད་ཀྱི་ལུས་སྦྱོར་རྒྱ་
 འཛིན་པ་གསོ་སྦྱོར་གཙོ་གནད་དུ་བྱེད་པ། གཞི་རིམ་གྱི་ལུས་སྦྱོར་ས་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། “གྲོང་ཚོ་
 གཅིག་ལ་མི་གཅིག”གི་ཆེད་ལས་མཛུབ་ཁྲིད་ཞབས་ཞུ་མཛོལ་འགྱུར་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ལུས་རྩལ་དང་ལུས་ཁམས་
 བདེ་ཐང་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཁྱེད་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་དམངས་གཞུགས་གཞི་ལྟ་ཞིབ་ཆད་ལེན་དང་
 ལྷན་བཅས་འཕྲོད་བསྟེན་སྒྲིག་གཞིའི་མཉམ་ལས་ལམ་སྒོལ་བཅུགས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞུགས་གཞི་ཆད་ལེན་རྒྱུན་
 རྒྱུ་ཚུལ་ཅན་དུ་སྒྲེལ་བ་དང་ལུས་སྦྱོར་མཛུབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུན་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་སྦྱོར་ཉིན་མོ་དང་
 སྒོར་གཞས་འཁྱུར་སྟེན་སོགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་བ་གྲུའི་ལུས་རྩལ་དང་རྒྱུང་འབྲེལ་
 བྱས་ནས་གཞོན་ནུ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལུས་རྩལ་དགའ་མོས་སྦྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པ། རྒྱ་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་སོགས་ལུས་རྩལ་དང་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་རྩ་འཛུགས་སྟབས་ཆེར་གཏོང་བ། “སྤྱན་སྦྱོར་ཆོད་མ་+བརྒྱུད་བསྐྱུགས་”བརྒྱུད་ཆོད་རིག་དང་མཐུན་པའི་
 ལུས་སྦྱོར་འདུ་ཤེས་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བ། ཞིང་འབྲོག་པའི་ལུས་རྩལ་པའི་དཔེ་མཚོན་དེའི་བསྐྱུགས་བཅས་བྱས་
 རས་2030ལོར་སྤེལ་སྐབས་རྒྱུན་དུ་ལུས་སྦྱོར་ནང་ཞུགས་མཁན་མི་གྲངས་ཀྱི་བསྐྱར་གྲངས་བརྟན་པོའི་ངང་མགོ་རུ་
 བཏང་ནས་“མི་ཆོད་མ་ལུས་སྦྱོར་ལ་དགའ་བ་དང་། དུས་དང་རྩལ་པ་ཀླན་ཏུ་ལུས་སྦྱོར་བྱེད་ཆོག་པ། གང་སར་ལུས་
 སྦྱོར་བྱེད་ཆོག་པ་”བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྩལ་པ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༡༤ ལུས་རྩལ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལས་གྲུ།		
༡ ལུས་རྩལ་གྱི་ཆོད་གཞིའི་སྒྲིག་བཞུགས།	རྒྱུན་གྲུབ་ཆོད་མང་ཚོགས་རྒྱ་རྒྱུག་ཐང་གསར་སྤྱད་རྩལ་གྲངས་དང་།	རྒྱུན་གྲུབ་ཆོད་དམངས་ཡོངས་ལུས་སྦྱོར་ཉིན་མོ་གནས།
(ལུས་རྩལ་སྟོབས་བསྐྱུས་ཁང་རྒྱུང་གས་)		
༢ ཁྱད་སྤྱོད་ལུས་རྩལ་འགྲན་བསྐྱར།	རྒྱུན་གྲུབ་ཆོད་མང་ཚོགས་རྒྱ་རྒྱུག་ཐང་གི་གསར་སྤྱད་རྩལ་གྲངས་དང་རྒྱུན་གྲུབ་ཆོད་སྒོ་ལའི་རྒྱུང་ཐང་འཛུགས་སྤྱད་རྩལ་གྲངས།	
༣ དམངས་ཡོངས་ལུས་རྩལ་ནང་ཞུགས་པའི་འགན་སྲུང་ཁ་ཕྱོགས།	རྒྱུན་གྲུབ་ཆོད་གི་སྤྱི་པའི་སོགས་གཏོང་སྟོང་ཁང་ཕྱེ་ལུལ་གྱི་བྱེད་སྒོའི་ཉིན་མོ་གནས་འཛུགས་སྤྱད་རྩལ་གྲངས།	

ཡེ་ཤུ་བརྟན་པ། “ཡིད་འོང་ལྷན་གྲུབ་”གཅིག་ལྷན་ཐོག་བསྐྱེན་ནས་མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་ཞི་
མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོང་བར་སྒྲུལ་འདྲེད་གཏོང་བ།

ཞི་ཅིན་མིང་གི་སྟོན་བཅུད་ཤེས་དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་ལག་ལེན་གཏིང་ཟབ་བསྟར་བ་དང་། “རི་སྟོན་ཆུ་དྲངས་”
གསེར་དངུལ་རི་ལས་སྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཇུགས་པ་དང་ལག་ལེན་བསྟར་བ། སྟོན་ཆུང་སྟོན་ལ་དང་། སྟུང་
སྟོང་སྟོན་ལ། རང་བྱུང་སྒྲར་གསོ་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་བྱེད་སྟོན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། དཔལ་འབྱོར་སྤྲུལ་ཚད་
མཐོ་བའི་སྟོ་ལྡར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྟོན་བཅུད་ཁོར་ཡུག་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་སྟུང་སྟོང་གཅིག་གྱུར་
འཆར་འགོད་བྱེད་པ། “མཛེས་སྟག་ལྷན་པའི་ལྷན་གྲུབ་”འཇུགས་སྒྲུན་གཙོ་གནད་དུ་འཛིན་པ་དང་“མཚོ་བོད་ས་”
མཐོ་བའི་སྟོན་བཅུད་ཤེས་དཔལ་འཇུགས་སྟོང་གི་དཔེ་ཚད་”གཏོད་རྒྱ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་མིའི་བྱང་ཤར་རྒྱ་དང་
ཀྱི་སྟོན་བཅུད་བདེ་འཇགས་སྤྲུལ་ཡོལ་བརྟན་པོ་བསྐྱེན་ནས་མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོང་བར་
བྱེད་རྒྱ།

ས་བཅད་དང་པོ། རྒྱེ་ཁམས་སྤྱང་སྟོང་བྱུར་མཐུད་སྤྲུལ་འདྲེད་གཏོང་བ།

རྒྱེ་ཁམས་སྟོན་ལ་འཛོག་པ་དང་ལྡར་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་རི་ཆུ་ནགས་ཞིང་
མཆོལ་རྩ་བྱེ་མ་བཅས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་སྤྱང་སྟོང་དང་མ་ལག་ལྷན་པའི་སྟོན་ས་བཅས་སྟོང་བྱེད་པ་དང་། རྒྱེ་ཁམས་མ་
ལག་སྤྱང་སྟོང་དང་ཉམས་གསོའི་འདེགས་སྟོར་མ་ལག་འཇུགས་སྒྲུན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། “ཆུ་བོ་གསུམ་དང་
སྟོང་ཆལ་གཉིས་ཁུལ་མང་བའི་”རྒྱེ་ཁམས་སྤྱང་སྟོང་གི་སྤྱིའི་བཀོད་པ་འཇུགས་པ། རྒྱེ་ཁམས་མ་ལག་གི་སྤྲུལ་ཚད་དང་
བརྟན་པོའི་རང་བཞིན་རིམ་བཞིན་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་རྒྱ།

རི་ཆུ་ནགས་ཞིང་མཆོལ་རྩ་བྱེ་མའི་མ་ལག་བཅས་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་ཀྱིས་བཅས་སྟོང་བྱེད་པ། རང་བྱུང་
ནགས་ཆལ་སྤྱང་སྟོང་དང་སྤྱི་ཕན་ནགས་ཆལ་དོ་དམ་སྤྱང་སྟོང་རྒྱན་མཐུད་དོན་འབྱོལ་བྱེད་པ་དང་། རྩ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་
ནགས་ཆལ་སྤྱི་སྤྱིའི་གི་སྟོན་བཅུད་སྤྱང་སྟོང་དང་སྤྲུལ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བའི་ལས་གཞི་ལ་སྤྲུལ་འདྲེད་གཏོང་བ། ཆུ་
འགོ་གསོ་སྟོང་དང་། ས་ཆུ་སྤྱང་འཛིན། སྤྱི་ཐན་དང་དེ་བཞིན་སྟོང་དོས་སྤྱི་མང་རང་བཞིན་སྤྱང་སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྟོན་

བཅུད་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རགས་ཚལ་སྤྱི་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བའི་ལས་གཞི་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་རགས་ཚལ་
 གསོ་སྦྱང་དང་། རུས་ཚུང་རགས་བསྐྱར་བཞོད། ཉམས་ཞན་རགས་ཚལ་ཉམས་གསོ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱ་ཤུག་དང་། གསོམ་ཤིང་། རྒྱ་ལྗང་། ཡོ་འབོག་སོགས་ཤིང་རིགས་དང་རགས་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།
 རགས་ཚལ་སྤྱི་མང་གི་སྤྱོད་བཅུད་མ་ལག་བརྟན་པོ་ཞིག་བསྐྱར་ནས་རགས་ཚལ་རྒྱན་མཐུད་དང་གཉེར་སྦྱང་བྱེད་པ།
 རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆ་སྡོད་འགྱུར་རྒྱུན་མཐུད་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་དང་སྤྱི་མཐོ་བྱང་རིའི་སྡོད་འགྱུར་
 ལས་གྲུབ་གཞོགས་འདེགས་བྱས་ནས་སྤྱི་མཐོ་འདྲེད་གཏོང་བ། སྤྱོད་བཅུད་ཉམས་གསོ་དང་རྒྱུ་ལྷོག་འོད་རུས་མཉམ་
 འདྲེས་ཅན་གྱི་ལས་གཞི་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྤོ་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་བ། རྒྱ་དོགས་རྒྱུད་འཕྱོག་བྱེ་འཇགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་བཅུད་རགས་ཚལ་བསྐྱར་བ། ཉམས་ཞན་དང་བྱེ་འགྱུར་རྒྱ་ཐང་གི་སྤྱོད་བཅུད་ཉམས་གསོ་དང་བཅས་སྦྱང་བྱེད་
 ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རྒྱ་ཐང་གི་སྤྱད་ཤུན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རྒྱ་ཐང་སྤྱི་མང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་ཚད་དང་བརྟན་པོའི་
 རང་བཞིན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རྒྱ་ཐང་གི་ཤུགས་འཆོ་ཐལ་དྲགས་པའི་གནད་དོན་ལ་རྒྱ་སྤྱི་ཤོད་པ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་
 བཏང་སྟེ་རང་བྱུང་རྒྱ་རའི་ཤུགས་ཐོག་ཤོད་ཆོད་ཆོད་འཛིན་ལུགས་མཐུན་དང་། དབྱར་དུས་རྒྱ་རར་ཤུགས་འཆོ་བ་
 དང་དགྲུག་དུས་གཅིག་བསྐྱར་གྱིས་གཟན་ཅ་སྟེར་ནས་ཤུགས་གསོ་བ་བྱུང་གདལ་བཏང་ནས་རང་བྱུང་རྒྱ་ཐང་གི་རྒྱ་
 ཤུགས་དོ་སྤོམས་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། གཏེར་རིའི་ས་གཤིས་ཁོར་ཡུག་སྤྱད་སྦྱང་དང་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་
 གཏོང་བ། ལོ་རྒྱུས་ལས་ལུས་པའི་གཏེར་རི་བཅས་སྦྱང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། གཏེར་རིའི་ས་གཤིས་ཁོར་ཡུག་
 སྤྱད་སྦྱང་དང་ཉམས་གསོའི་ལས་དོན་རྒྱན་མཐུད་དང་སྟེལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལས་ལུས་པའི་གཏེར་རི་བཅས་སྦྱང་བྱེད་
 ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་གཏེར་རི་སྤྱད་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་འདྲེད་གཏོང་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ལས་ལུས་པའི་གཏེར་
 རིའི་གཟར་དོས་བཅས་སྦྱང་དང་ས་དབྱིབས་བསྐྱར་བཞོ། སྡོ་ཁེབས་སྤྱད་གསོ་སོགས་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱད་གསོའི་ལས་གྲུ་
 སྟེལ་བ་དང་སྤྱི་ཁབ་ཁོང་ཆོའི་རྩོ་ཞོ་གཏེར་ཁུལ་སོགས་ས་ཁོངས་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱད་གསོའི་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྟར་
 བྱེད་པ། ས་གཤིས་གཞོད་འཆོའི་མདོན་མེད་རྒྱུན་པར་གྲུལ་བཞེར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རྒྱ་བོ་དང་མཆོའུ་སྤྱད་
 སྦྱང་བཅས་སྦྱང་ལས་གྲུ་མཐུད་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། རྒྱ་དོགས་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱོད་གཡེང་ཁུལ་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་
 སྤོན་རྒྱག་པ། ལུང་ཤུར་བཅས་སྦྱང་ཤུགས་ཆད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། དག་འཆོས་འདམ་ར་ཁུལ་དང་ལུང་ཤུར་འདམ་ར་

ལུལ་སོགས་འདམ་རེ་ས་ལུལ་གལ་ཆེན་སྤྱད་སྤྱོད་དང་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་འདམ་རེ་གལ་
ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བཅུད་མ་ལག་རྣམས་པ་བརྟན་པོའི་དང་ཆེ་རུ་འགོ་རྒྱུར་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།

སྤྱོད་བཅུད་མ་ལག་སྤྱད་སྤྱོད་དང་སྤྱར་གསའི་འདེགས་སྤྱོད་མ་ལག་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱལ་པ།
ནགས་ཆལ་དང་རྩ་ཐང་གི་མེ་ཐོན་དང་གཙོད་ཡོད་སྤྱོད་དོས་ཀྱི་གཙོད་འཆེ་སྤོན་འགོག་དང་ཉུང་གཏོང་མ་ལག་
འཇུགས་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། རྩ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཆལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཉེ་འཁོར་དང་བྱང་རྒྱུད་རྩ་ཐང་ལུལ་དུ་མེ་ཐོན་
འཕུལ་སྤོན་གཞུང་ལམ་དང་མེ་ཐོན་བར་བཅད་སོགས་ཀྱི་བཀག་གཙོད་མ་ལག་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་པ། ནགས་ལུལ་གྱི་
མང་གཞིའི་སྤྱི་བཀོད་འཇུགས་སྤོན་འཇུགས་སྤོན་ཆོང་དུ་གཏོང་བ། ནགས་ཆལ་དང་རྩ་ཐང་གི་མེ་ཐོན་རྣམས་པ་ཆེ་རུ་
གཏོང་བ། རང་བྱུང་སྤྱད་སྤྱོད་ལུལ་འཇུགས་སྤྱོད་དོད་མལ་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱལ་པ། ལུང་ལུང་སྤོན་ནག་སོགས་རྩ་ཆེ་ལ་
སྤྱོད་ས་ཉེར་ཡོད་པའི་རི་སྤྱོད་སྤོན་ཆགས་དང་ཅི་ཤིང་གི་འཆོ་གནས་ལུལ་སྤྱད་སྤྱོད་དང་ཉམས་གསོ་བྱེད་པ། སྤྱོད་
བཅུད་བར་ལུལ་འཇུགས་སྤོན་བྱེད་པ། གལ་ཆེའི་གཏོད་མའི་སྤྱོད་བཅུད་མ་ལག་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱད་སྤྱོད་བ་འཇུགས་
སྤོན་བྱེད་པ། རྩོད་ཡོངས་ཀྱི་ལུང་ཁོངས་ནང་ནགས་ཆལ་དང་། རྩ་ཐང་། འདམ་ར་བཅས་ལ་ལྟ་ཞིབ་ཆད་ལེན་མ་ལག་
འཇུགས་སྤོན་རྣམས་གངས་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་སྤྱོད་བཅུད་བདེ་འཇུགས་སྤྱད་ཡོལ་གནས་གཤེས་སྤྱད་སྤྱོད་ལས་གྲ་
དང་ལུང་ལུང་སྤོན་ནག་འཆོ་གནས་བྱེད་གནས་ལ་ལྟ་ཞིབ་ཆད་ལེན་མ་ལག་འཇུགས་སྤོན་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
གཙོ་གནད་རི་སྤྱོད་སྤོན་ཆགས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྤོན་རྒྱལ་པ། རི་སྤྱོད་སྤོན་ཆགས་བསྟར་ཉར་སྤྱད་སྤྱོད་མ་ལག་
འཇུགས་ཆོང་དུ་གཏོང་བ། རི་སྤྱོད་ཅི་ཤིང་སྤྱད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྤོན་རྒྱལ་པ། གནའ་པོའི་སྤྱོད་ཆུང་དང་ཤིང་ལྷུང་
སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱོད་སྤོན་ལ། སོན་སྤྱུ་ཐོན་ལུངས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ནགས་རྩའི་སོན་སྤྱུ་ཐོན་
ལུངས་འཆོལ་བསྟར་དང་ཉར་ཆགས་དང་། དཔྱད་འདོམས་གདེང་འཇོག་གསར་གཏོད་བཅད་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་པར་སྤྱུལ་
སྤོན་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཆད་ལྡན་ཅན་དང་གཞི་བྱོན་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྤོན་ཤུགས་ཀྱི་ཤིང་སོན་གསོ་སྤོན་ཉེན་གཞི་འཇུགས་སྤོན།
སྤྱོད་དོས་བདེ་འཇུགས་དོད་མལ་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱལ་པ་དང་། སྤྱི་ནས་ལོང་བའི་བཅན་འཇུག་སྤྱོད་དོས་སྤོན་འགོག་དང་
ཆོད་འཛིན་བྱེད་པའི་རྩ་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། རི་རྩ་ནགས་ཞིང་མཆོལ་རྩ་བྱེ་སོགས་སྤྱོད་བཅུད་མ་ལག་ལ་ལྟ་ཞིབ་
ཆད་ལེན་བྱེད་པར་ཤུགས་སྤོན་རྒྱལ་པ། དོས་འབྲེལ་བྱ་བ་དང་། གངས་གཞིའི་འཕྲིན་གཏོང་། ས་ཁམས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན།

བརྟན་ལམ་ཐག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ལག་ཙམ་སྤྱད་དེ་སྔོན་བཅུད་ཏྲ་ཞིབ་ཚད་ལེན་དང་སྔོན་ཚུད་ཉེན་བརྒྱུད་མ་ལག་
 འཇུགས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཚད་དུ་བཏང་སྟེ་ནགས་ཚལ་དང་། ལྷ་ཐང་། རྩ་བོ། མཆོད་ལྷ། འདམ་ར་སོགས་ཀྱི་སྔོན་ཁུངས་
 ལ་ཏྲ་སྤྱུལ་དོད་པོ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། “ནགས་དཔོན་ལམ་ལུགས་”དང་“གཙང་པོ་དང་མཆོད་པོན་
 ལམ་ལུགས་”དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་“སྤྱི་གཅིག་ཁྲུལ་གཉིས་རྒྱུད་གསུམ་”ཀྱི་སྔོན་བཅུད་བར་མཐོངས་བཞོད་པ་གཏོང་
 དགོས་པ་དང་། རྩ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་སྤྱི་སྤྱི་དང་ཡར་སྤྱུང་གཙང་པོའི་དཀྱིལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲུང་ཁྲུང་སྟེ་ནག་རྒྱལ་
 ཁབ་རིམ་པའི་རང་བྱུང་སྤྱུང་སྤྱོད་ཁྲུལ་སོགས་གཙོ་གནད་ཁྲུལ་སྤྱུང་སྤྱོད་བྱ་བྱགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ནགས་ཚལ་གྱི་
 སྤྱུལ་ཚད་གནད་སྤྱི་ལོགས་གཏོང་དང་ལྷ་ཐང་གི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོ་སོགས་ཀྱི་ལས་གྲུ་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༡༧ སྔོན་བཅུད་མ་ལག་སྤྱུང་སྤྱོད་དང་ཉམས་གསོའི་གཙོ་གནད་འཇུགས་སྤྱུར་ལས་གྲུ།
༡ རི་རྩ་ནགས་ཞིང་མཆོད་པོ་བྱེད་ཀྱི་མ་ལག་བཙུགས་སྤྱུང་འཇུགས་སྤྱུར་ལས་གྲུ། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་རྩ་རྒྱུ་ཤོང་ལྷ་ས་སྤྱིད་རྩ་རྩ་བཞོད་པོའི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོ་ དང་སྤྱུང་སྤྱོད་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་རྩ་རྒྱུ་ཤོང་ལྷ་ས་སྤྱིད་རྩ་རྩ་བཞོད་པོའི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་ལས་གྲུ། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་གསུམ་འཕྲེང་གད་ གསུམ་འཕྲེང་གོའི་ས་རྩ་ཤོར་པའི་སྤོགས་བརྩམས་བཙུགས་སྤྱུང་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ལྷུང་པའི་ལྷུང་ལྷུང་གི་རྩ་བཞོད་པོའི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོ་བཙུགས་སྤྱུར་ལས་གྲུ། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་དཀར་གྲས་ཁབ་ཤོང་ཆོའི་ཁྱེད་ལྷུང་ལྷུང་གི་རྩ་བཞོད་པོའི་སྔོན་བཅུད་སྤོགས་བརྩམས་བཙུགས་སྤྱུང་ལས་གྲུ། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ལན་པ་རོང་སྔོན་བཅུད་དྲུག་གཙང་རྒྱལ་ ཁྲུལ་རྒྱུང་དུ་འཇུགས་སྤྱུར་ལས་གྲུ། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་འཕགས་པོ་དཔལ་རྒྱུག་ཁྲུལ་གྱི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་རྣམས་གྲངས། (དུས་ཐེངས་དང་པོ) མཆོད་པོ་དང་རྩ་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་ བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་རྣམས་གྲངས། མཆོད་པོ་དང་མཁར་གདོད་ཤོང་ཆོའི་རྩ་མཐོང་སྔོན་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ཐང་མགོ་གད་ཐང་མགོ་གད་ཆོའི་ སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ཐང་མགོ་གད་ཐང་ཆོའི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ཐང་མགོ་གད་གཙང་གཞུང་གོའི་སྔོན་ བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ཐང་མགོ་གད་བཙུགས་མཐོང་ཆོའི་སྔོན་བཅུད་སྤྱུར་གསོའི་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་གི་མི་ཐངས་རྩ་བའི་ལས་ལྷུང་ལས་གྲངས། ༢ སྔོན་བཅུད་སྤྱུང་སྤྱོད་དང་ཉམས་གསོའི་འདེགས་སྤྱོད་མ་ལག། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་གི་རྩ་ལོག་གི་ཉེན་འཕྲོན་འགོ་ཚུང་འཛིན་རིམ་སྤོར་རྣམས་གྲངས་དང་། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་གི་རྩ་མཐོང་ འཕྲེང་རྒྱུང་དེད་རངས་ཅན་འཁོར་སྔོན་དོད་པོ་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་གི་གད་དང་སྔོན་དཔལ་གྱི་འཕྲེང་རྒྱུང་ལོ་རྩུབ་ཅན་གྱི་འཇུགས་སྤྱུར་རྣམས་གྲངས། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེད་ གི་ཤོད་ཀྱི་འབྲུམ་གཤམ་སྔོན་འགོ་ཚུང་འཛིན་རྣམས་གྲངས།

ས་བཅད་གཉིས་པ། ཁོར་ཡུག་བཅས་སྒྲིང་ལ་རྒྱན་མཐུད་དང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

སྒྲིང་བཅུད་ཁོར་ཡུག་གི་སྐུས་ཚད་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱ་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་ཁམས་ཆེ་མོ་དང་། རྒྱ་ས་རྒྱ་ཐོག་སྤྲེགས་སོགས་སྐྱགས་བཅོག་གི་འབྲུང་ཅ་བཅས་སྤྲེག་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། སྐྱགས་བཅོག་ཉུང་གཏོང་དང་གྲུ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་མཉམ་དུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། གོང་བྱེད་དང་གོང་གསེབ་ཀྱི་མི་འཆོ་སྒྲིང་ཁོར་ཡུག་སྤྲེགས་བསྐྱས་བཅས་སྤྲེག་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་སྒྲིང་བཅུད་ཁོར་ཡུག་གི་སྐུས་ཚད་སྤྲེགས་ཡོངས་ནས་མཐོ་དུ་གཏོང་རྒྱ།

རྒྱུ་ཁམས་ཆེན་པོའི་སྐྱགས་བཅོག་འཕོག་བཅས་གཏོང་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ། སྤྱི་པའི་ཨར་སྐྱུན་གྱི་རྒྱས་རྒྱ་གོན་རྒྱུ་སྐྱུར་བཞེད་དང་། རྒྱས་རྒྱ་གཙང་མའི་ཆབ་བྱེད་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་འོད་ཤུགས་སྔོན་མའོ་འདོན་དང་སྤྱི་དངོས་རྒྱས་རྒྱ་གཙང་མ་བེད་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་ལས་གྲ་འཛུགས་སྐྱུན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། མཁའ་རྒྱུད་གི་སྐུས་ཚད་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱ་ཉེ་བར་བྱེད་པ། གནད་སྤྲོད་སྐྱགས་བཅོས་དང་། ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་དང་སྐྱགས་བཅོས། ཁྲིམས་ལྟར་སྐྱགས་བཅོས་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། སྐྱགས་བཅོག་གི་འབྲུང་ཁུངས་མང་པོ་མཉམ་དུ་བཅས་སྤྲེག་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། རྒྱུ་ཁམས་ཆེན་པོའི་ཁ་གཏིང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱགས་བཅོག་བཅས་སྒྲིང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་དུ་བཏང་ནས་དགུན་དུས་དྲངས་གཙང་སྔོན་ལེན་ལ་མཐུད་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། ཡལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོ་ལྷན་དངོས་པོ་དང་ཏན་དབྱང་འབྱུར་རྣམས་མཉམ་དུ་བཅོག་འབྲུད་ཉུང་གཏོང་ལ་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་བཏང་ནས་གཙོ་གནད་ལས་རིགས་ཀྱི་ཡལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོ་ལྷན་དངོས་པོ་གྲལ་བཞེར་བཅས་སྤྲེག་བྱེད་པ། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞན་པ་དང་རྒྱས་པ་ཤོར་བའི་བཅོག་བཅས་སྤྲེག་བཞེད་ལ་གྲལ་བཞེར་བཅས་སྤྲེག་གི་ལས་དོན་མཐུད་སྤེལ་བ། ལྡང་མདོག་ཨར་ལས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་བྱལ་གདལ་བཏང་རྒྱ་ཨར་ལས་ཀྱི་ཐལ་རྒྱལ་དོད་མ་ཆོད་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུར་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་པ། སྐུལ་བདེའི་སྐྱགས་བཅོག་འཕོག་བཅས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་དུ་བཏང་ནས་འཕྲུལ་སྐུལ་འཁོར་རིགས་ཀྱི་མཐུག་རྒྱངས་འབྲུད་ཆོད་ཆོད་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པ། དྲ་མིག་ཅན་གྱི་རྒྱ་སྐུལ་དོད་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཆོད་དུ་བཏང་ནས་རྒྱུ་ཁམས་ཆེ་མོའི་སྐྱགས་བཅོག་འཕོག་བཅས་ལས་དོན་དེ་དུས་མཆོམས་གསར་པར་སྤེལ་རྒྱུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ།

- 100 -

ས་རྒྱུའི་སྤྲུག་ས་བཙལ་འཕོག་བཙས་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། ས་རྒྱུའི་སྤྲོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་གི་ཉེན་ཁའི་འབྱུང་ཙ་
 སྤོན་འཕོག་ཚོད་འཛིན་ལ་སྤྱུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་གཏིང་བ་དང་། ས་རྒྱུའི་སྤྲོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་གི་ཉེན་ཁའི་ཁུལ་དཔེ་དོ་
 དམ་ལ་འབྲུག་ས་སྤོན་རྒྱལ་པ། ཞིང་སྤྲོད་ས་ཆའི་རིགས་དཔེ་དོ་དམ་དང་འཛུགས་སྤྱོད་ས་ཆའི་ཞུགས་འཐུས་དོ་དམ་དོན་
 འབྲེལ་བྱེད་པ། ས་རྒྱུའི་ཁོར་ཡུག་སྤྱུལ་ཚད་ཉ་ཞིབ་ཚད་མེན་དྲ་རྒྱ་དང་ས་རྒྱུའི་ཁོར་ཡུག་གི་མང་གཞིའི་གངས་གཞིའི་
 མཛོད་འཛུགས་པ། ས་རྒྱུའི་སྤྲུག་ས་བཙལ་གཙོ་གནད་ཉ་སྤྱུལ་དོ་དམ་ཚན་པའི་ཁོར་ཡུག་དོ་དམ་ལ་འབྲུག་ས་སྤོན་བརྒྱབ་
 ནས་གཙོ་གནད་ཉ་སྤྱུལ་དོ་དམ་ཚན་པས་ས་རྒྱུའི་སྤྲུག་ས་བཙལ་འཕོག་བཙས་ཀྱི་འོས་འགན་ཁྲིམས་ཉར་དོན་འབྲེལ་
 བྱ་རྒྱུར་ཉ་སྤྱུལ་བྱེད་དགོས། ཞིང་ལས་ཀྱི་ཁ་གཏིང་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་ས་བཙལ་སྤྲོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་བཙས་སྤྲོད་བྱེད་
 འབྲུག་ས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྲོད་དོས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོད་འབྲིག་འོག་གམ་ཚད་ལྡན་འབྲིག་འོག་བྱལ་གདལ་དང་
 བེད་སྤྲོད་བྱེད་པ། རྒྱ་ལུང་གཞི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལས་ཅུལ་བེད་སྤྲོད་བྱེད་པར་སྤྱུལ་འདེད་འབྲུག་ས་ཆེན་གཏོང་བ་
 བཅས་བྱས་ཏེ་ཁོར་ཡུག་སྤྲུག་ས་བཙལ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ། གསོ་སྤེལ་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྲུག་ས་བཙལ་འཕོག་བཙས་ལ་སྤོན་
 ཡོངས་ནས་འབྲུག་ས་སྤོན་རྒྱལ་པ་དང་། གཞི་སྤོན་ཅན་ཀྱི་སྤོན་སྤྲུག་དང་ཁྲིམ་བྱའི་གསོ་སྤེལ་ར་བ་ཚད་ལྡན་ཅན་དུ་
 འཛུགས་སྤྱོད་བྱེད་འབྲུག་ས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སྤོན་སྤྲུག་དང་ཁྲིམ་བྱའི་ལུང་ཐོན་ཁུངས་ཅན་དུ་བེད་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུར་
 སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ།

རྩོག་སྤྲུག་ས་སྤྲུག་ས་བཙལ་འཕོག་བཙས་ལ་རྒྱུན་མཐུད་དང་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། སྤྲུག་སྤྲུག་ས་
 སྤྲུག་ས་རོའི་སྤྲུག་ས་བཙལ་འཕོག་བཙས་བྱེད་འབྲུག་ས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། རྩོད་གྲོང་དང་དེ་བཞིན་གང་(གྲོང་རྒལ་)
 ཁག་ཏུ་འཛོལ་བའི་གད་སྤྲུག་ས་བསྐྱུར་རུ་བའི་རིགས་དཔེའི་སྤྲུག་བཞོད་དང་གད་སྤྲུག་ས་བརྒྱུད་འདེན་ས་ཆོགས་འཛུགས་
 སྤྱོད་ལས་གྲ་སྤེལ་བ། རིགས་དཔེ་འདོན་སྤྲོད་དང་། རིགས་དཔེ་བསྐྱུར་རུ་བ། རིགས་དཔེ་སྤྲུག་འདེན། རིགས་དཔེ་གཙང་
 སེལ་བཅས་ཀྱི་གད་སྤྲུག་ས་གཙང་སེལ་མ་ལག་གང་མཐོགས་འཐུས་སྤོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་གད་སྤྲུག་ས་
 རིགས་དཔེའི་ལས་ལུགས་བྱལ་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། བཞོ་ལས་ཀྱི་སྤྲུག་ས་བཙལ་འཕོག་བཙས་འཕྱུང་ཙ་ནས་ཉུང་འཕྲི་བྱེད་པར་
 སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ལས་ལས་ཀྱི་གད་སྤྲུག་ས་བཙས་སྤྲོད་བྱེད་འབྲུག་ས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། གཙོ་གནད་བྱལ་ཁོངས་
 ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་མཛོད་མེད་རྒྱུན་ཅན་གྲལ་བཤེར་དང་ཉེན་ཁ་སྤོན་འཕོག་ཚོད་འཛིན་ལ་འབྲུག་ས་སྤོན་བརྒྱབ་ནས་ཉེན་

ཡོད་ཟོག་རོ་ཆད་ལྷན་ཅན་གྱི་ཁོར་ཡུག་དོ་དམ་དང་ཆད་དོན་བཅས་སྒྲིག་བྱེད་པ། གཏེར་སྒྲིག་ས་གསོག་མཛོད་ཀྱི་རིམ་
 དབྱེ་རིགས་དབྱེ་ཁོར་ཡུག་དོ་དམ་དོན་འབྲེལ་བྱས་ནས་གཏེར་སྒྲིག་ས་གསོག་མཛོད་ཀྱི་ “མཛོད་གཅིག་ཡིག་ཆ་གས་
 གཅིག་གི་ཆ་འཕྲིན་འཇུག་སྒོ་ཆད་དུ་གཏོང་བ། ད་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིག་བཞོན་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་བྱས་ནས་
 སྒྲན་བཅས་སྒྲིག་ས་རོ་གཙང་སེལ་བྱེད་ཅུས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ། ཟེར་འབྲེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མདོན་མེད་རྒྱུན་རན་གྲུལ་
 བཞེར་བྱེད་པ། སྒོར་གསེབ་ཀྱི་མི་འཆོ་སྤྱོད་ཁོར་ཡུག་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྱུར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྒོར་
 གསེབ་ཀྱི་འཆོ་བའི་གད་སྒྲིག་ས་གཞོན་མེད་ཅན་དུ་གཙང་བཅས་དང་། ཞིང་སྤྱོད་འབྲིག་ཤོག་རྟིང་རྒྱལ་ཕྱིར་སྤྱད་མ་
 ལག་འཇུག་སྒྲན་བྱེད་པ། ཞིང་སྤྱོད་འབྲིག་ཤོག་རྟིང་རྒྱལ་དང་ཞིང་སྒྲན་ཐུམ་སྒྲིལ་བཅད་མེད་དངོས་པོ་ཕྱིར་སྤྱད་
 གཙང་བཅས་བྱེད་པར་ཤོ་རིམ་ལྷན་པའི་དང་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། སྒོར་གསེབ་ཀྱི་འཆོ་བའི་གད་སྒྲིག་ས་གཞོན་ཁུངས་
 ཅན་དུ་བཅད་སྤྱོད་དང་འཆོ་བའི་བཅོག་ཆུ་གཙང་བཅས་བྱེད་པར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།

ཆད་བསྒྲིག་ཀྱི་ ༡༥ ཁོར་ཡུག་བཅས་སྤྱོད་གི་གཙོ་གནད་ལས་གྲར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་ཐབས་གཏོང་བ།

༡ རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོའི་སྒྲིག་ས་བཅོག་འཁོག་བཅས་ལས་གྲུ། རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོ་རྩྭ་རྒྱུད་ཤར་གྱི་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་སྤྱོད་ཁུངས་རྒྱ་ཐོན་རྒྱུར་བཞོན་འཇུག་ས་སྒྲན་ཅུམ་གྲངས་
 དང་། རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོར་བྱང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་སྤྱོད་ཁུངས་རྒྱ་ཐོན་རྒྱུར་བཞོན་འཇུག་ས་སྒྲན་ཅུམ་གྲངས་། མཆོ་རྟོན་ཤར་ཤོད་ཤུགས་རྒྱུ་རྒྱ་གསོག་འཇོག་
 ཤོད་ལེན་དུང་ཆད་ལ་རྒྱུ་རྒྱ་ཐོན་རྒྱུར་བཞོན་ཅུམ་གྲངས་བཅས་རེད།

༢ རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོའི་སྒྲིག་ས་བཅོག་འཁོག་བཅས་ཀྱི་ཁུལ་གྱི། རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོ་གིས་སྤྱོད་ཁུངས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་འཇུག་ས་སྒྲན་ཅུམ་གྲངས་དང་རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོར་གྱི་བཅོག་ཆུ་
 གཙང་གམིང་གི་རིག་ལྷན་ལྟ་ཞིབ་ཆད་ལེན་ཅུམ་གྲངས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།

༣ ས་རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོའི་སྒྲིག་ས་བཅོག་འཁོག་བཅས་ཀྱི་ཁུལ་གྱི། རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོ་མི་ཞིང་སྒྲིག་ས་བཅོག་འཁོག་བཅས་སྤྱོད་ཅུམ་གྲངས་།

༤ ས་གཞུག་ས་སྒྲིག་ས་རོ་གཙང་སེལ་བྱེད་པའི་ལས་གྲུ། རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོ་འཆོ་བའི་གད་སྒྲིག་ས་དབྱེ་གསེབ་བརྒྱུད་འདོན་རྟེན་གནས་འཇུག་ས་སྒྲན་ཅུམ་གྲངས་དང་། རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་
 འཇུག་ས་སྒྲན་གད་སྒྲིག་ས་བསྐྱུས་དུབ་གཙང་སེལ་རྟེན་གནས་འཇུག་ས་སྒྲན་ཅུམ་གྲངས་། རྒྱུ་ལྷན་ཆེན་པོར་རང་ཉར་ཤར་ཐང་མགོ་ཤར་གད་སྒྲིག་ས་བརྒྱུད་འདོན་ས་ཆོག་ས་འཇུག་ས་སྒྲན་
 ཅུམ་གྲངས་། མཆོ་རྟོན་ཤར་ཤོད་གསེབ་གད་སྒྲིག་ས་བརྒྱུད་འདོན་རྒྱུར་བཞོན་རིམ་སྤྱོད་ཅུམ་གྲངས་བཅས་རེད།

ས་བཅད་གསུམ་པ། ལྡང་མདོག་ཐུན་ཉུང་རིགས་སྦྱར་ལ་སྦྱལ་འདེད་མཁྱོགས་སུ་གཏོང་བ།

སྦྱོད་བཅུད་ཐོན་ལས་ཅན་དང་ཐོན་ལས་སྦྱོད་བཅུད་ཅན་ཐབས་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོན་ལས་གྲུབ་ཆ་ལྡང་མདོག་
རིམ་སྒོར་ལ་སྦྱལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། རྩལ་རྒྱ་གཙང་མ་འཕེལ་རྒྱས་ཤྱགས་ཆེན་གཏོང་བ། ལྡང་མདོག་འཆོ་བ་སྦྱེལ་
སྤངས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་ལྷན་པའི་ལྡང་མདོག་ཐུན་ཉུང་འཁོར་རྒྱལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དཔལ་
འབྱོར་མ་ལག་འཛུགས་པ་བཅས་བྱས་ནས་སྦྱོད་བཅུད་སྤྱང་སྦྱོང་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་མཐུན་སྦྱོར་དང་ཕན་
འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

ཐོན་ལས་གྲུབ་ཆ་ལྡང་མདོག་རིམ་སྒོར་ལ་སྦྱལ་འདེད་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་མང་
གཞིའི་ལོགས་ཆར་གཞི་རྒྱལ་ཏེ་སྦྱོད་བཅུད་ཞིང་ལས་དང་སྦྱེ་ལྷན་འབྲོག་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཤྱགས་ཆེན་བཏང་ནས།
ནས་དང་འབྲི་གཡག་སོགས་ཁྲད་ལྷན་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཆད་ལྷན་ཅན་དང་ལྡང་མདོག་ཅན་གྱི་ཐོན་སྦྱོང་ལ་སྦྱལ་
འདེད་གཏོང་བ་དང་། ལྡང་མདོག་བཟའ་བཅའ་དང་སྦྱེ་ལྷན་ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་བདེན་དཔང་ར་སྦྱོད་དང་དོ་དམ་
ལ་ཤྱགས་སྦྱོན་རྒྱལ་པ། ཞིང་ཕྱགས་ཐོན་རྫས་ལས་སྦྱོན་ཞིབ་ཚགས་བྱེད་པའི་ཐོན་ལས་ལྡང་མདོག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི་
མཁྱོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཐོན་སྦྱོང་གཙང་མའི་ལག་རྩལ་བྱུང་གདལ་དུ་གཏོང་བ། འཕན་པའི་ཐོན་ལས་སྤྲིང་དང་
སྒྲུལ་བཟང་ཐང་དེང་རབས་ཞིང་ཕྱགས་ཐོན་ལས་སྤྲིང་སོགས་སྤྲིང་ཁུལ་རེས་འཁོར་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བཞོད་བྱེད་པར་
སྦྱལ་འདེད་བཏང་སྟེ། ཐོན་ཁུངས་ཕན་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་རེས་འཁོར་བེད་སྦྱོད་ཐུབ་པ་མདོན་འབྱུར་བྱེད་པ། “མཐོ་གཉིས་
དམའ་གཅིག”གི་ལས་གྲུའི་ཞུགས་འཐུས་ལ་དོ་དམ་ནན་མོ་བྱས་ནས། གཏེར་རིའི་ཁེ་ལས་ཀྱིས་ལྡང་མདོག་གཏེར་རི་
འཛུགས་སྦྱོན་བྱེད་པར་ཁྲིད་སྟོན་དང་། གཏེར་ཁའི་ཐོན་ཁུངས་“སྟོག་འདོན་བསྐྱར་འདོན་བྱེད་ཆད་དང་། གཏེར་
འདེམས་ཚུར་བསྐྱེད་ཆད། ཕྱགས་བསྐྱེད་བེད་སྦྱོད་བྱེད་ཆད”བཅས་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱར་དམིགས་ནས། སྦྱོན་ཐོན་
ཀྱི་ལྡང་མདོག་སྟོག་འདོན་ལག་རྩལ་དང་རྩལ་ཁུངས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་གཏེར་འདེམས་བཟོ་རྩལ་བྱུང་གདལ་གཏོང་བ།
ཆད་གཞི་དང་མཐུན་པའི་གཏེར་སྟོགས། གཏེར་རོད་ཞིང་ཕྱགས་ཐོན་ལས་ཀྱི་ས་རྒྱ་ལོགས་བཅས་བྱེད་རྫས་དང་།
ཨར་ལས་རྒྱ་ཆའི་རྒྱ་ཆ་སོགས་ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་ཐོན་རྫས་ལ་བསྐྱར་བ་བྱས་ནས། སྟོགས་རོད་སྟོགས་བཅོག་ཉུང་དུ་
གཏོང་བ། གཏེར་ཁའི་ཐོན་ཁུངས་གསར་སྤེལ་དང་བེད་སྦྱོད་བྱ་རྒྱ་དེ་ཐུན་ཉུང་ཅན་དང་ལོགས་བསྐྱེད་ཞིབ་གཉེར་

ཅན་དུ་འགྱུར་བ། 2030ལོར་སླེབས་སྐབས་སྤྱན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཐོན་སྐྱེད་གཏོར་རིམ་ལྡན་མདོག་ཅན་གྱི་སྤྱི་བོད་ཁྱེད་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་བྱ་རྒྱུ་རེད། གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་གཏོར་རིམ་100%ལྡན་མདོག་གཏོར་རིམ་ཆད་གཞིར་སླེབས་ཡོད། སྤྱོད་བཅུད་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆར་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བཅུད་ཞིང་ལས་ལྟ་སྒོར་དང་གཏོར་རིམ་སྤྱོད་བཅུད་སྤར་གསོ་ཞིབ་འཇུག་སློབ་སྦྱོང་སོགས་མཉམ་འབྲེས་ལས་རྒྱུ་ལེམ་ལས་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་བཏང་སྟེ་ལྡན་མདོག་གཏོར་རིམ་སྤར་གསོ་ཞིབ་སྤངས་དེ་སྤྱོད་བཅུད་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞི་དང་སློབ་གསོའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུན་ནས། སྐལ་བཟང་ཐང་དང་རབས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ལས་གླིང་དེ་“གཟའ་མཇུག་སྤྱན་གྲུབ་དུ་སྦྱོང་པའི་”སྤྱི་རྒྱལ་མ་ལག་དང་མཉམ་འབྲེས་ཐུབ་རྒྱུ་སྤྱི་འདེད་གཏོར་བ་དང་། ཞིང་ལས་ཉམས་ལེན་དང་། ས་མཐོའི་ཞིང་འབྲོག་ཞིབ་འཇུག་སློབ་སྦྱོང་། རྒྱུ་ལྡན་ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་དཔྱད་གཞིར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གསར་སྟེན་བྱེད་པ། “གཟའ་མཇུག་སྤྱན་གྲུབ་དུ་སྦྱོང་པའི་”སྤྱོད་བཅུད་སློབ་གསོའི་སྤྱི་རྒྱལ་མ་ལག་རྒྱུན་མཐུད་བཏོད་དེ་“རིག་གནས་ཡུལ་སྒོར་+སྤྱོད་བཅུད་+བདེ་ཐང་ལུས་གསོ་”མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱི་འདེད་བཏང་ནས་ལྡན་མདོག་དཔལ་འབྱོར་འཕར་གཞི་སྐྱེད་སྤེལ་བྱེད་པ།

རྒྱས་ཁུངས་གཙང་མ་འཕེལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་གཏོར་བ། ལྷ་ས་གོང་ཁྲེར་གྱི་ཐུན་ཏ་ཐུང་གི་ལག་བསྟར་ཇུག་གཞི་དོན་འབྲེལ་གཏོར་ཟབ་བྱས་ཏེ་“ཐུན་ཏ་ཐུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བཅུར་”སྤྱི་འདེད་བརྟེན་པོ་གཏོར་བ། རྒྱུ་སྟོག་དང་འོད་ཤུགས་སོགས་རྒྱས་རྒྱུ་གཙང་མའི་རྣམ་གྲངས་འཇུགས་སྤྱན་གྱི་དམིགས་ཆད་བརྩོན་ལེན་ཏུར་ཐག་བྱས་ཏེ་ཁྱབ་རྒྱ་རྣམ་པའི་འོད་ཤུགས་དེ་སྤྱི་པའི་འཇུགས་སྤྱན་དང་ཐོན་ལས་གླིང་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ལྟ་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱི་འདེད་གཏོར་བ། གཞི་ཁྱོན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཤུགས་སྟོག་འདོན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བོད་པ་ཆེན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་སྦྱོར་འཆར་འགོད་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ལྡན་མདོག་སྟོག་ཤུགས་མཁོ་འདོན་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཐོན་ལས་རྩིས་པོའི་ཐུན་ཏུ་སྟོགས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ཞིང་བརྟེན་པའི་རྒྱས་རྒྱུའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ། གོང་ཁྲེར་བ་བ་རིམ་སྤར་རྒྱས་སྐྱེད་དང་། གོང་གསེབ་བ་བ་སྤར་བརྟེན་རིམ་སྤར་ལས་གྲར་ལུ་མཐུད་སྤྱི་འདེད་གཏོར་བ་དང་། རྒྱས་ཁུངས་སྟེན་འབྲེན་དང་བསྟུ་ཉར་གཙང་ལེམ་མ་ལག་ལེགས་སྤྱི་བྱེད་པ། རྒྱས་རྒྱུ་གསར་པའི་འགྲིམ་འབྲུལ་ཡོ་བྱད་ཁྱབ་གདལ་བཏང་ནས་སྟོག་གསོག་ཡོ་བྱད་སོགས་ལེ་ལག་ཆད་བའི་མང་གཞིའི་སྟོག་བོད་འཇུགས་སྤྱན་བྱེད་མཁོ་གསལ་སྤྱོད་གཏོར་བ། གོང་གསེབ་

ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁུངས་གཙང་མའི་ཚབ་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཡུལ་བབ་དང་བསྐྱུན་ནས་སྦྱོང་དོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁུངས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྔོན་རྒྱུན་གྱི་རྒྱལ་ཁུངས་ཟད་གོན་ཏུ་གཏོང་བ་རྒྱུ།

ལྡང་མདོག་ཐུན་ཏུ་གི་འཚོ་བ་སྦྱེལ་སྤངས་དར་སྤེལ། སྔོན་བཅུད་ཤེས་དཔལ་དྲིལ་བསྐྱགས་སློབ་གསོར་ཤུགས་
 སྔོན་བརྒྱབ་ནས་སྔོན་བཅུད་རིག་གནས་དེ་སྤྱི་པའི་རིག་གནས་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་ནང་མཉམ་འབྲེས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཕྱི་
 དྲིལ་བསྐྱགས་དང་། སྤྱི་ཕན་བདེ་ལུག་། བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་བྱེད་སྒོ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་པ་བརྒྱད་ལྡང་མདོག་ཐུན་ཏུ་ཤེས་
 བྱ་ཁྱབ་གདལ་བཏང་ནས་སྤྱི་དམངས་ལ་སྔོན་བཅུད་ཤེས་དཔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འཇུགས་རྒྱུ་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་པ། རྗོད་
 བྱེད་གི་སྤེལ་ལྷིང་གས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁུངས་གོན་ཆུང་བསྐྱར་བཀོད་དང་། སློབ་གསོའི་མ་ལག་གི་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ཁང་
 པའི་རྒྱལ་ཁུངས་གོན་ཆུང་བསྐྱར་བཀོད་ལས་གྲ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་། “བེད་མེད་རྗོད་མེད་”དང་། “བེད་མེད་གོང་
 གསེབ་” “བེད་མེད་སྤྱིང་ཁུལ་”བཅས་གསར་སྐྱུན་ལས་གཞིར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་སྤབས་བདེ་
 འོས་འཚམ་དང་ལྡང་མདོག་ཐུན་ཏུ་གི་འཚོ་བ་སྦྱེལ་སྤངས་ལག་ལེན་བསྐྱར་རྒྱུ་མ་བཏང་ནས་བེད་སྤེལ་གཅིག་
 རང་བཞིན་གྱི་མཁོ་ཆས་སྔོན་ཏུ་གཏོང་བ་དང་གད་སྤྲིགས་རིགས་དབྱེ་དང་ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་བེད་སྤྱོད་ཁྱབ་
 གདལ་གཏོང་བ། ལྡང་མདོག་ཕྱིར་སྔོན་དར་སྤེལ་བཏང་ནས་སྤྱི་པའི་འགྲིམ་འགྲུལ་དང་རྒྱ་ཁོར་རམ་ཡང་ན་རྒྱ་
 ཐང་སོགས་གདལ་ག་བྱ་རྒྱུ་སྐུལ་ལྷག་བྱེད་པ། སྤྱིང་གཞུང་ལས་ཁུངས་དང་བྱ་གཞག་ཚན་པས་སྤྱི་ཁྲིད་དེ་ལྡང་མདོག་
 གཞུང་ལས་སྐྱབ་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁུངས་གོན་ཆུང་གི་སྤྱི་ཆས་དང་ལག་ཅུལ་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་
 བ། སྤྱིང་འཛིན་འཁོར་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་ཁུངས་ཟད་གོན་ཏུ་གཏོང་དགོས། རྗོད་གོང་དང་ས་བབ་མཐོ་བའི་ཤང་གོང་དུ་
 གཅིག་སྤྱད་གསོ་རྒྱུ་མཁོ་འདོན་དང་དམངས་གཙང་དོན་ལེན་ལས་གྲར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཁྱབ་ཚུལ་འོད་
 ཤུགས་ཚུལ་གྲངས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཉི་རྒྱུས་དོན་གཏོང་མ་ལག་ཚོད་ལྟ་བྱེད་པ། སྔོན་རྒྱུན་གྱི་རྒྱལ་ཁུངས་ཟད་
 གོན་ཏུ་གཏོང་བ། ས་བབ་མཐོ་བའི་ས་ཁུལ་གྱི་གོང་མའི་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་པ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༡༩ ལྡང་མདོག་ཐུན་ཏུ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལས་གྲ།

[illegible]

སྐྱེ་ཁམས་དཔལ་ཡོན་ལམ་ལུགས་མ་ལག་འཇུག་ཆང་དུ་གཏོང་བ། “ཏང་མིང་འགན་འཁུག་ཅིག་མཆུངས་དང་
གསལ་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁུག་ཅིག” རོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་སྔོན་བཅུད་ཁོར་ཡུག་སྤངས་སྔོན་གི་འགན་འཁུག་
གསལ་ཐོ་འཇུག་སྔོ་ཆང་དུ་བཏང་ནས་སྔོན་བཅུད་ཁོར་ཡུག་སྤངས་སྔོན་གི་ཕན་འབྲས་དེ་རིམ་ཁག་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་
པའི་དཔུང་ཞིབ་གདེང་འཛིན་མ་ལག་ནང་འཇུག་པ་དང་སྔོན་བཅུད་ཁོར་ཡུག་སྤངས་སྔོན་གི་ལས་བྲལ་རྩིས་བཤེར་ལམ་
ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བ། སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོན་འཛེ་བཏང་བའི་གུན་གསལ་ལམ་ལུགས་འཇུག་ཆང་དུ་
གཏོང་བ་དང་། སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་གི་ཁྲིམས་འགལ་བྱ་སྔོན་ལ་ཆད་པ་གཙོད་ལུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ། རང་བྱུང་ཐོན་
ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོར་བདག་དབང་ལམ་ལུགས་དང་སྔོན་སྒོ་དོ་དམ་ལམ་ལུགས་འཇུག་ཆང་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྐྱེ་ཁམས་
སྤངས་སྔོན་གི་དམར་ཐིག་དང་། ཁོར་ཡུག་སྤངས་ཆད་ཀྱི་མ་མཐའི་མཆོམས་ཐིག ཐོན་ཁུངས་ཤེད་སྔོན་བྱེད་ཆད། སྐྱེ་
ཁམས་ཁོར་ཡུག་ལུགས་འཇུག་གསལ་ཐོ་བཅས་“ཐིག་གསུམ་ཐོ་གཅིག”གི་དོ་དམ་ཆོད་འཛིན་ལྷན་བྱ་དོན་འཁྱོལ་ནན་
པོ་བྱེད་པ། སྔོན་བཅུད་སྤངས་སྔོན་གི་ཁ་གསལ་ལམ་སྔོལ་འཇུག་སྔོ་ཆང་དུ་བཏང་ནས་སྔོང་ཁྲེང་རིམ་པའི་རྒྱབ་སྔོར་

བཙོན་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ས་སྤྱིད་ཚུ་དང་རུ་སྤྱིད་གཙང་པོ་སོགས་གཙོ་གནད་རྒྱལ་ཁུལ་གྱི་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱད་སྤྱོད་གི་
ཁ་གསལ་ལམ་ལུགས་འཇུགས་པ་དང་འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་བཏང་ནས་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱད་སྤྱོད་ས་ཁུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་འགན་
ལེན་བྱེད་པ།

སྤྱོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་བཙས་སྤྱོད་ལུས་པ་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་པ། སྤྱོད་ཁམས་ཁོར་ཡུག་སྤྱོད་སྤྱོད་
གི་སྤྱོགས་བསྐྱུས་མིད་འཛིན་ཁྱིམས་བསྟར་བསྐྱུར་བཙས་ཟབ་སྤེལ་དང་། ཁྱིམས་བསྟར་གོ་རིམ་འཇུགས་ཚད་དུ་གཏོང་
བ། ཁྱིམས་བསྟར་བྱ་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ། ཁྱིམས་བསྟར་ཕན་ལུ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་པ། སྤྱོད་ཁམས་ཁོར་
ཡུག་ལ་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷ་ཁམས་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་
ས་རྒྱ། འགས་ཚལ། ལྷ་ཐང་། འདམ་ར་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཐོན་ཁུངས་སྤེལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུ་ཚོར་
དང་། མི་མེད་གནས་གྲུས་སྤོར་ཞིབ། རྩོམ་འབྲེལ་བྱ་བ་སོགས་ཚན་ཅུལ་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་དེ་གནས་ས་གཞི་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་དང་། གོང་ལོག་མཐུན་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཁམས་ཁོར་ཡུག་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་མ་ལག་འཇུགས་རྒྱ། ཁོར་ཡུག་གི་འཕྲལ་
སྤོམ་ཐག་གཙང་ལུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་གི་ཐོལ་བྱུང་དོན་རྒྱུ་གི་འཕྲལ་སྤོམ་སྤོམ་ལུས་
འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། འཕྲལ་སྤོམ་དངོས་རྩོག་གྲུབས་གསོག་དང་ནང་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་པ་བཅས་བྱས་
ནས་མགོགས་སྤྱད་དང་ལེན་དང་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཐག་གཙང་བྱེད་ལུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། སྤྱོད་བཅུད་ཁོར་
ཡུག་སྤྱོད་གི་ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་མི་སྤྱིའི་དཔུང་ཁག་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྤོན་བརྒྱབ་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱོད་
བཅུད་ཁོར་ཡུག་ལྷ་སྤྱོད་དོན་དང་ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱ།

བདེ་ཐང་གི་སྤྱོད་ཁམས་རིག་གནས་མ་ལག་འཇུགས་པ། སྤྱོད་བཅུད་རིག་གནས་འཇུགས་སྤྱོད་དེ་སྤྱི་པའི་རིག་
གནས་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་ནང་བཅུག་ནས་སྤྱོད་བཅུད་རིག་གནས་སྤོབ་གསོའི་རྟེན་གཞི་དང་ཚན་རིག་བྱུང་གདལ་
ཁང་ཁག་གཅིག་བསྐྱུར་ཏེ་སྤྱོད་བཅུད་རིག་གནས་ལས་ཁུངས་དང་། སྤོབ་གྲ། སྤོབ་གསེབ། ཁེ་ལས་བཅས་སྤྱོད་བྱུང་
གདལ་གཏོང་བའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ། ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སོལ་རྒྱུན་སྤྱོད་བཅུད་རིག་གནས་ཀྱི་སྤོབ་སྤོབ་སྤོབ་འདོན་དང་རྒྱུན་
འཛིན་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལྷང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་མཚན་པའི་རྩོམ་རིག་དང་། རྒྱ་ཅལ། སྤོབ་བརྟན་
བརྟན་འཕྲིན་སོགས་བརྩམས་ཚུལ་ཁག་གཅིག་གསར་རྩོམ་བྱས་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ལྡན་པའི་སྤྱོད་བཅུད་

རིག་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཤུགས་ཏྲགས་གཏོད་པ། སྐྱེ་ཁམས་རིག་གནས་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། སྐྱེ་
ཁམས་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ཁེ་ལས་སྐྱེད་སྲིད་། སྐྱེ་ཁམས་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ཐོན་ཁུངས་གསར་སྤེལ། སྐྱེ་
ཁམས་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར། ལུས་རྩལ་སོགས་ཐོན་ལས་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་
བ། སྤྱི་དམངས་སྣོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྐྱོང་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་སྐྱེལ་མ་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཞེས་ལམ་
ལུགས་འཐུས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྐྱོང་གི་སྤྱི་ཚོགས་རྩ་འཛུགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་བྱས་
ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་སྣོད་བཅུད་ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྐྱོང་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ནུས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱེད་
པ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། རྒྱལ་པོ་གསུམ་གཅིག་གྱིས་“རིག་གནས་ལྷན་ཁྲུང་”འཇུག་ས་ལྷན་ཁྲུང་ཏེ་རིག་གནས་ཀྱིས་ཡུལ་བསྐོར་གཏོང་བ། ཡུལ་བསྐོར་ཀྱིས་རིག་གནས་མངོན་པ།

ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རིག་གནས་དགོངས་པ་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་གྲུབ་ས་མཐོའི་རིག་གནས་ཀྱི་མང་གཞིར་གཞི་ཚུགས་པ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིག་གནས་འབྱུང་ཆ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྒོ་འདོན་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་གསར་གཏོད་དང་ཐོན་ལས་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་དེད་གཏོང་བ། “སྤྱད་སྤྱོད་རྒྱན་འཛིན་དང་། གསར་གཏོད་འཕེལ་རྒྱས། དམངས་པན་དམངས་བདེ་”བཅས་ཀྱི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་“རིག་གནས་ལྷན་ཁྲུང་”དེ་བོད་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་མངོན་པའི་སྐར་ཁུང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པ།

ས་བཅད་དང་པོ། རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་བ་སྤྱད་སྤྱོད་།

རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྤྱད་སྤྱོད་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཐོན་ཁུངས་ལེགས་སྒྲིག་རིམ་པ་མང་བའི་སྤྱད་སྤྱོད་མ་ལག་འཛུགས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་དུས་རབས་གསར་པར་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བ་བྱ་རྒྱུ།

རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་པ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་ཡོངས་ཁྲབ་ཞིབ་བཞེར་ཏན་ཏིག་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་སྤེལ་ནས་མོ་འདེབས་རིག་གནས་དང་། དམངས་སྒོལ་རིག་གནས། གསར་བརྗེའི་རིག་གནས་བཅས་ཚུད་པའི་ཐོན་ཁུངས་གྲངས་གཞིའི་མཛོད་བཅུགས་ཏེ་“ལྷན་གྲུབ་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་ཁྲབ་ཚུལ་དཔེ་རིས་”བཟོ་བ། རིག་དངོས་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲུ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་རྫོང་ཁོངས་རིག་གནས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཤུལ་བཞག་སོགས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་གསོ་བྱེད་པ་དང་བོད་ཡིག་གི་གནའ་དཔེ་ཆ་དེ་ལྡན་ཡིག་ཆ་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་ནས་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་གསར་བཟོ་བ། མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྤྱད་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྒྲིལ་བྱས་ནས་བོད་རིགས་ཀྱི་ཐང་ག་དང་། སྒྲོས་བཟོ། སྒོལ་རྒྱན་གྱི་བསྐྱེད་འབྱུང་སོགས་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྣམས་གྲངས་ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་ཐོག་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་རིམ་པའི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་བཟོ་ཁང་སྤྱུན་པ། མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་རྒྱན་འཛིན་པ་གསོ་སྤྱོད་

བཅས་བྱས་ཏེ་“མདོན་མིན་རིག་གནས་ལྟུང་བཞག་+ཞིབ་འཇུག་སྒོའ་སྒྲིང་”མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་བ།

མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། བོད་བཟོའི་སྒོའ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་མིའི་སྤྱོད་ཁང་གི་རྣམ་པ་སྤྱད་སྒྲིང་བྱས་ཏེ་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་དང་ཉམས་གསོ་བྱེད་སྐབས་གོང་ཆོའི་ཨར་སྐྱེན་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་དོད་མ་ཆོད་འཛིན་ཆད་གཞི་གཞིར་བཟུང་བོད་བཟོའི་བྱུང་ཆོས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པ། སྒོར་གཞས་དང་། ཏྲ་རྒྱལ་ འོང་སྒོར་སོགས་དམངས་སྒོའ་བྱེད་སྒོའི་ནང་དོན་སྒྲིག་འདོན་དང་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་ནས་མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་གསོན་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་ལ་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་བ། བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་སྤྱད་སྒྲིང་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྒོའ་བྱ་འབྲིང་རྒྱུད་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་སྒོའ་གསོ་དང་སྒོའ་བྲིད་མ་ལག་འཁུས་ཆང་རུ་གཏོང་བ།

རིག་གནས་སྤྱད་སྒྲིང་གི་ལམ་སྒོའ་འཇུགས་པ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་རིག་གནས་ལྟུང་བཞག་སྤྱད་སྒྲིབ་ཨུ་ལྷན་བཅུགས་ནས་“སྤྱད་གཞུང་གིས་གཙོ་བྱེད་དང་། རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱིས་མཇུག་བླིད། མང་ཆོགས་ཞུགས་པ་”བཅས་ཀྱི་སྤྱད་སྒྲིབ་ལམ་སྒོའ་བཅུགས་ཏེ་རིག་གནས་སྤྱད་སྒྲིབ་ཤར་དང་གོང་རམ་གྱི་ལས་རྩིས་དཔྱད་ཞིབ་ནང་འཇུག་པ། རིག་གནས་ལྟུང་བཞག་སྤྱད་སྒྲིང་བྱེད་པའི་ཆེད་སྤྱོད་མ་དངུལ་བཅུགས་ནས་སྤྱི་ཆོགས་སྒོའ་བས་ལྷགས་སྤྱད་སྒྲིང་ཉམས་གསོའི་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་རྒྱལ་ལྷན་གྲུ་རྒྱུ་དང་སྒྲེར་གྱིས་ཞལ་འདེབས་སུ་ལུལ་བའི་རིག་དངོས་ལ་བྱ་དགའ་སྤྱོད་རྒྱ། རིག་གནས་ལྟུང་བཞག་སྤྱད་སྒྲིང་གི་ཁྲིམས་སྒོའ་མ་ལག་འཁུས་སྒོ་ཆང་རུ་བཏང་ནས་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འགན་སྤྱད་འདོན་སྤྱོད་བྱ་དགོས།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༢༠ རིག་གནས་ལྟུང་བཞག་སྤྱད་སྒྲིང་གི་གཙོ་གནད་ལས་གྲ།
༡ རིག་དངོས་སྤྱད་སྒྲིང་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ལྷན་གྲུང་དགོན་གྱི་ཆོས་ཁང་དམར་པོ་ཉམས་གསོ་སྤྱད་སྒྲིང་ལས་གྲའི་འཇུགས་སྤྱད་རྣམ་གྲངས་དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་ལུ་མདོ་ཤར་གི་མེར་གཏོར་རྩིས་ལྟུང་བཞག་གསོ་སྤྱད་སྒྲིང་ལས་གྲ། ལྷང་ར་ཤར་ཤར་གི་ཟིང་པོ་རྩིས་ལྟུང་བཞག་གསོ་སྤྱད་སྒྲིང་བོད་སྤྱོད་ལས་གྲ། ངར་ནང་ཤར་གི་མདོན་མིན་རིག་གནས་ལྟུང་བཞག་གི་དམངས་སྒོའ་རིག་གནས་ཉམས་ལེན་གོང་ཆོའི་འཇུགས་སྤྱད་རྣམ་གྲངས། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་འབྲེམ་སྤྱོད་ཁང་གི་རིག་དངོས་གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་སྤྱད་སྒྲིང་བོད་སྤྱོད་རྣམ་གྲངས།

[illegible]

ས་བཅད་གཉིས་པ། གསར་གཏོད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒྲུབ་འདོད།

ཁྱད་ལྗོན་རིག་གནས་སྤྱུས་རྟགས་གཏོང་པ། “གངས་ལྗོངས་མཛེས་པའི་གནས་མཆོག་ འཕན་ལུས་རིག་པའི་
འབྱུང་གནས་”ཞེས་པའི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་དམིགས་ཏེ་རིག་གནས་ཐོན་ཁུངས་བཟུ་སྒྲིལ་བྱས་ནས་དབྱེ་བཅེད་ཁྱབ་
པའི་སྤྱུས་རྟགས་མ་ལག་ཅིག་གཏོང་རྒྱ། “ཉམས་སྤང་ལྗོན་པའི་དུས་བཞི། མཛེས་སྤྱད་པའི་རྩལ་གྲུབ་”ཀྱི་སྒྲོང་
བཅུད་རྒྱ་ཅལ་དུས་ཆེན་བཏོང་དེ་རྩལ་དང་ཉེ་བཞེད་ཀྱི་ལུས་སྒྲོར་བ་དེའི་ནང་ཞུགས་སྐྱུའི་ཡིད་དབང་བཀྲག་པ།
“རྩལ་གྲུབ་རིག་གནས་སྤྱོད་གསར་ཐོན་རྣམས་”རབ་དང་རིམ་པ་བཏོན་ནས་ནས་དང་ཁྱུང་ཁྱུང་སྒྲེ་ནག་སོགས་གཙོ་བོ་
བྱས་པའི་བོད་བཟོའི་རྒྱན་སོགས་དང་། རྒྱན་ཆ། བྱིམ་ཆས་སོགས་གསར་སྒྲེལ་བྱས་ནས་“བྲ་སོག་དང་བྲ་མིན་”སྤྱིར་ཆོར་
ཐབས་ལམ་གཏོང་པ། “རྩལ་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་དབྱངས་”རིག་གནས་སྤྱུས་རྟགས་སྒྲིང་སྤྱིར་དང་། སྒྲོལ་རྒྱན་གྱི་དམངས་
གཞས་ལོགས་སྒྲིག་བཙམས་སྒྲིག་རྩལ་གྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་མཆོན་པའི་དེར་རབས་སྤྱོད་གཞས་དང་བརྟན་ཁྱུང་གསར་ཙོང་།
རྒྱན་སྒྲོར་གསར་པའི་ལས་སྒྲེགས་བརྒྱད་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་རྒྱས་ནང་གི་སྒྲོག་བརྟན་བརྟན་
འཕྲིན་ཀྱང་སི་རྩལ་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱོད་རྒྱ་བཙོན་ལེན་དང་རྩལ་གྲུབ་དེའི་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱ།

དང་། རྟེན་པ་གཉིས། རྒྱུད་གཉིས། ལུལ་གཉིས། གཙོ་གནད་བརྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུགས་ནས་རིག་གནས་མངོན་སྲོད་དང་རང་བྱུང་མངོན་སྲོད་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་པ། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་སྤྱི་དག་ལམ་བཅག་གཏོད་རྒྱ་སྟེ། རྟོག་བྱུང་གི་ཡུལ་སྐོར་ལམ་བཅག་གཉིས་དང་། ཐང་ག་བཟོ་བ། དམངས་སྟོལ་འབྲལ་རྟོན་ཉམས་ལེན་རྣམ་པའི་མངོན་མེད་རིག་གནས་ལྷན་བཞག་གི་ཞིབ་འཇུག་སྟོབ་སྟོང་ལམ་བཅག་ལུང་ལུང་སྟེ་ནག་ལ་རྟ་ཞིབ་ཆད་ལེན། རྒྱས་སྟོས་ལྷན་པ་འཛོལ་རིག་གནས་ཉམས་ལེན་བཅས་ཀྱི་ས་མཐོའི་སྟོང་བཅུད་རིག་གནས་ལམ་བཅག་གཏོད་རྒྱ། རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འབྲེས་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་བསྐྱར་ནས་“དཔལ་སྤྱིང་ནས་ཐང་མཐོའི་མངོན་སྲོད་ལམ་བུའི་”རྒྱུད་དུ་བོད་བཟོའི་བྱིས་ཆང་མགོན་ཁང་བསྐྱར་ནས་སྟེ་ལེན་ཞུ་རྒྱས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་ར་དང་རྩ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཆལ་སྤྱི་སྤྱིང་4A རིམ་པའི་མངོན་སྲོད་ལུལ་གཏོད་རྒྱུ་ལ་འདྲེད་བཏང་ནས་ཡུལ་སྐོར་བའི་ཞབས་ཞུའི་རྟེན་གནས་དང་སྟོང་བཅུད་སྤངས་འཁོར་འཛོལ་ས་མོགས་ཀྱི་སྒྲིག་བཀོད་འཇུག་སྟོ་ཆང་རུ་གཏོང་རྒྱ།

གྲངས་འཛིན་རིག་གནས་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་གྲངས་འཛིན་རིག་གནས་ལས་སྟེགས་བསྐྱར་ནས་VR ལག་ཅལ་སྤྱད་དེ་“སྤྱིན་སྟེགས་ཡུལ་སྐོར་”ཀྱི་བྲོ་ཐོག་སྤྱོད་རོལ་རྣམས་གྲངས་གསར་སྟེལ་བྱ་རྒྱ། བརྟན་ལུང་གསར་ཅོམ་རྟེན་གཞི་སྤྱོད་སྤྱིང་བྱས་ཏེ་བྱུང་གསལ་ཅན་མི་སྣ་དང་པར་རྒྱག་ལ་དག་པོ་ཡོད་མཁན་གདན་དངས་ནས་ལྷན་གྲུབ་རིག་གནས་ཀྱི་བརྟན་ལུང་པར་ལེན་བྱེད་པ་དང་གཙོ་རྒྱུན་བརྟན་ལུང་ལས་སྟེགས་བརྒྱུད་ལྷན་རྒྱུན་རྒྱུ་ཞེས་ལྷན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། སྟོལ་རྒྱུན་རྒྱུན་སྟོར་རིགས་རྒྱར་ལ་སྤྱོད་འདྲེད་བཏང་ནས་རྩོད་མཉམ་འབྲེས་རྒྱུན་སྟོར་རྟེན་གནས་རིམ་སྟོར་བྱེད་པ་དང་། བོད་རྒྱ་སྐད་གཉིས་ལེ་ཆཅན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ། 《ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད》ཀྱི་དངོས་མཆོན་པར་གཞི་བཟོ་བ་བཅས་བྱས་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཁོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཡག་པོ་ཡོད་པ།

ས་བཅད་གསུམ་པ། རིག་གནས་དམངས་པན་ལ་སྤྱོད་འདྲེད་གཏོང་བ།

མང་ཆོགས་ཀྱི་རིག་གནས་དགོས་མཁོ་སྟོང་བ་དང་། སྤྱི་པའི་རིག་གནས་སྒྲིག་བཀོད་འཇུག་ཆང་རུ་གཏོང་བ། དམངས་པན་བྱེད་སྟེ་སྟེལ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁེ་འབབ་

སྤྱི་པའི་རིག་གནས་མྱིག་བཀོད་འཁུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། “རིག་གནས་མྱིག་བཀོད་རིམ་སྒོར་ལས་གྲུ་ལག་
 བཟུང་བྱས་ཏེ་རྩུན་གྲུབ་རྫོང་རིག་གནས་སྤྱོད་ལས་བཟུས་ཞབས་ཞུ་ཏེ་གནས་རིམ་སྒོར་རྩུར་བཀོད་བྱས་ནས་ཐོང་ཡིག་
 དཔེ་དཔེ་གི་5དང་། མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷུང་བཞག་འབྲེམས་སྟོན་ཁུལ། བརྒྱད་ལམ་སྟེ་མང་སྟོབ་ཁང་བཅས་
 བཀོད་མྱིག་བྱེད་པ། བར་སྒོར་གི་སྤྱོད་ལས་བཟུས་རིག་གནས་ས་ཆེ་གས་8རིམ་སྒོར་རྩུར་བཀོད་དང་། སྟོག་དུལ་ཏྲ་སྟོག་
 ཁང་དང་། ནང་སྒོར་ཆོམས་ཆེན། མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷུང་བཞག་གི་ད་སྒོར་ཁང་བཅས་མང་དུ་བཀོད་ནས་སྤྱིད་
 འཛིན་གྲོང་ཆོ་ཆོང་མའི་རིག་གནས་བྱེད་སྟོ་ཁང་ལ་སྐྱ་སྤྱེད་དང་། རོལ་ཆ། མིག་མངས་སོགས་མྱིག་ཆས་མྱིག་སྒོར་བྱ་
 རྒྱ།

རིག་གནས་སྒེལ་རིམ་དང་ཕན་ཚུན་དབྱེད་གཞིར་འཛིན་པར་སྐུལ་སྒེལ། ལྷ་སའི་“རིག་གནས་སྒྲོབས་ཆེའི་
 གྲོང་ཁྱེར་”ཀྱི་འཁམབ་རྒྱུ་ནང་དང་འབྲུལ་དང་ཞུགས་ཏེ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མང་ཆོག་གས་སྐྱུ་ཅལ་ཁང་དང་བོད་སྡེ་ས་ཏེ་མ་
 རྩ་ས་དགའ་ལྡན་མཛོད་ཁང་དང་མཉམ་ལས་བྱས་ནས་སྐུ་ས་ལེགས་པ་ལྟེ་ཕམས་སྒྲོན་དང་འཁམབ་སྒྲོན་ནང་འདྲེན་བྱེད་པ།
 “ལྷ་ས་གྲུབ་རིག་གནས་ཕྱིར་སྐྱོད་པའི་”བྱེད་སྒོ་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དངོས་མང་སྒྲོན་ཆོག་གས་དང་

ལྷ་སའི་ཞོ་སྟོན་སོགས་འབྲེམས་ཚོགས་ནང་ཞུགས་ནས་ལྷན་གྲུབ་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ཐོན་རྫས་དང་མངོན་མིན་
 རིག་གནས་ལྷལ་བཞག་གི་ལག་རྩལ་འབྲེམས་སྟོན་བྱེད་པ། སྡོངས་ནང་ཁུལ་གྱི་རྫོང་དང་གོང་ཁྱེར་གཞན་དག་དབར་
 རིག་གནས་སྤེལ་རེས་བྱེད་རྒྱུར་ལྷགས་སྟོན་བརྒྱབ་སྟེ་“རིག་གནས་ཆ་སྤྲིག”བྱེད་སྟོ་སྤེལ་ཐོག་རིག་རྩལ་ཚོགས་པ་
 ཡན་ཚུན་འབྲལ་སྟོན་བྱས་ནས་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཉམས་སྦྱང་མཉམ་སྦྱོང་བྱེད་པ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༢༡ རིག་གནས་དམངས་པན་ཞབས་ཞུའི་ལས་གྲྭ།
༡ སྤྱི་འཕེལ་རིག་གནས་སྤྲིག་བཞུད་འཛུགས་སྐྱུན་ལས་གྲྭ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་གོང་ཁྱེར་རིག་གནས་ས་ཚོགས་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྤྲིག་བཞུད་རྩས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་རྒྱུར་བཞུད་རྩམ་གྲངས་ དང་། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱུ་རིག་གནས་བྱེད་སྟོ་འཕྲེ་གནས་ཀྱི་འཕྲོ་སྦྱར་བཞུད་ལས་གྲྭ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་མང་མགོ་གོ་མང་ཚོགས་རིག་གནས་བྱེད་སྟོ་འཕྲེ་གནས་ཀྱི་ རྩམ་གྲངས་། ༢ རིག་གནས་བྱེད་སྟོ་འཕྲེ་དམངས་པན་ལས་གྲྭ། ཞིང་རའི་བརྩེ་སེམས་གར་རྟེན་གས་སྒོས་གར་དང་གསར་བརྩེ་ལྷལ་སྟོར་བྱེད་སྟོ་འཕྲེ་རྩམ་འགོད། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཁང་མང་ཕྱོགས་བརྒྱུ་ གཞི་གཅིག་ཅན། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ལོ་རྒྱུད་ཀྱིས་པའི་ཕོ་བྲང་གི་རྩམ་གྲངས་།

ས་བཅད་བཞི་པ། འགན་སྲུང་བྱེད་ཐབས་ལ་ལྷགས་སྟོན་རྒྱག་པ།

རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགན་ལེན་མ་ལག་འབྲས་སྟོ་རྫོང་དུ་བཏང་ནས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་།
 སྤྱི་དྲུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་གསོ་སྦྱོང་བཅས་བྱས་ཏེ་གོང་འོག་མཉམ་འགྲུལ་དང་ཕྱོགས་མང་མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་
 ལས་ཀའི་རྩམ་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱས་ནས་“རིག་གནས་ལྷན་གྲུབ་”འཛུགས་སྐྱུན་ལ་འདེགས་སྦྱོར་བརྟན་པོ་བྱེད་པ།

རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ལ་ལྷགས་སྟོན་རྒྱག་པ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ལས་དོན་འགོ་ཁྲིད་
 ཚོགས་ཚུང་བརྩམས་ནས་རྫོང་ཡུལ་དང་རྫོང་སྤྱི་དགའུ་གི་འགོ་ཁྲིད་གཙོ་བོས་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་རིག་གནས་འཛུགས་
 སྦྱོང་གི་ལས་དོན་ཁག་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྒྲུལ་འདེད་བཏང་སྟེ་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་
 སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་འཆར་འགོད་ནང་བརྟག་ནས་དམིགས་ཚད་དང་། བཞུད་པ། རྩམ་གྲངས་། རྒྱ་རྟེན་གཙོ་
 བོ། དཔྱད་ཞིབ་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་བཅས་མཉམ་དུ་སྤྱི་འདོམས་བྱས་ཏེ་རིག་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་
 འབྱོར་འཕར་བ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་ལ་འདེགས་སྦྱོར། “རྫོང་ཡུལ་བྲིལ་བསྒྲགས་

དུའུ་ཡིས་སྤྱི་འདོམས་མཐུན་སྦྱར་དང་། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཅུས་ཀྱིས་ཞིབ་པའི་ལག་བསྟར། ཤང་དང་གོང་རྒྱུ་
ཁག་གིས་ལས་བཞོས་འགན་འཁུར་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ལམ་སྟོན་བཅུགས་ཏེ་ལས་འགན་གསལ་ཐོ་དང་འགན་
འཁུར་བྱེད་པོ་ཁ་གསལ་བཞོས་ནས་ལས་དོན་ཁག་དོན་འབྱེད་དང་ཕན་འབྲས་ཐོན་པ་བྱེད་པ།

སྤྱི་ཇུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྦྱར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དོན་མ་དངུལ་བཅུགས་
ནས་མོར་ཆ་སྟོམས་འཕར་ཆད་10%ལས་མི་དཔལ་བ་བྱས་ཏེ་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་སྤྱད་སྦྱོར་དང་། མདོན་མིན་
རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྒྱུན་འཛིན། རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་མཉམ་འབྲེས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་
རྒྱབ་སྦྱར་བྱེད་པ། 《ལྷན་གྲུབ་རྩིས་གི་རིག་གནས་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཤུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྤྱི་ཇུས་འགའ་》
བཏོན་ནས་རིག་གནས་གསར་གཏོད་ཁེ་ལས་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་རྣམ་གྲངས་ལ་ཁྲལ་འབབ་ཆག་ཡང་དང་རྩ་
ཆག་གཏོང་བ་དང་མ་དངུལ་བསྐྲུན་ཀྱི་སྤྱོད་གསལ་སོགས་ཐད་གཟིགས་སྦྱོར་བྱེད་པ། རིག་གནས་རྣམ་གྲངས་ལ་
མཁོ་བའི་ས་ཆའི་དགོས་མཁོ་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆའི་བར་མཐོངས་འཆར་འགོད་ནས་རིག་གནས་ཐོན་
ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བར་མཐོངས་སྟོན་བཞག་དང་མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་བཞོ་ཁང་དང་རིག་གནས་
གསར་གཏོད་སྤྱི་ཇུས་སོགས་འཇུགས་སྤྱད་རྣམ་གྲངས་ལ་སྟོན་ལ་ཞིབ་མཆན་འགོད་པ།

ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་འདེགས་སྦྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། “རིག་གནས་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྦྱོང་འཆར་གཞི”
ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་ལོ་ལྟར་གཞི་རིམ་ཀྱི་རིག་གནས་ལས་དོན་པ་10ལྟ་ས་དང་ནང་སར་ཟབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་
ནས་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཤེས་ལ་དེད་རབས་ཀྱི་དོ་དམ་ཡང་ཤེས་པའི་སྣ་འདྲེས་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ།
བོད་རང་སྦྱོང་སྡེ་ཁག་གི་རིག་གནས་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་ནང་འདེན་བྱས་ཏེ་“རིག་གནས་སློ་འདྲི་ཆོགས་
པ་”བཅུགས་ནས་མདོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གསར་གཏོད་དང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཇུས་འགོད་ལ་མཇུག་
ཁྲིད། ས་གནས་དེ་གའི་དམངས་ཁྲོད་རྒྱ་རྩ་པ་དང་རྒན་ལོལ་ཞུས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རིག་གནས་འཇུགས་སྦྱོང་ནས་
ཞུགས་རྒྱུ་སྤུལ་མ་གཏོང་བ་དང་། “རིག་གནས་གཉེར་པ་”གདན་དྲངས་ནས་གོང་ཆོའི་རིག་གནས་བྱེད་སློ་ཁང་
གཉེར་སྦྱོང་གི་འགན་འཁུར་དུ་བཅུག་ཏེ་“ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་པ་དང་པ་ཡུལ་གྱི་ཤེས་ལྡན་པ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་”
ཤེས་ལྡན་པའི་དཔུང་ཁག་མ་ལག་ཅིག་ཆགས་པ་བྱེད་དགོས།

དཔྱད་ཞིབ་གདེང་འཛིན་འཁུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ། “རིག་གནས་ལྷན་སྐྱེའ་”འཛིན་སྐྱེའ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཤང་གོང་
 དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པའི་ལོ་འཁོར་གྱི་ལས་རྒྱུ་དཔྱད་ཞིབ་ནང་བཅུག་ནས་རིག་གནས་ལྷན་སྐྱེའ་བཞག་སྤང་སྦྱོང་དང་།
 མངོན་མིན་རིག་གནས་ལྷན་སྐྱེའ་བཞག་རྒྱུ་འཛིན། རིག་གནས་ལྷན་སྐྱེའ་ཡོང་འབབ་སོགས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་དམིགས་ཚད་
 བཏོད་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ། རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་དཔྱད་དཔོག་ལམ་སྟོལ་བཅུགས་ཏེ་རིགས་གཅིག་མཁས་
 ཅན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཁུས་མི་གདན་དྲངས་ནས་རྣམ་གྲངས་ལག་བསྟར་གྱི་ཕན་འབྲས་ལ་གདེང་འཛིན་བྱས་ཏེ་
 གདེང་འཛིན་བྱས་འབྲས་དེ་མ་དངུལ་བཀོ་བཤའ་དང་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་དགའ་ཆད་གཙོད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་གལ་ཆེན་
 དུ་བརྩིས་ནས་རིམ་ཁག་ལས་བྱེད་པའི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་བའི་རྒྱ་རབ་བཙོན་རང་བཞིན་
 འཕེལ་བ་བྱེད་པ།

ལེའུ་དགུ་པ། རྒྱས་པུགས་གཅིག་སྤྲིལ་གྱིས་“ཁྱིམ་སྐྱོད་ལྷན་ཐུབ”འཇུགས་སྐྱབ་བྱས་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་དྲང་སྟོང་སྤྱང་བདེན་ཡོང་བར་འགན་སྲུང་དང་སྤྲུལ་འདེད་གཏོང་བ།

མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཆེས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱི་རྩ་
བའི་ཁེ་ཕན་མངོན་འགྱུར་ཡག་པོ་དང་། སྤྱད་སྦྱོར་ཡག་པོ། འཕེལ་རྒྱས་ཡག་པོ་བཅས་གཏོང་རྒྱ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་
འཇུགས་ས་དང་དོན་ལ་བབས་སར་བརྩི་བ་དང་། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་ཁྱིམ་སྐྱོད་དགོངས་པ་མཐུབ་ཁྱིད་དུ་བྱེད་པ། “ལོ་
ལྔ་ཚན་དགུ་པའི”ཁྱིམ་སྤྲུལ་ཁྱེད་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་བཀོད་སྤྲིན་ལ་དམ་པོར་དམིགས་པ། ཁྱིམ་སྐྱོད་སྤྱི་
གཞུང་དང་ཁྱིམ་སྐྱོད་སྤྱི་ཚོགས་གཞི་གཅིག་ཅན་འཇུགས་སྐྱོད་ལ་སྤྲུལ་འདེད་གཏོང་བ། སྤྱི་པའི་བཅའ་ཁྱིམ་སྤྲུལ་
ཞུའི་མ་ལག་འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། བཅོས་སྐྱོད་ལྷན་པ་དང་རབས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། ཁྱིམ་སྐྱོད་
དེ་ཉིད་ལྷན་སྤྱུབ་ཀྱི་སྤྲུལ་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགན་ལེན་བརྟན་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱས་ནས་ཁྱིམ་སྐྱོད་
འཇུགས་སྐྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་། སྤྱི་དུང་། བདེ་འཇགས་ཚོར་སྣང་བཅས་ཆེ་རུ་གཏོང་
བ།

ས་བཅད་དང་པོ། དམངས་གཙའི་ཁྱིམ་སྐྱོད་མ་ལག་འཇུགས་ཚད་དུ་གཏོང་བ།

མི་དམངས་འཇུགས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ལུགས་འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་ཕྱོས་ཀྱི་ཕྱོས་གཞིའི་
ལམ་སྒོལ་འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། མང་ཚོགས་ཚོགས་པའི་ལྷན་པ་འདོན་སྤྲེལ་བཅས་བྱས་ཏེ་དམངས་གཙའི་བཅོས་
སྐྱོད་གི་བརྒྱུད་རིམ་སྤྱི་པོར་བྱས་ནས་མི་དམངས་ཁྱིམ་སྐྱོད་དམངས་གཙའི་ཐབས་ཁྲུང་དང་། དམངས་
གཙའི་དོད་མ། དམངས་གཙའི་ལྷ་སྤྲུལ་བཅས་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།

མི་དམངས་འཇུགས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ལུགས་འཇུགས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། མི་དམངས་འཇུགས་ཚོགས་ཀྱིས་
བཅའ་ཁྱིམ་སྤྱི་ལྷན་སྤྲུལ་བྱེད་དབང་དང་། ཐག་གཅོད་བྱེད་དབང་། བསྐྱོ་འཐེན་བྱེད་དབང་བཅས་སྤྱོད་པར་རྒྱུ་
སྦྱར་དང་། སྤྱི་འཛིན་ལས་ཁུངས་དང་། ལྷ་ཞིབ་ལས་ཁུངས་། འབྲི་གཙོད་ལས་ཁུངས་། ཞིབ་དཔྱད་ལས་ཁུངས་
བཅས་ལ་ལྷ་སྤྲུལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། མི་དམངས་འཇུགས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་དང་དེས་ཚུལ་ཞིབ་བཤེར་ལྷ་

ས་བཅད་གཉིས་པ། བཅོས་སྒྲིང་བྱས་དེར་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།

ཏང་གི་འཕོ་ཁྲིད་ལ་ཤུགས་སྒྲིལ་བྱས་པ་དང་། སྲིད་འཛིན་ཐབས་རྒྱས་ཆད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ། སྒྲིང་ཚུལ་འཛུགས་སྒྲིང་གཏིང་ཟབ་རུ་གཏོང་བ། སྲིད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཁྲིམས་ལྟར་ཆད་ལྡན་དང་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བ། ཁྲིམས་ལྟར་སྲིད་འཛིན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་འགན་འཁུལ་གསལ་དང་ཁྲིམས་ལྟར་སྲིད་འཛིན་གྱི་བཅོས་སྒྲིང་མ་ལག་འཛུགས་པ།

ཏང་གི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་འཕོ་ཁྲིད་ལ་ཤུགས་སྒྲིལ་བྱས་པ། ཆབ་སྲིད་འཛུགས་སྒྲིང་གི་འདོམས་སུ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་“སྲུང་སྒྲིང་གཉིས་”ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལམ་སྟོན་འཐུས་སྒོ་ཆད་དུ་བཏང་ནས་རིམ་ཁག་ཏང་ཙ་འཛུགས་ཀྱིས་“གཏན་འཁེལ་གཉིས་”ཀྱི་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྙིང་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བ། “དོན་ཆེན་བཞི་”ལ་དམིགས་པ་དང་། “འཛུགས་གཏོད་བཞི་”ལ་ཤུགས་བྱས་པ། བརྒྱུད་ལུགས་དོན་འཁྱོལ་གྱི་རྒྱུ་ནམ་ལམ་སྟོན་འཐུས་ཆད་དུ་གཏོང་བ། ཏང་གིས་ཁ་ཕྱོགས་འཛིན་པ་དང་། ཁྲོན་ཡོངས་རྒྱས་འཕོད། སྲིད་རྒྱས་གཏན་འབེབས། རྒྱུ་བཅོས་ལ་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཏང་ཙ་འཛུགས་དང་ཏང་ཡོན་གྱི་དགོངས་སྒྲོལ་སྒྲིལ་སེང་ལྷུ་བའི་ལམ་ལུགས་ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲུལ་ཞིབ་ཕྲ་ཅན་དང་། གནད་སྲིལ་ཅན། རྒྱུ་ནམ་ཅན་བཅས་ལ་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་བ།

སྲིད་འཛིན་ཐབས་རྒྱས་དང་ཁྲིམས་བསྟར་ཆད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ། སྲིད་འཛིན་ཐབས་རྒྱས་གལ་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་རང་བཞིན་གྱི་ཞིབ་བཤེར་ལམ་སྟོན་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཆད་100%འགན་ལེན་བྱེད་པ། རྒྱུད་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་བསྟར་མཉམ་འགྲུལ་ལམ་སྟོན་དོན་འཁྱོལ་དང་། ཕྱོགས་བསྐྱུས་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་བསྟར་བསྐྱུར་བཅོས་ཟབ་སྟེལ། སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་བསྟར་ཡོངས་བསྐྱགས་ལམ་ལུགས་དང་། ཁྲིམས་བསྟར་བརྒྱུད་རིམ་ཡིལ་པོ་ཐོ་འགོད་ལམ་ལུགས། ཁྲིམས་བསྟར་ཆེད་དོན་གལ་ཆེན་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་ཞིབ་བཤེར་གཏན་འབེབས་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བྱུང་སྟེལ། “སྐབས་བསྐྱུར་གཉིས་དང་ཡོངས་བསྐྱགས་གཅིག”བྱུང་སྟེལ། ཆོན་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་རྒྱ་སྒྲུལ་དོ་དམ་ཁྲིམས་བསྟར་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྒྲུལ་འདེད། ཕྱོགས་མང་པོས་ཁྲིམས་བསྟར་དང་ཁྲིམས་བསྟར་བསྐྱུར་སྒྲོལ་མི་ཡོང་བར་བྱེད་པ།

ཁྱིམ་སྐྱོད་འཇུག་སྐྱོད་གི་ལམ་སྐོམ་འབྲས་སྐོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཁྱིམ་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྐོམ་སྐོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་།
 གཏོང་བ་དུ་གཏོང་བ། གཞི་རིམ་ཁྱིམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྐོམ་སྐོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། དམངས་ལོངས་ཀྱིས་ཁྱིམ་སྐྱོད་
 འཇུག་སྐྱོད་ཁྱིམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྐོམ་སྐོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། གཞི་རིམ་ཁྱིམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྐོམ་སྐོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་།
 གཞི་རིམ་ཁྱིམ་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྐོམ་སྐོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ།

ཁྱིམ་སྤྱོད་འཇུག་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་ལམ་སྤོལ་འཐུས་ཚད་དུ་གཏོང་། ཏང་ཨུད་ཀྱིས་ཁྱིམ་སྤྱོད་
 འཇུག་སྤྱོད་ལས་དོན་ལ་འགོ་བཙུག་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྤོན་བརྒྱབ་ནས་ཁྱིམ་སྤྱོད་སྤྱི་ཚོགས་འཇུག་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་
 འདོམས་འཆར་འགོད་བྱས་ཏེ་གོང་ལོག་མཐུན་སྤྱོད་དང་སྡེ་ཚན་མཉམ་འགུལ་གྱི་ལས་ཀའི་ལམ་སྤོལ་ཆགས་པ་བྱེད་
 པ། སྤྱི་གཞུང་གིས་འགན་འཁུར་བའི་སྤྱི་གསོལ་འཐུས་ཚད་དུ་བཏང་ནས་ཁྱིམ་སྤྱོད་སྤྱི་ཚོགས་འཇུག་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་
 དེ་དཔལ་འཕྲོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་འཆར་འགོད་ནང་འཇུག་པ། མང་ཚོགས་ཚོགས་པའི་ཅ་འཇུག་སྤྱོད་
 དང་སྤྱི་ཚོགས་ཅ་འཇུག་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཁྱིམ་སྤྱོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དོད་མ་
 བར་ཞུགས་པར་བཟིན་སྤོལ་བྱས་ཏེ། མཉམ་སྦྲུལ་མཉམ་བཅས་མཉམ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྤྱོད་འཇུག་སྤྱོད་གི་རྣམ་
 པ་ཆགས་པར་བྱེད་པ།

- 120 -

རྩོམ་གྲུབ་པ་གསལ་དང་། གཏོང་འདྲེན། ཁ་གསལ་བ་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཕོ་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་
 མཐའ་མཆམས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་རྒྱབ་སྟེགས་འགན་ལེན་གྱི་རྟེན་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་གཏོང་བ། དམག་དཔུང་
 དང་ས་གནས་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་མཁོ་སྐྱབ་མཐུན་སྦྱར་བརྒྱུད་རིམ་ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་སྟེ། དངོས་ཚོག་འགན་ལེན་དང་།
 འགྲིམ་འགྲུལ་རོགས་སྦྱོར། འཕུལ་སྡོམ་མཉམ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་འགན་འཁུལ་ཤང་དང་གོང་དམ་བཅས་སྦྱོང་གི་འགན་
 དབང་མ་ལག་དང་གོང་སྟོན་དམངས་ཆེང་ས་ནང་བཅུག་ནས་“ཁྲིམས་སྦྱོང་སྤྱད་སྟེལ་དང་། རྒྱབ་སྟེགས་མཁོ་སྐྱབ་ཐུས་
 པ། རོགས་སྦྱོར་མཐའ་བརྟན་”བཅས་ཀྱི་བཀག་སྡོམ་དོད་མ་མདོན་འགྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་པ། “མཉམ་སྟེལ་ལྔ་དང་སྤྱ་
 བརྟན་ལྔ་”ཆ་སྤྲིན་མཉམ་སྦྱུན་ཟབ་སྟེལ་བྱས་ཏེ། ཏང་སློབ་དམག་ཉེན་དམངས་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷན་གཅིག་སྦྲིལ་
 གྱིས་མཐའ་མཆམས་སྟོབས་བརྟན་དང་ཕན་ཐུས་འདོན་སྟེལ་གང་ལེགས་བྱེད་པ།

དམག་དམངས་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྦྱོང་མཉམ་ལས་གཏོང་བའུ་གཏོང་བ། དམག་དཔུང་དང་ས་གནས་
 མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འཕུལ་སྡོམ་འགན་ལེན་ལམ་སྟོན་བཅུགས་ནས་དངོས་ཚོག་གྲུབ་པ་གསལ་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་ཐུས་
 བཟོ། འཕུལ་སྡོམ་རོགས་སྦྱོར་སོགས་ཁྲུབ་ཁོངས་སུ་རྒྱུན་མཉམ་ཅན་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་ནང་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་མཐའ་མཆམས་
 རྒྱབ་སྟེགས་མཁོ་སྐྱབ་ཀྱི་རོགས་སྦྱོར་དང་ལེན་གྱི་ཕན་ཐུས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ། དམག་དཔུང་དང་ས་གནས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་
 མཉམ་སྦྱོང་ཁྲིམས་སྦྱོང་ལམ་སྟོན་འཐུས་ཆེང་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱན་བཅས་དང་། སྟོབ་གསོ། འགྲིམ་
 འགྲུལ་སོགས་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་རྫོང་སྟོད་དཔུང་སྟེར་རྒྱ་སྟེད་པར་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་སྟེ། སྤྱན་ཁང་གི་ཤར་གཏོང་
 བཟོད་ལམ་དང་། སྟོབ་གྲར་སྟོབ་ཞུགས་སྟེན་ཐོབ། རིག་གནས་དང་ལུས་རྩལ་གྱི་སྤྲིན་བཀོད་མཉམ་སྦྱོང་སོགས་ལམ་
 ལུགས་ཅན་གྱི་འགན་སྤྱད་མདོན་འགྱུར་བྱེད་པ། དམག་དཔུང་དང་ས་གནས་མཉམ་སྦྱུན་མཉམ་བཅས་ཁྲིམས་སྦྱོང་གི་
 རྩམ་པ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་སྟོད་དམག་དཔུང་གི་འཐུས་མི་གཞི་རིམ་བཅས་སྦྱོང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དུ་བསྐྱུ་
 ལེན་བྱས་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐོག་མཐའ་མཆམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱབ་སྟེགས་མཁོ་སྐྱབ་འགན་ལེན་དང་། དམག་དཔུང་དང་
 ས་གནས་མཉམ་ལས་སོགས་ཁྲུབ་ཁོངས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་ཚྱོད་གཞི་སེལ་བ་དང་། ཁྲིམས་སྦྱོང་གི་བྱེད་ཐབས་ལ་
 བརྟེན་ནས་དམག་དཔུང་དང་ས་གནས་མཉམ་ལས་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱ་བརྟན་དུ་བཏང་སྟེ། མཐའ་མཆམས་སྟོབས་ལྡན་གྱི་
 འཐབ་རྒྱུ་དོན་འབྱེད་དང་ཕན་འབྲས་ཐོན་པར་རོགས་རམ་བྱེད་པ།

དམངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྲབ་གདལ་སློབ་གསོ་ཟབ་སྤྲོད་། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྲབ་གདལ་སློབ་གསོ་ཟབ་སྤྲོད་། “སྤྱི་ཁྲིམས་བསྟར་ན་དེས་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྲབ་གདལ་གཏོང་བའི་”འགན་འཁུལ་ལམ་ལུགས་དོན་འབྱེད་། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དཔེ་དཔྱད་པ་“བདུན་སྟོང་”བྱེད་སྒོ་རྒྱུན་ནམ་ཅན་དུ་སྤྲོད་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་མི་སྣའི་ཙུ་ཁྲིམས་སློབ་གསོར་ལུགས་སྒྲིན་རྒྱལ་པ་དང་། ཙུ་ཁྲིམས་ལ་དམ་བཅའ་འཛུགས་པའི་ལམ་ལུགས་དོན་འབྱེད་བྱས་ཏེ། “12 · 4”རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུ་ཁྲིམས་ཉིན་མོའི་འཛུགས་ལ་སྤྱི་འདུན་གཏོང་བ།

གཞི་རིམ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟར་བཅས་སྒྲིང་ལ་སྤྱི་འདུན་གཏོང་བ། གཞི་རིམ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟར་བཅས་སྒྲིང་ལ་སྤྱི་འདུན་གཏོང་བ་ཟབ་གཏོང་བ་དང་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་བྲ་མིག་དབྱེ་ནས་གྲོང་ཆོ་དང་ཆོགས་རྒྱུ་གི་ཉེན་དོན་ས་ཆོགས་དང་། བྲ་མིག་པ། དང་བྲ་དང་པ་བཅས་ཀྱི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྒྲིང་ལ་ལུགས་སྒྲིན་རྒྱལ་པ། གྲོང་ཆོ་དང་ཆོགས་རྒྱུ་གི་བཅས་སྒྲིང་དབང་འགན་གསལ་ཐོ་ཁྲིམས་ལྟར་འབྲས་ཆང་དུ་གཏོང་བ་དང་། གཞུང་དོན་གྲོས་མོལ་ལམ་ལུགས་འབྲས་ཆང་དུ་བཏང་སྟེ། དམངས་དོན་གྲོས་མོལ་དང་དམངས་དོན་དོ་དམ་མའོན་འགྱུར་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་ཁྲིམས་སྒྲིང་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཆོ་གསར་འཛུགས་བྱེད་པ་དང་། གྲོང་སྒོལ་དམངས་ཆེད་དང་ཁྲིམས་སྒྲིང་། སྒྲིང་སྒྲིང་མཉམ་འབྲས་བཅས་ལ་ལུགས་སྒྲིན་བརྒྱུ་སྟེ། གཞི་རིམ་བཅས་སྒྲིང་ཁྲིམས་སྒྲིང་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། རང་འགྲུལ་གྱིས་བརྟན་བརྩིང་གི་འདུ་ཤེས་འཛུགས་པ་དང་། འགལ་བ་དང་ཅོད་གཞི་གཞན་དབང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ནས་རང་འགྲུལ་གྱིས་སྒྲིན་འཕོག་དང་སེལ་ཐབས་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་སྤྱི་འདུན་གཏོང་བ།

ས་བཅད་བཞི་པ། ཤར་དང་གྲོང་རྒྱལ་ཀྱི་བཅས་སྒྲིང་བྱེད་ཅུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

གཞི་རིམ་བཅས་སྒྲིང་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་གི་ལྟེ་བའི་ཅུས་པ་འབྲས་ཆོང་དུ་གཏོང་བ་དང་། བཅས་སྒྲིང་བྱེད་སྟངས་གསར་གཏོད་བྱེད་པ། ཅོད་གཞི་སེལ་བའི་སྤྱི་ཆད་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཁྲིམས་སྒྲིང་སྒྲོབས་ལུགས་གཞི་རིམ་དུ་ཕྱོགས་རྒྱུར་སྤྱི་འདུན་གཏོང་བ། དོན་རྒྱུད་གྲོང་ཆོ་ནས་མི་དོན་པ་དང་། དོན་ཆེན་ཤར་ནས་མི་དོན་པ། འགལ་ལྷན་གོང་འབུལ་མི་ཞུ་བ་བཅས་བྱེད་ཐུབ་པ།

ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལྟེ་གནས་བའི་ཅུས་པ་འབྲས་ཆོང་དུ་གཏོང་བ། ཅུས་རབས་གསར་

པའི་“སྒྲེང་ཆའོ་རྣམ་པའི་”ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་ཉེ་གནས་དམིགས་ཚད་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་ཉེ་གནས་ཚད་ལྡན་ཅན་འཇུགས་སྒྲིང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ་དང་། ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་ཉེ་གནས་གཞི་རྟེན་དུ་བྱེད་པ། ཡིག་བསྐྱར་དོ་བཅར་སྒྲེ་ལེན་ཉེ་གནས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ། འགལ་ཁྲ་དང་ཅོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་ཉེ་གནས་ཀྱིས་དམངས་པན་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་སུ་མཉམ་དུ་གཞུང་དོན་སྐྱབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་“ཉེ་བ་བཞི་གཅིག་སྒྲིལ་”ཞབས་ཞུའི་ལས་ཉེ་གནས་གཏོང་བ། ཆེད་བསྐྱོས་མི་སྣ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀའི་ལམ་སློལ་འཇུས་སྒྲིང་དུ་གཏོང་བ། ཐེམ་ཐོ་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ། སྤུང་བཅས་སོགས་དམངས་འཛའི་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་དོན་དག་“ཐག་ཉེ་སར་སྐྱབ་པ་”དང་“རང་སར་སྐྱབ་པའི་”བྱུང་ཁོངས་སུ་འཇུག་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་“སྒྲེ་མང་རྒྱལ་པ་”ནས་“གཅིག་འཇུས་རྣམ་པའི་”ཞབས་ཞུ་འགྲུར་བ་བྱེད་པ། “གཅིག་འཇུས་རྣམ་པ་”དོན་འབྲེལ་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་ཞུ་ཚད་མ་བདག་སྟོན་བྱེད་པ་དང་། “འདུམ་འགྲིག་གནད་འཁེལ་སྒྲེལ་མཐུད་”ཀྱི་ལམ་སློལ་འཇུས་སྒྲིང་དུ་གཏོང་བ། འགལ་ཁྲ་དང་ཅོད་གཞི་བདག་སྟོན་དང་། འདུམ་འགྲིག་གིས་མཛུགས་གཏན་འཁེལ་བཅས་ཀྱི་བཀག་སྡོམ་དོད་མ་མཛོན་འགྲུར་ཡོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་ཞུ་ཚད་མ་སྐྱབ་མཁན་ཡོད་པ་དང་ཁྲིམས་ལྟར་སྐྱབ་བྱུང་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ།

ཤར་གྲོང་བཅས་སྒྲིང་ལས་དོན་སྒྲེལ་སྤངས་གསར་གཏོང་། 《ཐོག་མའི་འདི་ཅད་འགན་འཁུར་ལམ་ལུགས་》དང་། 《མཉམ་ལས་མཉམ་འགྲུལ་ལམ་ལུགས་》སོགས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ་ “ལས་རེས་+བཅའ་སྟོད་+N”རྣམ་པ་ལག་བསྟར་དང་། ཡིག་སྐྱར་དོ་བཅར་སྒྲེ་ལེན་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཞབས་ཞུའི་སྐར་ཁུང་འཇུགས་པ། ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་གི་ཆ་འཕྲིན་ལས་ཉེ་གནས་དང་“རྒྱན་མཐོང་ལས་གཞི་”སོགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱུས་བྱས་ཏེ་གལ་བཤེར་དང་དོ་བཅར་དང་ལེན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་དམངས་ཀྱི་འདོད་ལྡན་བསྐྱུ་རུབ་བྱེད་པ་དང་ཉེན་ཁར་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་བརྟེན་གཅོད་དང་ཡན་ལག་སྒྲེལ་རེས་བྱས་ནས་གོང་འོག་སྒྲེལ་མཐུད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་གི་ཆ་འཕྲིན་མཉམ་སྟོན་ཀྱི་“གངས་གཞིའི་མཛོད་”བསྐྱར་པ་དང་། ཕྱོགས་བསྐྱུས་བཅས་སྒྲིང་ཉེ་གནས་ཀྱིས་འགན་འཁུར་བའི་གོ་རིམ་སྐྱུལ་སྒྲེལ་དང་། བཅའ་སྟོད་ཚན་པའི་འགན་འཁུར་ཁྲིམས་ལ་བཞེས་ཏེ། ཉེ་སྐྱུལ་དོན་འབྲེལ་ལམ་སློལ་འཇུས་སྒྲིང་དུ་གཏོང་བ།

འགལ་བ་དང་ཚོད་གཞི་སེལ་བའི་སྤྱི་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ། དུས་རབས་གསར་པའི་“སྤེང་
 ཆའོ་ཉམས་སྤྱོད་”་རྒྱན་འབྲེངས་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། རྫོང་དང་ཤང་། གོང་ཚོ་བཅས་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་
 འཕྲིན་འཆོལ་སྤྱད་བྱ་བ་འབྲས་ཆེད་དུ་གཏོང་བ། གཉེན་སྲིག་བྲིམ་ཆེད་དང་བྲིམ་མཆོས་བར་གྱི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཚོད་གཞི་མཐིམ་རྟོགས་གྲུལ་བཤེར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ། གཙོ་གནད་འགལ་ཟླ་དང་ཚོད་གཞི་ཕྱ་སྤྱད་དུ་ཞུགས་པ་
 དང་། འདུམ་འགྲིག་འོས་འཆོལ་བྱེད་པ། བྲིམས་ཁུར་དུས་ཆེད་གཙང་ནས་སྤྱོད་འགོལ་བྱུང་བའི་མི་སྣར་“6+1”གི་
 རོགས་རམ་སྤྱོད་གསོ་གཏོང་སྤངས་དོན་འབྲེལ་བྱེད་པ། ཡོ་བསྐང་བྱ་ཡུལ་གྱི་རོགས་སྤྱོད་ལམ་སྤོལ་འབྲས་སྤོ་ཆེད་དུ་
 གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་གཞན་དབང་བརྟན་མིང་སྤྱད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་དེ་རང་འགྲུལ་རང་བརྟན་མིང་གཏོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་
 བསྐྱར་རྒྱར་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བ། འབྲེལ་ཐག་ཁྱིལ་པོས་འགལ་ཟླ་དང་ཚོད་གཞི་གྲུལ་བཤེར་དང་སེལ་བའི་ལས་དོན་
 ཡག་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་མི་དམངས་འདུམ་འགྲིག་དང་། སྤྱི་འཛིན་འདུམ་འགྲིག བྲིམས་འཛིན་འདུམ་འགྲིག་
 བཅས་“འདུམ་འགྲིག་གསུམ་མཉམ་འགྲུལ་”་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ།

ཆེད་བསྒྲིགས། ༥༥ བྲིམས་སྤྱོད་རྒྱན་གྲུབ་འཇུགས་སྤྱད་གཙོ་གནད་ལས་གྲུ།
༡ དམངས་གཙོ་བྲིམས་སྤྱོད་འཛིན་འདེགས་བྱེད་དགོས། རྒྱན་གྲུབ་རྫོང་གི་རྫོང་རིམ་པའི་སྤྱི་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཁྱེ་གནས་ནས་གངས། ༢ བཙོས་སྤྱོད་བྱེད་ཕྱིན་དེར་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ། དག་འ་ལྟན་ཆོས་འཁོར་གྲོང་རྒལ་གྲོང་ཚོའི་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ཏང་ཡོན་བྱེད་སྤོ་ཁང་ཆེད་ཕན་ཅན་འཇུགས་སྤྱད་དང་། རྒྱན་ གྲུབ་རྫོང་གྱི་བདེ་ཅུང་གཞི་རིམ་མངགས་གཏོང་ཁང་གི་ལས་ཤག་ལེ་ལག་ཆེད་བའི་སྤྲིག་བཞོད་འཇུགས་སྤྱད་ནས་གངས། རྒྱན་གྲུབ་རྫོང་གྱི་བདེ་ཅུང་གི་ཞོར་གཏོགས་སྤྲིག་བཞོད་ འཇུགས་སྤྱད་ནས་གངས།

ལེའུ་བཅུ་པ། རྒྱལ་ཕྱགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་“ཐོན་ཐོན་ལྷན་ཁྲུང་”འཇུགས་སྒྲན་བྱས་ནས་
འགག་སྒྲིལ་དཀའ་ལེལ་ཁྱོད་ཀྱི་གསོན་ཕྱགས་འཕེལ་བ།

མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཆེས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱི་རྩ་
བའི་ཁེ་ཕན་མངོན་འགྱུར་ཡག་པོ་དང་། སྤྱད་སྤྱོད་ཡག་པོ། འཕེལ་རྒྱས་ཡག་པོ་བཅས་གཏོང་རྒྱ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་
འཇུགས་ས་དང་དོན་ལ་བབས་སར་བརྩི་བ་དང་། ཏང་འཇུགས་སྤྱོད་ཁྱིད་སྟོན་དུ་བྱེད་པ། གཞི་རིམ་གྱི་མང་གཞི་
བརྟན་དུ་གཏོང་བ། ཉམས་སད་ཐོག་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཞུན་བརྟན་བྱེད་པ། སློབ་གྲྭ་ཁྱིམ་གྱི་མཐའ་ཚད་ནན་པོ་སྤྱད་བ་
བཅས་བྱས་ཏེ་“སྟོན་ཐོན་ལྷན་ཁྲུང་”སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ལེན་བརྟན་པོ་བྱེད་པ།

ས་བཅད་དང་པོ། ཆབ་སྲིད་ལེགས་སྤྱོད་བྱས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲང་ལོའི་བྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྩ་
བའི་གཞི་འཛིན་སར་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་འཇུགས་སྤྱོད་དེ་ལྷན་ཁྲུང་གི་སྤྱད་འཕེལ་བརྟན་གསལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱུ་
པོར་བྱལ་བ་བྱེད་པ་དང་། “གཏན་འཁེལ་གཉིས་”ཀྱི་གཏན་འཁེལ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྙིང་ལ་གོ་བ་གཏོང་ཟབ་ལེན་
པ། ལྷག་བསམ་ནས་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་ལས་
དོན་ཁག་ཐོག་མཐའ་བར་གསལ་དུ་ཡང་དག་པའི་ཁ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་མདུན་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ།

ཏང་གི་གསར་གཏོད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དྲག་ཆས་གཏོང་ཟབ་རྒྱ་སྒྲེལ་བ། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་
ཀྲང་ལོའི་བྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅུས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་སྤྱོད་
གཏོང་རྒྱ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ལྷན་ཁྲུང་རྫོང་གངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་སུ་གནས་པའི་དམིགས་བསལ་ཁྲལ་
གནས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཏང་གི་གསར་གཏོད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་དང་དུས་རབས་གསར་
པའི་ཏང་གི་བོད་སྤྱོད་མཛུང་རྒྱལ་ལག་བརྟན་བྱ་རྒྱ་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱེད་པ། རྫོང་ཁྲུང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེ་བའི་ཚོགས་ཆུང་གིས་གཅིག་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཇུགས་ཀྱི་“ཚོགས་འདུ་གསལ་དང་
སྤྱོད་ཚན་གཅིག་” འབྲོག་ཁྲལ་གྱི་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲེལ་རུ་ཁག་གིས་དུང་ཆད་དུ་སྤྱོད་འབྲེལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་

ཐབས་སྒྲིལ་ཆོག་པ་བརྒྱུད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྒྲོབ་སྒྲོལ་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་ཏང་ཡོན་ལས་ཁྲུང་པ་དང་ཞིང་འབྲོག་ཏང་
ཡོན་ལས་ཁྲུང་པ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ལུགས་ཀྱི་ཏང་ཡོན་གནས་སྡོད་ཁ་ཐོར་ཡིན་པའི་ཁྲུང་
ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་“རྟ་ཐོག་སྒྲོབ་ཁང”དང་“སྤྱ་གུར་སྒྲོག་འགེལ”སོགས་མང་ཆོག་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་
སྒྲོབ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱངས་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་ཏང་གི་གསར་གཏོད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྩ་བ་དང་དང་འབྲོག་ལུགས་དུ་
ཅ་བ་ཚུགས་པ་དང་ཏང་ཡོན་ལས་ཁྲུང་པར་དོན་སྤྱིད་གཙོ་བོ་ཁོང་དུ་གཏོང་བ་བརྟུན་པ་བྱས་ནས་སྒྲོབ་སྒྲོལ་གི་གྲུབ་
འབྲས་དེ་མཐའ་མཆམས་སྤྱད་སྒྲོལ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དངོས་སུ་འགྲུར་རྒྱུར་བྱིད་སྟོན་
བྱ་རྒྱ།

“སྤྱད་སྒྲོལ་གཉིས”མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐུབ་པ། “གཏན་འཁེལ་གཉིས”ཀྱི་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྤྱིད་ལ་
གོ་བ་གཏོང་བ་བསྐྱར་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷན་བསམ་དེ་ཏང་གྲུང་དབྱེད་དང་སྒྲོལ་དང་གྲོང་ཁྲེང་ཏང་ཨུའི་ཀྱི་ཐབས་
རྒྱུ་བཀོད་སྒྲིག་ལག་བསྟར་དོན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཕྲའི་ལག་ལེན་ཁོད་མདོན་པ་བྱེད་པ། ལྷན་གྲུབ་ནི་བོད་ཀྱི་སྟེ་
བའི་གྲོང་ཁྲེང་སྤྱ་སའི་རྫོང་ཁོངས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས་བརྟན་སྡིང་དང་། འཕེལ་རྒྱས་སྟོན་བཅུད། མཐའ་
མཆམས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་འགན་འབྲི་གལ་ཆེན་ཁྲུང་ཡོད། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཏང་ཡོན་ལས་ཁྲུང་པས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལྷན་བསམ་ནུས་དག་གི་ཆབ་སྲིད་གཤེས་རྒྱུད་ཐོག་ནས་སྟོན་བཅུད་སྤྱད་སྒྲོལ་དང་། གྲོང་གསེབ་
དར་རྒྱས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་གི་སྤྱད་བྱ་ལག་བསྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཚད་གཞི་
མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་སྐུལ་བཟང་ཐང་གི་དེང་རབས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ལས་སྤྱིད་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལས་དོན་ཁོད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཏང་གྲུང་དབྱེད་གི་དགོངས་དོན་
དང་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ནས་ནུས་ཁྲུང་སྤྱད་སྒྲོལ་འཆར་འཁོད་དང་སྤྱིད་རྒྱུ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་མི་འཛོལ་བ་དང་ནུས་པ་མི་འགྲུར་
བའི་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་“སྤྱད་སྒྲོལ་གཉིས”ལག་ལེན་བསྟར་ཏེ་གངས་སྒྲོལ་མཐའ་
མཆམས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྤྱད་སྒྲོལ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ།

ཐོས་བསམ་སྤྱད་གསུམ་རྒྱུད་འབྲེལ། ཤེས་དད་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད། ཐོས་བསམ་
སྤྱོད་གསུམ་རྒྱུད་འབྲེལ། ཤེས་དད་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་མཐའ་འབྲེལ་གྱིས་ཏང་ཡོན་ལས་ཁྲུང་པས་མ་

མོམ་ལྟ་བ་དང་། མ་ཡིག་སྒྲིང་བ། མ་དོན་རྟོགས་པ་བཅས་ལ་མུ་མཐུང་སྐྱུ་འདེད་བཏང་སྟེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
 སློབ་སྒྲིང་དང་ལྷན་གྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱེད་པ། ཅས་དང་འབྲི་གཡག་ཐོན་ལས་
 ཀྱི་སྐྱུ་ཚད་མཐོར་གཏོང་དང་། སྒྲིང་བཅུད་ཐུན་འདུས་ཉེ་ཆོང་། སུལ་ལྷན་མཉམ་ལས་ཐོན་ལས་སྒྲིང་འཇུགས་སྐྱུན་
 སོགས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཞིབ་འཇུག་བྱ་གཞིར་དམིགས་ནས་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་སློབ་འཇུགས་བྱས་ཏེ་ཆེད་དོན་བཟོ་
 སྒྲིང་དང་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་བརྟག་ཞིབ་བྱས་ནས་སློབ་སྒྲིང་གི་བརྒྱད་རིམ་དེ་གནད་དོན་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་གནད་
 དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་བརྒྱད་རིམ་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་བཀོད་
 སློབ་དང་དམངས་འཆོའི་བྱའི་ཁོངས་ཀྱི་སྒྱུར་བཅོས་ཁྲོད་འཕུད་པའི་དཀའ་གནད་ལ་དམིགས་ནས་རིགས་པའི་
 གཞུང་ལུགས་སློབ་སྒྲིང་བྱས་པ་བརྒྱད་བསམ་སྟོགས་གནད་ལ་འཁེལ་པོས་སེལ་བ། དཔེར་ན། སྒྲིན་ཐོན་ས་ཁུལ་གྱི་
 ཉམས་སྒྲིང་དཔྱད་གཞིར་འཛིན་པ་དང་། ས་གནས་དེ་གའི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཆོད་གཉེར་ཁོར་ཡུག་
 ལོགས་སུ་གཏོང་བ། “བྲ་གཅིག་ཀྱན་སྐྱབ་”འབྲོག་ཁུལ་དུ་སྐྱུར་སྒྲིང་བྱ་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སློབ་སྒྲིང་བྱ་རྒྱུ་དེ་“སྒྲིན་ཐོན་ལྷན་གྲུབ་”འཇུགས་སྐྱུན་ལ་སྐྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྐྱུ་
 ལུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པ།

ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་འགན་འཁུར་སྐྱབ་ཅུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་ཏང་གི་གསར་གཏོད་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཚུལ་གསར་པར་ཞིབ་འཇུག་དང་གནད་དོན་གསར་པ་ཐག་གཅོད་བྱ་
 རྒྱུའི་སློབ་གསོ་དང་བྱིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་སློབ་སྒྲིང་དང་སློབ་གསོའི་དམིགས་སའི་རང་བཞིན་དང་དངོས་པན་རང་བཞིན་
 ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་གྲོང་ཁྲུང་དང་གྲོང་གསེབ་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཞིང་འབྲོག་པའི་འབབ་
 འཕར་སྐྱུག་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་གསར་པའི་མདུན་དུ་རྫོང་ཨུཏ་ཀྱིས་ཆེད་དོན་གསོ་སྒྲིང་འཛིན་གྲ་གཉེར་བ་
 དང་། ལས་བྱེད་པ་སུལ་གྱི་སོགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ས་ཁུལ་དུ་གནས་སྐྱུར་སློབ་སྒྲིང་བྱེད་པར་མངགས་པ། “ལས་
 སློབ་འཛིན་ཐང་ཅན་གྱི་འགན་བསྐྱར་”སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱད་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་སྟོགས་བསྐྱུས་ཅུས་པ་ཆེ་
 རུ་གཏོང་བ། ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པས་ཞིང་ནང་དང་མུ་ཁ་དང་ཁེ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ཁང་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཞིང་འབྲོག་མང་
 ཆོགས་དང་ཁེ་ལས་ཀྱི་རེ་ལྷ་ཉན་ནས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་གཞི་རིམ་གྱི་ལག་ལེན་རྒྱུ་འབྲེལ་

བྱས་ཏེ་རྩ་ར་བརྒྱད་བཤུག་དང་། ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ཚོང་ལམ། ལས་ཁུགས་གསོ་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནད་
དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ལས་སྐྱབ་ལས་གཏོད་ཀྱི་འཛོན་ཐང་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་བསམ་གློ་དང་། འཛོན་ཐང་། བྱ་
སྦྱོང་བཅས་ཏང་གྲུང་དབྱེད་གི་སྒྲིབ་བྱ་དང་མཐུན་པ་དང་། རྩ་ར་བས་མཐུན་སྦྱོང་གི་ཐོམ་སྤྱབས་དང་བྱ་གཞག་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།

ས་བཅད་གཉིས་པ། གཞི་རིམ་ཙ་ཙ་འཇུགས་འཇུགས་སྦྱོང་ལ་སྦྱོགས་ཡོངས་ནས་ཤུགས་སྤྲོན་རྒྱུ་པ།

གཞི་རིམ་ལ་དམ་འཛོན་དང་། མང་གཞི་བརྟན་གཏོང་། གཞི་ཙ་ཙ་བརྟན་གཏོང་བཅས་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱོགས་གསལ་པོ་
མཛོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ནས་སྤྱན་གྲུབ་རྫོང་གི་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་ཁྱབ་ཁོངས་མང་པོའི་
མཐུན་སྦྱོར་གི་དོན་དངོས་ལ་གཞི་རྒྱུགས་ཏེ་ཏང་འཇུགས་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་གསེབ་དར་རྒྱས་དང་གཞི་རིམ་
བཅོས་སྦྱོང་ལ་སྤེལ་བྱེད་བྱེད་པ་དང་། ཙ་ཙ་འཇུགས་མ་ལག་འཇུགས་སྒོ་ཚད་རུ་གཏོང་བ། གཞི་རིམ་གྱི་ནད་གནས་སྤྱུལ་
ཤུགས་འཕེལ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྤྱི་ཞིང་བརྟན་པའི་
མཁར་རྫོང་ཞིག་རུ་འགྱུར་བ་བྱ་རྒྱུ།

གཞི་རིམ་གྱི་མང་གཞི་བརྟན་རུ་གཏོང་བ། གཞི་རིམ་དམ་འཛོན་དང་། མང་གཞི་བརྟན་གཏོང་། གཞི་ཙ་ཙ་བརྟན་
གཏོང་བཅས་ཀྱི་མཛོན་གསལ་དོད་པོའི་སྦྱོན་སྦྱོགས་མཛོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ་སྤྱན་གྲུབ་རྫོང་གི་གཞི་རིམ་
ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཞབས་འདེགས་ལྷུ་ལུལ་ཁ་ཐོར་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་གཞི་
རིམ་ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཅུས་པ་དང་འཐབ་ཅུས་ཆེ་རུ་རྒྱ་ར་ཐག་གཏོང་རྒྱུ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གོང་ཚོའི་ཏང་
ཙ་ཙ་འཇུགས་བདེ་མ་ཐང་དང་། འབྲོག་ཁུལ། རི་མ་ཐང་བཅས་སུ་ཁྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་དམིགས་ནས་
རིགས་དབྱེ་རྒྱུས་བསྟར་གྱིས་འཇུགས་སྤྲོན་ལ་ཤུགས་སྤྲོན་བརྒྱབ་པ་སྟེ་བདེ་ཐང་ས་ཁུལ་གྱིས་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
དམིགས་ནས་ནས་དང་འབྲི་གཡག་ལས་སྤྲོན་ཞིབ་ཚགས་དང་གོང་གསེབ་ལུལ་སྒོར་ཁྲོད་ཀྱི་ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་ཀྱི་སྤེ་
ཁྲོད་ཅུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། འབྲོག་ཁུལ་གྱིས་སྦྱོང་བརྒྱུད་སྦྱོང་དང་འབྲོག་པའི་འབབ་འཕར་མཛོན་
གསལ་དོད་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ་ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་ཀྱིས་སྤེལ་བྱེད་པའི་རྩ་ར་ནད་བཤུག་དང་ཤུགས་རིགས་གསོ་ཚགས་
མཉམ་ལས་ཀྱི་ལས་སྟེགས་བསྐྱར་རྒྱུ། རི་མ་གྲུང་གིས་དམངས་འཚོ་ཅུས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་

ཏང་ཙ་འཇུགས་བརྒྱུད་འབྲུང་ཆུ་དང་འགོ་ལམ་སོགས་མང་གཞིའི་སློག་བཀོད་འཇུགས་སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་མཐུན་
སྦྱར་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཚད་མས་གནད་སྤྱོད་ལྷན་འདོན་དང་དངོས་པོ་འདོན་སྤེལ་
ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

ཏང་འཇུགས་སྦྱོར་དང་ཉེ་བའི་ལས་དོན་མཉམ་འབྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱུ་སྦྱུ་འདེད་གཏོང་བ། ཉེ་བར་
དམིགས་པ་དང་། དཔུང་ཁག་འཇུགས་སྦྱོར་། མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུའི་རེས་གནས་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་འཇུགས་འཇུགས་སྦྱོར་དང་སྤྱོད་གྲུབ་རྫོང་གི་ཉེ་བའི་ལས་དོན་མཉམ་འབྲེས་
གཏིང་ཟབ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ། བྱོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སའི་ཐོག་བྱོང་ཚོའི་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བྱིད་དེ་བྱིས་
ཚད་ཞིང་ར་དང་ཆེད་ལས་མཉམ་ལས་ཁང་སྐྱེད་སྤེང་བྱས་ཏེ་ “ས་ཞིང་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འབྲུགས་པ་དང་དལ་ལྷན་མ་རྒྱུ་
ནང་ལྷན་པ་” སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་དོན་འབྲེས་བྱ་རྒྱུ་སྦྱུ་འདེད་བཏང་ནས་ཞིང་འབྲོག་པའི་སྤྲོ་བྱིད་དེ་བྱིས་ལྷན་
ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ། གཞི་རིམ་བཅོས་སྦྱོར་བྱོང་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱིས་བྲ་མིག་དོན་པ་དང་། བྱོང་སྦྱོང་
ལས་དོན་རྒྱུ་ཁག་། དང་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལྷན་སྦྱུ་འདེད་མཉམ་བྱས་ཏེ་ “དོན་ཆུང་བྱོང་ཚོ་ནས་མི་དོན་པ་དང་
དོན་ཆེན་ཤང་ནས་མི་དོན་པའི་” འགལ་ཁྲ་དང་ཚྭ་དང་གཞི་སེལ་བའི་ལམ་སྤོལ་བཅུགས་པ་དང་འབྲོག་ཁུལ་ཀྱི་འབྲོག་
པའི་སྦྱོར་སྦྱོང་བྱེད་ཚུལ་ལ་དམིགས་ནས་“སྦྱོར་སྦྱོང་འདུམ་འགྲིག” དང་ “བྲ་ཐོག་དོན་ཐོས་” སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་
ཁྱབ་གདལ་བཏང་སྟེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་ཞུ་དུས་ཐོག་ཏུ་ལན་བརྒྱུ་པ་དང་། སྦྱོང་བཅུད་སྦྱོང་སྦྱོང་བྱེད་རིང་། ཏང་ཙ་
འཇུགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བྱིད་དེ་རྩ་ཐང་གི་ལྷན་པ་བཀག་རྩ་གསོ་དང་ཤིང་འཇུགས་ནགས་བཟོ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་བྱིས་དོན་
འབྲེས་བྱས་པ་དང་། ཏང་ཡོན་དང་སྤངས་ཞབས་ཞུའི་རྒྱུ་ཁག་སློག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བཅུད་སྦྱོར་ཞིབ་བྱས་ནས་
སྤྱོད་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོ་བྱིས་དུངས་བའི་རི་ཆུ་སྤྱང་གསུམ་སྤྱང་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ།

ཏང་འཇུགས་སྦྱོར་ལ་ལྷན་སྦྱོར་བརྒྱུད་ནས་བྱོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་སྤྲོ་བྱིད། ཏང་འཇུགས་སྦྱོར་ལ་དམ་
འཛིན་ཏན་ཏིག་བྱས་ནས་བྱོང་གསེབ་དར་རྒྱས་དང་གཞི་རིམ་བཅོས་སྦྱོར་ལ་སྦྱུ་འདེད་བཏང་སྟེ་ཏང་གི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་
ལེགས་ཆ་དང་ཙ་འཇུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལེགས་ཆར་འགྱུར་བ་བྱ་རྒྱུ། བྱོང་ཚོའི་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱུ་
ཅིའི་དཔུང་ཁག་འཇུགས་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ་དེ་འགག་རྩར་བརྩིས་ནས་“འདེམས་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་། དོན་པ། བེད་སྦྱོང་”

བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་ཤིལ་པོ་བརྒྱད་སྟེན་གྲགས་ལྡན་པ་དང་། འཛོན་ཐང་ལྡན་པ། བརྟེ་སེམས་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་ས་
 གནས་དེ་གའི་འཛོན་ཐང་ཅན་འདེམས་པ་དང་པ་ཡུལ་དུ་ལོག་ནས་ལས་གཏོད་བྱེད་མཁན་གཞོན་ནུ་ཏང་ཙ་འཇུགས་
 ཀྱི་སྤྱུ་ཅིའི་འགན་འཁུར་ཏེ་གོང་མི་ཚོའི་སྤྱི་ཁྱིད་དེ་གོང་ཚོ་རིམ་པའི་མཉམ་སྡེ་བ་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བྱུ་
 འཕན་པོ་ཞིང་རའི་ཉེ་ལའོར་གོང་ཚོར་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱིད་དེ་བཅད་མེད་དུ་ལུས་པའི་ས་ཞིང་བསྐྱ་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་
 རྒྱ་ཆལ་བྱོད་ཁང་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། ལྷ་སའི་ཁོམ་ར་དང་སྤེལ་མཐུད་བྱས་ཏེ་མངགས་ཐོ་བཞག་ནས་འདེབས་འཇུགས་བྱ་
 བྱུ་ གཞི་རིམ་བཅས་སྦྱོར་ཁྲོད་“ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱི་འཕོ་ཁྲིད་འོག་གི་གོང་མིའི་རང་སྦྱོར་དང་། དམངས་གཙོ་གྲོས་མོལ།
 རྒྱས་ཤུགས་མཉམ་འདོན” བཅས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་འཇུགས་སྒྲོ་ཆོད་དུ་བཏང་སྟེ་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། བདེ་འཇགས་
 ཐོན་སྐྱེད། ཡུལ་སྟོན་གོམས་གཤེས་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡུལ་སྟོན་དམངས་ཆིངས་ནང་བཅུག་སྟེ་མཉམ་སྐྱེད་
 མཉམ་བཅས་མཉམ་སྦྱོར་ཀྱི་བཅས་སྦྱོར་གི་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱ་བྱུ་ རྩལ་ཁོངས་ཁག་གི་གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་འཇུགས་
 འཇུགས་སྦྱོར་བྱེད་བྱུ་གཅིག་གྱུར་འཆར་འཁོད་བྱེད་པ། གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་འཇུགས་འཇུགས་སྦྱོར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
 བ། ཏང་ཡོན་གྱི་མི་གངས་གསལ་རྟོགས་དང་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་པ། ཐོང་འོག་མཉམ་འགྲུལ་
 དང་། ཚན་པ་དང་ས་གནས་ཟུང་འབྲེལ། ལེགས་ཆ་གསལ་བེས་བཅས་ཀྱི་གཞི་རིམ་ཙ་འཇུགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་རྣམ་པ་
 ཞིག་ཆགས་པ་བྱ་བྱུ་ ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ལས་ཁུངས་དང་། སློབ་གྲྭ། ལྷན་ཁང་། གཞུང་ཁོངས་ཁེ་ལས། དཔོན་སྡེ་སོགས་
 རྩལ་ཁོངས་མི་འདྲ་བའི་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རིགས་དབྱེ་འཇུགས་སྦྱོར་གི་ཆོད་གཞི་བཅོས་
 རྟེ། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱིས་ “ཞབས་ཞུའི་སྟེ་གནས་དང་དཔུང་ཁག་འཇུགས་སྦྱོར་” བྱ་བྱུ་མངོན་གསལ་
 དོད་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ནས་ “ཏང་འཇུགས་སྦྱོར་དང་ལས་སྒྲོ་འགག་སྒྲོལ་” ཀྱི་བྱ་སྦྱོར་སྟེལ་བ་དང་། སློབ་གྲྭའི་ཏང་ཙ་
 འཇུགས་ཀྱིས་ “ཏང་གི་ཆེད་དུ་མི་སྣ་གསོ་སྦྱོར་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལེས་ལྡན་པ་གསོ་སྦྱོར་” བྱ་བྱུ་དམིགས་ནས་
 རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་སློབ་གསོ་དེ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཤིལ་པོར་འབྲེལ་
 པར་བྱེད་པ། ལྷན་ཁང་གི་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱིས་ “བདེ་ཐང་འགན་ལེན་དང་མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བར་”
 དམིགས་ནས་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ལྷན་བཅས་མཉམ་སྡེ་བ་ཚོགས་པ་དམ་ཟབ་འཇུགས་རྒྱར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་གཞི་
 རིམ་གྱི་ལྷན་བཅས་ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཆོད་མཐོ་རུ་གཏོང་བྱུ་ གཞུང་ཁོངས་ཁེ་ལས་ཏང་ཙ་འཇུགས་ཀྱིས་ “ཏང་འཇུགས་

སྒྲིབ་གིས་སྒྲིབ་ཀྱི་དང་སྒྲིབ་ཚད་མཐོ་རུ་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་བར་” རྒྱགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་ནས་སུལ་སྒྲོན་མཉམ་ལས་ཐོན་ལས་སྒྲིབ་འཇུགས་སྒྲོན་དང་གཞུང་ཁོངས་རྒྱ་མོར་གང་འགབ་གཏོང་རིང་གཙོ་བོ་ཞིག་གི་རྒྱུ་པ་འདོན་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་ དུས་མཚུངས་ཏང་ཡོན་གྱི་མཐའ་མཇུག་གི་གངས་ཚད་གཙང་བཤེར་ཆེད་དོན་བྱ་སྒྲིབ་སྤེལ་ནས་བྱུང་ཁོངས་ལས་བརྒལ་བ་དང་ལས་རིགས་ལས་བརྒལ་བའི་ཏང་ཡོན་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་འབྲེལ་བ་མཐུན་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་“རྫོང་ཨུད་དང་། འཕྲོད་ཏང་ཨུད། སྒོང་ཆོལ་ཏང་ཆ་འཇུགས། བཅོམ་ཏང་གི་ཕུལ། ཏང་ཡོན་ལྷོ་བའི་དུད་ཚང་”བཅས་རིམ་པ་ལྟའི་མཉམ་སྒྲུབ་མ་ལག་བཅུགས་ནས་ཏང་གི་ལས་དོན་གྱི་ཟུར་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བྱུང་བའི་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་

ས་བཅད་གསུམ་པ། སྒྲིབ་ཚུལ་ལེགས་སྒྲིབ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱ་མོར་ཅན་དང་ཕྱགས་ཕན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ།

“སྒྲིབ་ཚུལ་བཞི་”ཡུན་རིང་ཡོ་བསྐང་བྱ་རྒྱུ་གནད་འགག་གི་འགག་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་“བོད་སྒྲིབ་པ་ཆན་གསལ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོབས་”དང་སྒྲོན་གྲུབ་ཞིང་རའི་སྒྲིབ་སྒྲོབས་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་དང་། གཞི་རིམ་གྱི་ཁྲུང་པོ་ཡི་ཡང་དུ་གཏོང་བ། ལས་བྱེད་པས་འགན་ལེན་འཁུར་བ་དང་བྱས་རྗེས་འཛིན་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཅས་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་ཚུལ་བཟང་པོར་བརྟེན་ནས་“གདོང་ལེན་སྒྲོན་གྲུབ་”འཇུགས་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་འགྲིལ་རྒྱགས་ཆེན་པོ་ཆགས་པར་བྱ་རྒྱུ་

“སྒྲིབ་ཚུལ་བཞི་”བཅོས་སྒྲིག་གཏོང་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་གྱི་ཁྲུང་པོ་ཡི་ཡང་དུ་གཏོང་བ། སྒྲིབ་ཚུལ་རིང་ལུགས་དང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་ལ་རྒྱུན་མཐུད་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་“སྒྲིབ་ཚུལ་བཞི་”ཡོ་བསྐང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་གྲུབ་རྫོང་གི་གཞི་རིམ་ལས་ཀའི་དོན་དངོས་ལ་དམིགས་ནས་མཛོན་གསལ་དོད་པའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ འཕྲོད་ཁག་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་“ཡིག་ཆ་དང་ཆོགས་འདུ་མང་བ་”དང་“ཞིབ་བཤེར་མང་བ་”སོགས་གྱི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དོན་བཅོས་སྒྲིག་རྒྱུ་གཞི་བཏོན་པ་དང་། ཡིག་ཆ་དང་ཆོགས་འདུའི་གངས་འཕོར་ཆོད་འཛིན་ནན་པོ་བྱ་རྒྱུ་ “མཉམ་འབྲེལ་ཆོགས་འདུ་དང་ཆོགས་འདུ་གཞན་སྒྲིག་གི་རྒྱུ་པ་”བྱུང་སྤེལ་རྒྱགས་ཆེན་དང་ཡིག་ཐོག་སྒྲོན་ཁུ་འདུལ་རྒྱུ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཟད། “ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་གཞུང་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ས་ཆ་དངོས་སུ་སྒྲིབ་ཞིབ་བྱེད་པ་”བཅས་གྱིས་འགྱུར་མེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ཆབ་བྱ་རྒྱུ་ འཕྲོག་ཁུལ་གྱི་འཕྲོད་འགྲུལ་འགྲུལ་སྒྲོབས་བདེ་མེད་པའི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་གོང་རིམ་ཆན་པས་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་རིས་པར་དུ་སྒྲུབ་དུ་གཅིག་འདོམས་དང་གྲོས་གཞི་བསྒྲིག་བྱེད་པའི་བྲལ་བྱ་ཁ་གསལ་བཏོན་ནས་མགོ་མང་བསྐྱར་

མངགས་དང་གཞི་རིམ་གྱི་ཁྲར་པོ་ལྷུ་རུ་གཏོང་བའི་རིགས་གཏན་འཁོག་བྱས་ཏེ་ཤང་གོང་ལས་བྱེད་པ་རྟོག་འཛིང་ཆེ་
བའི་ལས་དོན་རང་བཞིན་གྱི་ལས་ཀའི་ཁྲོད་ནས་སྒྲིབ་བྱུང་བ་བྱས་ཏེ་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་དང་དམངས་འཚོ་ལེགས་
གཏོང་སོགས་དོན་དངོས་རང་བཞིན་གྱི་ལས་དོན་ནང་སེམས་རྒྱས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་ཞུགས་རྒྱུ་ལ་འདྲེད་གཏོང་རྒྱ་
དང་། ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་སྤྲོད་འབྲས་བྱས་རྗེས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡང་དག་འཛུགས་པ་དང་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ཁྲིད་སྟོན་
བྱས་ཏེ་“རྟགས་མཚན་ལས་བྱུང་”དང་“བྱས་རྗེས་ལས་གཞི་”གཉིས་རིགས་ལ་ངོ་སྟོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་
བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་བཏོན་རྒྱུ།

ལམ་ལུགས་དང་ལམ་སྒོལ་འབྲས་ཚད་དུ་བཏང་ནས་ཁྲར་པོ་ཡང་དུ་གཏོང་བའི་གྲུབ་འབྲས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ།
གཞི་རིམ་གྱི་ཁྲར་པོ་ཡང་དུ་གཏོང་བའི་ལུགས་པན་ལམ་ལུགས་བཟོ་བ་དང་ཁྲར་པོ་ཡང་དུ་གཏོང་བའི་ལས་ཀ་རྒྱུན་
གཏན་ཅན་དང་ལུགས་པན་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་འདྲེད་གཏོང་རྒྱུ། ཤང་(གོང་རལ་)གི་འགན་སྒྲུབ་བྱ་བའི་གསལ་
ཐོ་བརྟན་དུ་དང་ཁྲབ་གདལ་གཏོང་རྒྱུ། གཞི་རིམ་གྱི་ཁྲར་པོ་ཡང་དུ་བཏང་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པར་མང་ཚོགས་
ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒྲུལ་འདྲེད་གཏོང་བའི་དུས་ཚོད་དང་སེམས་རྒྱས་སྤར་ལས་མང་བ་ཡོང་
བ་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྫོང་དང་ཤང་གི་འགན་དབང་གསལ་པོ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་“འགན་འཁེལ་གཞན་ལ་དབྱུག་པ་”དང་
ལས་འགན་རིམ་བཅེགས་བྱེད་པ་འབྲུང་ཅ་ནས་གཏན་འཁོག་བྱ་རྒྱུ། དཔུང་ཞིབ་གདེང་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ལེགས་སུ་
བཏང་སྟེ་ཐག་རིང་ལུང་ལུག་གི་ཤང་དང་གོང་རལ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་གཤམ་སྦྱོང་བྱེད་ཡུན་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་
དམིགས་ནས་“དཔུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཁོ་ན་སྒྲུབ་”དང་“ལུལ་རྗེས་ཁོ་ན་སྒྲུབ་”མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་
ཞིང་འབྲོག་པའི་སློ་ཡིད་ཆོམ་ཆད་དང་། རྣམ་གངས་དོན་འབྲེལ་གྱི་པན་འབྲས། ཐོན་ལས་ཀྱི་འབབ་འཕར་གངས་གཞི་
སོགས་དངོས་ཡོད་གྲུབ་འབྲས་དེ་དཔུང་ཞིབ་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་གཙོ་བོར་བྱ་རྒྱུ། གཞི་རིམ་གྱི་རེ་འདུན་ཐང་སྒྲེལ་
འཕུལ་ཆས་ལམ་སྒོལ་བཅུགས་ཏེ་ཤང་དང་གོང་རལ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་རྫོང་ལུང་དང་རྫོང་སྤྲོད་གཞུང་ལ་ཐང་ཀར་
ལས་ཀའི་ཁྲོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་གནད་དོན་ཞུས་ཆོག་པས་དུས་ཐོག་ཏུ་མཛུབ་སྟོན་དང་རྒྱབ་སྦྱོར་ཐོབ་སྟེ་གཞི་རིམ་
གྱི་ལས་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུན་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྤར་ལས་སྤུག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ།

སྦྱོང་རྒྱུ་བཟང་པོ་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་བ། ཏང་གི་གཞི་བཞེད་སྒོལ་རྒྱུན་དང་སྦྱོང་རྒྱུ་བཟང་པོ་

དར་སྒྲིལ་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་སྤྱི་སྟོབས་དར་སྒྲིལ་ལྷགས་ཆེན་གཏོང་བ། རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་
 གསའི་རྟེན་གཞི་འཛུགས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་གསར་བརྗེའི་ས་བོན་ལས་བྱེད་པའི་ཁྲག་རྒྱུན་ནང་འདྲེས་པ་བྱ་བ། ལྷན་
 གྲུབ་ཞིང་རར་མི་རབས་ཁ་ཤས་ཀྱི་འབད་འཐབ་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ལྷན་པ་དེ་ནི་རྩ་ཆའི་གསར་བརྗེའི་ཐོན་ཁུངས་ཡིན་པས་
 རྫོང་ཨུད་ཀྱིས་ལྷན་གྲུབ་ཞིང་རའི་ལོ་རྒྱུས་འགྲེམས་ཁང་ལ་མ་དངུལ་བཏང་ནས་ཉམས་གསོ་བྱ་བྱུང་དང་རྒྱལ་གཅེས་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་གསའི་རྟེན་གཞི་བཏོད་ནས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་སློབ་འཛུགས་བྱས་ནས་དུས་
 བཀག་ཉར་ཉར་སྒོར་སྒོར་སྒྱུར་དང་། ཞིང་ར་རྩིང་པའི་ལས་བཟོའི་དཀའ་ལྷན་འབད་འཐབ་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཉན་པ།
 “དཀའ་ལྷན་སྤྱི་རུས་དང་། མཆོང་ཕོད་པ། སྒེར་སེམས་མེད་པར་ལེགས་སྒྲིལ་འབྲལ་བ”་བཅས་ཀྱི་ཞིང་རའི་སྤྱི་
 སྟོབས་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་བ། “ཚོགས་འདུ་གསུམ་དང་སྟོབ་ཆོན་གཅིག”་དང་“བརྗེད་དོན་གཙོ་བོའི་ཏང་གི་ཉིན་མའི”
 བྱེད་སྟོན་དང་རྒྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་“ཞིང་རའི་སྤྱི་སྟོབས་རྒྱུན་འཛིན་དང་གཏོང་ལེན་ལས་བྱེད་པ་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་པའི”
 བརྗེད་དོན་གཙོ་བོའི་ལག་ལེན་བྱེད་སྟོན་སྒྲིལ་ནས་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་ཆད་གཞི་མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་འཛུགས་སྒྱུར་
 དང་། རས་དང་འབྲི་གཡག་ཐོན་ལས་རིམ་སྟོར། དམངས་འཛོའི་རྩམ་གྲངས་ལ་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་
 དོན་ཁོད་དཀའ་ངལ་ལ་མི་སྒྲག་པ་དང་བསྟུན་མར་དམག་འཐབ་བྱེད་པའི་སྟོན་ཚུལ་དར་སྒྲིལ་བཏང་ཏེ་བྱ་སྟོན་དངོས་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་དང་འགན་འཁུལ་ག་ལེན་བསྟར་བྱུང་བའི་ཁྱིད་སྟོན་བྱ་བ།

དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དངོས་སྒྲུབ་པ། དམངས་ལ་བྱ་བ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་སྟོན་གཏོང་བ་སྒྲིལ་ནས་
 སྟོན་ཚུལ་འཛུགས་སྟོང་གི་ཕན་འབྲས་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་“འཕལ་མཁོ་དང་། དཀའ་ངལ། སེམས་བྲལ། རེ་སྒྲག་”བཅས་
 ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་བ། རྫོང་ཨུད་ཀྱིས་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དོ་ཁུར་ཆེ་ཤོས་བྱེད་པའི་ལས་ཁུགས་
 དང་། ལྷན་བཅོས། སྟོབ་གསོ། སྟོན་ཁང་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་ལ་དམིགས་ནས་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་སློབ་འཛུགས་
 བྱས་ཏེ་“ངས་མང་ཚོགས་ལ་བྱ་བ་དངོས་སྒྲུབ་པའི”་བཅར་འདྲི་དང་བརྟག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དམངས་འཛོའི་རེ་ཁྱའི་རྩིས་
 ཁ་བཞོས་ནས་ཐོ་སྒྲུབ་དོ་དམ་བྱ་བ། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ནད་ལྟ་དཀའ་བའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ནས་
 ཤེད་ཤོང་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་དང་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སྒྲན་ཁང་ཆང་མར་བྱུང་བྱུང་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་བྱུང་དང་།
 རྫོང་མི་དམངས་སྒྲན་ཁང་གི་སྒྲན་པ་སློབ་འཛུགས་བྱས་ཏེ་དུས་བཀག་ནང་གཞི་རིམ་དུ་སྒྲན་བཅོས་བྱེད་པར་བསྟོད་

དེ་མཆོད་རིན་པོ་ལུ་དགོས་པར་གཟུགས་པོར་བརྟན་དབྱེད་དང་བདེ་ཐང་སྐོར་སྐྱོག་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ། ཞིང་འབྲོག་པའི་འབབ་
 འཕར་ཐབས་ལམ་གྱུ་དོག་པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱི་པའི་ལས་རིགས་རྩ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་རྟེན་གཞིར་
 བརྟེན་ནས་“མངགས་ཐོ་རྒྱུ་པའི”གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སུ་ལྟ་ལྟ་སོགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ས་ཁུལ་གྱི་ཁེ་ལས་དང་འབྲེལ་
 མཐུད་བྱས་ནས་ལས་ཁུགས་ལས་གནས་མཐོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ། སྤྱོད་གསེབ་ཁག་གཅིག་གི་འཐུང་ཆུའི་བདེ་འཇགས་གནད་
 དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱོད་གསེབ་ཀྱི་འཐུང་ཆུའི་བདེ་འཇགས་སྤྱོད་མཐོར་གཏོང་གི་འདུ་འཛོད་ལག་ལེན་བསྟར་
 ར་ཞིང་འབྲོག་པར་སློབ་དེའི་ཆུ་འཐུང་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་ཕན་འབྲས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་
 རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྒྱུན་སྲིད་སྟོན་མེད་དང་དོན་འཁྲུལ་བྱེད་པ།
 ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་དང་དེའི་ལག་བསྟར་ཞིབ་སློལ་གྱི་དགོངས་དོན་སྟོན་རུས་སྟོན་མེད་
 དང་དོན་འཁྲུལ་བྱེད་པ་དང་། ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་སློབ་སྤྱོད་སློབ་གསོའི་
 གྲུབ་འབྲས་སྤྱོད་མཐོར་དུ་སྟེན་གཏོང་བ། དེ་ཉིད་“སྟོན་ཆུལ་བཞི”བཅས་སྤྱི་གི་མཚན་ཆ་གཤམ་ཆེན་དུ་བཅི་རྒྱ་
 མཐའ་འཁྲུངས་བྱེད་པ། “སྟོན་ཆུལ་བཞི”ཡི་གནད་དོན་གྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་གསལ་པ་དང་མཚན་ཆུལ་གསལ་པར་དམ་
 པོར་དམིགས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་བཅས་སྤྱི་གི་ལས་དོན་ལུ་མཐུད་གཏོང་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་རྒྱུ།

ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་སུ་གཞི་
 ཆུགས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ། ལྷན་སྒྲུབ་རྫོང་དུ་“སྟོན་ཆུལ་བཞིའི”གནད་དོན་གྱི་ཞིབ་པའི་མཚན་ཆུལ་ལ་དམིགས་ནས་རྫོང་
 ལྷན་གྱིས་ཐབས་མང་མཉམ་སྟོན་དང་གནད་སྤྲོད་ལྷན་ལྷན་འདོན་བྱ་རྒྱུ། རུས་ཆེན་དང་རལ་གསོའི་རིང་དོ་སོའི་འགོ་
 རོང་མང་བའི་བྱང་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་གཙང་དང་རུས་ཆེན་གཏོང་བའི་བཅོ་ཐོ་ལྷན་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་།
 འཕྲིན་ཐུང་གི་བཅོ་ཐོ་དང་སྟོན་གཙང་གྲེང་མོལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱད་“རུས་ཆེན་གྱི་ནད”སོགས་ཆུལ་མིན་
 སྟོན་རན་གཏན་འགོག་བྱས་ནས་ལས་བྱེད་པའི་བསམ་སློབ་འགོག་སྤྱད་འཛིང་རགས་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱུ། གཞུང་
 དངུལ་སྤྱད་དེ་བཟའ་བརྟུང་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་འཁོར་སྐོར་སྟོན་བྱེད་པ། སྤྱི་གི་འགལ་བར་ལག་རྟགས་དང་འདུལ་
 རྟེན་སྟོན་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་འདོད་རིང་ལུགས་དང་བག་མེད་ཆུད་ཐོས་ཀྱི་སྟོལ་རན་གྱི་མདོན་གསལ་དོད་

པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དོན་ལྟ་ཞིབ་དང་མངོན་བཤེར་སྒོ་ག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་གནད་
 དོན་ཞིབ་བཤེར་ཐག་གཅོད་ནན་པོ་བྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ཡན་དུ་གྱུར་ནས་གཏོང་མི་རུང་། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ལས་ཀའི་
 དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚུལ་རིང་ལུགས་དང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་ལས་ཐོན་པའི་གཞི་རིམ་གྱི་
 “རུལ་སྤངས་ཅན་ཅིག”གཙོ་གནད་ཐོག་བཙས་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་། དམངས་ཕན་མ་དངུལ་སྤྲོད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་
 ཞིབ་མཆན་འཁོད་པ། ལྷ་ར་བརྒྱུད་བརྒྱུག་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁོད་གནས་པའི་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པའི་གཉེན་ཉེ་དང་
 གྲོགས་པོར་གཞིགས་སྤྲོད་དང་བཟའ་འབྲེར་བཀག་ལེན་སོགས་“རུལ་སྤངས་ཅན་ཅིག”གི་གནད་དོན་ཞིབ་བཤེར་
 ཐག་གཅོད་ནན་པོ་བྱས་ནས་དམངས་ཕན་སྲིད་རྒྱུ་ཁག་གིས་མང་ཆོགས་ལ་དངོས་འབྲེལ་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་། མང་
 ཆོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཆོར་དང་། བདེ་སྲིད་ཆོར་སེམས། བདེ་འཇགས་ཆོར་སེམས་བཅས་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱ།

འགན་འཁུར་བའི་ལམ་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ། “དབྱེ་བ་འབྲེད་པ་གསུམ”དང་“དམིགས་བསལ་
 བཞིའི”སྒྲུབ་བྱ་དོན་འབྲེལ་ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཅོར་འཛོལ་རུང་ལ་ཅོར་འབྲུལ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་པའི་ལས་ཀའི་ལམ་
 སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པས་འགན་འཁུར་ཡོད་པ་དང་བྱས་རྗེས་འཛོག་པར་སྐྱལ་མ་གཏོང་རྒྱ། རྫོང་
 ལྷན་གྱིས་ཅོར་འཛོལ་རུང་ལ་ཅོར་འབྲུལ་ཡོ་བསྐང་གི་ལག་བརྟར་བྱ་ཐབས་བཞོས་ནས་སྐྱུར་བཙས་གསར་གཏོད་ལ་
 སྐྱལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དཀའ་གནད་སེལ་བ། ཐོལ་བྱུང་དོན་ཆེན་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པ་སོགས་ཀྱི་
 ལས་དོན་ཁོད་ཉམས་སྤྲོད་མི་འདད་བ་དང་སྤྲོན་ལ་ལག་བརྟར་དང་སྤྲོན་ལ་ཆོད་ལྟ་བྱས་ནས་ཐོན་པའི་ཅོར་འབྲུལ་
 དང་ཅོར་འབྲུལ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཆ་ཆེན་དང་མཐུན་ཆེ་ཅོར་འབྲུལ་རུང་ལ་འགན་འཁུར་མེད་པ་བཞོད་གོས་པ་ཁ་
 གསལ་བཏོན་རྒྱ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་བྱེད་པར་ཐུགས་ཁུར་དང་གཅེས་སྤྲོད་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་སྤྲོན་
 གྲུབ་རྗེས་མཐོ་གྲང་གསོ་རྒྱུ་མི་འདད་བ་དང་ལས་ཀའི་ཆ་ཆེན་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བའི་དོན་དངོས་ལ་དམིགས་ནས་
 ལས་བྱེད་པའི་གཞུགས་པོར་བརྟག་དཔྱད་དང་། འཁོར་ཞག །ཁ་གསལ་སོགས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུ་དོན་འབྲེལ་ཡག་པོ་བྱས་
 ཏེ་ལས་བྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་སེལ་རྒྱ། “དངོས་སྐྱུབ་ལ་སྤྲོད་ཆེན་དང་གྲུབ་འབྲས་དངོས་ལ་སྤྲོད་ཆེན”ཀྱི་མི་སྤྲོད་སྤྲོན་
 རྒྱུགས་འཇུགས་པ་དང་། བོད་གསེབ་དར་རྒྱས་དང་། སྤྲོད་བཅུད་སྤྲོད་སྤྲོད་། གཞི་རིམ་བཙས་སྤྲོད་སོགས་འཐབ་ས་
 དང་པོར་མངོན་གསལ་དོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་འདེམས་སྤྲོད་བྱེད་པ། “འཛོན་ཐང་ཅན་ལ་གོ་གནས་ཡོད་པ་དང་འཛོན་

ཐང་ཅན་ལ་འཛོན་ཐང་ལྟན་པའི་ཀླུ་པ་ཟབ་མོ་གཏོང་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་
རྟོགས་ཐོག་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱུལ་འདེད་བརྟན་པོ་གཏོང་བྱ།

ས་བཅད་བཞི་པ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་ཁྲིམས་དང་སློབ་ལམ་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

ཅ་བའི་དགོངས་གཞི་ནན་པོར་བརྟན་ནས་སྤྱོད་བཟང་སློབ་ནན་ལ་ཤུགས་སྤྱོད་ཀྱག་པ་དང་། གྲུང་བྱུང་
གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་སྤོང་རུས་སྤྱོད་མེད་རང་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ། སློབ་ཁྲིམས་སློབ་གསོ་
དང་སྤྱོད་གཙང་རིག་གནས་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་སྤྱོད་ཀྱག་པ། “མི་བྱེད་པ་གསུམ་”ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྤྱུལ་འདེད་
གཏོང་བ། སྤྱོད་གཙང་གཞུང་བྱང་གི་ཆབ་སྲིད་ཁོར་ལུག་གཏོང་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་“གདོང་ལེན་ལྟན་ལུང་”བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
གཡས་གཞོགས་གཡོན་འདེགས་བྱ་བྱ།

རྒྱུན་གཏན་ཅན་ཀྱི་སློབ་ཁྲིམས་སློབ་གསོར་ཤུགས་སྤྱོད་ཀྱག་པ། ཏང་གི་སློབ་ཁྲིམས་སློབ་སྤྱོད་དང་སློབ་གསོ་
རྒྱུན་ནམ་ཅན་དང་ཡུན་པན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཏང་གི་སློབ་ཁྲིམས་སློབ་སྤྱོད་དང་སློབ་
གསོ། སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་གི་སློབ་གསོ། ཁྱིམ་སློབ་ཀྱི་སློབ་གསོ་བཅས་རྒྱུན་མཐུད་དང་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སྤེལ་ཏེ་ལས་
བྱེད་པའི་རུལ་ཚོལ་འགྱུར་འགོག་གི་བསམ་སློབ་འགོག་སྤྱད་འཛིང་རགས་བརྟན་པོ་བཟོ་བྱ། ཏང་གི་སློབ་ཁྲིམས་སློབ་
སྤྱོད་སློབ་གསོ་དེ་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གསོ་གསོ་སྤྱོད་གི་རེས་སྤྱོད་སློབ་ཚན་ནང་བཅུག་པ་བརྒྱད་རྒྱུན་ནམ་
ཅན་ཀྱི་ཏང་གི་སློབ་ཡིག་དང་། ཏང་གི་སློབ་སློབ། ཏང་གི་སློབ་ཁྲིམས་བཅས་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་གཙང་གསོ་
སྤྱོད་འཛིན་གྲུ་གཉེར་བ། ཉེན་ཐོན་སློབ་གསོའི་པར་གཞི་ལྟ་བུ། སྤྱོད་གཙང་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞིར་ལྟ་སྟོར་བྱེད་པ།
དཔེ་མཚན་གྱི་དཔེར་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྒྲ་ཚགས་སྤྱད་དེ་ཉེན་ཐོན་སློབ་གསོར་དམ་འཛིན་ཏན་
ཏིག་དང་དམ་འཛིན་ཞིབ་ཚགས་བྱེད་བྱ། ལྟན་ལུང་རྫོང་གི་མི་རིགས་མང་པོ་འདུས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བྱུང་ཚོས་ལ་
དམིགས་ནས་རྒྱ་བོད་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་གཙང་སློབ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སློབ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་སེམས་
ལ་གཏིང་ཟབ་ཟུག་པ་བྱ་བྱ། སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུན་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་ནས་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་རྒྱུན་སྤྱོད་
ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་སྤྱུང་བ། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱོད་ནན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་དང་
འབྲེལ་བ་བྱེད་རིང་མཐའ་ཚད་བརྟན་སྤྱད་དང་རང་གཤིས་ནམ་ཡང་གནས་པ་བྱ་བྱ། ཁྱིམ་སློབ་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱུལ་

ཆེན་བྱས་ཏེ་“སྟོན་གཙང་ཁྱིམ་སྒོལ་”ཀྱི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་བྱེད་སྟོན་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་ནས་སྒོལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པའི་
ནང་མིར་“སྟོན་གཙང་ནང་རོགས་”ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུར་བྱིད་སྟོན་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་ཐོག་ཁྱིམ་ཆང་གི་སྟོན་གཙང་འགོག་
སྤང་འཛིང་རགས་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱུ།

དོད་མ་ནན་མོ་དང་གཅེས་སྦྱང་ཟུང་འབྲེལ་རྒྱུན་འབྲེངས་བྱེད་པ། ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་སློབ་གསོ་དང་བྱིད་
སྟོན་བྱས་ཏེ་དོད་མ་ནན་པོ་དང་བྱམས་སྦྱང་གི་འབྲེལ་བར་ཚོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་སྤངས་འཛིན་པ་དང་། མཐའ་ཚད་རང་
གཤེས་མི་ཉམས་པ། རུལ་ཚོལ་འགྱུར་འགོག་གི་མཐའ་ཚད་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱུ། ལས་དོན་ཁོད་དོད་མ་
ནན་པོ་དང་གཅེས་སྦྱང་ཟུང་འབྲེལ་དང་། ལྷག་སྤྱུལ་དང་གཙུག་འདོམས་གལ་ཆེ་མཉམ་དུ་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་འབྲེངས་
བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྒྲིག་བྱེད་ལས་བསྟར་དང་འགན་འཁུར་བའི་བདའ་འདེད་ལ་ལྟ་སྤྱུལ་ནན་པོ་བྱས་པ་བརྒྱུད་སྒྲིག་
འགལ་བྱེད་ལས་བྱེད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་“ཐར་པར་གཏན་ནས་མི་གཏོང་བར་”ལས་བྱེད་པས་གྲུས་སྒྲུག་ཤེས་པ་དང་།
དོགས་ཐོན་དང་དངངས་སྒྲུག་བྱེད་པ། མཐའ་ཚད་སྤང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱུ། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཆད་པ་ཕོག་པའི་
ལས་བྱེད་པར་ཐུགས་ཁུར་འཆམས་འདྲི་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ཁོང་ཚོར་ནོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྐང་དང་། ཡིད་
ཆེས་སྒྲར་གསོ། ཅ་འཇུགས་ཀྱི་དོ་སྦྱོང་མཆོན་པ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་དང་། སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཕན་འབྲས། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་བཅས་གཅིག་གྱུར་དམ་ཟབ་ཡོང་བ་བྱེད་རོགས་བྱ་རྒྱུ། ཆེད་དོན་ཏང་གི་ཤེས་བྱ་སློབ་བྱིད་དང་
བཞུགས་མོལ་སྒོལ་རེས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་བརྒྱུད་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་བྱིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་དོད་མ་ནན་པོ་བྱེད་པ་ནི་
ལས་བྱེད་པར་སྤང་སྦྱང་དང་གཅེས་སྦྱང་བྱེད་པ་ནི་ལས་བྱེད་པར་ལྷག་སྤྱུལ་གཏོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་སྒྲིག་བྱེད་དང་སྒྲིག་ལམ་ནན་པོ་སྤང་ཆེ་གཞི་ནས་ལས་ཀའི་ཁོད་བརྟན་པོའི་ངང་རྒྱུད་རིང་དུ་སྦྱོང་སྒྲུབ་པ་
བྱ་རྒྱུ། ལྷན་གྲུབ་རྗོང་གི་ལས་བྱེད་པའི་དཔུང་ཁག་ན་གཞོན་ཅན་གྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་གཙོ་གནད་ཐོག་
ན་གཞོན་ལས་བྱེད་པའི་སྒྲིག་བྱེད་སློབ་གསོར་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཁོང་ཚོར་སྦྱོང་གཙང་སྤྱད་ཞུགས་ཀྱི་“གོམས་
པ་དང་པོ་”ཡག་པོ་སྟོན་རོགས་བྱ་རྒྱུ།

སྟོན་གཙང་རིག་གནས་འཇུགས་སྦྱང་གཏིང་ཟབ་རུ་གཏོང་བ། སྟོན་གཙང་རིག་གནས་འཇུགས་སྦྱང་གཏིང་
ཟབ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་ལས་བྱེད་པའི་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསྟར་སློབ་གསོར་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་ནས་སྟོན་གཙང་གོང་

བཏུ་གི་ནམ་པ་ཟབ་མོ་ཞིག་གཏོང་ཆུ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་གི་ས་གནས་དེ་གའི་སྤྱོད་གཙང་གཞི་ཆུ་རྩོག་འདོན་གཏིང་ཟབ་
 བྱ་ཆུར་སྒྲུང་ཆེན་བྱས་ཏེ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གི་ཕུལ་བྱུང་སྒོལ་ཆུན་རིག་གནས་དང་གསར་བརྗེའི་ཐོན་ཁུངས་དང་
 ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་ས་ཁོངས་གི་བྱང་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱོད་གཙང་རིག་གནས་སྤྱི་ཏྲགས་གཏོང་ཆུ། ལྷན་གྲུབ་རྫོང་
 གི་ས་གནས་དེ་གའི་སྤྱོད་གཙང་གཞི་ཆུ་རྩོག་འདོན་གཏིང་ཟབ་བྱ་ཆུར་སྒྲུང་ཆེན་བྱས་ཏེ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གི་ཕུལ་
 བྱུང་སྒོལ་ཆུན་རིག་གནས་དང་གསར་བརྗེའི་ཐོན་ཁུངས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་ས་ཁོངས་གི་བྱང་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱོད་
 གཙང་རིག་གནས་སྤྱི་ཏྲགས་གཏོང་ཆུ། སྤྱོད་གཙང་གི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་ལྷ་མོ་དང་། ལ་སྤྱ། ལྷེབས་རིས་སོགས་
 རིག་རྩལ་བརྩམས་ཆོས་གསར་ཅོམ་བྱས་པ་བརྒྱུད་གྲོང་གསེབ་གི་རིག་གནས་ཐང་ཆེན་དང་། དགོན་སྡེའི་མཐའ་
 འཁོར། མང་ཆོགས་འདུ་འཛོམས་བྱ་ཡུལ་སོགས་སུ་འབྲེམས་སྟོན་དེལ་བསྐྱབས་བྱས་ནས་སྤྱོད་གཙང་གི་རིག་གནས་
 དེལ་བསྐྱབས་བྱེད་ཐབས་ཕྱན་ལུས་ཆོགས་སུ་གཏོང་ཆུ། སྤྱོད་གཙང་རིག་གནས་འཛུགས་སྤྱོད་གི་ཕུགས་པན་ལམ་སྒོལ་
 འཛུགས་པ་དང་འཇུག་སྒོ་ཆང་དུ་བཏང་ནས་སྤྱོད་གཙང་རིག་གནས་འཛུགས་སྤྱོད་བྱ་ཆུ་དེ་ཏང་སྒོལ་སྤྱོད་གཙང་
 འཛུགས་སྤྱོད་གི་འགན་འཁུའི་ལམ་ལུགས་གི་དཔྱད་ཞིབ་ནང་བཅུག་སྟེ་ཤང་གོང་ཁག་དང་ཆོན་པ་ཁག་གིས་ཆུན་ནམ་
 ཅན་གི་སྤྱོད་གཙང་རིག་གནས་བྱེད་སྒོ་སྟེལ་ཆུར་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་ཆུ།

“རུལ་སྤངས་མི་བྱེད་པ་གསུམ་”ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་བ། ཆུལ་མིན་སྤྱོད་ཆུལ་དང་རུལ་
 སྤངས་གི་གནད་དོན་མཉམ་དུ་ཞིབ་བཞེར་དང་མཉམ་བཅས་བྱེད་པའི་ལམ་སྒོལ་འཇུག་སྒོ་ཆང་དུ་གཏོང་བ་དང་།
 ཆུང་རུལ་མཉམ་དུ་ཞིབ་བཞེར་དང་མཉམ་བཅས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ། དཔེ་མཆོན་གྱིས་གཞི་དང་གྱོད་གཞི་རིགས་ལ་
 དབྱེ་ཞིབ་བྱ་ཆུར་ཤུགས་སྟོན་ཆུག་པ་བཅས་བྱས་ནས་གྱོད་གཞི་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་དང་། བཅས་སྤྱོད་། རྟ་སྤྱུལ་། སྟོབ་གསོ་
 བཅས་གི་རྣམ་ལྡན་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཆགས་པ་བྱས་ཏེ་“རུལ་སྤངས་མི་བྱེད་པ་གསུམ་”ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྤྱུ་འདེད་
 གཏོང་ཆུ། དཔེ་མཆོན་གྱིས་གཞི་དབྱེ་ཞིབ་གི་ཆུན་ནམ་ཅན་གི་ལམ་སྒོལ་བཅུགས་པ་བརྒྱུད་ཞིབ་བཞེར་ཐག་གཅོད་
 བྱས་པའི་གཞི་རིམ་གི་རུལ་སྤངས་དང་སྤྱོད་ཆུལ་གི་གནད་དོན་སོགས་དཔེ་མཆོན་གྱིས་གཞིར་“དཔེ་དེབ་གསུམ་དང་
 ཡི་གེ་གཅིག་”ཡག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། གྱོད་གཞི་ཐོན་ཡུལ་ཆོན་པར་གྱོད་གཞི་ཐོན་པའི་ཆུ་རྒྱུན་དང་། ལམ་ལུགས་གི་སྟོན་
 ཆ། རྟ་སྤྱུ་དོ་དམ་གི་ཞན་ཆ་བཅས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱ་ཆུར་སྤྱུ་འདེད་གཏོང་བ། དམིགས་སའི་རང་བཞིན་

ལྷན་པའི་སློན་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ལམ་ལུགས་དང་གཏན་འབེབས་འཇུག་སློབ་ཆ་དུ་གཏོང་བ། རུལ་ལྷན་སློན་ལྷན་མེད་
 པ་བཞོན་བ། དབང་ཆ་བོགས་འཛོལ་གྱི་བར་མཐོངས་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱུ། དམངས་པན་མ་དངུལ་ཏྟ་སྐྱུལ་དོ་
 དམ་གྱི་སློན་ཆར་དམིགས་ནས་“ཡོངས་བསྐྱགས་ཡོངས་བསྐྱགས་”དང་“བརྒྱད་རིམ་ཁྲིལ་པོར་ཁུངས་འདེད་”གྱི་ལམ་
 སློལ་འཇུགས་རྒྱུ། རྣམ་གྲངས་ཞིབ་མཆན་འགོད་པའི་ཉེན་ཁར་དམིགས་ནས་ཞིབ་མཆན་འགོད་པའི་བརྒྱད་རིམ་
 ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་བརྒྱད་རིམ་ཁྲིལ་པོར་ཏྟ་སྐྱུལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོད་གཞི་ཞིབ་
 བཤེར་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉེན་ཐོན་སློབ་གསོ་དང་། ལམ་ལུགས་འཇུག་ཆར་། ཏྟ་སྐྱུལ་ལ་ཤུགས་སློན་བཅས་དང་ཟུང་
 འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ་གྲོད་གཞི་གཅིག་ཞིབ་བཤེར་ཐག་གཅོད་དང་། གྲོད་གཞི་གཅིག་ལ་ཉེན་ཐོན། བཅོས་སྒྲིག་
 བཅས་བྱས་པ་བརྒྱད་“རུལ་ལྷན་བྱེད་མི་ཡོད་པ་དང་། རུལ་ལྷན་བྱེད་མི་ལུས་པ། རུལ་ལྷན་བྱེད་མི་འདོད་པ་”
 བཅས་ལ་གཞི་གཅིག་ཏྟ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པན་འབྲས་ཐོན་པ་བྱས་ནས་སློད་གཙང་གཞུང་བླ་མ་གི་
 ཆབ་སྲིད་ཁོར་ཡུག་ལུ་མཐུད་སྤྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ།

ཏང་དོན་དམ་དང་ཏང་སློབ་བའི་འགན་འཁུན་ཏན་ཏིག་འཁུར་བ། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སློབ་བའི་
 བྱེད་པའི་འགན་འཁུན་གཏན་འབེབས་དོན་འབྱོར་ནན་པོ་བྱ་རྒྱུར་ཏྟ་སྐྱུལ་བྱས་ཏེ་རྫོང་ཡུད་ཀྱིས་སྤྱི་འདོམས་འགོ་
 ཁྲིད་དང་། སྒྲིག་ཡུད་ཀྱིས་ཏྟ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་འདེད། ལས་རིགས་ཚན་པས་མཉམ་ཤུགས་སྐྱུལ་འདེད། རིམ་ཁག་གིས་ཞིབ་
 ཡུལ་དོན་འབྱོར་ལ་དམ་འཛིན་བཅས་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ཐག་ཁྲིལ་པོའི་འགན་འཁུན་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུར་སྐྱུལ་
 འདེད་གཏོང་རྒྱུ། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་ཁག་ཏང་ཙུ་འཇུགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སློབ་བའི་བྱེད་པའི་
 འགན་འཁུན་རང་འགུལ་རང་འཁུར་རྒྱུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཏང་ནན་ཁུལ་གྱི་ཙུ་འཇུགས་འཛོལ་ནན་དུ་
 གཏོང་རྒྱུ། སློན་བཞེད་དང་རང་སློན་རང་བཞེད་གང་ལེགས་སློད་པ། རྒྱན་རྣམ་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཏམ་ཤོད་རེས་དང་བླན་
 སྐྱུལ་བྱེད་པ་བྱ་རྒྱུ། ཤར་འགན་གཙང་ལེན་མཁན་འགོ་ཁྲིད་དང་ལོག་རིམ་“གཙོ་འགན་འཁུར་མཁན་”བར་གྱི་ཆབ་
 སྲིད་སླེང་མོལ་དང་། རིམ་པ་གཅིག་མཆུངས་ཀྱི་ཚན་པའི་ཁོངས་མིའི་བར་གྱི་བླན་སྐྱུལ་པན་ཚུན་སླེང་མོལ་འཛོལ་ཞིབ་
 བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁམས་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་བརྒྱར་གཅོད། ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་སྲིད་དོན་གཙང་སློབ་
 གི་སྐྱུ་པར་དང་ཟུབ་འབྲས་བེད་སློད་བཅས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། ལས་རིགས་ཚན་པས་ལས་རིགས་ལ་ཏྟ་སྐྱུལ་

རོ་དམ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་པར་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། “ལས་རིགས་ལ་རོ་དམ་བྱེད་ན་
 ཏང་འཇུགས་སྦྱོང་ལ་རོ་དམ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་སྒོ་ལ་རོ་དམ་བྱེད་ན་ངེས་པར་དུ་ཉུ་སྐྱལ་རོ་དམ་བྱེད་ལྷགས་
 ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པའི་”འདུ་ཤེས་རྒྱན་འབྱོངས་བྱས་ཏེ་ལས་སྒོའི་ལས་རོན་གང་དུ་སྐྱལ་འདེད་བཏང་ན་དེ་རུ་ཉུ་
 སྐྱལ་རོ་དམ་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། ལྷགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་རུ་ཟབ་ཞུགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱ་
 རྒྱ།

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ། རྩོགས་ཡོངས་ནས་རྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཤིང་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་རྩོས་སྤྱད་ཀྱི་འགྲུལ་སྤྱད་སྒྲོང་བྱེད་པ།

མི་དམངས་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ཆེས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱི་
རྩ་བའི་ཁེ་ཕན་མངོན་འགྱུར་ཡག་པོ་དང་། སྤྱད་སྤྱོད་ཡག་པོ། འཕེལ་རྒྱས་ཡག་པོ་བཅས་གཏོང་རྒྱུ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
འགོ་འཇུག་ས་དང་དོན་ལ་བབས་སར་བཅིས་ཏེ། དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་གྲོ་སྤྱོད་རྒྱུར་བཅོས་ཀྱིས་སྤྲི་བྱེད་དེ་སྤྱི་གཞུང་
དང་ཁྲོམ་རའི་འབྲེལ་བ་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཕྱག་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་
ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་བཀོད་སྤྱི་གྲོ་སྤྱོད་ལ་འདྲེད་གཏོང་བ་ཞིང་འབྲོག་ལས་དང་དམངས་འཛའི་བྱུང་ཁོར་སྤྱོད་རྒྱུར་བཅོས་
གཏོང་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ། སྤྱོད་བྱེད་མཉམ་ལས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། སྤྱི་གྲོ་སྤྱོད་དང་ལམ་སྤོལ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་
སེལ་བ། ཁྲོམ་རའི་གཙོ་གཟུགས་ཀྱི་གསར་གཏོད་རྒྱས་པ་འཕེལ་བ་བཅས་བྱས་ནས་“གདོང་ལེན་སྤྱོད་སྤྱོད་”་སྤྱི་
ཚད་མཐོ་བའི་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་རྒྱུན་མཐུད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་

ས་བཅད་དང་པོ། ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཕྱག་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།

སྤྱི་གཞུང་གི་འགན་ཅུས་འགྲུར་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་ཉེ་བར་བྱས་ཏེ་དང་གཞག་འགན་ཅོད་དང་ཡིད་རྟོན་འཇུགས་
སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མཁར་རྫོང་མེད་པ་བཙོས་ཏེ་ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པོའི་ནང་གནས་སྤྱོད་ཤུགས་འཕེལ་
བ་བྱ་རྒྱ། “སྤྱོད་སྤོལ་ཞབས་གསུམ་” ཀྱི་སྤྱོད་བཅོས་བརྒྱུད་ཞབས་ཞུའི་ཕན་ཅུས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཁྲོམ་ར་སྤྱོད་ཅན་
དང་ཁྲོམ་ར་ཅན་གྱི་ཁོར་ཕྱག་བཏོད་དེ་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་མང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱ།

སྤྱི་གཞུང་གི་འགན་ཅུས་བརྒྱུར་རྒྱ་མཁོགས་སུ་གཏོང་བ། “སྤྱོད་སྤོལ་ཞབས་ཞུ་གསུམ་” ཀྱི་སྤྱོད་བཅོས་ཟབ་
སྤོལ་དང་། སྤྱི་གཞུང་གི་འགན་འཁུའི་མ་ལག་ལེགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་འདྲེད། རྩེ་ཁག་གི་འགན་འཁུའི་འབྲེལ་བ་མཐུན་
སྤྱོད། དཔལ་འབྱོར་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། ཚོང་རའི་ཉེ་སྤྱོད་དོ་དམ། སྤྱི་ཚོགས་དོ་དམ། སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ། རྩེ་ཁམས་ཁོར་
ཕྱག་སྤྱོད་སྤོལ་གསུམ་གྱི་འགན་ཅུས་འཇུག་ཆད་དུ་གཏོང་རྒྱ། སྤྱི་གཞི་དང་། འགན་ཅུས། དབང་ཆ་དང་། གོ་རིམ།
འགན་འཁུའི་བཅས་ཁྲོམ་ར་བཀོད་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་། འགན་འཁུའི་ཁ་གསལ་དང་ཁྲོམ་ར་

ཉུང་མེད་འཛིན་པའི་སྤྱི་དགུང་གི་བཅོས་སྦྱོར་མ་ལག་འཛུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ “བླ་གཅིག་ཀྱི་སྐུ་སྤྱོད་” དང་ “མང་ཤོས་ལ་ཐེངས་གཅིག་ལས་རྒྱ་གམི་དགོས་པ་” ལྟོགས་ཡོངས་ནས་བྱུང་བའི་གཞུང་གི་དང་། ལྷན་ཁྲུབ་གཙོ་ཆའི་དྲུང་ཆ་གི་APP ལ་དྲུང་རྒྱུ་གཞུང་གི། བརྒྱུད་མང་དོན་ཚན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྱིམ་པོ་བླ་ཐོག་ནས་སྤྱོད་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཞིབ་མཆན་འགོད་པའི་དྲུང་ཆ་དེ་50% ཡན་ཐུང་དྲུང་གཞུང་གི། ལྷ་ས་གོང་ཁྲུང་གི་གྲངས་འཛིན་སྤྱི་དོན་རིམ་སྒྲིལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་དྲུང་དོན་འབྲེལ་བྱས་ནས་རང་སྦྱོར་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཞབས་ཞུ་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་ལས་སྟོན་གས་འཛུགས་སྤྱོད་མ་དངུལ་སྤྱད་དེ་རྒྱུ་རིམ་པའི་སྤྱི་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཚོམས་ཆེན་རིག་ཅུས་ཅན་གྱི་སྤྱི་དོན་འགོད་དེ་ཆེད་དོན་བྱུང་འཛིན་གྱི་བྱུང་སྦྱོར་བྱེད་ཁོངས་སུ་འཛུགས་སྤྱོད་། “ལས་རིགས་གཅིག་ལ་ལག་ཁྲུང་གཅིག་གི་སྤྱི་དོན་འབྲེལ་བྱུང་གཞུང་གི་བཏང་ནས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་དང་ཡུལ་སྐོར་མགོན་ཁང་དང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ལས་སྤྱོད་སོགས་གཙོ་གནད་ལས་རིགས་ལ་སྤྱོན་པ་བསྐྱུ་ཆོག་འཐུས་ལག་ཁྲུང་ཞིབ་མཆན་འགོད་དེ་ཁྲོམ་རའི་འཛུགས་འཐུས་མ་གནས་དམའ་རུ་གཞུང་གི།

འགན་ཚིད་བླ་གཞག་གི་ཆོང་རའི་ཁོར་ཡུག་བསྐྱུར་པ། ཆོང་རར་ཞུགས་འཐུས་ཀྱི་བཀག་སྲུང་གསལ་ཐོའི་ལམ་ལུགས་དོན་འབྲེལ་ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་། གསལ་ཐོའི་ནང་མ་ཆུད་པའི་ཆོང་རའི་བྱེད་པོ་རིགས་ཁག་ཆོང་མ་ཁྲིམས་ཉུང་འདྲ་མཉམ་དང་ཞུགས་ཆོག་པ་དང་། ལས་རིགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་ཆོང་རའི་བཀག་སྲུང་གཞུང་གི་དྲུང་གཞུང་གི་ཆོང་ལ་ཞིབ་བཞེད་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཆེ་རུ་གཞུང་གི་དང་། ཆོང་ར་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་འགོག་སྲུང་བཅོ་བའི་སྤྱི་དྲུང་དང་བྱེད་ཐབས་གཙང་བཞེད་བྱས་ཏེ་ཆོང་རའི་བྱེད་པོ་སྤྱོད་ཆོག་ལས་འདྲ་མཉམ་དང་འགན་ཚིད་ནང་ཞུགས་པར་འགན་སྤྱད་བྱ་གྱི། ལས་ལྷན་འཛུགས་སྤྱོད་ནས་གྲངས་ལ་ཞིབ་མཆན་འགོད་པའི་སྤྱི་དོན་འབྲེལ་བྱུང་གཞུང་གི་དང་། “ཁེ་ལས་གཅིག་ལ་ཐབས་ཁྲུང་གཅིག་གི་གནད་སྤྱོད་ཞབས་ཞུ་བྱུང་གཞུང་གི་བཏང་ནས་ཆོང་འགྲུགས་མ་འདྲེན་ནས་གྲངས་ལ་” “ཤར་གཞུང་བཞེད་ལམ་” བཞེད་དེ་ནས་གྲངས་མགོན་སྤྱོད་དོན་འབྲེལ་བྱུང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་བླ་བྱ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་ལྷན་ཁྲུབ་རྒྱུ་ཆོང་གི་ཆོང་གཞུང་ཁོར་ཡུག་གི་ཞུ་གཏུག་ཐེར་འདོན་གྱི་ཆེད་སྤྱོད་ཁ་པར་བཅུགས་པ་དང་ཁེ་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དྲུང་ “འདུན་ཞུ་མི་དགོས་པར་འཕུལ་དུ་འོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་” ལམ་སྤོབ་བཅུགས་སྤྱོད་། ལྷ་ས་

མོང་ཁྱེད་གྱི་ཐོན་ལས་རོགས་སྐྱོར་མ་དངུལ་སྤྱད་དེ་ལོ་འཁོར་གྱི་ཁྲལ་འཇལ་མངོན་གསལ་དོད་པའི་ཁེ་ལས་འབྲིང་
ཆུང་ལ་སྤྱོད་ཐེངས་གཅིག་གི་བྱ་དགའི་ཁ་གསལ་སྤོང་རྒྱ་དང་། གསར་དུ་ནང་འབྲེན་བྱས་པའི་སྒྲེ་འབྲེན་ཁེ་ལས་ལ་
དོན་འབྲེལ་ཁ་གསལ་མཐོ་ཤོས་སྤོང་ཁྲི་500སྤོང་རྒྱ།

ཡིད་རྟོན་མ་ལག་འཇུགས་པ། སྤྱི་དོན་ཡིད་རྟོན་འཇུགས་སྤོང་ལ་ལྷགས་སྤོན་བརྒྱབ་ནས་སྤྱི་གཞུང་ལ་
ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སྒྲེ་ཁྲིད་དེ་ཁ་ཆད་ལག་བསྟར་དང་ཁ་ཆད་དང་འགལ་བའི་བྱ་
སྤྱོད་གཏན་འཁོག་བྱ་རྒྱ། ཡིད་རྟོན་ཆ་འཕྲིན་མཉམ་སྤྱོད་ལས་སྟེགས་འཇུགས་པ་དང་། ཁེ་ལས་ཀྱི་ཡིད་རྟོན་ཆ་འཕྲིན་
ཕྱོགས་བསྐྱུས། རིགས་དབྱེ་ལྟ་སྤྱུལ་དོད་མ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཁ་དན་ཆོག་གནས་ཀྱི་ཁེ་ལས་ལ་ཞིབ་བཞེར་བྱེད་ཐེངས་
ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་ཁ་དན་ཆོག་ལ་མ་གནས་པའི་ཁེ་ལས་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཆད་པ་གཙོད་རྒྱ།

“ཡིད་རྟོན་སྤྱོད་གྲུབ”གཏོད་པའི་བྱེད་སྒྲེ་སྒྲེ་ལ་ནས་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཡིད་རྟོན་རིག་གནས་སྤྱོད་སྤྱི་བྱས་ཏེ་སྤྱི་
གཞུང་གིས་སྒྲེ་ཁྲིད་པ་དང་། ཁེ་ལས་ཞུགས་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལྟ་སྤྱུལ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཡིད་རྟོན་འཇུགས་སྤོང་གི་
ནུས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱ། ཞུ་གཏུག་ཐེར་འདོན་དང་སྟོན་འབྲེན་ལམ་སྟོན་འཇུགས་སྤོང་ཆད་དུ་བཏང་ནས་“སྐབས་
བསྐྱེད་གཉིས་དང་ཡོངས་བསྐྱགས་གཅིག”གི་ལྟ་སྤྱུལ་དོད་མ་བྲུབ་གདལ་བཏང་སྟེ་ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པའི་སྤོང་ཡིད་ཆེམ་
ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡིད་རྟོན་མ་ལག་འཇུགས་རྒྱའི་དཔེ་སྟོན་མོང་ཁྱེད་གཏོད་རྒྱའི་ཆད་
གཞི་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་རྟོན་མ་ལག་འཇུགས་རྒྱའི་ཆད་སྤྱོད་མ་དངུལ་སྤྱད་དེ་ཁེ་ལས་ཀྱི་
ཡིད་རྟོན་གདེང་འཛིག་མ་ལག་འཇུགས་རྒྱ། ཡིད་རྟོན་གདེང་འཛིག་བྱས་འབྲས་དེ་ཡིད་རྟོན་དངུལ་བྱན་གཏོང་བ་དང་།
ནུས་གངས་རེ་ཞུ། མ་དངུལ་རོགས་སྐྱོར་བཅས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་AAརིམ་པའི་ཡིད་རྟོན་ཁེ་ལས་ལ་སྤྱི་དུས་
རང་བཞིན་གྱི་མ་དངུལ་བསྐྱུ་སྤྱེལ་གྱི་ཁག་ཐེག་སྟོན་ལ་བྱ་རྒྱ།

ཡིད་རྟོན་ཉམས་གསོའི་ལམ་སྟོན་འཇུགས་སྤོང་ཆད་དུ་བཏང་ནས་ཉམས་གསོའི་ཆ་རྒྱུན་དང་། གོ་རིམ། བྱེད་
སྤྱོད་ས་བཅས་ཁ་གསལ་བཞོས་ཏེ་ཁ་དན་ཆོག་ལ་མ་གནས་པའི་ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པོར་སྟབས་བདེའི་ཡིད་རྟོན་ཉམས་
གསོའི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་བྱེད་པ་དང་ཁ་དན་ཆོག་ལ་མ་གནས་པའི་བྱེད་པོས་རང་འགྲུལ་རང་ཁ་དན་ཆོག་ལ་མ་
གནས་པའི་བྱེད་སྤྱོད་ཡོ་བསྐང་བྱ་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་ལྷགས་རྒྱུན་དན་པ་མེད་པ་བཞོ་རྒྱ། ཡིད་རྟོན་ཞབས་ཞུའི་

ཁོམ་ར་སྤྲེད་སྲིད་དང་ཚད་ལྡན་དུ་བཏང་ནས་ཡིད་རྟོན་ཞབས་ཞུའི་སྒྲིག་གཞིས་སྤུན་གྲུབ་ཐོན་ལས་ཀྱི་བྱང་ཚུགས་དང་
འཚམ་པའི་ཡིད་རྟོན་ཐོན་ཇུས་དང་ཞབས་ཞུ་གསར་སྟེ་ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་དངུལ་བསྐྱུ་སྒྲིལ་དང་ཉེན་ཁའི་དོ་དམ་
ལ་འདེགས་སྦྱོར་བྱ་རྒྱ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

ས་ཆ་དང་། ལག་རྩལ། སྤྲོད་བཅུད་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཁོམ་ར་ཅན་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་ལ་གཞི་ཚུགས་པ་དང་།
ལམ་ལུགས་སྐྱར་བཅས་དང་སྟོད་མཉམ་ལས་མུ་མཐུད་གཏོང་བ་དང་། འཁོར་རྒྱུག་ཐབས་ལམ་ཤར་
གཏོང་། ཐོན་ཁུངས་བཀོད་སྒྲིག་གི་ལས་སྟོན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། ས་ཆ་དང་། མ་དངུལ། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ། བྱངས་གཞི་
སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བྱུང་ལྡན་ཐོན་ལས་སྟོགས་སུ་གཅིག་སྦྲུང་བྱ་རྒྱུ་ལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་རྩོད་
ཁོངས་ཀྱི་ནང་གནས་སྐུལ་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ། ཚོང་ལུགས་མ་འདྲན་དང་ས་ཁོངས་མཉམ་ལས་ལ་ལྷགས་སྟོན་
བརྒྱབ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་ཁོམ་ར་ཆེ་མོར་ཞུགས་ཏེ་ཐོན་ལས་རིམ་སྒོར་ལ་སྐུལ་ཁུས་གསར་པ་སྟོན་རྒྱ།

ས་ཞིང་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་བཅས་ཐབས་སྟེན་གཏོང་བ། བཟོ་ལས་ཐད་སྤྲོད་པའི་ས་ཆའི་“ཚད་ལྡན་ས་ཆ”ནང་
བལྟག་དང་ལྟཐབས་བསྐྱར་མཁོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚོད་རྒྱུ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་མ་འཛོག་བྱེད་ཚད་དང་མུའུ་རེའི་ཆ་སྟོམས་
ཁྲལ་འབབ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ནང་བལྟག་གི་ཆ་རྒྱུན་ནང་འཇུག་རྒྱ། མོ་ཞིང་བཟུང་གསལ་བ་དོ་སྟོམས་ལམ་ལུགས་
འཐུས་སྟོ་ཚད་དུ་བཏང་ནས་གཏན་འཇགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཞིང་ཁ་སྤྱང་སྦྱོར་ནན་པོ་བྱ་རྒྱ།

གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འགན་གཙང་སྤངས་པའི་ས་ཞིང་གི་“དབང་གསུམ་ལོགས་འཇུགས་”བསྐྱར་བཅས་ཐབས་སྟེན་
དང་། ས་ཞིང་གཉེར་སྦྱོར་བྱེད་དབང་འཁོར་རྒྱུག་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ། གཞི་ཁྱོན་ལོས་འཚམ་ལྡན་པའི་གཉེར་སྦྱོར་
ཡུག་གཅིག་དུ་འཁོར་རྒྱུག་བྱེད་པར་བསྐྱགས་སྐུལ་བཅས་བྱ་རྒྱ། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཇུགས་སྐུན་ལ་མཁོ་
བའི་ས་ཆ་སྟོན་འཕྲི་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལྷག་འཕྲོའི་དམིགས་ཚད་ཞིང་ཆེན་ལས་བརྒལ་བའི་སྟོམས་སྒྲིག་སྤྲོད་ཇུས་དོན་
འཁྲོལ་བྱེད་པ་དང་། ས་ཆའི་གནས་ཐང་འཕར་བའི་ཁེ་ཕན་ཕྱིར་སྟོག་མ་དངུལ་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་
འཇུགས་སྐུན་ཐད་སྤྲོད་རྒྱ། སྐལ་བཟང་ཐང་གི་དེང་རབས་ཞིང་འཕྲོག་ཐོན་ལས་སྤྱིད་དང་སྤུ་སྤྱུན་མཉམ་ལས་ཐོན་
ལས་སྤྱིད་སོགས་གཙོ་གནད་ནས་བྱངས་ལ་སྤྲོད་པའི་ས་ཆ་སྟོན་ལ་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་“ས་ཆ་སྟོན་དུ་ཞིབ་བཤེར་དང་

འཆར་འཁོད་ཚོག་འཁུས་ཟུང་དུ་སླེལ་ནས་ཞིབ་མཆན་འཁོད་རྒྱུ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ། ཐུན་མོང་གི་གཉེན་སྦྱང་རང་
བཞིན་གྱི་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆ་ཚོང་རར་ཞུགས་པའི་གནས་ཐང་འཕར་བའི་ཁེ་ཕན་བསྟར་ཆད་ལྟར་གྲོང་
ཚོའི་ཐུན་མོང་ལ་ཕྱིར་སློག་པའི་ལམ་སློལ་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཚོའི་ཐུན་མོང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་སྦྱང་དུ་གཏོང་བར་
སྦྱོང་རྒྱུ།

ཁང་སའི་སྐྱུར་བཅས་ལ་སྐྱལ་འདེད་བརྟན་པོ་གཏོང་བ། ཁང་སའི་ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་དབང་ཆ་དོན་
འབྱོལ་དང་། ཞིང་དུད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དབང་ཆ་དང་ཁང་པའི་རྒྱ་ཚོར་དབང་ཆ་འགན་སྲུང་། “དབང་གསུམ་ལོགས་
འཇུགས་”མངོན་འགྱུར་བྱེད་སྟངས་འཆོལ་ཞིབ་བཅས་བྱ་རྒྱུ། བེད་མེད་དུ་བཞག་པའི་ཁང་ས་གང་འགབ་ཅི་སྦྱོང་བྱས་
ཏེ་འཆར་འཁོད་དང་མཐུན་པའི་སྡོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་ལོག་ཁྲིམ་ཆང་མགོན་ཁང་དང་གྲོང་གསེབ་ཡུལ་སྐོར་སོགས་ལས་
རྣམས་གསར་པ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཆོག ཁང་ས་འཁོར་རྒྱག་གི་བྱ་སྦྱོང་ཆད་ལྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་འཁོར་རྒྱག་ཉེ་ཆོང་
ལས་སྟོགས་དང་ལྟ་སྐྱལ་དོད་ཤམ་ལམ་སློལ་འཇུགས་པ་དང་འཁུས་སྒོ་ཆང་དུ་བཏང་ནས་འཁོར་རྒྱག་བྱེད་མཁན་
ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ། ཁང་སའི་ལམ་ལུགས་སྐྱུར་བཅས་ཆོད་ལྟའི་འབྲེལ་ཡོད་
ལྷན་བྱ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་ཀྱང་དབྱང་གི་གྲོང་གསེབ་སྐྱུར་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དོན་ཁ་གསལ་མ་དངུལ་སྦྱོང་རྒྱུ། ཁང་ས་
སྦྱོང་དབང་གཏང་མར་བཞག་ནས་དངུལ་བུན་གཏོང་བའི་ཆོད་ལྟ་བྱེད་གནས་སླེལ་བ་དང་། རྫོང་ཞིང་ལས་ཡིད་རྟོན་
ཁང་གིས་“ཁང་སའི་དངུལ་བུན་གྱི་ཐོན་རྫས་བཏོན་ནས། ཞིང་དུད་ཀྱིས་བེད་མེད་རྒྱ་ཚོར་གང་འགབ་ཅི་སྦྱོང་བྱེད་
པར་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ། ཁང་ས་སྦྱོང་དེ་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་མཁན་གཙོ་བོར་ལོ་འཁོར་གྱི་གཉེན་
སྦྱང་ཁ་གསལ་དང་བྲལ་གོན་ཆག་ཡང་དང་རྩ་ཆག་གཏོང་རྒྱུ།

ལག་རྩལ་གྱི་གཙོ་རྒྱུའི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བ་བྱེད་པ། “མང་གཞིའི་ཞིབ་འཇུག་+ལག་རྩལ་འགག་སློལ་+
གྲུབ་འབྲས་གཞན་སྐྱུར་”བཅས་ཀྱི་གསར་གཏོད་སྦྱོང་བརྟན་སླེལ་ཐག་བསྐྱུན་ནས་ནས་དང་འབྲི་གཡག་སོགས་བྱུང་
ལྟན་ཐོན་ལས་ཀྱི་འགག་རྩལ་ལག་རྩལ་ཆད་བརྒལ་ཡོང་བར་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ། བོད་སྤྱི་ཤིང་ཞིང་འབྲོག་ཆོན་རིག་
ཁང་སོགས་ཆོན་པ་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་སྟེ་སྐྱལ་བཟང་ཐང་དེང་རབས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ལས་
སྤྱི་གི་ཆོན་ཞིབ་རྟེན་གཞི་འཇུགས་སྐྱུན་བྱས་ནས་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཆོན་རྩལ་རྣམས་པའི་ཁེ་ཕན་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ།

ཚན་ཅུལ་གྲུབ་འབྲས་གཞན་སྒྱུར་ལ་སྒྲུལ་མ་གཏོང་བའི་ལམ་སྒོལ་འབྲས་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཚན་ཞིབ་མི་སྣ་ལག་ཅུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེ་ལས་གཏོར་སྐྱོང་ནང་ཞུགས་པར་བསྐྱགས་སྒྲུལ་བྱ་རྒྱུ། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཚན་ཅུལ་ཆེད་མངགས་པས་སྐོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་རམ་འདེགས་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་དྲུས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་ཚན་ཅུལ་གྱི་ཆེད་དོན་མ་དངུལ་སྤྱད་དེ་ནས་འདེབས་ལས་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྟེལ་ཉེ་གནས་དང་འབྲི་གཡག་གི་རིམས་ནད་སྔོན་འཁོག་ཆོད་འཛིན་ཆོད་ཉུང་བསྐྱུན་རྒྱུ། ཁེ་ལས་ཀྱིས་སྤྲིད་པའི་ཐོན་སྐྱོབ་ཞིབ་གསུམ་གྱི་མཉམ་ལས་ནུས་གངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྟེལ་བདེ་མ་དངུལ་50%ཁ་གསབ་(མཐོ་ཤོས་སྒོར་གྱི་300ལས་བཟུལ་མི་རུང་)སྤྱོད་རྒྱུ། སྤུལ་སྤྱོད་མཉམ་ལས་ཚན་ཅུལ་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་མཐོའི་བྱང་ལྷན་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ལག་ཅུལ་གསར་གཏོང་ལས་སྟེགས་མཉམ་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་སྤུལ་སྤྱོད་ཡི་ཐོད་སྐྱོར་ཚན་ཅུལ་ཆེད་དོན་མ་དངུལ་སྤྱད་དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ།

ཆོད་འགྲུགས་མ་འདྲེན་ལ་སྤྱགས་སྒྲོན་རྒྱག་པ། “ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་གྱི་ཆོད་འགྲུགས་”ལམ་སྒོལ་འབྲས་སྒོ་ཚད་དུ་བཏང་ནས་ནས་ལས་སྒྲོན་ཞིབ་ཚགས་དང་། འབྲི་གཡག་གསོ་ཚགས། གངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཁྲབ་ཁོངས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱི་འདྲེན་ཁེ་ལས་5ཡན་ནང་འདྲེན་བྱ་རྒྱུ། “ཁེ་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེ་ལས་ནང་འདྲེན་བྱེད་པ་”དང་“ཆོད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོད་འགྲུགས་བྱེད་པ་”གསར་གཏོང་བྱས་ནས་སྤུལ་སྤྱོད་གྱི་མཉམ་ལས་ལས་སྟེགས་སྤྱད་དེ་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་གྱི་ཐོང་ཤོག་ཁེ་ལས་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་ཡིད་དབང་བཀྲག་རྒྱུ། ཆོད་འགྲུགས་མ་འདྲེན་གྱི་ནུས་གངས་མཐོང་འཇུགས་པ་དང་། “དོན་གཅིག་གྲོས་གཅིག”གི་ཞབས་ཞུའི་ལམ་སྒོལ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། གཙོ་གནད་ནུས་གངས་ལ་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་རོགས་སྒྲུབ་ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་བཅས་བྱས་ནས་ནུས་གངས་ནང་འདྲེན་ཐུབ་པ་དང་། གནས་ཐུབ་པ། འཕེལ་རྒྱས་ཡག་པོ་ཡོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱུ། 2030ལོར་སྤེལ་སྐྱབས་སྤྱོད་སྤྱིའི་མ་དངུལ་ནང་འདྲེན་བྱས་ནས་ལོ་རེར་ཆ་སྟོངས་7%འཕར་བ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆོས་མཛོན་གསལ་དོད་པའི་ཐོན་ལས་ཁྲུ་ཚགས་ཤིག་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱུ།

ས་ཁོངས་མཉམ་ལས་ཟབ་སྟེལ་གཏོང་བ། རང་འགྲུལ་རང་སྤྱོད་སའི་ཉེ་གཅིག་དང་ཁུལ་གཉིས། སྤྱི་ཕྱོགས་མཉམ་འབྲེལ་བྱང་ཕྱོགས་འབྲེལ་ཐག་གཅོད་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ནུས་པ་དང་མཉམ་འདྲེས་བྱས་ཏེ་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་དང་། རྟག་ཅེ། རྟོད་ལུང་སོགས་ཉེ་འཁོར་རྫོང་དང་རྒྱས་དབར་གྱི་མཉམ་ལས་ལ་སྤྱགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་ནས་ཐོན་ལས་

གཞན་སྐྱུར་དང་ལོན་དང་ཁྲོམ་རའི་ཐོན་ཁུངས་མཉམ་སྦྲེན་བྱ་རྒྱུ། སུལ་ལྷན་མཉམ་ལས་ཟབ་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་སུལ་གྲོལ་དང་ཐོན་ལས་མཉམ་སྐྱུར་དང་། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སྒྲིལ་རེས། སློབ་གསོ་དང་སྤྱོད་པའི་སྒོམ་སྒྲུབ་ཁྲོམ་གྱི་མཉམ་ལས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། སུལ་ལྷན་མཉམ་ལས་ཐོན་ལས་སྒྲིང་འཇུགས་སྐྱུར་བྱ་རྒྱུ། སྒྲིངས་ཡོངས་དང་གྲོང་ཁྲེང་ཡོངས་གྱི་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་ལས་བཀོས་ནང་ཏུར་ཐག་ཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་ཐུབ་ནས་དང་འབྲེལ་གཡག་སྒོམ་སྒྲུབ་ལྷན་ཐོན་རྩིས་སྒྲིངས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྲོམ་ར་ཆེ་མོར་ཞུགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་ཁྲོམ་རའི་ཐོབ་སྐྱུལ་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུ། ཅངས་སུལ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁ་གཏད་རོགས་སྐྱོར་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་རྒྱས་དོན་འབྲོལ་བྱས་ནས་སུལ་ལྷན་གྱི་མཉམ་ལས་མ་དངུལ་ལོ་ལྟར་10%འཕར་རྒྱུའི་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཐོན་ལས་སྒྲིང་ཆད་ལྡན་ཅན་གྱི་བཟོ་ཁང་འཇུགས་སྐྱུར་དང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྩིས་གང་སྒྲིལ་ཐོག་འབྲེལ་ལས་ལག་བསྐྱུར་རྒྱུར་གཙོ་གཏད་ཐོག་སྦྲོད་རྒྱུ། སུལ་གྲོལ་དང་མཉམ་དུ་“ས་གྲོལ་ཁུལ་”བསྐྱུར་ནས་སུལ་གྲོལ་བཟོ་ལས་སྒྲིང་ཁུལ་གྱི་ཁུལ་འབབ་ཆ་བཀོས་སྤྱི་རྒྱས་ལོངས་སུ་སྦྲོད་རྒྱུ། ལྷ་ས་གོང་ཁྲེང་གྱི་ས་ཁོངས་མཐུན་སྦྲེད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དོན་མ་དངུལ་སྤྱད་དེ་རྫོང་དང་རྒྱུས་སྒྲོལ་བའི་ཡུལ་སྐོར་ལམ་གཅིག་སྒྲིལ་མཐུད་དང་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱད་སྤྱོད་གི་མཉམ་དུ་སྤྱོད་འགོག་དང་ཆོད་འཛིན་ལ་སྦྲོད་རྒྱུ།

སྤྱི་ཁམས་དང་ཐུན་ཉེ་ཉེ་ཆོད་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བསྐྱུར་བའི་སྤྱོད་པའི་སྒོམ་སྒྲུབ་གཏོང་བ། རང་སྤྱོད་སྒྲིངས་ཀྱི་སྤྱོད་བཅུད་ཐོན་རྩིས་ཀྱི་རིན་ཐང་མངོན་འགྱུར་གྱི་ཆོད་ལྟའི་རྫོང་གཏོང་པའི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་བཅུད་ཐོན་རྩིས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཞིབ་ཅིས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། རགས་རྒྱ་དང་འདམ་ར་སྒོམ་སྒྲུབ་ས་མཐོའི་ཁྲེང་ལྡན་ཐུན་འདུས་ཐོན་རྩིས་གསར་སྒྲིལ་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུན་འདུས་ཁྲོམ་ར་དང་སྒྲིལ་མཐུད་བྱེད་པ། སྤྱོད་བཅུད་ཐུན་འདུས་ཉེ་ཆོད་སྒྲིལ་མཐུད་ལམ་སྒོལ་འཇུགས་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུན་འདུས་ཁྲོམ་རའི་མ་ལག་དང་མཉམ་འབྲེས་བྱེད་པ། སྤྱོད་བཅུད་རིན་ཐང་མངོན་འགྱུར་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་གཅིག་གྱུར་ཉེ་ཆོད་ཁྲོམ་ར་བསྐྱུར་ནས་ལམ་ལུགས་རང་བཞིན་གྱི་ཉེ་ཆོད་མ་གནས་དམའ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁམས་ཐོན་རྩིས་ཀྱི་རིན་ཐང་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་ལམ་སྒོལ་ཆོད་ལྟའི་འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་རྒྱས་ལག་བསྐྱུར་བྱས་ནས་ཀྱང་དབྱེད་གི་སྤྱི་ཁམས་སྤྱད་སྤྱོད་ཁ་གསལ་མ་དངུལ་བེད་སྤྱོད་དང་ནས་ཀྱི་ཐུན་འདུས་དང་འདམ་རའི་ཐུན་འདུས་རྣམས་གངས་གསར་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་བོད་རང་སྤྱོད་སྒྲིངས་ཀྱི་ཐུན་འདུས་ཉེ་ཆོད་ཆོད་ལྟའི་ནང་ཞུགས་རྒྱུ།

ས་བཅད་གསུམ་པ། རྟོན་སྤྲོད་དང་གཞུང་དབང་རྒྱ་རྟོན་བསྐྱར་བཅས་ཟབ་སྤྲོལ་བྱེད་པ།

རྫོང་ཐང་ཀར་དོ་དམ་བྱེད་པའི་བསྐྱར་བཅས་ཀྱིས་སྤྲོལ་བྱེད་དེ་རྟོན་སྤྲོད་དོ་དམ་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་
ཁབ་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་རྟོན་ལྟ་སྐྱལ་དོ་དམ་འཇུག་ཚད་དུ་གཏོང་བ། སྤྲོན་ཅིས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་དང་ཉེན་ཁ་སྤྲོན་འགོག་
ཚོད་འཛིན་བྱེད་ལུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རྒྱ་རྟོན་གཉེར་སྤྲོད་གི་ཕན་ཚུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ།

རྟོན་སྤྲོད་དོ་དམ་ཟབ་སྤྲོལ་གཏོང་བ། སྤྲོན་ཅིས་དོ་དམ་དང་། ལས་རྒྱུས་མ་ལག་། རྟོན་ཁུངས་འཇུགས་སྤྲོན་
བཅས་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་རྟོན་སྤྲོད་ཀྱི་འདེགས་སྤྲོད་མ་ལག་བརྟན་པོ་འཇུགས་རྒྱ། སྤྲོན་ཅིས་གཅིག་གྱུར་
འཆར་འཁོད་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། ཏང་སྤྲོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་“འཚོ་བ་གྲོན་ཆུང་སྤྲོལ་
བའི་”བྱང་བྱ་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ། སྤྲོད་བརྟན་རང་བཞིན་གྱི་གཏོང་སྤྲོད་ཚོད་འཛིན་ནན་པོ། གཏོང་སྤྲོད་གྲུབ་ཚུལ་ལེགས་
འགྲུབ། རྟོན་ལུགས་གཅིག་བསྐྱར་ཀྱིས་“འགན་ལེན་གསུམ་”སོགས་འགྲུབ་མེད་རང་བཞིན་གྱི་གཏོང་སྤྲོད་དང་རྫོང་
ལྷན་དང་རྫོང་སྤྲོད་གཞུང་གི་ཐབས་རྒྱས་དང་བཀོད་སྤྲོད་གལ་ཆེན་འགན་སྤྲོད་བཅས་བྱ་རྒྱ། དེར་རབས་ཀྱི་སྤྲོན་ཅིས་
ལས་རྒྱུས་དོ་དམ་མ་ལག་འཇུགས་པ་དང་། སྤྲོན་ཅིས་ལས་རྒྱུས་དོ་དམ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། “སྤྲོད་
ཁོངས་— ལག་བསྟར་— ལྟ་སྐྱལ་— གདེང་འཛིན་”ལྟེ་བར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲོན་ཅིས་བཀག་སྤྲོད་དོ་དམ་
ལས་སྤྲོལ་འཇུགས་སྤྲོད་ཚད་དུ་གཏོང་བ། གཏོང་སྤྲོད་ཚུལ་པ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ལས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་
བྱེད་ཐབས་སྤྲོན་ཅིས་དོ་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཁག་ནང་མཉམ་འདྲེས་གཏོང་ཟབ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ། ལྷན་ལེགས་ཆ་ལྡན་
པའི་རྟོན་སྤྲོད་ཡོང་ཁུངས་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྷན་ཐག་བྱས་ཏེ་ནས་དང་འབྲེལ་གཡག་སོགས་ས་མཐོའི་ལྷན་ལྡན་ཞིང་འབྲོག་ལས་
ཀྱི་སྤྲོད་ཚད་མཐོ་རུ་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་གཙོ་གནད་ཐོག་རྒྱབ་སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་བཅུད་རིག་གནས་
ཡུལ་སྤྲོད་དང་ལྷན་མདོག་གཏོང་ལས་སོགས་ཀ་རྟེན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། “སྤྲོད་ལྷན་མཉམ་ལས་ཐོན་
ལས་སྤྲོད་”མཐོགས་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་བཅས་བྱས་ནས་བྲལ་འབབ་འཕར་བའི་མང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱ།

རྒྱལ་ཁབ་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་རྟོན་ལ་ལྟ་སྐྱལ་དོ་དམ་དང་གཉེར་སྤྲོད་བྱེད་ལུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། གཞུང་ཁོངས་
རྒྱ་རྟོན་གྱི་ལྟ་སྐྱལ་དོ་དམ་མ་ལག་འཇུགས་སྤྲོད་ཚད་དུ་གཏོང་རྒྱུ་འདེགས་སྤྲོད་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་ཁོངས་རྒྱ་རྟོན་གཉེར་
སྤྲོད་གི་ཕན་འབྲས་དང་ཉེན་ཁ་སྤྲོན་འགོག་ཚོད་འཛིན་གྱི་ཚུལ་པ་ཆེ་རུ་ལྷན་ཐག་གཏོང་རྒྱ། རྫོང་རིམ་པའི་གཞུང་

ཁོངས་རྒྱུ་ཚོར་ལྟ་སྒྲུལ་དོད་མ་སྒྲིག་གཞིའི་འགན་ཁུས་རེས་གནས་ལ་དམིགས་ནས་དབང་ཆ་དང་འགན་འཁུའི་འབྲེལ་བ་སྒྲར་བས་གསལ་བཅོ་བྱེད་པ་དང་། མ་ཅར་དོད་མ་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལྟ་སྒྲུལ་དོད་མ་བྱེད་སྒྲུངས་མཁྱེགས་སྒྱུར་བསྐྱེད་ནས་འགལ་ནམ་ཅན་དང་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་བྱུང་པའི་ལྟ་སྒྲུལ་དོད་མ་བྱ་རྒྱ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱུ་སྒྲིལ་དང་བསྐྱར་སྒྲིག་ལ་སྒྲུལ་འདེད་བཏང་བ་བརྒྱད་པེད་མེད་ཚོང་ཁང་དང་ས་ཆ་སོགས་གསོག་འཛོག་རྒྱུ་ཚོར་གང་འགབ་ཅི་སྤྱོད་བྱུང་པ་དང་། བུ་ལོན་གྱི་ཉེན་ཁར་ལྟ་ཞིབ་ཆད་ལེན་དང་མ་དངུལ་འཛོག་པའི་ལྷགས་མཐུན་རང་བཞིན་ལ་ཞིབ་བཞེར་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་འབྲུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཉེན་ཁའི་སྤྱོད་བརྒྱ་གཏོང་བ་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཅུས་ཆེ་དུ་བཏང་སྟེ། 2030ལོར་སླེབས་དུས་རྒྱུ་ཚོར་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དབང་བའི་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཆ་སྒྲུལ་རྒྱ་ཚོར་གྱི་ཁེ་བཟང་ཐོབ་ཆད་ལོ་རེར་ཆ་སྒྲུལ་5% ཡན་འཕར་བར་བཅོན་ལེན་བྱ་རྒྱ།

ཐད་སྤྱོད་རྒྱུ་ཚོར་གྱི་སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་པ་བྱེད་པ། སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་རང་བདག་དབང་ཆ་དོན་འབྲེལ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་ཚོར་མིན་དོད་མ་གྱི་ལེགས་ཆ་འདོན་སྤྲོད་གང་ལེགས་བྱས་ནས་མ་དངུལ་ཞིབ་མཆན་དང་གཏོང་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱ། ཡར་རྒྱས་ལ་ཐབས་དང་དུས་ཏུར་ཐག་བཏོན་ནས་ས་མཐོའི་མཐའ་མཆོམས་ས་ཁུལ་གྱི་དོན་དངོས་དང་འཆོམ་པའི་“རྣམ་གྲངས་གྲུབས་གསོག་མཛོད་+མ་དངུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱ་གཏོང་བའི་”ལམ་སྲོལ་འཛུགས་རྒྱུ་སྒྲུལ་འདེད་བཏང་སྟེ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་བུ་ལོན་འཇུག་མང་བའི་དུས་སུ་དུས་མཆོམས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་གསལ་བམ་ཡང་ན་བུ་ལོན་བརྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་བཅོན་ལེན་བྱ་རྒྱ། སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་ལ་དཔྱད་དཔོག་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་བཅུགས་ཏེ་དུས་བཀག་ལྟར་ཚོར་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་སྒྲུང་ཅུས་པ་དང་། ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས། དམངས་འཚོ་ལེགས་བཅོས་སོགས་ཐད་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་ལ་དཔྱད་དཔོག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་གཞན་དག་དང་ཐད་ཀར་དོད་མ་བྱེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་སྟེལ་རེས་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་དུ་བཏང་སྟེ་སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་རྒྱུན་མཐུད་རང་ལེགས་སྒྱུར་བྱ་རྒྱ།

ས་བཅད་བཞི་པ། ཞིང་འབྲོག་ལས་སྒྱུར་བཅོས་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བ།

ཞིང་འབྲོག་ལས་ཐོན་ལས་སྒྱུར་བཅོས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། གཉེར་སྤྱོད་མ་ལག་འབྲུས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་སྒྱུར་སྤིང་བྱེད་པ། “ཞིང་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ཚོར་སྤྱོད་ཆེར་གཏོང་བའི་”གྲུབ་

འབྲས་སྒྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ། “འབྲོག་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོང་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ”་བརྟན་ལེན་བཅས་བྱས་ནས་
གོང་གསལ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་བ།

ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་གཉེར་སྤྱོད་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། ཁྱིམ་ཚང་ཞིང་ར་དང་མཉམ་ལས་ཁང་
སོགས་གཉེར་སྤྱོད་བྱེད་པོ་གསར་པ་སྤྱེད་སྲིད་དང་སྟོབས་ཆེར་བཏང་ནས་“ཕྱགས་རིགས་མ་རྒྱུ་ནང་ཞུགས་པ་དང་།
ངལ་རྒྱས་མ་རྒྱུ་ནང་ཞུགས་པ། རྩ་ར་མ་རྒྱུ་ནང་ཞུགས་པ་”སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུངས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ་ཞིང་འབྲོག་
ལས་སྤྱོད་བཅོས་སྟོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བ། སྤྱི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚད་
དུ་བཏང་ནས་གཅིག་གྱུར་དོ་དམ་དང་གཅིག་གྱུར་བསྐྱེད་དང་གཅིག་གྱུར་བྲིན་ཚོང་སོགས་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱུ་ལོ་ཤི་
ཚབ་གཉེར་ཞབས་ཞུ་སྟེལ་ནས་2030ལོར་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུ་བྱུང་ཚད་80%ཡན་བྲིན་པ་བྱ་བ། ཁེ་ཕན་
འབྲེལ་མཐུད་ལམ་སྟོན་འཐུས་ཚད་དུ་བཏང་ནས་ཞིང་འབྲོག་པར་ཐོན་ལས་ཀྱི་གནས་ཐང་འཕར་བའི་ཁེ་ཕན་ལོངས་
ལུ་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་ཁྲིམ་བྱ་བ། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་“མ་རྩ་གསུམ་”ཀྱི་དོ་དམ་སྤྱོད་བཅོས་གཏོང་བའུ་གཏོང་བ་དང་།
རྒྱ་ཁྲོལ་དང་། མ་དངུལ། ཐོན་ཁུངས་བཅས་ཀྱི་དོ་དམ་བརྒྱུད་རིམ་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བ། བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་ཆེ་
རུ་གཏོང་བ། གོང་གསལ་གྱི་“འགྲུར་ཕྱོག་གསུམ་”ཀྱི་སྤྱོད་བཅོས་སྟོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་
བྱས་ནས་གོང་གསལ་གྱི་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་གནས་སྤྱོད་ལུགས་འཕེལ་བ་བྱ་བ།

ཐོན་ལས་རིམ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བ། “ཞིང་བརྟེན་འབྲུག་སོག་དང་རྩ་ལ་བརྟེན་འབྲུག་སོག”གི་
འཐབ་རྒྱས་ལག་བརྟུར་བྱས་ཏེ་ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་འཛུགས་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། ཐོན་བཟང་དང་གོ་སྐབས་
བཟང་པོ་བྱུང་གནས་བཏང་ནས་ནས་མཐུན་ཤིང་ཐོན་འབབ་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། སྐལ་བཟང་ཐང་གི་དེང་རབས་ཞིང་
འབྲོག་ཐོན་ལས་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་ཅན་འཛུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་འདེད་བཏང་ནས་ནས་དང་འབྲི་གཡག་ལས་སྟོན་ཞིབ་
ཚགས་རྟེན་གཞི་བཏོད་དེ་“འཕན་པོའི་འབྲི་གཡག”དང་“འཕན་པོའི་བལ་རྒྱ་བྱེད་འཇམ་ལུག”སོགས་ས་ཁོངས་ཀྱི་
སྤྱོད་རྒྱས་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་ཁྲོམ་རའི་འགན་ཚུན་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།

སྤྱོད་ཚད་དང་བེད་འཇགས་ལ་ལྟ་སྤྱོད་དོ་དམ་བྱེད་ལུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། གཉེར་སྤྱོད་རྫོང་གི་ཕྱོགས་བསྐྱེས་
ཞིབ་དཔྱད་ཚད་ལྡན་སྟེ་གནས་ཀྱིས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་འཁོར་འབྲེལ་རྒྱུ་ལོ་ཤི་ཁུངས་འདེད་མ་ལག་གི་ཞིང་

འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་འཁོར་འབྲེལ་རྒྱུ་པོའི་ཁུངས་འདེད་རྒྱུ་མཐུན་དང་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ། ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་ཐོན་
 གྲུབ་སྒྲེལ་དང་། ཞིང་སྤྱོད་དང་རྫས་ལུད་སོགས་ཀྱི་གཏོང་རྫས་ལ་ལྟ་སྦྲུལ་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་
 ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ཉེན་མེད་ཡོང་བར་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱ་རྒྱུ། “ལྷ་སའི་ས་གཙང་”ས་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་
 སྤྱོད་སྤྱི་ཚད་ཏན་ཏིག་སྤྱོད་དང་མཉམ་འབྲེས་གཏོང་བྱས་ནས་“ས་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་ཚད་ཏན་ཏིག་+ཁེ་ལས་”
 སྤྱི་ཚད་ཏན་ཏིག་+ཐོན་རྫས་སྤྱི་ཚད་ཏན་ཏིག་གཏོང་དེ་རྒྱུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཁྲོམ་རའི་ཁས་ལེན་བྱེད་ཚད་དང་
 ཟུར་སྤྱོད་རིན་ཐང་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། “བོད་ཀྱི་ཆུ་བཟང་”དང་“ལྷ་ས་མདོ་གསེར་ལྷན་”སོགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ནང་ཞུགས་
 ཏེ་ཅེར་སོན་ཁྲོམ་རའི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་དང་ཐོན་རྫས་ཀྱི་ཟུར་སྤྱོད་རིན་ཐང་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ།

ས་བཅད་ལྔ་པ། དམངས་འཛོལ་འགན་སྲུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྲིད་ཁྲིམས་མ་ལག་འཁུས་ཚད་དུ་གཏོང་རྒྱུ།

ལས་ཞུགས་དང་། སྤྱོད་བཅོས། སྤྱི་ཚོགས་འགན་བཅོལ་སོགས་དམངས་འཛོལ་ཞན་ཆར་དམིགས་ཏེ་ལས་
 ལུགས་མཐུན་སྦྱོར་དང་སྲིད་ཁྲིམས་བཟང་སྤྱི་གྲུབ་པ་བརྒྱུད་ཞབས་ཞུའི་དུས་ཐོག་རང་བཞིན་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། ཡོང་
 འབབ་བཀོ་བཤའ་དང་མི་འཁོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་རྒྱབ་སྦྲོར་བྱ་རྒྱུ་འཁུས་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་
 ཡུག་པོར་འགྱུར་བར་སྦྲུལ་འདེད་གཏོང་བ། བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་པར་
 བྱ་རྒྱུ།

ལས་རིགས་རྒྱས་རྩལ་གསོ་སྦྱོང་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་པ། རྒྱུན་གྲུབ་རྫོང་གི་སྤྱི་པའི་ལས་རིགས་རྩལ་
 རྒྱས་དངོས་སྦྱོང་རྟེན་གཞིར་བརྟེན་ནས་ལས་རིགས་ཞིང་པ་གསར་པ་རིགས་དབྱེ་ནས་སྦྱོང་སྲིད་བྱེད་པ་སྟེ། ཐོན་སྦྱོང་
 གཉེར་སྦྱོང་ཅན་དང་དེའི་ཆོང་རའི་གཉེར་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱས་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ། ཆེད་ལས་རྩལ་རྒྱས་རྩལ་པར་དམིགས་ནས་
 དེའི་འདེབས་གསོ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ་“ཞིང་ཁའི་ཤེས་ལྡན་པ་”དང་“ཡུལ་དེའི་རིགས་གཅིག་
 མཁས་ཅན་”སྦྱོང་སྲིད་བྱ་རྒྱུ། ཆེད་ལས་ཞབས་ཞུ་ལ་དམིགས་ནས་གཙོ་གནད་གསོ་སྦྱོང་ཞབས་ཞུའི་གྲུས་ལུགས། བ་
 ཐོག་ཆོང་དོན་གཉེར་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་རྩལ་རྒྱས་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ། “མངགས་ཐོ་རྩལ་པའི་”གསོ་སྦྱོང་བརྒྱུད་གསོ་སྦྱོང་
 དང་ལས་ཞུགས་དགོས་མཁོ་གནད་སྤྱི་ཚོགས་མཐུན་གྲུབ་ནས་ཞིང་འབྲོག་པར་འབབ་འཕར་བརྟན་པོ་ཡོང་རྒྱུར་སྦྲུལ་
 འདེད་གཏོང་རྒྱུ། དུས་གཅིག་ཏུ་ཤོང་ཁྱེར་དང་ཤོང་རྩལ་གྱི་ལས་ཤོར་མི་སྤྱར་རིགས་དབྱེའི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཁྲོམ་རའི་

དགོས་མཁོ་གཞིར་བཟུང་གསོ་སྦྱང་སློབ་ཚན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཁུགས་ཐབས་ལམ་སྒྲུབ་བས་རྒྱ་ཆེར་
གཏོང་བ། ལས་ཁུགས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་གོང་ཁྲིམ་དང་གོང་གསལ་གྱི་ངལ་ཚོལ་རྩ་ས་
ཤུགས་ལས་ཁུགས་གང་ལེགས་སྤུང་རྒྱུར་རམ་འདེགས་བྱ་རྒྱ།

སྤྱི་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་སྒྲིག་སློབ་བསྐྱར་བཅོས་འཐུས་ཚད་རུ་གཏོང་བ། དམ་ཚགས་ཅན་གྱི་རྫོང་ཁོངས་
སྤྱི་བཅོས་སྤྱི་ཚད་ཚོགས་པ་འཛུགས་སྦྱོང་ཟབ་སློབ་དང་། “སྤྱི་གསུམ་”མཐུན་སྦྱོར་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་
ལམ་སློབ་དོན་འཁྱོལ། སྤྱི་བཅོས་འགན་བཅོལ་གྱི་གཏོང་སྦྱོང་བྱེད་ལྟངས་བསྐྱར་བཅོས་ཟབ་སློབ། གཅིག་འཐུས་
རྣམ་པའི་བསྐྱོམས་རྩིས་ཞབས་ཞུ་འཐུས་ཚད་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ། ཤར་གོང་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་དང་བོད་ལྷགས་
གསོ་རིག་ཁང་འཛུགས་སྤྱི་ཚད་རྒྱུར་ཤུགས་སྤྱི་བཅོས་སྤྱི་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་དང་བོད་སྤྱི་གྱི་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་
སྦྱོང་དང་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་དང་འཚམ་པའི་ལག་རྩལ་བྱུང་གདལ་གཏོང་བ་དང་ནད་རིགས་སྤྱི་འགོག་དང་ཚོད་
འཛིན་མ་ལག་འཐུས་ཚད་རུ་གཏོང་བ། འགོས་ནད་ཚབས་ཆེན་སྤྱི་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་རྩ་ས་ཆེ་རུ་བཅས་
གཏོང་རྒྱ།

ཡོང་འབབ་བཀོ་བཤའི་ལམ་ལྷགས་འཐུས་ཚད་རུ་གཏོང་བ། ཁལ་བསྐྱུད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྐྱུར་། སྤྱི་སྐྱུར་
གཏོང་སྦྱོང་སོགས་བསྐྱར་རུ་བཀོ་བཤའ་རྒྱག་པའི་སྤྱོམས་སྒྲིག་ལམ་སློབ་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ་དང་། ཡོང་འབབ་དམའ་
བའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲུལ་རྣམ་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལོན་དང་རོགས་སྦྱོར་ལམ་སློབ་འཐུས་ཚད་རུ་གཏོང་རྒྱ། སྤྱི་ཕན་དགེ་སྐྱབས་
བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་། ཞལ་འདེབས་བསྐྱུར་རུབ་དང་བཀོ་བཤའ་རྒྱག་རིམ་ཚད་ལྡན་རུ་
གཏོང་རྒྱ། ཁེ་ལས་ཀྱི་སྤྱོ་ཕོགས་བསྐྱར་བཅོས་ལ་སྤྱི་འདེད་གཏོང་བ་དང་། གཉེར་སྦྱོང་གྲུབ་འབྲས་དང་སྤྱོ་ཕོགས་
རྒྱུང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ལམ་སློབ་འཛུགས་པ། ངལ་ཚོལ་པའི་ལྷགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོ་ཕོགས་འགན་སྐྱུར། ཡོང་འབབ་འབྲིང་
གས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱིའི་གཞི་ཁྲོན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ།

མི་འཛོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་སྤྱི་རྒྱས་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། བྱ་བཅའི་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་ཐབས་དོན་
འཁྱོལ་བྱས་ནས་བྱ་བཅའ་དང་། གསོ་སྦྱོང་། སློབ་གསོ་བཅས་ཀྱི་མ་གནས་གཅོག་པ་དང་། བྱ་བཅའི་གྲུང་མེད་དང་ཁ་
གསལ་སྤྱི་རྒྱས་འཐུས་ཚད་རུ་གཏོང་རྒྱ། ལྷན་ཕན་བཅོལ་གསོ་ཞབས་ཞུ་འཕེལ་རྒྱས་ཚད་རུ་གཏོང་བ་དང་།

བཅོལ་གསོ་བྱེད་སྒྲངས་སྣ་མང་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་“བཅོལ་གསོ་དཀའ་བའི”གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ། ཆན་གསོའི་ཞབས་ཞུའི་མཁོ་སྤྲོད་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། བྱིས་སྤྲོད་དང་། བྲོང་ཚོ་དང་ཚོགས་ཆུང་། སྤྲིག་གཞི་བཅས་མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་ཆན་གསོའི་ཞབས་ཞུའི་དྲ་རྒྱ་འཛུགས་པ། ཤར་དང་བྲོང་རལ་ས་ཁོངས་གྱི་ཆན་གསོའི་ཞབས་ཞུའི་ས་ཚོགས་དང་བྲོང་ཚོ་རིམ་པའི་རོགས་རེས་ཆན་གསོའི་བྱིས་མཚེས་ས་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ། མི་རྒྱུད་དང་དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན་ཆན་ཚོན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་སྤྲུལ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ། ཡུན་རིང་ནད་སྦྱོང་འགན་བཅོལ་ལམ་ལུགས་དོན་འབྲེལ་བཅས་བྱ་རྒྱུ། “རིག་ལུན་རོགས་སྦྱོར”ལས་སྟེགས་འཐུས་སྐྱོ་ཚད་དུ་བཏང་ནས་ལས་ཤོར་མི་སྣ་དང་དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན་སོགས་ཚོགས་སྤྱིར་གནད་སྤྲོད་རོགས་སྦྱོར་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྦྲུང་མ་ལག་འཐུས་སྐྱོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་འགན་བཅོལ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རོགས་སྦྱོར། སྤྱི་ཚོགས་པན་བདེ་སོགས་རིམ་པ་མང་བའི་འགན་སྦྲུང་དྲ་བ་འཐུས་སྐྱོ་ཚད་དུ་གཏོང་བ། དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་སྤྱིར་ཐ་སྦྱོང་འགན་སྦྲུང་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དྲང་སྟོམས་དྲང་བདེན་དང་ཐུན་མོང་ཐོག་ཕྱག་འགྱུར་ཡོང་བར་སྦྱུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ།

ལེབ་བཅུ་གཉིས་པ། ལག་བསྟར་འགན་སྲུང་བྱེད་བྱས་ཆེ་བ་བྱང་ནས་ཡོ་ལྔ་ཆན་བཅོ་ལྔ་
པའི་དམིགས་འབེན་དང་ལས་འགན་མངོན་འབྱུང་ཡོང་བར་འབད་བཅོན་བྱེད་པ།

མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཆེས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཙུ་
བའི་ཁེ་ཕན་མངོན་འབྱུང་ཡག་པོ་དང་། སྤྱད་སྦྱོར་ཡག་པོ། འཕེལ་རྒྱས་ཡག་པོ་བཅས་གཏོང་རྒྱ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་
འཇུག་ས་དང་དོན་ལ་བབས་སར་བཅི་བ་དང་། ཙུ་འཇུག་ས་ཀྱི་འགོ་བླིན་ལ་ལྷག་ས་སྤྱོད་རྒྱ་པ། འཆར་འགོད་མ་
ལག་འཐུས་སྒོ་ཆོང་དུ་གཏོང་བ། ལག་བསྟར་ལམ་སྒོམ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། ཕྱོགས་བསྐྱུས་སྤྱི་དྲུས་ལག་བསྟར་
བཅས་བྱས་ནས་སྤྱོད་བྱུང་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལོ་ལོ་ལྔ་ཆན་བཅོ་ལྔ་པའི་འཆར་འགོད་ཀྱི་དམིགས་ཆད་ལས་འགན་ཁག་དོན་
འཁྱོལ་དང་ཕན་འབྲས་ཐོན་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚད་མཐོན་པོས་
འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བར་འགན་སྲུང་བརྟན་པོ་འདོན་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ།

ས་བཅད་དང་པོ། ཏང་གིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འགོ་བླིན་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།

ཏང་གི་འགོ་བླིན་ནི་འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཙུ་བའི་འགན་ལེན་ཡིན། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་
གསར་པའི་ཀྱང་གོའི་བྱང་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལག་བསྟར་གཏོང་བ་བྱེད་པ་དང་།
“འདུ་ཤེས་བཞི”་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་བ། “གདེང་ཆོད་བཞི”་བརྟན་དུ་གཏོང་བ། “སྤྱད་སྦྱོར་གཉིས”་ཐུབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་
ཏང་གྱི་དབྱུང་དང་། རང་སྦྱོར་སྤྱོད་ཏང་ལྷན། ལྷ་ས་གྲོང་ལྷན་བཅས་ཀྱི་ཐབས་དྲུས་བཀོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་བྱུང་རྒྱ་རྒྱ་
རི་བཞིན་དོན་འཁྱོལ་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱ། རྒྱ་ལྷན་གྱི་གཅིག་གྱུར་འགོ་བླིན་ལམ་སྒོམ་འཐུས་སྒོ་ཆོང་དུ་
གཏོང་བ་དང་། འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་འགོ་བླིན་ཚོགས་ཆུང་འཇུག་ས་པ། འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་བྱེད་རིང་གི་
གནད་དོན་གལ་ཆེན་ལ་དུས་བཀག་ལྟར་ཞིབ་འཇུག་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། འཆར་འགོད་དམིགས་ཆད་ལས་འགན་
རྒྱ་ཁོངས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལས་ཀའི་ཆེས་ཁའི་ནང་འཇུག་པ། “གསལ་བོ་རྣམ་པའི་དོ་དམ་དང་རྣམ་གྲངས་ཅན་གྱི་
སྤྱུལ་འདེད”་ལག་བསྟར་བཅས་བྱ་རྒྱ། རིམ་ཁག་ཏང་ཙུ་འཇུག་ས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་འགན་འཁྱོལ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་
འགན་འཁུར་བློ་མཐུན་གཙོ་བོས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོངས་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་གྱི་ཕན་འབྲས་

དེ་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་དཔལ་ཞིབ་ཀྱི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་དུ་བརྩིས་ནས་“རྫོང་ཨུད་ཀྱིས་སྤྱི་འདོམས་དང་། འཤར་གྲོང་དོན་འབྲེལ། ཚན་པས་མཐུན་སྦྱར་”བཅས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ནུས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱུ། འགན་འཁུལ་བདའ་འདེད་ལ་ལྟ་སྤྱོད་བྱུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཞིབ་བཞེར་ལམ་སྲོལ་འཛུགས་པ། གཙོ་གནད་ལས་འགན་དོན་འབྲེལ་བྱས་ཚུལ་ལ་རྒྱན་ནམ་ཅན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཞིབ་བཞེར་བྱེད་པ། ལྟ་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བྱུགས་མི་འདར་བ་དང་ཕན་འབྲས་ཡག་པོ་མེད་པའི་འགན་འཁུལ་བདའ་འདེད་དང་འགན་འཁུལ་བདའ་འདེད་ནན་པོ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དེ་འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་གྱི་ཕན་ཚུས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་བྱ་རྒྱུ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། གཅིག་གྱུར་གྱི་འཆར་འགོད་མ་ལག་འཛུགས་པ།

འཆར་འགོད་འདི་སྤྱན་སྒྲུབ་རྫོང་གི་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་སྤྱི་ཙུ་འཛིན་ཡིན་པས་རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་ཞིབ་བཞེར་ཆོག་མཆན་སྤྲད་རྗེས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ། རྫོང་རིམ་པའི་ཆེད་དོན་འཆར་འགོད་དང་། བར་མཐོངས་འཆར་འགོད། འཤར་གྲོང་འཆར་འགོད་བཅས་ངེས་པར་དུ་འཆར་འགོད་འདི་གཞིར་བཟུང་བཞོ་དགོས་པ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་དང་། གཙོ་གནད་ལས་འགན། གཙོ་གནད་ནམ་གངས་བཅས་དོན་འབྲེལ་ཞིབ་ཆགས་བྱས་ཏེ་“རྫོང་ཡོངས་བསམ་ཁྲུས་གཅིག་”གི་འཆར་འགོད་ནུས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱུ། འཆར་འགོད་སྤྱོད་མཐུན་ལམ་སྲོལ་ནན་དུ་བཏང་ནས་ཆེད་དོན་འཆར་འགོད་དང་ས་ཁོངས་འཆར་འགོད་ཚང་མ་ཆོག་མཆན་མ་ཐོབ་གོང་ངེས་པར་དུ་འཆར་འགོད་དེ་དང་སྤྱོད་མཐུན་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དང་། བར་མཐོངས་བཀོད་སྤྱི་གཉིད་རྒྱས་བྱ་ཐབས་བཅས་མཐུན་སྦྱར་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ། འཆར་འགོད་སྤྱན་སྲེད་ཐོ་འགོད་ལམ་ལུགས་བཅུགས་ནས་འཤར་གྲོང་ཁག་དང་ཚན་པ་ཁག་གིས་བཞོས་པའི་འཆར་འགོད་ངེས་པར་དུ་རྫོང་འཕེལ་སྤྱོད་ཨུན་ལ་སྤྱན་སྲེད་ཐོ་འགོད་བྱས་ཏེ་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་འཆར་འགོད་དོ་དམ་ཆ་འཕྲིན་ལས་སྤྲེགས་ནང་བཅུག་ནས་གཅིག་གྱུར་དོ་དམ་བྱེད་པ། འཆར་འགོད་ཀྱི་རིམ་པའི་འབྲེལ་བ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་འཆར་འགོད་ཀྱི་གཅིག་འདོམས་གནས་བབ་དང་། བར་སྟོང་འཆར་འགོད་ཀྱི་མང་གཞིའི་རུས་པ། ཆེད་དོན་འཆར་འགོད་ཀྱི་འདེགས་སྦྱོར་རུས་པ་བཅས་ཁ་གསལ་བཞོས་ཏེ་འཆར་འགོད་བསྐྱར་སྒྲོས་དང་འགལ་སྒྲུལ་ཐོན་པ་བྱས་ནས་ངེས་གནས་ཁ་གསལ་དང་། མཐའ་མཆོམས་ཁ་གསལ། རུས་པ་གསལ་བ་ངེས་བཅས་ཀྱི་

འཆར་འཁོད་མ་ལག་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱུ།

ས་བཅད་གསུམ་པ། རྣམ་ལྷགས་ཡོད་རྒྱས་འཆར་འཁོད་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

ལས་འགན་ལས་བཀོས་ཞིབ་པ། འཆར་འཁོད་ནང་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་གཙུག་ཕྱོམ་རང་བཞིན་གྱི་དམིགས་
ཚད་དང་། ལས་གྲུའི་རྣམ་གྲངས་གལ་ཆེན། སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ། སྤྱོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་སྤྱད་སྤྱོད་སོགས་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་
ལས་འགན་ཤང་གོང་ཁག་དང་ཆོན་པ་ཁག་ལ་ཁག་བཀོས་བྱས་ཏེ་འགན་འཁེལ་བྱེད་པོ་དང་། ལེགས་སྦྱབ་དུས་བཀག་
དཔུང་ཞིབ་ཚད་གཞི་བཅས་ཁ་གསལ་བཞོ་རྒྱུ། སྤྱོད་དཔག་རང་བཞིན་གྱི་དམིགས་ཚད་དང་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་
སོགས་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་ལས་འགན་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་དང་ཁོམ་རའི་ལྷག་སྐུལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱུད་ཁོམ་
རའི་བྱེད་པོའི་གསོན་ལྷགས་གང་ལེགས་འཕེལ་བ་བྱེད་པ། ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་དང་དཔུང་དཔོག་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་བ། འཆར་འཁོད་ལག་བསྟར་གྱི་འགྲུལ་རྣམས་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ལམ་སྟོན་བཅུགས་ནས་དུས་ཚིགས་རེར་གཙོ་
གནད་དམིགས་ཚད་ལེགས་སྦྱབ་བྱས་ཚུལ་ལ་རྗེས་སྟེན་བྱེད་པ། དུས་རིམ་བར་མའི་དཔུང་དཔོག་དང་ཕྱོགས་
བསྐྱེམས་དཔུང་དཔོག་བྱས་ནས་དཔུང་དཔོག་བྱས་འབྲས་རྫོང་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་སྟན་
ཁང་ལ་སྟན་མེད་ལྷ་རྒྱུ་མ་ཟད་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱུ། དཔུང་དཔོག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་
ནས་ལག་བསྟར་ཐབས་རྒྱས་དུས་ཐོག་ཏུ་ལེགས་སྦྱིག་བྱས་ཏེ་འཆར་འཁོད་དངོས་གནས་བཞོ་བཅོས་རྒྱག་དགོས་ཤུང་
ན་ཁྲིམས་བཀོད་གོ་རིམ་ལྟར་བསྐྱབ་རྒྱུ། རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོའི་འགན་སྤྱད་ལེགས་སྦྱར། རོར་སྤྱོད་ཀྱི་མ་དངུལ་སྤྱོད་ལ་
འཆར་འཁོད་ནང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ལ་གཏོང་བ་དང་། ཞིང་འབྲེལ་མ་དངུལ་དང་ཆེད་
དམིགས་བུན་འཛིན་སོགས་སྤེབ་སྦྱིག་བྱས་ནས་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས་འཇུགས་སྦྱོན་ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ། རྣམ་གྲངས་
གལ་ཆེན་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆ་འགན་སྤྱད་ལམ་སྟོན་འཇུགས་པ་དང་། གསོག་ཐབས་འཇུགས་སྦྱོན་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆ་
གང་འགབ་ཅི་སྤྱོད་བྱེད་པ། དམངས་འཚོའི་ལས་གྲྭ་དང་ཐོན་ལས་རིམ་སྤར་རྣམ་གྲངས་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆ་དམིགས་
བསལ་གྱིས་འགན་སྤྱད་བྱ་རྒྱུ། དངུལ་རྩའི་སྦྱིག་གཞིས་འཆར་འཁོད་ཀྱི་གཙོ་གནད་བྱུང་ཁོངས་ལ་ཡིད་ཀྱིན་དངུལ་
བུན་གྱི་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མ་རྩ་མང་གཞིའི་སྦྱིག་བཀོད་དང་སྤྱི་
པའི་ཞབས་ཞུ་སོགས་བྱུང་ཁོངས་འཇུགས་སྦྱོན་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་སྐུལ་མ་གཏོང་བ། སྤྱོད་རྒྱས་མཐུན་སྦྱོར་འཐུས་ཚད་

དུ་གཏོང་བ། འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་གྱི་གཙོ་གནད་ལ་དམིགས་ནས་ཐོན་ལས་རོགས་སྐྱོར་དང་། ཚན་ཅུལ་གསར་
གཏོང་། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ནང་འདྲན་སོགས་ཀྱི་ལེ་ལག་ཚང་བའི་སྲིད་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་བཏོན་ཏེ་“འཆར་
འགོད་སྲིད་རྒྱུ་ནུམ་གངས་”ཀྱི་མཉམ་འགྲུལ་ལམ་སྲོལ་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱུ། ཚན་པའི་དབར་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་ལ་སྤྱལ་ས་
སྤྱོད་བརྒྱབ་ནས་སྲིད་འཛིན་གྱི་འགོ་བརྒྱུན་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་ཚོར་བྲལ་དང་། དདུལ་ཅན། ས་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུ་
མཉམ་སྤྱལ་ས་ཆགས་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ནས་འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་ནས་འདེགས་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ།

མཐུག་གཏམ།

ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་ལྔ་པའི”འཆར་འཁོད་དམིགས་ཚད་མདོན་འགྱུར་བྱེད་པར་དོན་སྤྱོད་གལ་ཆེན་
ལྷན་པ་དང་། ལས་འགན་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བ། མདུན་ལམ་འོད་སྟོང་ལྷན་པ་བཅས་རེད། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་
ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་འཁྱེད་ཆོས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་དར་ཆ་མཐོན་པོར་
བསྐྱེད་སྐྱོ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཡིང་གིས་སྟོན་གིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྱང་དབྱུང་གི་མཐའ་འཁོར་དང་མཐུན་སྤྱིམ་དམ་
ཟབ་དང་། རྫོངས་དང་གོང་ཁྱེར་ཏང་ཨུད་ཀྱི་འགྱུར་མེད་སྟོབས་ལྷན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་མཐུན་འབད་འཐབ་དང་
གསར་འབྱེད་ཡར་བཙོན་གྱིས་“ཀྱང་རྒྱ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་མཉམ་དུ་བཏོད་ནས་མཛུས་སྤྱད་ལྷན་པའི་
བོད་རྫོངས་ཀྱི་ལེ་ཚན་གསར་པ་ཚོམ་རྒྱུར”སྤྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་ཕན་འབྲས་དེ་བས་ཆེ་བ་ཐོན་པ་བྱས་ཏེ་འབྱོར་
ཡུག་དང་། ཤེས་དཔལ། ཞི་མཐུན། མཛུས་སྤྱད་བཅས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེར་རབས་ཅན་གྱི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
ལེ་ལུ་གསར་པ་རྒྱུར་ཐག་ཚོམ་རྒྱུ།

༡༡། ཁིང་ཆེག་འབྲེལ་བཤད།

དོན་ཆེན་བཞི་ནི། བརྟན་ལྷིང་དང་། འཕེལ་རྒྱས། ལྷོད་བཅུད། མཐའ་མཆོམས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་རྒྱ་བཅས་
བཞི་ཡིན།

འཛུགས་གཏོང་བཞི་ནི། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་བཟང་ལུས་འཛུགས་གཏོང་དང་།
ས་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྲུལ་ཆད་མཐོ་བའི་སྡོན་ལ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ལུས་འཛུགས་གཏོང་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྡོད་བཅུད་ཤེས་དཔལ་གྱི་མཐོ་ས་འཛུགས་གཏོང་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བརྟན་མཐའ་དར་དམངས་ཕྱག་བྱ་
སྟོད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་ལུས་འཛུགས་གཏོང་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།

གཏོང་དམག་བརྟན་ནི། “གཏན་འཁེལ་གཉིས”སྟོ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། “སྤང་སྤྱོད་
གཉིས”མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐད་གཏོང་དམག་ཡག་པོ་བྱེད་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་སྤང་སྤྱོད་དང་
ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་ཡོང་བའི་ཐད་གཏོང་དམག་ཡག་པོ་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་
དཔེ་བཟང་ལུས་གཏོང་རྒྱར་ཤུགས་སྡོན་རྒྱག་པའི་ཐད་གཏོང་དམག་ཡག་པོ་བྱེད་པ། ས་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྲུལ་
ཆད་མཐོ་བའི་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་སྡོན་སྟོད་ལུས་གཏོང་རྒྱར་ཤུགས་སྡོན་རྒྱག་པའི་ཐད་གཏོང་དམག་ཡག་པོ་
བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱེ་ཁམས་ཤེས་དཔལ་གྱི་མཐོ་ས་གཏོང་རྒྱར་ཤུགས་སྡོན་རྒྱག་པའི་ཐད་གཏོང་དམག་ཡག་པོ་
བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བརྟན་དང་། མཐའ་དར། དམངས་ཕྱག་བྱ་སྟོད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་ལུས་གཏོང་རྒྱར་ཤུགས་
སྡོན་རྒྱག་པའི་ཐད་གཏོང་དམག་ཡག་པོ་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།

རྩ་དོན་ལྡན་ནི། སྤྱེ་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ཁྲེང་འཛུགས་པ་དང་། རིག་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ཁྲེང་དར་
རྒྱས་གཏོང་བ། ཐོན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ཁྲེང་སྟོབས་ལྡན་དུ་གཏོང་བ། ཁྲིམས་ལྟར་གོང་ཁྲེང་སྤྱོད་བ། གོང་ཁྲེང་
བརྟན་ལྷིང་ཡོང་བ་བཅས་བྱ་རྒྱ།

རྟེན་གཞི་གཅིག་དང་གོང་ཁྲེང་གཉིས་ནི། གཞི་རྒྱུ་འོ་ཐོན་ལུངས་གསར་གཏོང་དང་ཞིང་འབྲོག་མཉམ་འབྲེས་
འཕེལ་རྒྱས་རྟེན་གཞི་དང་། ས་མཐོའི་བདེ་ཐང་ལུས་གསོ་དང་འཚོ་སྤོང་བྱ་རྒྱར་འཚམ་པའི་གོང་ཁྲེང་། གསར་བརྒྱའི་

ལྷུང་སྒྲིབ་དཔ་སྒྲིབ་ནི། ལྷུང་བསྐྱོད་ལྷགས་ལམ་དང་། མོང་ཁྱེར་ལྷགས་ལམ། དམངས་སྒྲིབ་མཁའ་འགྲུལ།
 རིམ་མཐོང་གཞུང་ལམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོགས་ལྷུང་ཤར་གཏོང་བྱེད་པའི་འགྲུལ་བྱ་བྱེད་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག ། །ལྷུང་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲིབ་ལམ་བྱ་དང་ཤར་བཤོར་འགྲོ་ལམ་སོགས་སྒྲིག་བཀོད་འཕྲུགས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲུབ་
 འདོད་བཀྲང་ནས་ལྷུང་སྒྲིབ་བ་དམིགས་སར་སྒྲིབ་རིང་དཔ་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་ཚར་ཟུང་མོ་ཤོང་བ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།

འཆར་མང་གཅིག་སྒྲིལ་ནི། རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་དུ་སྒྲུབ་བའི་འཆར་འཛོད་དང་།
 གོང་ཁྱེར་དང་གོང་གསེབ་ཀྱི་འཆར་འཛོད། ས་ཁིང་བོད་སྤྱོད་འཆར་འཛོད། སྤྱི་ཁམས་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྤྱོད་འཆར་
 འཛོད་སོགས་འཆར་འཛོད་མང་པོ་ཞིག་གཅིག་གྱུར་གྱི་བར་སྟོང་སྟེགས་ཀྱི་སྟོང་སྟེབ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། “གོང་ཁྱེར་དང་
 རྫོང་གཅིག་ལ་འཆར་འཛོད་གཅིག་དང་། འཆར་གཞི་གཅིག་”མངོན་འགྱུར་བྱས་ཏེ་འཆར་འཛོད་གཞོང་གཏུག་དང་
 སྒྲུབ་མཐུན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས།